

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO — FINLANDS OFFICIELLA STATISTIK
OFFICIAL STATISTICS OF FINLAND
XXI B:12

SOSIAALIHUOLTOTILASTON VUOSIKIRJA

SOCIALVÅRDSSTATISTISK ÅRSBOK

*STATISTICAL YEARBOOK OF
SOCIAL WELFARE*

1968

HELSINKI 1973

FI 2.1

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO — FINLANDS OFFICIELLA STATISTIK
OFFICIAL STATISTICS OF FINLAND
XXI B:12

SOSIAALIHUOLTOTILASTON VUOSIKIRJA

SOCIALVÅRDSSTATISTISK ÅRSBOK

*STATISTICAL YEARBOOK OF
SOCIAL WELFARE*

1968

HELSINKI 1973

2001

ISBN-951-46-0203-X

Helsinki 1973. Valtion painatuskeskus

Sisällys

<i>Texti</i>	Sivu
Alkusanat	5
I. Kuntien sosiaalihuollon hallinto ja huoltolaitokset	7
II. Huoltoapu	10
III. Lastensuojelu	
Valtionapua saaneet lastentarhat	22
Kunnallinen lastensuojelu	24
Lastenkodit	37
Koulukodit	40
Avoliiton ulkopuolella syntyneiden lasten valvonta	45
Elatusavun ennakot	51
IV. Kunnalliset kodinhoitajat	53
V. Vajaamielislaitokset	57
VI. Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien ja irtolaisten huolto	62
Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltolat	71
Työlaitokset	72
VII. Kunnallisen sosiaalihuollon kustannukset	75
VIII. Sosiaaliavustukset	
Äitiysavustukset	89
Lapsilisät	90
Perhelisät	93
Erityislapsilisät	96
Lapsiperheiden asumistuki	98
Ammattiopintoavustukset	101
Invalidihuolto	102
Invalidiraha	104
Toipilaraha	105
Sotilasavustukset	107
Englanninkielinen katsaus ja selityksiä	109

Tauluja

I. Kuntien sosiaalihuollon hallinto ja sosiaalilautakuntien alaiset laitokset	3
II. Kunnalliskotien ja kunnallisten lastenkotien luku, hoitopaikka- ja hoitopäiväluvut	4
III. Huoltoavun eri avustusmuodot	5
IV. Huoltoavun avustustapaukset ja avunsaajat	6
V. Lastensuojelulapset	8
VI. Valtion varoista suoritettujen erilaisten avustusten ja lisien lukumäärä	9

Innehåll

<i>Text</i>	Sid.
Förord	5
I. Den kommunala socialvårdens administration och vårdanstalter	7
II. Socialhjälpen	10
III. Barnskyddet	
De statsunderstödda barnträdgårdarna	22
Det kommunala barnskyddet	24
Barnhemmen	37
Skolhemmen	40
Tillsynen över barn födda utom äktenskap	45
Förskott på underhållsbidrag	51
IV. De kommunala hemvårdarinnorna	53
V. Anstalterna för psykiskt efterblivna	57
VI. Vården av personer, som missbrukar berusningsmedel, samt lösdrivarvård	62
Vårdanstalter för personer, som missbrukar berusningsmedel	71
Arbetsinrättningarna	72
VII. Den kommunala socialvårdens kostnader	75
VIII. Sociala bidrag	
Moderskapsunderstöden	89
Barnbidragen	90
Familjebidragen	93
Specialbarnbidragen	96
Barnfamiljernas bostadsbidrag	98
Understöden för yrkesstudier	101
Invalidvården	102
Invalidpenningen	104
Konvalescentpenningen	105
Militärunderstöden	107
Engelsk resumé och förklaringar	109

Tabeller

I. Den kommunala socialvårdens organisation och anstalter underlydande socialnämnderna	3
II. Antal kommunalhem och kommunala barnhem, vårdplatser och vård dagar	4
III. Socialhjälpens olika vårdformer	5
IV. Socialhjälpens understödsfall och understödstagare	6
V. Barnskydds barnen	8
VI. Antalet av statens medel utdelade olika understöd och bidrag	9

	Sivu		Sid.
VII. Kuntien sosiaalihuollon menot	10	VII. Den kommunala socialvårdens utgifter	10
VIII. Kuntien sosiaalihuollon tulot	14	VIII. Den kommunala socialvårdens in-	
		komster	14
IX. Kuntien omien kunnalliskotien menot		IX. Kommuners egna kommunalhem ut-	
ja tulot	16	gifter och inkomster	16
X. Kuntien omien lastenkotien menot ja		X. Kommuners egna barnhem utgifter	
tulot	18	och inkomster	18
XI. Kuntainliittojen kunnalliskotien ja		XI. Kommunalförbunds kommunalhems	
lastenkotien menot ja tulot	20	och barnhems utgifter och inkomster	20
XII. Yhdistelmä kuntien sosiaalisten tehtä-		XII. Sammanställning av kostnaderna för	
vien kustannuksista	22	kommunernas sociala uppgifter ..	22
<i>Contents and summaries</i>			107

Alkusanat

Sosiaalihuollon suunnittelu- ja tilastotoimisto saattaa täten julkisuuteen maamme sosiaalihuoltotoimintaa vuonna 1968 koskevan selonteon, joka sisältyy Suomen Virallisen Tilaston sarjaan XXI.

Vuosikirja on toimitettu pääasiassa samojen periaatteiden mukaan kuin edelliset, paitsi että julkaisusta on poistettu kansaneläke- ja sairausvakuutusta koskevat selostukset. Näiltä osin viitataan Kansaneläkelaitoksen tilastolliseen vuosikirjaan (Sarja T:1) ja Sosiaalisessa Aikakauskirjassa julkaistuu katsaukseen Kansaneläkelaitoksen toiminnasta. Julkaisun taulukoiden lukua on huomattavasti lisätty.

Vuoden 1968 alussa tapahtuneissa kuntien hallinnollisissa muutoksissa lisääntyi kaupunkien ja kauppaloiden väkiluku 20 000 asukkaalla. Uusina kauppaloina aloittivat Harjavalta ja Outokumpu (ent. Kuusjärven mlk.). Kaksikerran kunta liitettiin Turun kaupunkiin. Nämä muutokset on otettava huomioon verrattaessa kaupunkien, kauppaloiden ja maalaiskuntien tietoja edellisen vuoden vastaaviin lukuihin.

Kuntakohtaisia tietoja useimmista vuosikirjan sisältämistä tilastoista on käytettävissä suunnittelu- ja tilastotoimistossa.

Julkaisun toimitustyön on hoitanut yliaktuaari Kyllikki Korpi.

Helsingissä lokakuussa 1972

Förord

Socialstyrelsens byrå för planering och statistik bringar härmed till offentligheten en redogörelse för socialvårdsverksamheten i landet under år 1968, vilken ingår i serien XXI av Finlands Officiella Statistik.

Årsboken har redigerats huvudsakligen enligt samma principer som de föregående, utom att ur publikationen har uteslutits utredningarna rörande folkpensionen och sjukförsäkringen. Till dessa delar hänvisas till Statistisk årsbok för folkpensionsanstalten (Serie T:1) och till revyn över Folkpensionsanstaltens verksamhet som publicerats i Social Tidskrift. Antalet tabeller i publikationen har betydligt ökat.

I de förändringar som skett i början av år 1968 i kommunernas förvaltning ökades städernas och köpingarnas folkmängd med 20 000. Som nya köpingar började Harjavalta och Outokumpu (f.d. Kuusjärvi lk.). Kaksikerta inkorporerades med Åbo stad. Dessa förändringar bör beaktas vid en jämförelse av städernas, köpingarnas och landskommunernas uppgifter med motsvarande uppgifter under föregående år.

Kommunala uppgifter om de flesta statistiker, publicerade i årsboken, finnes tillgängliga på byrån för planering och statistik.

Redigeringen av publikationen har omhändertagits av överaktuarien Kyllikki Korpi.

Helsingfors i oktober 1972

Risto Jaakkola

Kyllikki Korpi

I. Kuntien sosiaalihuollon hallinto ja huolto- laitokset

Sosiaalihuollon hallinto. Lakimääräistä sosiaali-
huoltotoimintaa varten maa oli v. 1968 jaettu
535 huoltoyhdyskuntaan, joista 47 oli kaupunki-
ja 29 kauppalakuntia. Sosiaalihuollon paikallista
hallintoa varten melkein kaikissa kunnissa oli
sosiaalilautakunta, vain 13 maalaiskunnassa kun-
nanhallitus hoiti sosiaalilautakunnan tehtävät.
V:n 1968 päättyessä eri kuntien sosiaalilautakun-
nat toimivat seuraavan laajuisina.

Sosiaalilautakunta Socialnämnden	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	Maalais- kunnat Landskom- muner	Koko maa Hela landet
jakamaton — odelade	13	345	358
2-osastoinen — med 2 avdelningar	51	100	151
useampiosastoinen — med flere avdelningar	12	1	13
Ei sosiaalilautakuntaa — Ingen socialnämnd ..	—	13	13
Yhteensä — Summa	76	459	535

Helsingissä, Turussa ja Porissa on kaksi erilistä lautakuntaa, huolto- ja lastensuojelulautakunnat sekä Helsingissä lisäksi lastentarhainlautakunta. Ylempänä esitettyssä ryhmityksessä nämä sisältyvät useampiosastosiin sosiaalilautakuntiin.

I. Den kommunala socialvårdens adminis- tration och vårdanstalter

Socialvårdens administration. För den lagstad-
gade socialvårdsverksamheten var landet år 1968
indelad i 535 vårdsamhällen, av vilka 47 var
stadskommuner och 29 köpingar. För social-
vårdens lokala förvaltning fanns nästan i varje
kommun en socialnämnd, endast i 13 lands-
kommuner omhändertog kommunalstyrelsen
socialnämndens åligganden. I slutet av år 1968
fungerade socialnämnderna i de olika kommu-
nerna i följande omfattning.

I Helsingfors, i Åbo och i Björneborg fanns
det 2 särskilda nämnder, vård- och barnskydds-
nämnden samt i Helsingfors därtill barnträd-
gårdsnämnden. I ovanstående tabell ingår dessa
i socialnämnder med flere avdelningar.

	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar				Maalaiskunnat Landskommuner				Koko maa Hela landet
	Kuntia, joissa asukasluku Antal kommuner, i vilka antal invånare								
	—3999	4000— 5999	6000— 9999	10000—	—3999	4000— 5999	6000— 9999	10000—	
Vain sosiaalijohtaja — Endast social- direktör	—	1	5	22	—	—	1	7	36
Vain sosiaalisih-teeri — Endast social- sekreterare	1	6	11	9	117	78	93	46	361
Sekä sosiaalijohtaja että sosiaalisih- teeri — Både socialdirektör och socialsekreterare	—	—	—	18	—	—	—	2	20
Sosiaalitarkkailija — Socialinspektör .	—	6	14	49	2	16	66	52	205
	Sosiaalitarkkailijoiden luku — Antal socialinspektörer								
V. — År 1968	—	6	16	444	2	16	71	98	653
1967	—	6	14	430	2	14	71	90	627

Sosiaalihuollon hallinnosta annetun lain mukaan täytyy kunnassa, jonka asukasluku on yli 4 000, olla joko sosiaalisihteri tai sosiaalijohtaja. V. 1968 oli 381 kunnassa sosiaalisihteri ja 56 kunnassa sosiaalijohtaja. Sosiaalitarkkailijoita oli 205 kunnassa. Edellisellä sivulla olevasta asetelmasta selviää, minkä suuruisissa kunnissa oli näitä virkailijoita.

Sosiaalitarkkailijoiden luku oli koko maassa yhteensä 653. Maalaiskuntia, joissa oli sosiaalitarkkailija, oli 136. Näistä 106 kunnassa oli yksi tarkkailija, 26 kunnassa kaksi, kolmessa kunnassa 3 ja yhdessä 20 tarkkailijaa. Kaupunki- ja kauppalakunnista 69:ssä oli tarkkailija, näistä 26 oli palkannut yhden tarkkailijan, 19:ssä oli tarkkailijain luku 2—3, 10:ssä 4—5 ja 11:ssä vähintään 10. Ilman sosiaalitarkkailijaa oli 323 maalaiskuntaa ja 7 kaupunki- ja kauppalakuntaa.

Huoltolaitokset. *Kunnalliskoteja* tai kunnallisia vanhainkoteja oli v. 1968 398 kunnassa yhteensä 418 erillistä laitosta. Yhden kunnan omistamia kunnalliskoteja oli 339 kunnassa sekä kahden tai useamman kunnan omistamia yhteisiä 59:ssä. Näihin yhteisiin kunnalliskoteihin oli osallisina 170 kuntaa.

Maan kaikista kunnista 509:llä eli 95 %:lla oli selontekovuonna oma kunnalliskoti tai osuus sellaiseen. Kun lisäksi 23 kunnalla oli sopimuksen mukainen oikeus saada sijoittaa hoidettaviaan toisen kunnan kunnalliskotiin, oli maan 535 kunnasta 532 eli 99 % huolehtinut lain edellyttämän kunnalliskotihoidon järjestämisestä sitä tarvitseville.

Vuoden lopussa oli 313 kunnan kodeissa erityinen sairaosasto ja 45:ssä mielisairaosasto. Osastot jakaantuivat seuraavasti, kun saman kunnan alueella sijaitsevat laitokset on katsottu yhdeksi kunnalliskodiksi.

Enligt lagen om socialvårdens förvaltning bör i varje kommun, vars invånarantal överstiger 4 000, finnas en socialsekreterare eller en socialdirektör. År 1968 fanns det i 381 kommuner en socialsekreterare och i 56 kommuner en socialdirektör. I 205 kommuner fanns det socialinspektörer. Av föregående sammanställning framgår storleken av de kommuner, i vilka sådana anställda förekom.

Antalet socialinspektörer steg i hela landet till 653. Antalet landskommuner, i vilka det fanns socialinspektör, var 136. Av dessa fanns i 106 kommuner en inspektör, i 26 kommuner två, i tre kommuner 3 och i en kommun 20 inspektörer. Av stads- och köpingskommunerna fanns inspektör i 69, av dessa hade 26 avlönat en inspektör, 19 kommuner hade 2—3, 10 kommuner 4—5 och 11 kommuner minst 10 inspektörer. Utan inspektör var 323 landskommuner och 7 stads- och köpingskommuner.

Vårdanstalterna. *Kommunalhem* eller kommunala ålderdomshem fanns år 1968 i 398 kommuner inalles 418 skilda anstalter. Av kommunalhemmen var 339 sådana, som tillhörde en kommun och 59 sådana, som tillhörde två eller flere kommuner. Av de sistnämnda var 170 kommuner delaktiga.

Av landets alla kommuner hade under redogörelseåret 509 eller 95 % antingen eget kommunalhem eller andel i sådant. Då därtill 23 kommuner hade rätt att enligt överenskommelse placera sina vårdtagare i annan kommuns kommunalhem, hade 532 av landets 535 kommuner eller 99 % dragit försorg om ordnandet av i lagen förutsatt kommunalhemsvård för dem, som var i behov därav.

I slutet av året fanns det på 313 kommuners hem särskild sjukavdelning och på 45 sinnessjukavdelning. Avdelningarna fördelade sig på följande sätt, när anstalterna inom samma kommuns område betraktas som ett kommunalhem.

	Kunnalliskoteja, joissa oli Kommunahem med			yhteinen ja sairaos. allmän och sjukavd.	yl., sairas- ja mielisair.os. allm., sjuk- och sinnessjukavd.	yl. ja mielisair. os. allm. och sinnessjukavd.	Kunnalliskoteja yhteensä Kommunahem inalles
	vain yleinen os. endast allmän avd.	vain sairaosasto endast sjukavd.					
Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	11	1	60	3	—	75	
Maalaiskunnat — Landskommuner	67	1	213	35	7	323	
Yhteensä — Summa	78	2	273	38	7	398	
V. — År 1967.	77	2	270	40	8	397	

Vuoden kuluessa mielisairasosastojen luku on vähentynyt kolmella ja sairasosastojen luku lisääntynyt yhdellä. Kunnalliskotien vahvistettu hoitopaikkaluku käy selville seuraavasta osastoitain.

	Yleinen os. Allmän avd.	Sairasos. Sjukavd.	Mielisairasos. Sinnessjukavd.	Hoitopaikkoja yhteensä Vårdplatser inalles
Kaupungit ja kauppalat — Städer och kö- pingar	6 550	2 758	117	9 425
Maalaiskunnat — Landskommuner	10 097	4 920	1 116	16 133
Yhteensä — Summa	16 647	7 678	1 233	25 558
V. — År 1967	16 613	7 728	1 296	25 637

Helsingin kaupungin omistama Koskelan sairaskoti, jossa on 921 hoitopaikkaa ei sisälly edellä esitettyihin lukuihin.

Yksityisiä vanhainkoteja oli 156 ja niissä 5 250 hoitopaikkaa.

Sosiaalilautakunnan alaisia *työtupia* oli kaikkiaan 10 kaupungissa.

Lastensuojelulaitosten lukumäärä selviää seuraavasta yhdistelmästä.

	Kunnan omia Kommunens egna			Kunnan tukemia Av kommunen understödda			Ilman kunnan tukea Utän understöd av kommunen	
	Kuntien luku Antal kommuner	Laitosten luku Antal anstalter	Hoitopaik- koja Antal vård- platser	Kuntien luku Antal kommuner	Laitosten luku Antal anstalter	Hoitopaik- koja Antal vård- platser	Laitosten luku Antal anstalter	Hoitopaik- koja Antal vård- platser
Lastenkoteja — Barnhem.	71	125	3 168	22	48	1 116	37	703
Lastentarhoja — Barnträd- gårdar	55	267	18 782	45	101	4 483	47	1 476
Lastenseimiä — Barnkrub- bor	37	137	3 913	14	33	915	8	156
Laajennettuja lastenseimiä Utvidgade barnkrubbor .	20	30	1 061	28	33	1 014	29	835

Lastenseimet on tarkoitettu 3 vuotta nuoremille, ja laajennetut lastenseimet ovat päiväkoteja 7 vuotta nuoremille. Valtionapua saaneista lastentarhoista ja lastenkodeista tehdään tarkemmin selkoa sivuilla 22 ja 37.

Vielä on mainittava, että Turussa oli kunnallinen koulukoti ja Kotkassa epäsosiaalisten lasten eristyslaitos.

Vajaamielislaiteksia selostetaan sivulla 57.

Under året har antalet sinnessjukavdelningar minskat med tre och antalet sjukavdelningar ökat med en. Det fastställda antalet vårdplatser i kommunalhemmen framgår av följande sammanställning avdelningsvis.

Det av Helsingfors stad ägda Forsby sjukhemmet med 921 vårdplatser ingår icke i ovan nämnda tal.

Det fanns 156 privata ålderdomshem och på dessa 5 250 vårdplatser.

Arbetsstugor underlydande socialnämnden fanns inalles i 10 städer.

Barnskyddsanstalternas antal framgår av följande sammanställning.

Barnkrubborna är avsedda för barn under 3 år och de utvidgade barnkrubborna är daghem för barn under 7 år. En närmare redogörelse över de barnträdgårdar, som åtnjuter statsunderstöd, och barnhemmen, lämnas på sid. 22 och 37.

Ännu må nämnas, att i Åbo fanns ett kommunalt skolhem och i Kotka en isoleringsanstalt för asociala barn.

För *anstalter för psykiskt efterblivna* redogöres på sid. 57.

II. Huoltoapu

V:sta 1955 lähtien on huoltoaputilastossa paitsi jokainen yksinäinen avunsaaja myös jokainen koossa oleva perhe kokonaisuudessaan käsitelty erillisenä tilastoyksikkönä. Huolimatta siitä, onko saman perheen useammalle eri jäsenelle myönnetty avustusta; muodostaa perhe sellaiseen yhteen avustustapaukseen. Erimuotoisten ja erisuuruisten perhekuntien luku ja osuus huoltoapua saaneiden joukossa saadaan täten täsmällisesti valaistuksi samoin kuin myös huoltoavun vaikutuspiiri koko laajuudessaan. Aikaisempaa henkilöperiaatetta noudatettaessa saatiin lasketuksi vain suoranaisesti avustettujen henkilöiden ja perheen päämiehelle myönnetystä kotiaavustuksesta osallisten perheenjäsenten luku; nyt perheenjäsenet on laskettu kuuluviksi huoltoavun vaikutuspiiriin siinäkin tapauksessa, että joku perheenjäsenistä on saanut esim. vain laitoshoidtoa.

Seuraavassa selonteossa *avustustapaus* tarkoittaa yksinäistä avunsaajaa tai avustettua perhettä.

Tiedot avustustapauksista perustuvat, osittain koko aineistosta käsin laskemalla saatuihin tietoihin, osittain otokseen. Koko aineistoon perustuvat kuntakohtaiset tiedot on laskettu avustustapauksista vain perhetyypin ja avustusmuodon mukaan sekä avunsaajain ja heidän perheenjäsentensä lukumääristä. Yksinomaan kunnalliskoti- ja mielisairaalahoidtoa saaneet avustustapaukset on käsitelty erikseen.

Huoltoapua koskevan vuositilaston ulkopuolelle on ollut tarkoitus jättää sellaiset kunnalliskodeissa hoidetut, jotka ovat kokonaan itsemaksavia, HaL 22 §:n perusteella laitokseen otettuja. Koska tätä ns. itsemaksavan käsitettä tulkitaan kunnissa eri tavoin, on vuodesta 1965 lähtien pyydetty kuntia lähettämään tilastolomakkeet kaikista kunnalliskodeissa hoidetuista.

II. Socialhjälp

Fr.o.m. år 1955 har i socialhjälpstatistiken förutom varje ensamstående understödstagare även varje sammanboende familj behandlats som en särskild statistisk enhet. Oberoende av, om flere medlemmar av samma familj erhållit understöd, bildar familjen som sådan bara ett understödsfall. Sålunda kan familjerna noggrant fördelas efter sammansättning och storlek samt dessa grupperns andel av samtliga, som erhållit socialhjälp, belysas likasom hela omfattningen av socialhjälpens verkningssområde. Tidigare kunde man endast uträkna antalet direkt understödda personer samt beträffande dem, som erhållit hemunderstöd, antalet delaktiga familjemedlemmar; nu har familjemedlemmarna räknats som delaktiga av socialhjälpens även i de fall, då någon familjemedlem erhållit t.ex. endast anstaltsvård.

I följande redogörelse avses med *understödsfall* ensamstående understödstagare eller familj, som åtnjutit understöd.

Uppgifterna om understödsfallen grundar sig delvis på resultat, som erhållits genom manuella beräkningar av hela materialet och delvis på urval. Endast över understödsfallen fördelade enligt familjetyp och understödsform har man sammanställt kommunala uppgifter, som baserar sig på det totala materialet. Likaledes finns det kommunala uppgifter angående antalet understödstagare och deras familjemedlemmar. Understödsfall, som har fått enbart vård i kommunalhem eller på sinnessjukhus har bearbetats skilt för sig.

Avsikten har varit att lämna sådana, i kommunalhemmen vårdade, vilka helt och hållet varit självbetalande och vilka intagits enligt § 22 i lagen om socialhjälp, utanför årsstatistiken angående socialhjälpens. Då begreppet »självbetalande» uppfattats i kommunerna på olika sätt, har kommunerna sedan år 1965 uppmanats att sända statistikblanketter för alla på kommunalhemmen vårdade.

Aineiston käsittelyssä on noudatettu samoja periaatteita kuin aikaisemminkin ja otokseen on pöimittu joka viides tapaus.

Avustustapausten luku. Avustustapauksia oli kaikkiaan 170 724. Yksinomaan kunnalliskotihoitoa saaneita tapauksia oli 30 567 ja mielisairaalatapauksia 14 059.

Seuraavassa, avustustapausten perhetyyppiä kuvaavassa asetelmassa kunnalliskoti- ja mielisairaalatapaukset eivät ole mukana.

Vid bearbetningen av materialet har man följt samma principer som tidigare och vart femte fall har uttagits för urvalet.

Antal understödsfall. Antalet understödsfall var 170 724. Antalet understödsfall, som har fått enbart vård i kommunalhem var 30 567 och antalet sinnessjukhusfall 14 059.

I följande sammanställning, i vilken redogöres för understödsfallens familjetyper, är inte kommunalhems- och sinnessjukhusfall medtagna.

Avustustapaukset ilman kunnalliskoti- ja mielisairaalatapauksia perhetyypin mukaan — Understödsfall utan kommunalhems- och sinnessjukhusfall enligt familjetyp

Perhetyyppi Familjetyp	Kaupungit ja kauppalaat Städer och köpingar	Maalaiskunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet Luku Antal	%
Yksinäinen mies ilman lapsia — Ensam man utan barn	24 749	12 792	37 541	29.8
Yksinäinen mies lapsia huollettavana — Ensam man med barn	258	386	644	0.5
Yksinäinen nainen ilman lapsia — Ensam kvinna utan barn	21 094	10 702	31 796	25.2
Yksinäinen nainen lapsia huollettavana — Ensam kvinna med barn	8 028	5 515	13 543	10.7
Aviopari ilman lapsia — Gift par utan barn	7 192	5 811	13 003	10.3
Aviopari lapsia huollettavana — Gift par med barn	13 660	15 785	29 445	23.4
Yksinäinen lapsi — Ensamt barn	37	89	126	0.1
Kaikkiaan — Inalles	75 018	51 080	126 098	100.0
V. — År 1967	66 766	49 182	115 948	

Yllä mainituista 126 098 avustustapauksesta 34.6 % oli perheitä, joilla oli lapsia huollettavana. Maalaiskunnissa avustustapauksista oli suhteellisesti enemmän lapsiperheitä, 42.5 %, kuin asutuskeskuksissa, 29.3 %. Yksinäisiä avunsaajia oli kaikista avustustapauksista yli puolet eli 55.0 %. Kunnalliskoti- ja mielisairaalatapauksista vain 2.0 %:lla oli lapsia huollettavana.

Kun 16 vuotta täyttäneitä ja heidän aviopuolisojaan oli yhteensä 217 779 ja lapsia avustetuissa perheissä 119 389 sekä yksinäisiä lapsia 126, kuului huoltoavun vaikutuspiiriin kaikkiaan 337 294 henkilöä eli 7.2 % henkikirjoitetusta väkiluvusta. Jos kunnalliskoti- ja mielisairaalatapaukset jätetään huomioon ottamatta oli henkilöluku 285 795 eli 6.1 % väestöstä.

Av de ovan nämnda 126 098 understödsfallen utgjorde 34.6 % familjer, som hade barn att försörja. Bland landskommunernas understödsfall fanns det relativt taget mera barnfamiljer, 42.5 %, än i bosättningscentra, 29.3 %. Över hälften eller 55.0 % av alla understödsfall utgjordes av ensamstående understödstagare. Av kommunalhems- och sinnessjukhusfallen hade enbart 2.0 % barn att försörja.

Då hela antalet understödstagare över 16 år inklusive makar utgjorde 217 779 och antalet barn i de understödda familjerna 119 389 samt ensamstående barn 126, omfattade socialhjälpens verksamhetsområde inalles 337 294 personer eller 7.2 % av hela den mantalsskrivna befolkningen. Om kommunalhems- och sinnessjukhusfallen utelämnas, var antalet personer 285 795 eller 6.1 % av befolkningen.

Seuraavassa taulukossa on esitetty lääneittäin avustustapausten luku sekä avunsaajain ja avustettujen perheiden perheenjäsenten luku. Nämä tiedot on laskettu kunnittain.

Av följande tabell framgår antalet understödsfall länsvis och antalet understödstagare jämte antalet familjemedlemmar i familjer, som erhållit understöd. Dessa uppgifter har räknats kommunalvis.

Avustustapausten sekä avunsaajain ja perheenjäsenten luku lääneittäin — Antal understödsfall samt understödstagare och familjemedlemmar länsvis

Lääni — Län	Avustustapauksia kaikkiaan Understödsfall inalles				Ilman k-kotia ja mielisair. Utan kommunalhem o. sinnessjukhus	Avunsaajia ja perheenjäseniä kaikkiaan Understödsstagare o. familjemedlemmar inalles				% väestöstä av befolkningen	Ilman k-kotia ja mielisair. Utan kommunalhem o. sinnessjukhus	% väestöstä av befolkningen
	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa			Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa				
Uudenmaan — Nylands	33 536	8 294	41 830	34 521	55 987	16 187	72 174	7.4	64 010	6.5		
Turun-Porin — Åbo- Björneborgs	12 026	9 535	21 561	14 962	20 982	17 515	38 497	5.7	30 994	4.6		
Ahvenanmaa — Åland	195	262	457	247	312	353	665	3.2	413	2.0		
Hämeen — Tavastehus	13 188	8 526	21 714	15 616	24 400	16 040	40 440	6.5	33 459	5.4		
Kymen — Kymmene . .	7 507	4 144	11 651	8 163	13 569	7 394	20 963	6.0	17 024	4.9		
Mikkelin — S:t Michels .	2 359	6 029	8 388	5 825	5 008	12 312	17 320	7.6	14 412	6.3		
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	1 912	5 673	7 585	5 135	3 975	12 864	16 839	8.6	13 838	7.0		
Kuopion — Kuopio	3 784	6 509	10 293	7 172	7 581	14 651	22 232	8.3	18 594	7.0		
Keski-Suomen — Mellersta Finland	2 461	6 505	8 966	6 431	5 149	14 334	19 483	7.9	16 565	6.7		
Vaasan — Vasa	5 046	8 745	13 791	8 838	9 877	18 413	28 290	6.3	22 357	5.0		
Oulun — Uleåborgs	5 557	10 827	16 384	12 350	11 652	27 757	39 409	9.3	34 679	8.2		
Lapin — Lapplands	3 452	4 652	8 104	6 838	6 738	14 244	20 982	9.6	19 450	8.9		
Koko maa — Hela landet	91 023	79 701	170 724	126 098	165 230	172 064	337 294	7.2	285 795	6.1		
Helsinki — Helsingfors .			26 157	22 951			41 313	7.9	37 840	7.2		
Tampere — Tammerfors .			5 731	4 780			10 305	6.8	9 254	6.1		
Turku — Åbo			6 456	5 582			10 632	7.3	9 710	6.6		

Avunsaajien ja heidän perheenjäsentensä kokonaisluvusta 49.0 % tuli kaupunkien ja kauppaloiden ja 51.0 % maalaiskuntien osalle. Kutakin 100 henkikirjoitettua asukasta kohden heitä oli kaupungeissa ja kauppalloissa 7.3 sekä maalaiskunnissa 7.1. Huoltoavun vaikutuspiiri oli laajin Oulun, Lapin, Pohjois-Karjalan sekä Kuopion lääneissä.

Koska eri kuntien vastaavat suhdeluvut huomattavasti poikkeavat maan keskimääräisistä luvuista, on seuraavassa taulukossa esitetty, miten yksityiset maalaiskunnat eri lääneissä avunsaajien ja heidän perheenjäsentensä suhteelliseen lukuun nähden poikkeavat vastaavien läänien keskiluvuista.

Av hela antalet understödstagare jämte familjemedlemmar kom 49.0 % på städernas och köpingarnas andel och 51.0 % på landskommunernas andel. Per 100 mantalsskrivna invånare fanns det 7.3 fall i städer och köpingar och 7.1 fall i landskommuner. Mest omfattande var socialhjälpens verkningsområde i Uleåborgs, Lapplands, Norra Karelen samt i Kuopio län.

Då motsvarande proportionstal för de olika kommunerna i landet avsevärt avviker från hela landets medeltal, har i följande tabell redogjorts för, huru de enskilda kommunernas proportionsstal i olika län avviker från medeltalen för motsvarande län.

Avunsaajia ja heidän perheenjäseniään prosentteina eri kuntien asukasluvusta — Antal understödstagare och deras familjemedlemmar i procent av folkmängden i de olika kommunerna

Lääni — Län	Kuntien luku, joissa avunsaajia ja heidän perheenjäseniään asukasluvuun verraten oli %:ina Antal kommuner, i vilka understödstagarna och deras familjemedlemmar i proportion till folkmängden utgjorde i %												
	—2	2—2.9	3—3.9	4—4.9	5—5.9	6—6.9	7—7.9	8—8.9	9—9.9	10— 10.9	11— 11.9	12—	Yh- teensä Summa
<i>Maalaiskunnat —</i>	<i>Kaikki avustustapaukset — Alla understödsfall</i>												
<i>Landskommuner</i>	12	30	36	70	72	61	62	55	21	19	9	12	459
Uudenmaan — Nylands ...	—	1	1	7	9	5	7	2	1	—	—	—	33
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	—	12	17	26	27	13	2	1	—	—	—	—	98
Ahvenanmaa — Åland	6	5	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—	15
Hämeen — Tavastehus	—	2	4	10	8	10	8	5	—	1	—	—	48
Kymen — Kymmene	2	1	2	8	10	2	1	—	—	—	—	—	26
Mikkelin — S:t Michels	—	—	—	—	2	8	5	9	2	—	—	—	26
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	—	—	—	—	—	—	4	7	2	3	1	—	17
Kuopion — Kuopio	—	—	—	—	—	3	4	10	3	2	2	1	25
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	—	—	1	1	1	4	8	6	3	6	—	1	31
Vaasan — Vasa	4	8	7	16	10	7	9	7	—	1	—	—	69
Oulun — Uleåborgs	—	—	2	1	3	6	10	4	8	6	4	6	50
Lapin — Lapplands	—	1	—	—	2	2	4	4	2	—	2	4	21
<i>Kaupungit ja kauppalat —</i> <i>Städer och köpingar</i>	—	1	3	7	12	17	19	7	6	—	2	2	76
Yhteensä huoltoyhdyskuntia Summa vårdsamhällen ..	12	31	39	77	84	78	81	62	27	19	11	14	535
%	2.2	5.8	7.3	14.4	15.7	14.6	15.1	11.6	5.0	3.6	2.1	2.6	100.0
<i>Maalaiskunnat —</i>	<i>Ilman kunn.koti- ja mielisair.tapauksia — Utan kömm.hems- och sinnessjukhusfall</i>												
<i>Landskommuner</i>	62	54	71	63	61	59	40	20	12	7	2	8	459
Uudenmaan — Nylands ...	2	5	9	6	3	5	3	—	—	—	—	—	33
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	21	22	29	17	8	—	1	—	—	—	—	—	98
Ahvenanmaa — Åland	12	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
Hämeen — Tavastehus	4	7	12	10	9	5	—	1	—	—	—	—	48
Kymen — Kymmene	2	6	8	8	2	—	—	—	—	—	—	—	26
Mikkelin — S:t Michels	—	—	1	5	5	12	1	2	—	—	—	—	26
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	—	—	—	—	4	5	4	2	2	—	—	—	17
Kuopion — Kuopio	—	—	—	1	5	6	7	4	1	—	—	1	25
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	—	1	1	2	5	10	5	5	1	1	—	—	31
Vaasan — Vasa	20	9	9	10	7	9	4	—	1	—	—	—	69
Oulun — Uleåborgs	1	1	1	4	9	4	10	5	6	5	1	3	50
Lapin — Lapplands	—	1	—	—	4	3	5	1	1	1	1	4	21
<i>Kaupungit ja kauppalat —</i> <i>Städer och köpingar</i>	—	5	7	13	14	19	9	5	—	2	1	1	76
Yhteensä huoltoyhdyskuntia Summa vårdsamhällen ..	62	59	78	76	75	78	49	25	12	9	3	9	535
%	11.6	11.0	14.6	14.2	14.0	14.6	9.1	4.7	2.2	1.7	0.6	1.7	100.0

Avustettujen perheiden suuruus. 1. Huoltoapu ilman kunnalliskoti- ja mielisairaalatapauksia. Seuraava taulukko valaisee niiden perheiden suuruutta, joille on myönnetty huoltoapua. Avustettujen perheiden lapsilukuun eivät sisälly näistä perheistä lastensuojelun huostassa olevat lapset. Näitä huostaanotettuja oli v. 1968 2 780 lasta.

De understödda familjernas storlek. 1. Socialhjälp utan kommunalhems- och sinnessjukhusfall. Följande tabell belyser storleken av de familjer, som åtnjöt socialhjälp. Antalet barn i de understödda familjerna omfattar inte de barn, som omhändertagits av barnskyddet. Antalet omhändertagna barn i dessa familjer steg år 1968 till 2 780.

Avustettujen perheiden suuruus — De understödda familjernas storlek

Avunsaaja — Understödstagare	Avustustapauksia yhteensä Inalles understödsfall	*Niistä sellaisia, joissa oli huolettavana lapsia — Därav med antal barn										
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9—	
		%										
<i>Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar</i>												
Yksinäinen mies — Ensam man	25 040	99.0	0.5	0.3	0.1	0.1	0.0	—	—	—	—	—
Naimaton nainen — Ogift kvinna	10 580	81.4	14.8	2.2	1.0	0.2	0.2	0.1	0.1	—	—	—
Leski tai eronnut nainen — Änka eller fränskild kvinna	18 595	67.5	12.7	10.3	5.4	2.6	1.1	0.3	0.1	—	—	—
Aviopari — Gift par	20 810	33.4	18.9	19.5	12.9	7.4	4.5	1.9	0.8	0.5	0.2	0.2
<i>Maalaiskunnat — Landskommuner</i>												
Yksinäinen mies — Ensam man	13 240	97.0	1.5	0.4	0.5	0.2	0.2	0.1	—	0.1	—	—
Naimaton nainen — Ogift kvinna	6 590	80.6	14.3	2.7	1.0	0.5	0.5	0.1	0.2	0.1	—	—
Leski tai eronnut nainen — Änka eller fränskild kvinna	9 655	56.9	13.8	11.4	7.8	5.2	3.1	1.1	0.5	0.1	0.1	0.1
Aviopari — Gift par	21 585	27.0	14.2	15.6	13.8	11.8	7.7	5.3	2.5	1.1	1.0	1.0
<i>Koko maa — Hela landet</i>												
Yksinäinen mies — Ensam man	38 280	98.3	0.9	0.4	0.2	0.1	0.1	0.0	—	0.0	—	—
Naimaton nainen — Ogift kvinna	17 170	81.1	14.6	2.4	1.0	0.3	0.3	0.1	0.2	0.0	—	—
Leski tai eronnut nainen — Änka eller fränskild kvinna	28 250	63.9	13.1	10.7	6.2	3.5	1.8	0.6	0.2	0.0	0.0	0.0
Aviopari — Gift par	42 395	30.1	16.5	17.5	13.3	9.7	6.1	3.7	1.7	0.8	0.6	0.6
Yhteensä — Summa	126 095	65.3	10.8	8.7	6.1	4.1	2.5	1.4	0.6	0.3	0.2	0.2

Koska huoltoavun piiriin kuuluvat 116 580 lasta olivat 16 vuotta nuorempia, saivat he myös lapsilisää. Kaikista v. 1968 lapsilisää saaneista lapsista 9.1 % kuului perheisiin, jotka olivat saaneet huoltoapua. Huoltoapua saavia lapsiperheitä oli kaikkiaan 43 725 eli 6.8 % kaikista lapsiperheistä.

2. Kunnalliskoti- ja mielisairaalatapaukset. Pelkästään kunnalliskoti- ja mielisairaalahoitoa saaneet avustustapaukset olivat pääasiassa yksinäisiä avunsaajia. Perhetyypin mukaan nämä jakaantuivat seuraavasti.

Då 116 580 barn inom socialhjälpens verksamhetsområde var yngre än 16 år, erhöi dessa även barnbidrag. Av alla barn, som år 1968 åtnjöt barnbidrag, tillhörde 9.1 % familjer, som hade erhållit socialhjälp. Antalet barnfamiljer, som erhållit socialhjälp, var 43 725 och utgjorde 6.8 % av samtliga barnbidragsfamiljer.

2. Kommunalhems- och sinnessjukhusfall. Kommunalhems- och sinnessjukhusfall som hade fått enbart kommunalhems- eller sinnessjukhusvård var huvudsakligen ensamma understödstagare. De fördelade sig enligt familjetyp på följande sätt.

Kunnalliskoti- ja mielisairaalatapaukset perhetyypin mukaan — Kommunalhems- och sinnessjukhusfall enligt familjetyp

	Avustus- tapauksia yhteensä Inalles understöds- fall	Näistä — Därav		leskiä tai eronneita naisia änkor el. frånskilda kvinnor	aviopareja gifta par	tapauksia, joilla lapsia huollett. understöds- fall med barn
		yksinäisiä miehiä ensamma män %	naimatto- mia naisia ogifta kvinnor			
Kunnalliskotitapaukset — Kommu- nalhemsfall	30 565	28.3	22.9	38.3	10.5	0.5
Mielisairaalatapaukset — Sinnessjuk- husfall	14 055	45.6	31.4	12.3	10.7	5.3
Tapausten luku — Antal fall	44 620	15 050	11 405	13 440	4 725	895

Avustusmuoto. Avustuksen muotoon nähden avustustapaukset, joista pelkät kunnalliskoti- ja mielisairaalatapaukset on ensin erotettu erikseen, on jaettu kolmeen pääryhmään ja kotiaavustusryhmä edelleen kolmeen alaryhmään seuraavasti:

1. *Laitoshoido.* Ryhmä käsittää paitsi yksinomaan laitoshoidoa saaneet, myös ne avustustapaukset, jotka sen lisäksi ovat saaneet yksityishoittoa tai tilapäistä kotiaavustusta.

2. *Yksityishoido.* Ryhmä käsittää paitsi pelkästään yksityishoittoa saaneet, myös ne avustustapaukset, jotka sen lisäksi ovat saaneet tilapäistä kotiaavustusta.

3. Kotiaavustus:

— säännöllistä kotiaavustusta ja laitoshoidoa saaneet avustustapaukset,

— pelkästään säännöllistä kotiaavustusta saaneet avustustapaukset ja

— pelkästään tilapäistä kotiaavustusta saaneet avustustapaukset.

Kotiaavustus on katsottu säännölliseksi, jos sitä on annettu vähintään kolmena perättäisenä kuukautena tai yleensä säännöllisesti toistuvana.

Edellä esitetyt tapaukset on laskettu kunnittain ja saatu tapauksia koko maassa seuraavasti.

Ryhmässä laitos- ja yksityiskotihoido on 53.6 %:lla lisäksi tilapäistä kotiaavustusta.

Understödsform. Med hänsyn till understödsform har understödsfallen, av vilka de som enbart är kommunalhems- och sinnessjukhusfall först har särskiljts, indelats i tre grupper och hemunderstödsgruppen därtill i tre undergrupper på följande sätt:

1. *Anstaltsvård.* Förutom dem som enbart erhållit anstaltsvård, omfattar gruppen även de understödsfall, vilka dessutom har erhållit vård i enskilt hem eller tillfälligt hemunderstöd.

2. *Vård i enskilt hem.* Förutom dem som erhållit enbart vård i enskilt hem, omfattar gruppen även de understödsfall, vilka därutöver har erhållit tillfälligt hemunderstöd.

3. Hemunderstöd:

— understödsfall som erhållit regelbundet hemunderstöd och anstaltsvård,

— understödsfall som erhållit enbart regelbundet hemunderstöd samt

— understödsfall som erhållit enbart tillfälligt hemunderstöd.

Hemunderstödet har ansetts vara regelbundet, om det givits under minst tre månader i följd eller i allmänhet med regelbundna mellanrum. Ovannämnda fall har räknats kommunvis och erhållits understödsfall i hela landet på följande sätt.

I grupperna anstaltsvård och vård i enskilt hem får 53.6 % dessutom tillfälligt hemunderstöd.

Huoltoaputapaukset huoltomuodon mukaan — Understödsfallen enligt vårdform

Avustus- ja huoltomuoto Understöds- och vårdform	Kaupungit ja Maalais- kauppalat kunnat Städer och Lands- köpingar		Koko maa Hela landet	Muutos vsta 1967 Förändring sedan 1967		
	Luku Antal	%		Luku Antal	%	
Yksinomaan perhehoito tai perhehoito ja tilap. kotiavustus — Enbart familjevård eller familje- vård och tillf. hemunderstöd	15	142	157	—	30	—16.0
Yksinomaan säännöllinen kotiavustus — Enbart regelbundet hemunderstöd	23 866	9 591	33 457	+	4 530	+15.7
Säännöllinen kotiavustus ja lisäksi laitoshoido — Regelbundet hemunderstöd och dessutom an- staltsvård	9 419	3 768	13 187	+	1 167	+ 9.7
Yksinomaan tilapäinen kotiavustus — Enbart tillfälligt hemunderstöd	29 793	21 310	51 103	+	4 072	+ 8.7
Tilapäisen kotiavustuksen lisäksi mielisairaala- tai kunnalliskotihoito — Tillfälligt hemunder- stöd och dessutom vård på sinnessjukhus eller kommunalhem	1 827	4 009	5 836	+	266	+ 4.8
Yksinomaan muu laitoshoido kuin mielisairaala- tai kunnalliskotihoito tai laitoshoidon lisäksi tilapäinen kotiavustus — Enbart annan an- staltsvård än vård på sinnessjukhus eller kom- munalhem och dessutom tillfälligt hemunder- stöd	10 098	12 260	22 358	+	145	+ 0.7
Yhteensä — Summa	75 018	51 080	126 098	+	10 150	+ 8.8
Yksinomaan mielisairaalahoido — Enbart vård på sinnessjukhus	5 704	8 355	14 059	+	612	+ 4.6
Yksinomaan kunnalliskotihoito — Enbart vård på kommunalhem	10 301	20 266	30 567	+	490	+ 1.6
Kaikkiaan — Inalles	91 023	79 701	170 724	+	11 252	+ 7.1

Seuraavassa ryhmittelyssä ei ole otettu huomioon perhesuhteita, vaan on laskettu, montako henkilöä on saanut laitoshoidoa, ja kuinka moni on ollut yksityiskotiin sijoitettuna. Kotiavustusta saaneiden luku tarkoittaa yksinäisiä avunsaajia tai perheenpäämiehiä, jotka ovat saaneet vain kotiavustusta joko itselleen tai perheelleen. Ryhmittely on samanlainen, kuin aikaisemmissa köyhäinhuoltotilastoissa on noudatettu.

I följande fördelning har ingen hänsyn tagits till familjeförhållandena utan antalet personer, som har åtnjutit anstaltsvård och personer, som vårdats i privata familjer, har uträknats. Antalet personer, som åtnjutit hemunderstöd, avser ensamstående understödstagare eller familjeförsörjare, som fått enbart hemunderstöd för sig själva eller sin familj. Uppdelningen är alltså densamma som i fattigvårdsstatistiken under tidigare år.

Avustusmuoto — Understödsform

Avustus- ja huoltomuoto Understöds- och vårdform	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%
Laitoksissa hoidetut — På anstalter vårdade	38 810	42.0	50 415	61.9	89 225	51.3
Yksityishoidossa olleet — I enskilt hem vårdade	15	0.0	150	0.2	165	0.1
Vain kotiavustusta saaneet — Enbart i sina hem understödda	53 660	58.0	30 900	37.9	84 560	48.6
Yhteensä — Summa	92 485	100.0	81 465	100.0	173 950	100.0

Edelliseen vuoteen verrattuna laitoshoidoa saaneiden luku on noussut 2.8 %. Kotiavustusta saaneiden luku on noussut 11.3 %. Viimeksi mainittuun ryhmään kuuluvista on melko suuri osa, noin 60 %, saanut avustusta vain tilapäisesti.

Kunnalliskodeissa tai kunnallisissa vanhainkodeissa on hoidettu kaikkiaan 38 755 avunsaajaa. Näiden lisäksi hoidettiin kunnalliskodeissa vielä 30 lastensuojelun piiriin kuuluvaa lasta, joten hoidettavien luku oli v. 1968 kaikkiaan 38 785. Hoitopäivien mukaan jakaantuivat ne kaupunkien ja kauppaloitten sekä maalaiskuntien kunnalliskotien kesken seuraavasti.

I jämförelse med föregående år har antalet på anstalt vårdade stigit med 2.8 %. Antalet understödda i hemmet har stigit med 11.3 %. Ett jämförelsevis stort antal, ca 60 %, av sistnämnda grupp har erhållit endast tillfälligt understöd.

På kommunalhem eller kommunala ålderdomshem har vårdats inalles 38 755 vårdtagare. Dessutom vårdades på kommunalhemmen 30 barn, som omhändertagits av barnskyddet; antalet vårdade steg alltså år 1968 inalles till 38 785. Grupperade enligt antalet vård dagar fördelade sig dessa i städer och köpingar samt i landskommuner på följande sätt.

Kunnalliskodeissa hoidettujen luku ja hoitopäivät — Antal vårdade på kommunalhem och antal vård dagar

	Hoidettavia vuoden lopussa Vårdade i slutet av året		Hoidettavia vuoden aikana Vårdade under året		Hoitopäiviä Vård- dagar	Hoitopäiviä hoidettavaa kohti Vård dagar per vårdade
	Kaikkiaan Inalles	Niistä — Därav sairas- osastolla på sjukavd.	mielisairas- osastolla på sinnes- sjukavd.			
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	9 490	2 889	135	13 241	3 445 085	260
Maalaiskunnat — Landskommuner .	17 050	5 708	1 175	25 544	5 977 337	234
Koko maa — Hela landet	26 540	8 597	1 310	38 785	9 422 422	243

Kunnalliskodeissa hoidetuista oli miehiä 37.5%, naisia 62.4 % ja lapsia 0.1 %.

Seuraavassa taulukossa esitetään, missä määrin hoidettavia on erilaatuisissa laitoksissa hoidettu. Tällöin on otettava huomioon, että sama henkilö on vuoden kuluessa voinut olla useammanlaatuisissa laitoksissa. Kunnalliskoti- ja mielisairaala-tapaukset sisältyvät myös lukuihin. Näistä kertyy kunnalliskodeissa hoidettuja 31 085 ja mielisairaaloissa hoidettuja 14 080.

Av de på kommunalhemmen vårdade var 37.5 % män, 62.4 % kvinnor och 0.1 % barn.

Följande tabell utvisar antalet vårdtagare på olikartade anstalter. Härvid bör beaktas, att samma person under årets lopp har kunnat få vård på flere olika anstalter. Kommunalhems- och sinnessjukhusfallen ingår även i talen. Av dessa vårdades 31 085 på kommunalhem och 14 080 på sinnessjukhus.

Laitoshoidon laatu — Arten av anstaltsvård

Laitoksen laatu Arten av anstalten	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
Laitoksissa hoidettuja kaikkiaan — Antalet på anstalter vårdade	38 810	50 415	89 225
Niistä hoidettu %-ina — Därav vårdade i %			
kunnalliskodeissa — på kommunalhem	34.1	50.6	43.4
mielisairaaloissa — på sinnessjukhus	24.2	23.7	23.9
vajaamielislaitoksissa — på anstalter för psykiskt efterblivna	3.8	3.7	3.7
muissa sairaaloissa — på övriga sjukhus	41.9	27.9	34.0
muissa laitoksissa — på övriga anstalter	3.4	1.3	2.2

Laitoshoidon pituus — Anstaltsvårdens varaktighet

	Avunsaajain luku Antal vårdtagare	Niistä % hoidettu laitoksissa, päivää Därav % på anstalt vårdade, dagar					tunte- maton okänt
		—89	90—179	180—269	270—359	360—	
1. Avustustapaukset ilman kunnalliskoti- ja mielisair.tapauksia — Understödsfall utan kommunalhem- och sinnessjukhusfall							
<i>Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar</i>	22 620	72.1	7.7	4.1	3.8	12.2	0.1
Miehet — Män	8 920	74.5	8.1	3.9	3.5	10.0	0.0
Naiset — Kvinnor	10 220	66.8	8.3	5.2	4.7	14.9	0.1
Lapset — Barn	3 480	81.3	5.0	1.7	2.2	9.8	—
<i>Maalaiskunnat — Landskommuner</i>	21 440	68.4	9.1	5.2	5.0	12.2	0.1
Miehet — Män	9 140	66.6	10.5	5.5	5.7	11.5	0.2
Naiset — Kvinnor	8 340	67.0	8.1	5.9	5.3	13.6	0.1
Lapset — Barn	3 960	75.2	7.6	3.2	2.8	11.1	0.1
Koko maa — Hela landet	44 060	70.3	8.3	4.7	4.4	12.2	0.1
Miehet — Män	18 060	70.5	9.3	4.7	4.6	10.8	0.1
Naiset — Kvinnor	18 560	66.9	8.2	5.5	5.0	14.3	0.1
Lapset — Barn	7 440	78.1	6.4	2.5	2.5	10.5	0.0
2. Kunnalliskotitapaukset — Kommunalhemsfall							
<i>Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar</i>	10 480	15.0	8.3	7.0	12.5	57.2	—
Miehet — Män	3 035	16.5	7.9	8.1	11.7	55.8	—
Naiset — Kvinnor	7 440	14.4	8.5	6.6	12.8	57.7	—
Lapset — Barn	5	—	—	—	100.0	—	—
<i>Maalaiskunnat — Landskommuner</i>	20 605	22.4	9.2	7.3	10.9	50.1	0.1
Miehet — Män	7 780	23.3	8.6	6.4	10.3	51.2	0.2
Naiset — Kvinnor	12 810	21.9	9.6	7.8	11.3	49.4	0.0
Lapset — Barn	15	33.3	—	—	—	66.7	—
Koko maa — Hela landet	31 085	19.9	8.9	7.2	11.5	52.4	0.1
Miehet — Män	10 815	21.4	8.4	6.9	10.7	52.5	0.1
Naiset — Kvinnor	20 250	19.1	9.2	7.4	11.9	52.4	0.0
Lapset — Barn	20	25.0	—	—	25.0	50.0	—
3. Miehsairaalatapaukset — Sinnessjukhusfall							
<i>Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar</i>	5 710	15.4	5.0	6.7	3.6	69.2	0.1
Miehet — Män	2 540	15.6	4.9	5.7	3.3	70.5	—
Naiset — Kvinnor	3 135	14.7	4.9	7.5	3.8	68.9	0.2
Lapset — Barn	35	71.4	14.3	14.3	—	—	—
<i>Maalaiskunnat — Landskommuner</i>	8 370	17.5	6.1	4.2	3.7	68.5	—
Miehet — Män	4 615	16.3	6.0	4.5	3.8	69.4	—
Naiset — Kvinnor	3 720	18.7	6.4	3.8	3.5	67.6	—
Lapset — Barn	35	57.1	—	—	14.3	28.6	—
Koko maa — Hela landet	14 080	16.7	5.7	5.2	3.7	68.7	0.0
Miehet — Män	7 155	16.0	5.6	5.0	3.6	69.8	—
Naiset — Kvinnor	6 855	16.8	5.8	5.5	3.6	68.2	0.1
Lapset — Barn	70	64.3	7.1	7.1	7.2	14.3	—

Avunsaajain tai perheenhuoltajain ikä. Avunsaajain ikää valaiseva asetelma koskee yksinäisten avunsaajain ja avustettujen perheiden perheenhuoltajien ikää. Laitoksissa hoidettujen ikä on laskettu siten, että siihen sisältyvät paitsi päämiehet myös aviopuoliset ja lapset, sikäli kuin he ovat saaneet laitoshoidtoa.

Understödsdagarnas eller familjeförsörjarnas ålder. Sammanställningen rörande understödsdagarnas ålder avser ålder för ensamstående understödsdagare eller familjeförsörjare i de understödda familjerna. Åldern för på anstalter vårdade har uträknats så att däri förutom huvudhuvudmän också ingår äkta makar och barn, såvida dessa erhållit anstaltsvård.

Avustustapaukset perheenpään tai avunsaajan iän mukaan sekä laitoksissa hoidettujen ikä — Understödsfallen enligt familjeförsörjarens eller understödstagarens ålder samt ålder för vårdade på anstalter

Ikä, vuotta Ålder, år	Avustustapaukset ilman kunnalliskotija mielisairaalatapauksia Understödsfall utan kommunalhems- och sinnessjukhusfall		Laitoksissa hoidetut På anstalter vårdade		Muut Övriga	Yhteensä Summa
	Yhteensä Summa	Siitä kotiavustus- tapaukset. Därav hem- understödsfall ¹⁾	Vain kunnalliskodissa hoidetut Enbart på kommunalheim vårdade	Vain mielisair. hoidetut Enbart på sinnessjukhus vårdade		
	%					
—16	0.2	0.2	0.1	0.5	16.9	8.4
16—19	6.1	6.1	0.2	1.6	4.5	2.5
20—29	15.2	15.4	0.9	8.9	10.6	7.0
30—39	15.8	16.4	2.2	17.6	9.7	8.4
40—49	19.0	19.8	4.5	21.4	13.7	11.7
50—59	17.4	18.0	8.0	21.9	14.2	13.3
60—64	8.1	8.2	7.8	9.2	7.4	7.8
65—69	6.4	6.3	10.6	7.2	6.2	7.9
70—79	8.8	7.8	34.3	8.6	11.1	18.8
80—	2.9	1.7	31.3	3.1	5.5	14.1
Tunt.— Okänd	0.1	0.1	0.1	0.0	0.2	0.1
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Tapausten luku						
— Antal fall	126 095	97 640	31 085	14 080	44 060	89 225

¹⁾ Pelkkä kotiavustus tai laitoshoidon lisäksi säännöllinen kotiavustus — Enbart hemunderstöd eller anstaltsvård förutom regelbundet hemunderstöd

Kotipaikka. Seuraavassa asetelmassa on selvitetty, missä kunnassa avunsaajilla tai perheenhuoltajilla on ollut koti- tai asuinpaikkansa. Helsingin kaupungin avunsaajat eivät sisälly näihin lukuihin.

Hemort. I följande sammanställning har redogjorts för i vilken kommun understödtagarna eller familjeförsörjarna hade sin hem- eller vistelseort. Understödtagarna i Helsingfors stad ingår inte i dessa siffror.

Kotipaikka — Hemort	Avustustapaukset ilman kunnalliskotija mielisairaalatapauksia Understödsfall utan kommunalhems- o. sinnessjukhusfall			Kunnalliskotija mielisairaalatapaukset Kommunalhems- o. sinnessjukhusfall
	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	
Avustavassa kunnassa — I understödande kommun	75.5	88.6	82.0	95.1
Muussa kunnassa — I annan kommun	24.4	11.3	17.9	4.9
Tunteamaton — Okänd	0.1	0.1	0.1	0.0
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0
Tapausten luku — Antal fall	52 290	51 070	103 360	41 420

Siviilisäätty. Henkilöt, joiden nimellä huoltoapu on myönnetty, jakaantuivat siviilisäädyn mukaan seuraavan taulukon osoittamalla tavalla.

Koko naimisissa olevien ryhmä on 31.5 %, jos otetaan mukaan myös erossa asuvat. Yleensä on perheille, joissa aviopuoliset asuvat yhdessä, avustus myönnetty miehen nimellä, vain noin 2 %:ssa tapauksista vaimo on katsottu perheen

Civilstånd. Personerna, på vilkas namn understödet beviljats, fördelade sig enligt civilstånd på följande sätt.

Hela gruppen gifta utgör 31.5 % om man beaktar också dem som ej bor tillsammans med sin familj. I allmänhet har understödet beviljats på mannens namn, endast i ca 2 % av fallen har kvinnan ansetts vara familjens huvudman.

päämieheksi. Tästä johtuu, että avustustapausten joukossa naisten kohdalla on ainoastaan 1.5 % naimisissa olevia naisia.

Härpå beror, att endast 1.5 % av de kvinnliga understödsfallen är gifta.

Avustustapakset perheenpään siviilisäädyn mukaan — Understödsfall enligt familjehuvudmannens civilstånd

Siviilisäätö — Civilstånd	Avustustap, ilman kunnalliskoti- ja mielisairaalatapauksia Understödsfall utan kommunalhems- o. sinnessjukhusfall					Kunnalliskoti- ja mielisairaalatapaukset Kommunalhems- och sinnessjukhusfall		
	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar %	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	Miehet Män	Naiset Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehet Män	Naiset Kvinnor
Naimattomia — Ogifta	34.6	32.5	33.8	31.8	37.2	49.1	54.2	45.2
Naimisissa olevia — Gifta	27.7	42.1	33.5	52.0	1.5	10.6	22.3	1.6
Leskiä — Änklingar och änkor	15.0	16.8	15.7	4.0	36.0	33.2	16.8	45.9
Eronneita — Fränskilda	16.1	6.0	12.0	8.9	17.4	5.7	5.4	5.9
Erossa asuvia — Skilt boende	6.6	2.5	4.9	3.2	7.8	1.4	1.3	1.4
Tuntematon — Okänd	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.0	—	0.0
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Tapauksen luku — Antal fall	75 025	51 070	126 095	79 980	46 115	44 620	19 390	25 230

Avuntarpeen syy. Avuntarpeen syyn määritteleminen käyttämällä vain yhtä pääsyytä on sattuman varaista, etenkin niissä tapauksissa, jolloin avunsaaja ei ole ollut jatkuvasti huoltoavun varassa. Avuntarpeen syytä määriteltäessä on kuitenkin lomakkeen täyttövaiheessa pyritty saamaan selville painavin syy, ns. pääsyy. Mikäli kuitenkin lomakkeella on ilmoitettu useampia syynumeroita, on niistä muiden tietojen perusteella yksi syy valittu pääsyyksi.

Avuntarpeen syitä luokiteltaessa on käytetty yhdeksää nimikettä seuraavasti:

1. vanhuus, myös vanhuudenheikkous
2. sairaus
3. mielisairaus ja vajaamielisyyt
4. synnytys
5. invaliditeetti, myös sokeus ja kuurous
6. perhesuhteet-nimikkeeksi on yhdistetty avio-
puolison kuolema, perheen suurilukuisuus ja
huolehtiminen au-lapsista
7. epäsosiaalinen elämäntapa-nimikkeeksi on yh-
distetty työhaluttomuus, huolimattomuus,
päihdyttävien aineiden väärinkäyttö, vanki-
lassa olo, perheen hylkääminen ja elatusvelvol-
lisuuden laiminlyönti
8. työttömyys tarkoittaa sekä työn puutetta että
työriitaa
9. muu syy, esim. asunnottomuus ja opinnot.

Orsaken till understödsbehovet. Det är slumpartat att angiva huvudorsaken till understödsbehovet särskilt i sådana fall, då understödstagaren inte varit i fortlöpande behov av understöd. Vid definierandet av orsakerna till vårdbehovet har dock i blankettens ifyllnings-skede försökts få reda på den viktigaste orsaken, den s.k. huvudorsaken. Har emellertid blanketten uppgetts flera orsakssiffror, har på basen av övriga uppgifter en orsak valts till huvudorsak.

Vid klassificerandet av orsaker till vårdbehovet har nio benämningar använts såsom följer:

1. ålderdom, även ålderdomssvaghet
2. sjukdom
3. sinnessjukdom och oligofreni
4. barnsbörd
5. invaliditet, även blindhet och dövhet
6. familjeförhållanden, i benämningen ingår
makas/makes död, familjens storlek och för-
sörjandet av uå-barn
7. asocialt levnadssätt, i benämningen ingår
arbetsovillighet, vårdslöshet, missbruk av
berusningsmedel, vistelse i fängelse, över-
givandet av familjen och underlåtenhet av
försörjningsplikten
8. arbetslöshet avser både brist på arbete och
arbetsvist
9. annan orsak, t.ex. bostadslöshet och studier.

Avustustapaukset avuntarpeen syyn ja perhetyypin mukaan, ilman kunnalliskoti- ja mielissairaala-tapauksia — Understödsfallen enligt understödsbehovetsorsak och familjetyp, utan kommunalhems- och sinnessjukhusfall

Avuntarpeen syy Orsaken till understödsbehovet	Kaikki avustustapaukset Samtliga understödsfall	Säännöllistä kotiavustusta saaneet Regelbundna hemunderstödsfall ¹⁾	Vain tilapäistä kotiavustusta saaneet Enbart tillfälliga hemunderstödsfall ¹⁾	Ilman lapsia Utan barn			Lapsia huollettavana Med barn	
				miehet män	naiset kvinnor	avioparit gifta par	yksinäiset ensamma	avioparit gifta par
	%							
Vanhuus — Alderdom	7.9	6.7	5.2	4.8	22.3	7.8	0.1	0.1
Sairaus — Sjukdom	43.9	43.9	41.1	38.0	50.5	68.2	23.1	43.5
Mielisairaus, vajaamieslisyys Sinnessjukdom, psykisk etterblivenhet	8.5	4.6	3.3	11.0	10.5	4.2	3.0	7.6
Synnytys — Barnsbörd	0.5	0.2	0.2	—	0.4	0.2	2.5	0.5
Invaliditeetti — Invaliditet	1.2	1.3	1.3	1.7	1.2	0.9	0.4	1.0
Perhesuhteet — Familjförhållanden	7.0	15.0	6.3	0.5	2.7	0.6	38.6	7.8
Epäsosiaalinen elämäntapa Asosialt levnadssätt	11.4	13.0	13.5	17.6	2.0	4.7	19.5	12.9
Työttömyys — Arbetslöshet	15.2	12.6	23.9	21.9	5.6	11.5	7.5	22.2
Muu syy — Annan orsak ..	4.4	2.7	5.2	4.5	4.8	1.9	5.3	4.4
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Tapausten luku — Antal fall	126 095	31 595	45 040	37 630	31 965	12 775	14 105	29 620

¹⁾ Ilman Helsingiä — Utan Helsingfors

Työttömyyden takia huoltoapua saaneiden luku on edellisestä vuodesta noussut 4 390 tapaukseen. V. 1967 ilmoitettiin 14 715 avustustapaukseen johtuneen työttömyydestä ja v. 1968 19 105. Lapsia huoltavien avioparien ryhmässä työttömyyden vuoksi avustettuja oli 6 570, kun heitä v. 1967 oli 4 940.

Antalet understödstagare, som erhållit understöd till följd av arbetslöshet, har från föregående år stigit med 4 390. År 1967 var 14 715 understödsfall föranledda av arbetslöshet och år 1968 19 105. I gruppen gifta par med barn, var antalet till följd av arbetslöshet understödda 6 570 och år 1967 4 940.

III. Lastensuojelu

Valtionapua saaneet lastentarhat

Valtionapua nauttivat lastentarhat lähettävät sosiaalipoliittiselle tutkimusosastolle vuosittain toimintakertomuksensa, joista on laadittu seuraava lastentarhoja koskeva vuositilasto.

III. Barnskyddet

De statsunderstödda barnträdgårdarna

De barnträdgårdar som åtnjuter statsunderstöd sänder årligen till den socialpolitiska forskningsavdelningen sin verksamhetsberättelse, av vilka har uppgjorts en årsstatistik över barnträdgårdarna.

Lastentarhojen luku hoitopaikkojen ja lasten luku lääneittäin — Antalet barnträdgårdar, vårdplatser och barn länsvis

Lääni — Län	Lastentarhoja Antal barnträdgårdar			Paikkaluku Antal platser		Yhteensä Summa	1968	1967	Lapsia Antal barn	
	Kunnallisia Kommunala	Yksityisiä Privata	Yhteensä Summa	Kunnallisia Kommunala	Yksityisiä Privata				1968	1967
Uudenmaan — Nylands	108	30	138	8 165	1 485	9 650	9 232	9 385	8 906	
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	34	11	45	2 525	516	3 041	3 071	2 979	2 924	
Hämeen — Tavastehus	33	9	42	2 058	410	2 468	2 393	2 438	2 359	
Kymen — Kymmene	20	11	31	1 070	490	1 560	1 415	1 489	1 350	
Mikkelin — S:t Michels Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	9	2	11	475	80	555	555	538	539	
Kuopion — Kuopio	5	2	7	275	100	375	375	355	354	
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	9	2	11	609	82	691	691	682	690	
Vaasan — Vasa	8	5	13	560	185	745	710	736	697	
Oulun — Uleåborgs	24	7	31	1 905	175	2 080	1 970	2 054	1 960	
Lapin — Lapplands	9	8	17	845	450	1 295	1 220	1 299	1 223	
Koko maa — Hela landet	266	89	355	18 837	4 073	22 910	22 082	22 404	21 453	
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	255	69	324	18 257	3 401	21 658	21 065	21 187	20 469	
Maalaiskunnat — Landskommuner	11	20	31	580	672	1 252	1 017	1 217	984	

Suurin osa, 64.2 %, lastentarhoista oli sellaisia, joissa oli sekä puolipäivä- että kokopäiväosasto. 28.7 %:ssa oli vain puolipäiväosasto ja 7.1 %:ssa vain kokopäiväosasto.

Största delen av barnträdgårdarna, 64.2 %, hade både halvdags- och heldagsavdelning, 28.7 % hade endast halvdagsavdelning och 7.1 % endast heldagsavdelning.

Lastentarhojen ja hoitopaikkojen luku laitostyyppin mukaan — Antalet barnträdgårdar och vårdplatser enligt anstaltstyp

	Lastentarhoja Antal barnträdgårdar				Paikkaluku Antal platser				
	Kunnallisia Kommunala	Yksityisiä Privata	Yhteensä Summa	1967	Kunnallisia Kommunala	Yksityisiä Privata	Yhteensä Summa	1968	1967
Lastentarhoja, joissa oli — Barnträdgårdar med sekä koko- että puolipäivä- osasto — hel- och halv- dagsavdelning	203	25	228	217	15 596	1 349	16 945	16 248	
vain puolipäiväosasto — endast halvdaysavdelning	45	57	102	97	2 746	2 549	5 295	5 089	
vain kokopäiväosasto — endast heldagsavdelning .	18	7	25	27	495	175	670	745	
Puolipäiväosastot yhteensä — Halvdaysavdelningar inalles	248	82	330	314	12 943	3 814	16 257	15 578	
Kokopäiväosastot yhteensä — Heldagsavdelningar inalles ..	221	32	253	244	5 894	759	6 653	6 504	

Lasten vaihtuminen eri toimintakausien aikana
käy ilmi seuraavasta.

Antalet barn växlade under terminerna enligt
följande.

	Lapsia toimintakaudella Barn under terminen		Otettiin lisää Intogs ytterligare	Lopussa Vid slutet	Ei mahtunut Kunde ej tas emot
	Alussa Vid början	Erosi Avgick			
Kevättoimintakausi — Vårterminen	21 764	1 773	1 718	21 709	2 229
Syystoimintakausi — Höstterminen	22 404	1 234	1 285	22 455	6 367
Kesätoimintakausi — Sommarterminen ..	4 658	933	866	4 591	74

86.8 % lapsista oli suomenkielisiä ja 13.0 %
ruotsinkielisiä.

Lastentarhoissa oli kaikkiaan 1 182 johtajaa ja
opettajaa, joista 988 kunnallisissa ja 194 yksityi-
sissä lastentarhoissa. Lastentarhanopettajan päte-
vyys oli 1 140:llä, ja 42 eli 3.6 % oli epäpäteviä,
lisäksi toimi 26 lastenhoitajaa toisena opettajana.

86.8 % av barnen var finsktalande och 13.0 %
svensktalande.

I barnträdgårdarna fanns sammanlagt 1 182
föreståndarinnor och lärarinnor, varav 988 i
kommunala och 194 i privata barnträdgårdar.
Barnträdgårdslärrarinnekompetens hade 1 140 och
42 eller 3.6 % var inkompetenta, därtill verkade
26 barnsköterskor som andra lärare.

Valtionapua saaneiden lastentarhojen menot ja tulot — Statsunderstödda barnträdgårdarnas utgifter och inkomster

Menot — Utgifter	Kunnalliset Kommunala		Yksityiset Privata		Yhteensä Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Palkkaukset sosiaaliturvamaksuineen — Avlöningar med socialskyddsavgifter ..	21 860	70.0	3 724	70.2	25 584	70.0
Huoneistomenot — Lokautgifter	5 407	17.3	796	15.0	6 203	17.0
Lääkkeet ja hoitotarvikkeet — Mediciner och vårdfönödenheter	36	0.1	4	0.1	40	0.1
Ravintotarvikkeet — Livsmedel	2 699	8.7	555	10.5	3 254	8.9
Puhdistustarvikkeet ja vaatteiston pesu — Rengöringstillbehör och tvättning av kläder	153	0.5	27	0.5	180	0.5
Kalusto, vaatteisto, askarteluvälineet yms. Inventarier, kläder, sysselsättningstill- behör o.a.dyl.	851	2.7	118	2.2	969	2.7
Muut menot — Övriga utgifter	226	0.7	78	1.5	304	0.8
Yhteensä — Summa	31 232	100.0	5 302	100.0	36 534	100.0

Tulot — Inkomster	Kunnalliset Kommunala		Yksityiset Privata		Yhteensä Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Korvaukset yksityisiltä — Ersättningar av enskilda	3 477	11.1	778	14.7	4 255	11.6
Vastikkeet luontoissuorituksista — Vederlag för naturaförmåner	392	1.2	40	0.8	432	1.2
Valtionapu — Statsbidrag	8 222	26.3	1 363	25.7	9 585	26.2
Kuntien kannatus — Kommunernas bidrag	18 883	60.5	1 824	34.4	20 707	56.7
Seurakuntien kannatus — Församlingarnas bidrag	—	—	176	3.3	176	0.5
Muiden yhteisöjen ja yksityisten kannatus						
Bidrag av övriga samfund och privatpersoner	18	0.1	1 073	20.2	1 091	3.0
Muut tulot — Övriga inkomster	240	0.8	48	0.9	288	0.8
Yhteensä — Summa	31 232	100.0	5 302	100.0	36 534	100.0

	Kunnalliset lastentarhat barn- trädgårdar	Yksityiset lastentarhat Privata barn- trädgårdar	Yhteensä Summa
Lasten läsnäolopäiviä — Barnens närvarodagar	3 031 855	672 163	3 704 018
Nettokustannukset läsnäolopäivää kohti, mk — Nettokostnaderna per barnens närvarodag, mk	8.14	6.08	7.76
Toimintapäiviä — Verksamhetsdagar	102 404	23 512	125 916
Nettokustannukset toimintapäivää kohti, mk — Nettokostnaderna per verksamhetsdag, mk	240.86	173.88	228.36

Kunnallinen lastensuojelu

Lapset, joihin nähden lastensuojelulain nojalla on ryhdytty toimenpiteisiin, jaetaan yleensä kahteen ryhmään: turvattomiin, jos toimenpiteen syynä on jokin lastensuojelulain 8 §:n a—d kohdissa mainituista seikoista, ja suojelukasvatusta tarvitseviin, jos syynä on jokin saman pykälän e-kohdassa tai 2. momentissa mainituista seikoista.

Toimenpiteet, joihin lastensuojelulain nojalla on ryhdytty, ovat joko ennalta ehkäiseviä tai sosiaalilautakunta on ottanut lapsen tai nuoren henkilön huostaansa. Seuraavassa selonteossa on käsitelty erikseen ehkäisevät toimenpiteet ja jälkivalvontatapaukset sekä hoitoon sijoitetut lastensuojelutapaukset. Samoin on esitetty erikseen tiedot turvattomista ja suojelukasvatusta tarvitsevista lapsista.

Aikaisempien vuosien tilastoissa on huostaanotetuilla tarkoitettu ainoastaan hoitoon sijoitettuja lastensuojelutapauksia. Samoin on otettava huomioon, että erikseen ilmoitetut, kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset, joista ei ole tehty muodollista huostaanottopäätöstä, on aikaisemmissa tilastoissa katsottu väliaikaisesti vanhempien suostumuksella huostaanotetuiksi.

Det kommunala barnskyddet

De barn, vilka med stöd av lagen om barnskydd blivit föremål för åtgärder, indelas i allmänhet i två grupper: värnlösa barn, om orsaken till åtgärden är någon i barnskyddslagens 8 § punkterna a—d nämnd omständighet, och barn i behov av skyddsuffostran, om orsaken är någon av de i punkt e eller i 2. momentet av samma paragraf nämnda omständigheterna.

Åtgärder, som vidtagits enligt barnskyddslagen, är antingen på förhand förebyggande eller socialnämnden har omhändertagit barnet eller den unga personen. I följande redogörelse har behandlats skilt för sig de förebyggande åtgärderna och efterövervakningsfallen samt de i vården placerade barnskyddsfallen. På samma sätt har uppgifterna framställts skilt för sig om värnlösa barn och om barn i behov av skyddsuffostran.

I tidigare års statistik har med de omhändertagna avsetts enbart de i vården placerade barnskyddsfallen. Likaså bör beaktas att de barn som placerats utanför hemmet och för vilkas del inget formellt omhändertagningsbeslut har fattats, har i den tidigare statistiken antecknats som omhändertagna interimistiskt med föräldrarnas begivande.

Lastensuojelulapset — Barnskyddsbarne

	Turvattomat — Värnlösa			Suojelukasvatusta tarvitsevat I behov av skyddsuffostrar			Edell. vuosi Före- gående år	Edell. vuosi Före- gående år	Kaik- kiaan Inalles
	Kaupungit ja kaup- palat Städer och köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	Kaupungit ja kaup- palat Städer och köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet			
<i>Ehkäisevät toimenpiteet—</i>									
<i>Förebyggande åtgärder</i>	252	170	422	484	3 598	919	4 517	5 917	4 939
<i>Varoitus — Varning .</i>	12	37	49	..	2 888	715	3 603	..	3 652
<i>Suojelu- ja jälkival- vonta—Skydds- och efterövervakning ..</i>	240	133	373	..	710	204	914	..	1 287
<i>Huostaanotetut — Om- händertagna</i>	8 006	3 694	11 700	12 498	1 703	351	2 054	1 731	13 754
<i>Varoitus, suojelu- ja jälkivalvonta—Var- ning, skydds- och efterövervakning ..</i>	129	32	161	1) ..	429	64	493	1) ..	654
<i>Ei toimenpiteitä — Inga åtgärder</i>	10	11	21	34	37	4	41	17	62
<i>Sijoitetut — Placerade</i>	7 867	3 651	11 518		1 237	283	1 520		13 038
<i>Sijoitetut ilman huostaan- ottoa — Placerade utan omhändertagande</i>	165	81	246	12 464	104	6	110	1 714	356
Kaikkiaan — Inalles	8 423	3 945	12 368	12 982	5 405	1 276	6 681	7 648	19 049

1) Sisältyy lukuun 484 tai 5 917 — Ingår i talet 484 eller 5 917

Ehkäisevät toimenpiteet. Lastensuojelulaki edellyttää, että ennen kuin lapsi tai nuori henkilö otetaan lautakunnan huostaan, on laissa tarkemmin määrättyissä tapauksissa lapselle, nuorelle henkilölle tai hänen vanhemmilleen annettava lautakunnan edessä tai muulla sopivalla tavalla varoitus tai lapselle tai nuorelle henkilölle määrättävä suojeluvalvoja. Nämä toimenpiteet ovat varsinaisia ehkäiseviä toimenpiteitä. Näiden toimenpiteiden lisäksi seuraavassa esityksessä otetaan huomioon myös laitoshoidon jälkeen jälkivalvonnassa olleet lapset, jotka eivät enää ole olleet huostaanotettuja.

Förebyggande åtgärder. Lagen om barnskydd förutsätter, att innan ett barn eller en ung person i fall som närmare specificeras i lagen, tages om hand av nämnden, skall honom eller föräldrarna tilldelas varning inför nämnden eller på annat lämpligt sätt, eller skall åt barnet eller den unga personen förordnas en skyddsövervakare. Dessa är de egentliga förebyggande åtgärderna. Förutom dessa åtgärder beaktas i följande tabell även de barn, vilka efter anstaltsvärden varit under efterövervakning och inte längre varit omhändertagna.

Ehkäisevät toimenpiteet — Förebyggande åtgärder

	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Lands- kommuner		Koko maa Hela landet	
	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%
<i>Turvattomat — Värnlösa</i>	252	59.7	170	40.3	422	100.0
<i>Varoitus — Varning</i>	12	24.5	37	75.5	49	100.0
<i>Suojeluvalvonta — Skyddsövervak- ning</i>	240	64.3	133	35.7	373	100.0
<i>Suojelukasvatusta tarvitsevat — I behov av skyddsuffostrar</i>	3 598	79.7	919	20.3	4 517	100.0
<i>Varoitus — Varning</i>	2 888	80.2	715	19.8	3 603	100.0
<i>Suojeluvalvonta — Skyddsövervak- ning</i>	707	77.7	203	22.3	910	100.0
<i>Koevapaus ja jälkivalvonta — Fri- given på prov och efterövervakning</i>	3	75.0	1	25.0	4	100.0
Kaikkiaan — Inalles	3 850	78.0	1 089	22.0	4 939	100.0

Ikäryhmitys muodostuu turvattomilla ja suo-
jelukasvatusta tarvitsevilla lapsilla varsin erilai-
seksi, koska toimenpiteet edellisissä tapauksissa
kohdistuvat vanhempiin ja jälkimmäisissä ta-
pauksissa itse lapsiin tai nuoriin henkilöihin.

Åldersgrupperingen bland de värnlösa och
skyddsuppfostrade barnen gestaltar sig mycket
olika, då åtgärderna i de förstnämnda fallen
riktar sig mot föräldrarna och i de sistnämnda
fallen mot själva barnen eller de unga personerna.

*Ehkäisevien toimenpiteiden kohteiksi joutuneiden lasten ikä — De barns ålder, vilka varit föremål för
förebyggande åtgärder*

Ikä, vuotta — Ålder, år	Turvattomat — Värnlösa				Suo- jelukasvatusta tarvitsevat I behov av skyddsuppfostran			
	Luku Antal	%	Niistä uusii Därav nytil- komna	%	Luku Antal	%	Niistä uusii Därav nytil- komna	%
— 1	15	3.6	10	8.5	—	—	—	—
2— 4	48	11.4	16	13.7	—	—	—	—
5— 6	48	11.4	18	15.4	2	0.0	2	0.0
7— 9	83	19.7	23	19.7	120	2.6	113	3.3
10—14	142	33.6	34	29.1	1 462	32.4	1 222	35.8
15	27	6.4	6	5.1	666	14.7	508	14.9
16	22	5.2	2	1.7	807	17.9	591	17.3
17—20	36	8.5	7	6.0	1 448	32.1	970	28.4
Tuntematon — Okänd	1	0.2	1	0.8	12	0.3	9	0.3
Yhteensä — Summa	422	100.0	117	100.0	4 517	100.0	3 415	100.0

*Ehkäisevien toimenpiteiden kohteiksi joutuneiden lasten vanhemmat — Föräldrarna till de barn, som
 varit föremål för förebyggande åtgärder*

	Turvattomat — Värnlösa					Suo- jelukasvatusta tarvitsevat I behov av skyddsuppfostran				
	Kau- pungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kom- muner	Koko maa Hela landet Gossar	Tyttöjä Flickor	Yhteensä Summa	Kau- pungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kom- muner	Koko maa Hela landet Poikia Tyttöjä Gossar Flickor	Yhteensä Summa	
	%									
<i>Aviosyntyiset — Legi- tima</i>	88.5	92.9	87.9	92.9	90.3	94.6	93.9	94.9	92.7	94.5
<i>Vanhemmat elivät — Föräldrarna levde .</i>	49.2	64.1	56.2	54.0	55.2	68.4	76.1	71.8	63.1	70.0
<i>Vanhemmat eronneet Föräldrarna från- skilda</i>	36.1	15.3	25.9	29.8	27.7	14.3	5.5	11.3	17.2	12.5
<i>Jompikumpi eli — Någondera levde .</i>	3.2	11.8	5.4	8.1	6.7	11.7	11.9	11.5	12.3	11.7
<i>Molemmat kuolleet Bägge döda</i>	—	1.7	0.4	1.0	0.7	0.2	0.4	0.3	0.1	0.3
<i>Au-lapset — Uä-barn</i>	11.5	7.1	12.1	7.1	9.7	4.3	5.0	4.1	5.7	4.4
<i>Äiti eli — Modern levde</i>	11.5	7.1	12.1	7.1	9.7	4.2	4.8	4.0	5.5	4.3
<i>Äiti kuollut — Modern död</i>	—	—	—	—	—	0.1	0.2	0.1	0.2	0.1
<i>Syntyperä tuntematon Börden okänd</i>	—	—	—	—	—	1.1	1.1	1.0	1.6	1.1
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
<i>Lapsia yhteensä — Barn inalles</i>	252	170	224	198	422	3 598	919	3 585	932	4 517
<i>näistä — därav aviosyntyisiä — legi- tima</i>	223	158	197	184	381	3 405	863	3 404	864	4 268
<i>au-lapsia — uä-barn</i>	29	12	27	14	41	153	46	146	53	199

Ehkäisevien toimenpiteiden syyt¹⁾ — Orsakerna till förebyggande åtgärder¹⁾

Toimenpiteen syy. Orsak till åtgärden	Koko maa Hela landet			Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		
	Poikia Gossar	Tyttöjä Flickor	Yhteensä Summa	Poikia Gossar	Tyttöjä Flickor	Yhteensä Summa
	%					
<i>Turvattomat — Värnlösa</i>						
Lapsen — Barnets						
sairaus — sjukdom	0.5	—	0.2	0.7	—	0.4
sielullinen poikkeavuus — psykiska avvikel- kelse	8.9	3.5	6.4	13.5	6.3	10.3
Isän, äidin tai molempien — Faderns, moderns eller bådas						
kuolema — död	0.5	0.5	0.5	—	—	—
sairaus — sjukdom	10.7	3.5	7.3	12.8	3.6	8.7
mielisairaus — sinnessjukdom	5.8	3.5	4.7	6.4	3.6	5.2
lapsen hoidon laiminlyönti — försum- melse av barnets vård	18.3	25.3	21.6	14.9	24.3	19.0
kasvatuskyvyn puute — bristande upp- fostringsförmåga	21.9	24.2	23.0	22.0	28.9	25.0
lapsen hylkääminen — övergivande av barnet	—	0.5	0.2	—	—	—
työhaluttomuus, huolimattomuus — arbetsovillighet, vårdslöshet	2.2	4.6	3.3	1.4	2.7	2.0
juoppous — dryckenskap	17.8	13.6	15.9	10.6	6.3	8.7
irtolaisuus — lösdriveri	—	0.5	0.2	—	0.9	0.4
vapausrangaistus — frihetsstraff	0.9	0.5	0.7	1.4	0.9	1.2
lapsen pahoinpitely — misshandel av barnet	2.2	4.6	3.3	1.4	0.9	1.2
koulunkäynnin estäminen — förhind- rande av skolgång	0.9	2.5	1.7	1.4	4.5	2.8
asuntovaikeudet — bostadssvårigheter avio- tai asumusero — äktenskaps- eller boskillnad	2.7	2.0	2.4	4.3	2.7	3.6
1.8	4.6	3.1	1.4	4.5	2.8	
Muu syy — Annan orsak	4.9	6.1	5.5	7.8	9.9	8.7
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Lasten luku — Antal barn	224	198	422	141	111	252

¹⁾ Ks. s. 34 Huostaanottamisen syy — Se på sid. 34 Orsaken till omhändertagandet

	%					
<i>Suojelukasvatusta tarvitsevat — I behov av skyddsuppfostran</i>						
Lapsen tai nuoren henkilön — Barnets eller den unga personens						
sielullinen poikkeavuus — psykiska avvikel- kelse	0.3	0.9	0.4	0.2	0.4	0.3
sopimaton ansiotoimi — olämpliga för- värvsarbete	0.1	—	0.0	0.0	—	0.0
koulunkäynnin laiminlyönti — försum- mande av skolgång	4.0	10.0	5.3	3.9	10.7	5.3
koulun järjestyksen rikkominen — stör- ande av skolordningen	1.1	0.7	1.0	0.5	0.6	0.6
rangaistava teko — straffbara handling kerjääminen — tiggeri	62.6	33.4	56.6	62.7	31.7	56.1
0.0	—	0.0	0.0	—	0.0	
irtolaisuus — lösdriveri	1.5	28.1	7.0	1.8	28.4	7.4
tapaaminen juopuneena — anträffande berusad	29.6	22.7	28.2	29.9	23.1	28.4
Muu syy — Annan orsak	0.8	4.2	1.5	1.0	5.1	1.9
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Lasten luku — Antal barn	3 585	932	4 517	2 840	758	3 598

Huostaanotettujen lasten luku. Sosiaalilautakuntien huostaanottamia lapsia oli v. 1968 koko maassa yhteensä 13 754, joista 13 038 lasta oli sijoitettu joko laitös- tai yksityiskotihoitoon. Näiden lisäksi on huostaanotettujen lukuun laskettu seuraavassa esityksessä 356 lasta, jotka ovat olleet suuren osan vuodesta sijoitettuina laitös- tai yksityiskotihoitoon ilman huostaanottoa. Huostaanotettujen luku on siten 14 110, joista 11 946 oli turvattomia ja 2 164 suojelukasvatustapauksia.

Jotta saataisiin selville, paljonko vuosittain otetaan huostaan lapsia tai nuoria henkilöitä, on pyydetty tietoja lasten huostaanottovuodesta. Tämän nojalla lapset on jaettu kahteen ryhmään: ns. uusiin tapauksiin, jolloin lapset on otettu huostaan kertomusvuoden kuluessa, ja vanhoihin tapauksiin eli sitä ennen huostaanotettuihin. Seuraavassa yhdistelmässä on tästä tehty selkoa erikseen turvattomiin ja suojelukasvatusta tarvitseviin nähden kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa.

Antalet omhändertagna barn. År 1968 fanns i hela landet sammanlagt 13 754 av socialnämnderna omhändertagna barn, varav 13 038 barn var placerade antingen i anstaltsvård eller för vård i privathem. Förutom dessa har i följande tabell bland omhändertagna barn medräknats 356 barn, vilka en stor del av året varit placerade för vård på anstalt eller i privathem utan omhändertagning. De omhändertagnas antal uppgår sålunda till 14 110, av vilka 11 946 var värnlösa och 2 164 skyddsuffostringsfall.

För att få fram, hur många barn och unga personer som årligen omhändertages, har året för omhändertagandet efterfrågats. På grundval av denna omständighet har barnen indelats i två grupper: de s.k. nytillkomna fallen, då omhändertagandet skett under redogörelseåret, och de gamla fallen, dvs. de därförinnan omhändertagna. I följande sammanställning redogöres härför med uppdelning på värnlösa barn och barn i behov av skyddsuffostran, skilt för städer och köpingar samt landskommuner.

Huostaanotettujen lasten luku — Antalet omhändertagna barn

	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä Summa		Mol. sukup. Båda könen	Sittä — Därav	
	Poikia Gossar	Tyttöjä Flickor	Poikia Gossar	Tyttöjä Flickor	Poikia Gossar	Tyttöjä Flickor		hoitoon sijoitet- tuja i vård placerade	edell. v. föreg. år
<i>Turvattomia — Värnlösa</i>	4 344	3 827	2 085	1 690	6 429	5 517	11 946	11 764	12 464
<i>uusia tapauksia — nytillkomna</i>	831	814	267	210	1 098	1 024	2 122	2 109	2 276
<i>aikaisemmin huostaanotettuja — tidigare omhändertagna</i> . . .	3 513	3 013	1 818	1 480	5 331	4 493	9 824	9 655	10 188
<i>Suojelukasvatusta tarvitsevia — I behov av skyddsuffostran</i>	1 263	544	224	133	1 487	677	2 164	1 630	1 714
<i>uusia tapauksia — nytillkomna</i>	251	145	41	34	292	179	471	448	486
<i>aikaisemmin huostaanotettuja — tidigare omhändertagna</i> . .	1 012	399	183	99	1 195	498	1 693	1 182	1 228
Yhteensä — Summa	5 607	4 371	2 309	1 823	7 916	6 194	14 110	13 394	14 178

Huostaanoton perustelu. Lastensuojelulain 9 §:n 1. mom:n mukaan lapsi, jonka vanhemmat ovat kuolleet tai hänet hylänneet ja joka varattomuuden takia on vaarassa jäädä huoltoon ja kasvatusta vaille, on otettava sosiaalilautakunnan huostaan.

Grunden för omhändertagandet. Enligt § 9 mom. 1 i barnskyddslagen bör barn, vars föräldrar dött eller som övergivits av dem samt vars vård och uppfostran på grund av medlöshet äventyras, omhändertagas av socialnämnden.

Asutuskeskuksissa turvattomien lasten sijoittaminen laitoksiin on huomattavasti yleisempää kuin maaseudulla. 58 % kaupunkien ja kauppaloiden huostaanotetuista lapsista hoidettiin laitoksissa, maalaiskuntien lapsista vain 47 %. Lapsia huostaan otettaessa sijoitetaan heidät usein ensin laitoksiin, kunnes sopiva yksityiskoti on ilmaantunut. Niinpä 82.1 % kertomusvuonna huostaanotetuista turvattomista lapsista on hoidettu laitoksissa, mutta aikaisemmin huostaanotetuista vain 46.5 %. Asutuskeskuksissa jopa 83.7 % uusista tapauksista sijoitettiin laitoksiin, maalaiskunnissa 59.2 %. Suojelukasvatusta tarvitsevista lapsista ja nuorista henkilöistä kasvatettiin laitoksissa 69.6 %. Yksityiskoteihin sijoittaminen näyttää olevan aivan poikkeuksellista.

Kaikista yksityishoitoon sijoitetuista 5 307 turvattomasta lapsesta vain 268 eli 5.0 % oli ilmaisessa hoidossa. Näistä 174 oli kaupunkien ja kauppaloiden sekä 94 maalaiskuntien huostaanottamia. Kaupunkien ja kauppaloiden yksityishoidossa olleista 3 335 lapsesta 2 300 eli 69.0 % oli sijoitettu perheisiin oman kunnan ulkopuo-

I befolkningscentra är det betydligt vanligare att placera barn på anstalt än det är på landsbygden. I städerna och köpingarna vårdades 58 % av de omhändertagna barnen på anstalt, i landskommunerna blott 47 %. Omhändertagna barn placeras ofta först på anstalt, tills ett lämpligt enskilt hem har uppenbarat sig. Sålunda har 82.1 % av de under redogörelseåret omhändertagna värnlösa barnen vårdats på anstalt men blott 46.5 % av de tidigare omhändertagna. I bosättningscentra placerades rent av 83.7 % av de nya fallen på anstalt, i landskommunerna åter 59.2 %. Av de skyddsuppföstrade barnen och unga personerna uppföstrades 69.6 % på anstalter. Placering i enskilda hem synes höra till undantagen.

Av hela antalet i enskilt hem vårdade värnlösa barn, 5 307, åtnjöt endast 268 eller 5.0 % fri vård. Av dessa var 174 omhändertagna i städerna och köpingarna samt 94 i landskommunerna. Av alla de 3 335 barn, vilka utackorderats av städer och köpingar, var 2 300 eller 69.0 % placerade i familjer utom egen kommun

Laitoshoidon laatu — Arten av anstaltsvård

Laitoksen laatu Anstaltens art	Turvattomat — Värnlösa						Suojelukasvatusta tarvitsevat I behov av skyddsuppföstran					
	Kaupungit ja kauppalat Städer o. köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	Näistä — Därav			Kaupungit ja kauppalat Städer o. köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	Näistä — Därav		
				Poikia Gossar	Imman huos- taanottoa Utan omhän- dertagande	Uusia Nytilkomna				Poikia Gossar	Imman huos- taanottoa Utan omhän- dertagande	Uusia Nytilkomna
Oman kunnan lastenkodit — Egen kommuns barnhem	2 920	652	3 572	2 105	79	1 182	545	45	590	407	87	229
Vieraan kunnan lastenkodit Annans kommuns barn- hem	188	165	353	233	1	95	15	11	26	20	—	5
Yksityiset lastenkodit — Privata barnhem	1 426	417	1 843	1 012	30	542	112	23	135	66	8	39
Koulukodit — Skolhem	12	3	15	11	—	—	642	174	816	592	1	145
Kunnalliskodit — Kommu- nalhem	4	22	26	13	—	6	2	2	4	1	—	2
Vajaamielislaitokset — An- stalter för psykiskt efter- blivna	325	429	754	441	73	48	5	5	10	5	—	2
Mielisairaalat — Sinnessjuk- hus	48	35	83	50	4	7	70	21	91	38	3	32
Sokeain, kuurojen ja raaja- rikk. laitokset — Anstal- ter för blinda, döva och vanföra	10	9	19	7	—	1	—	—	—	—	—	—
Sairaalat ja parantolat — Sjukhus och sanatorier	443	181	624	355	11	180	91	21	112	45	6	34
Muut laitokset — Övriga anstalter	66	46	112	57	2	1	91	14	105	45	3	16
Laitoksia yhteensä — An- stalter inalles	5 442	1 959	7 401	4 284	200	2 062	1 573	316	1 889	1 219	108	504
Laitoksissa hoidettuja — På anstalter vårdade	4 697	1 760	6 457	3 731	180	1 742	1 249	258	1 507	1 035	101	410

lelle, maalaiskuntien 1 972 lapsesta vain 437 eli 22.2 %.

Edellä olevassa taulukossa esitetään, missä laitoksissa lapsia on hoidettu. Tällöin sama lapsi voi esiintyä useamman laitoksen kohdalla, riippuen siitä, monessako laitoksessa hän vuoden kuluessa on ollut.

Seuraava taulukko esittää, miten pitkään laitoshoidon on tilastovuonna kestänyt erikseen turvattomilla ja suojelukasvatustapauksilla. Lapset on eritelty myös sen mukaan, miten monessa laitoksessa heitä on hoidettu.

Turvattomista lapsista 86.2 % on ollut yhdessä laitoksessa vuoden aikana ja 13.8 % kahdessa tai useammassa laitoksessa. Suojelukasvatustapauksilla vastaavat %-luvut olivat 78.9 ja 21.1. Mitä laitoshoidon kestävyytteen tulee, turvatto-

medan motsvarande tal för landskommunernas 1 972 barn var endast 437 eller 22.2 %.

I föregående tabell redogöres för, på vilka anstalter barnen har vårdats. Härvid kan samma barn förekomma på mer än ett ställe i tabellen, om det har vårdats på olika anstalter under året.

Följande tabell utvisar, hur länge anstaltsvården har varat, skilt för värnlösa och skilt för skyddsuppfostringsfall. Barnen är även specificerade enligt antalet anstalter de har vårdats på.

Av de värnlösa barnen har 86.2 % varit intagna blott på en anstalt under året, och 13.8 % på två eller flere anstalter. För skyddsuppfostringsfallen var motsvarande %-tal 78.9 och 21.1. Vad anstaltsvårdens varaktighet angår hade 44.7 % av de värnlösa barnen varit hela året

Laitoshoidon pituus — Anstaltsvårdens varaktighet

Laitoksen laatu Anstaltens art	Turvattomat — Värnlösa						Suojelukasvatusta tarvitsevat I behov av skyddsuppfostran					
	Hoidettu laitoksessa, päivää Vårdade på anstalt, dagar											
	—89	90—179	180— 269	270— 359	360—	Yh- teensä Sum- ma	—89	90—179	180— 269	270— 359	360—	Yh- teensä Sum- ma
<i>1:ssä laitoksessa hoidettuja —</i>												
<i>På 1 anstalt vårdade</i>	1 364	751	430	495	2 529	5 569	294	227	194	132	342	1 189
Oman kunnan lastenkoti —												
Egen kommuns barnhem	861	400	234	305	1 089	2 889	158	81	33	53	65	390
Vieraan kunnan lastenkoti—												
Annan kommuns barn- hem	47	45	23	24	119	258	1	8	—	1	2	12
Yksityiset lastenkodit —												
Privata barnhem	262	228	123	111	704	1 428	15	13	5	4	27	64
Koulukodit — Skolhem	—	—	1	2	2	5	80	97	149	69	239	634
Kunnalliskodit — Kommu- nalhem	4	2	—	—	4	10	—	—	—	—	—	—
Vajaamielislaitokset — An- stalter för psykiskt efter- blivna	26	25	35	40	571	697	—	1	1	2	2	6
Mielisairaalat — Sinnessjuk- hus	7	3	1	3	24	38	9	6	3	1	4	23
Sokeain, kuurojen ja raaja- rikk. laitokset — Anstal- ter för blinda, döva och vanföra	—	3	—	3	—	6	—	—	—	—	—	—
Sairaalat ja parantolat — Sjukhus och sanatorier	152	13	4	—	5	174	11	2	3	—	—	16
Muut laitokset — Övriga anstalter	5	32	9	7	11	64	20	19	—	2	3	44
<i>2:ssa laitoksessa hoidettuja —</i>												
<i>På 2 anstalter vårdade</i>	89	127	136	150	330	832	30	42	51	71	60	254
<i>3:ssa laitoksessa hoidettuja —</i>												
<i>På 3 anstalter vårdade</i>	1	6	4	16	29	56	—	12	19	21	12	64
Laitoksissa hoidettuja yh- teensä — På anstalter vär- dade sammanlagt	1 454	884	570	661	2 888	6 457	324	281	264	224	414	1 507

mista lapsista 44.7 % oli ollut laitoksessa koko vuoden ja vain 22.5 % kolme kuukautta tai vähemmän. Suojelukasvatustapauksilla vastaavat %-luvut olivat sen sijaan 27.5 ja 21.5.

Huostaanotettujen ikä. Turvattomien ja suoje-
lukasvatusta tarvitsevien lasten ja nuorten henki-
löiden ikä selviää seuraavasta taulukosta. Laitok-
sissa hoidettujen ryhmään on tällöin laskettu
paitsi ne lapset, jotka vuoden kuluessa ovat olleet
yksinomaan jossain laitoksessa, myös ne, joita
selontekovuoden aikana on hoidettu myös yksi-
tyiskodeissa, mutta laitoksessa pitemmän aikaa.

Turvattomat näyttävät tulevan huostaanote-
tuiksi pääasiallisesti ennen 7 ikävuottaan; kerto-
musvuoden uusista tapauksista lähes $\frac{2}{3}$ oli tämän
ikäisiä. Täytettyään 16 vuotta suurin osa heistä
poistetaan kirjoista. Jälkihuoltotoimenpiteet ovat
kuitenkin alkaneet tehostua ja yhä useammat
lapset jäävät hoitopaikkaansa virallisen huos-
taanottoian päätyttyä, osa virallisesti huostaan-
otettuina, osa huostaanottopäätös lopetettuina.
Niinpä seuraavassa taulukossa 17-vuotiaita tai
sitä vanhempia turvattomia tapauksia oli 721
eli 6.0 %, kun heitä v. 1967 oli vain 627 eli 5.0 %.

på anstalt och endast 22.5 % tre månader eller
kortare tid. För skyddsuppfostringsfallen var
motsvarande %-tal däremot 27.5 och 21.5.

De omhändertagnas ålder. De värnlösa och
skyddsuppfostrade barnens och unga personernas
ålder framgår av följande tabell. Gruppen
»på anstalter vårdade» omfattar alla de barn,
som under året åtnjutit endast anstaltsvård,
och även de barn, som under redogörelseåret
dessutom vårdats i enskilt hem, men varit en
längre tid på anstalt.

De värnlösa har huvudsakligen blivit omhän-
dertagna före sitt 7 levnadsår; under redogörelse-
året var nära $\frac{2}{3}$ av de nytillkomna fallen i
denna ålder. Största delen utskrivs vid 16 års
ålder. Eftervårdsåtgärderna har emellertid börjat
vinna i effektivitet, och allt flere barn stannar
kvar på sin vårdplats efter att den officiella
omhändertagningsåldern utgått, en del officiellt
omhändertagna, andra sedan omhändertagnings-
beslutet upphört. Sålunda framgår av följande
tabellen att värnlösa 17-åringar eller äldre upp-
gick till 721 fall eller 6.0 %, medan dessa år
1967 uppgick endast till 627 eller 5.0 %.

Huostaanotettujen ikä — De omhändertagnas ålder

Ikä, vuotta — Ålder, år	Turvattomat — Värnlösa						Suojelukasvatusta tarvitsevat I behov av skyddsuppfostran							
	Kaikkiaan — Inalles			Näistä hoidettu Därav vårdade			Usia Nyttillkomna	Kaikkiaan — Inalles			Näistä hoidettu Därav vårdade			Usia Nyttillkomna
	Poikia Gossar	Tyttöjä Flickor	Yhteensä Summa	laitoksissa på anstalter	yksityis- kodeissa i enskilda hem	Poikia Gossar		Tyttöjä Flickor	Yhteensä Summa	laitoksissa på anstalter	yksityis- kodeissa i enskilda hem			
— 1	570	545	1 115	976	137	772	—	—	—	—	—	—	—	
2— 4	856	731	1 587	948	624	455	—	—	—	—	—	—	—	
5— 6	606	471	1 077	519	542	207	—	—	—	—	—	—	—	
7— 9	932	782	1 714	776	916	246	13	3	16	15	1	7	—	
10—14	2 154	1 824	3 978	1 688	2 248	364	370	90	460	392	35	191	—	
15	464	424	888	356	525	53	200	99	299	244	36	116	—	
16	438	428	866	302	551	18	268	117	385	306	23	70	—	
17—20	409	312	721	395	261	7	635	367	1 002	506	70	86	—	
Tuntematon — Okänd	—	—	—	—	—	—	1	1	2	2	—	1	—	
Yhteensä — Summa	6 429	5 517	11 946	5 960	5 804	2 122	1 487	677	2 164	1 465	165	471	—	
	%													
— 1	8.9	9.9	9.3	16.4	2.4	36.4	—	—	—	—	—	—	—	
2— 4	13.3	13.2	13.3	15.9	10.8	21.4	—	—	—	—	—	—	—	
5— 6	9.4	8.5	9.0	8.7	9.3	9.8	—	—	—	—	—	—	—	
7— 9	14.5	14.2	14.4	13.0	15.8	11.6	0.9	0.4	0.7	1.0	0.6	1.5	—	
10—14	33.5	33.1	33.3	28.3	38.7	17.2	24.9	13.3	21.3	26.8	21.2	40.5	—	
15	7.2	7.7	7.4	6.0	9.0	2.5	13.4	14.6	13.8	16.7	21.8	24.6	—	
16	6.8	7.8	7.3	5.1	9.5	0.8	18.0	17.3	17.8	20.9	14.0	14.9	—	
17—20	6.4	5.6	6.0	6.6	4.5	0.3	42.7	54.2	46.3	34.5	42.4	18.3	—	
Tuntematon — Okänd	—	—	—	—	—	—	0.1	0.2	0.1	0.1	—	0.2	—	
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	

Suojelukasvatusta tarvitsevat lapset joutuvat tavallisesti huoltoon vasta täytettyään 7 vuotta. 17 vuotta täyttäneitä nuoria henkilöitä otettiin kertomusvuonna huostaan vielä 86.

Barn i behov av skyddsuppfostran omhändertages vanligtvis först sedan de fyllt 7 år. Vid 17 års ålder omhändertogs ännu 86 unga personer.

Huostaanotettujen syntyperä ja vanhemmat.
Seuraava taulukko valaisee huostaanotettujen lasten syntyperää ja vanhempien elossaoloa.

De omhändertagnas börd och föräldrar.
Av följande tabell framgår de omhändertagna barnens börd och huruvida föräldrarna levde.

Huostaanotettujen lasten vanhemmat — De omhändertagnas föräldrar

	Turvattomat — Värnlösa					Suojelukasvatusta tarvitsevat I behov av skyddsuppfostran				
	Kau- pungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kom- muner	Koko maa Hela landet			Kau- pungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kom- muner	Koko maa Hela landet		
			Poikia Gossar	Tyttöjä Flickor	Yhteensä Summa			Poikia Gossar	Tyttöjä Flickor	Yhteensä Summa
	%									
<i>Aviosyntyisiä — Legitima</i>	60.8	65.4	61.5	63.1	62.3	88.7	81.8	87.2	88.2	87.5
Vanhemmat elivät — Föräldrarna levde ...	34.2	36.8	35.2	34.7	35.0	48.5	49.0	49.4	46.8	48.6
Vanhemmat eronneet — Föräldrarna fränskilda	15.9	7.3	12.9	13.6	13.2	23.2	12.6	20.8	22.8	21.4
Jompikumpi eli — Nå- göndera levde	8.9	16.2	10.5	11.9	11.2	15.8	19.1	15.9	17.3	16.3
Molemmat kuolleet — Bägge döda	1.8	5.1	2.9	2.9	2.9	1.2	1.1	1.1	1.3	1.2
<i>Au-lapsia — Uä-barn</i> ..	39.1	34.2	38.3	36.7	37.5	10.3	17.4	11.8	10.6	11.5
Äiti eli — Modern levde	37.8	31.8	36.6	35.1	35.9	9.9	15.7	11.3	9.7	10.8
Äiti kuollut — Modern död	1.3	2.4	1.7	1.6	1.6	0.4	1.7	0.5	0.9	0.7
<i>Syntyperä tuntematon</i> Börden okänd	0.1	0.4	0.2	0.2	0.2	1.0	0.8	1.0	1.2	1.0
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Lapsia kaikkiaan — Barn inalles	8 171	3 775	6 429	5 517	11 946	1 807	357	1 487	677	2 164
näistä — därav aviosyntyisiä — legitima	4 966	2 470	3 952	3 484	7 436	1 602	292	1 297	597	1 894
au-lapsia — uä-barn ..	3 194	1 290	2 462	2 022	4 484	186	62	176	72	248

Huostaanottamisen syy. Lastensuojelun mukaan lapsi tai nuori henkilö voidaan ottaa sosiaalilautakunnan huostaan syistä, jotka johtuvat joko lapsesta itsestään tai hänen vanhemmistaan. Lapsi voi olla henkisesti tai ruumiillisesti niin sairas tai vajaakykyinen, pahantapainen tai rikollinen, ettei häntä voi kotona hoitaa tai kasvattaa. Vanhemmat taas voivat olla sairaita, huolimattomia tai siinä määrin vailla kasvatuskäytännön, ettei lasta voi jättää heidän huostaansa. Vanhemmat voivat joutua luopumaan lapsistaan myös asuntovaikeuksien tai työn puutteen takia.

Seuraavissa tauluissa tarkastellaan turvattomien ja suojelukasvatusta tarvitsevien lasten ja

Orsaken till omhändertagandet. Enligt lagen om barnskydd kan ett barn eller en ung person omhändertagas av socialnämnden på grund av omständigheter, som beror antingen på barnet självt eller föräldrarna. Barnet kan vara själsligt eller kroppsligt så sjukt eller andesvagt, vanartigt eller brottsligt, att det icke kan vårdas eller uppfostras i hemmet. Föräldrarna åter kan vara sjuka, vårdslösa eller så i avsaknad av uppfostringsförmåga, att barnet ej kan lämnas i deras vård. Föräldrar kan också nödgas avstå från sitt barn på grund av bostadssvårigheter eller avsaknad av arbete.

I följande tabeller granskas orsaken till omhändertagande av värnlösa och skyddsuppfostran

Huostaanottamisen syy lapsen syntyperän ja sukupuolen mukaan — Orsaken till omhändertagandet enligt barnets börd och kön

Huostaanottamisen syy Orsaken till omhändertagandet	Aviosyntyiset — Legitima			Au-lapset — Uä-barn			Ei tietoa Ingen uppgift	Hoitoon sijoitetut I vård placerade
	Poikia Gossar	Tyttöjä Flickor	Yhteensä Summa	Poikia Gossar	Tyttöjä Flickor	Yhteensä Summa		
<i>Turvallomat — Värnlösa</i>	%							
Lapsen — Barnets								
sairaus — sjukdom	1.5	1.6	1.6	2.4	1.7	2.1	—	1.8
mielisairaus — sinnessjukdom	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	—	0.1
vajaamielisyys — psykiska efterblivenhet	10.3	8.6	9.5	2.3	1.9	2.2	7.6	6.8
muu sielullinen poikkeavuus — annan psykisk avvikelse	2.8	1.0	1.9	1.1	0.7	0.9	—	1.5
sokeus, kuurous — blindhet, dövhet	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	—	0.1
raajarikkoisuus — vanförhet	0.2	0.1	0.2	0.3	0.2	0.3	—	0.2
Isän, äidin tai molempien — Faderns, moderns eller bådas								
kuolema — död	10.2	10.7	10.4	4.1	3.3	3.7	—	7.9
vähentynyt työkyky — nedsatta arbetsförmåga	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	—	0.1
sairaus — sjukdom	11.8	11.9	11.9	6.0	7.8	6.8	3.9	9.9
mielisairaus — sinnessjukdom	6.9	7.4	7.1	4.8	5.5	5.1	—	6.4
vajaamielisyys — psykiska efterblivenhet	0.8	0.8	0.8	2.3	2.2	2.3	3.9	1.4
ansiotyö — förvävarsarbete	1.2	0.8	1.0	6.6	5.8	6.2	—	3.0
hoidon laiminlyönti — försummelse av barnets vård	8.4	8.9	8.7	6.8	5.2	6.1	3.9	7.7
kasvatuskyvyn puute — bristande uppfostringsförmåga	11.2	10.6	10.9	12.3	11.6	12.0	11.5	11.2
lapsen hylkääminen — övergivande av barnet	7.0	6.7	6.8	12.5	11.8	12.2	50.0	9.0
työhaluttomuus, huolimattomuus — arbetsovillighet, vårdslöshet	1.0	1.4	1.2	1.3	2.2	1.7	—	1.3
juoppous — dryckenskap	4.2	5.4	4.8	0.7	1.2	0.9	—	3.2
irtolaisuus — lösdriveri	1.5	1.3	1.4	3.4	3.9	3.6	—	2.2
vapausrangaistus — frihetsstraff	1.4	1.9	1.7	1.7	1.2	1.5	—	1.6
lapsen pahoinpitely — misshandel av barnet	0.7	0.9	0.8	0.4	0.5	0.4	—	0.6
koulunkäynnin estäminen — förhindrande av skolgång	—	—	—	—	0.1	0.0	—	0.0
työnpuute — arbetsbrist	0.2	0.1	0.1	0.5	0.5	0.5	—	0.3
asuntovaikeudet — bostadssvårigheter	10.5	11.0	10.7	21.5	23.7	22.5	15.3	15.3
avio- tai asumusero — äktenskaps- eller boskillnad	4.1	3.9	4.0	0.3	0.2	0.3	—	2.6
elatusvelvollisuuden laiminlyönti — underlåtenhet betr. försörjningsplikten	1.8	2.1	2.0	2.8	2.3	2.6	—	2.2
Muu syy — Annan orsak	1.9	2.6	2.2	5.6	6.2	5.8	3.9	3.6
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Lasten luku — Antal barn	3 952	3 484	7 436	2 462	2 022	4 484	26	11 764
<i>Suojelukasvatusta tarvitsevat — I behov av skyddsoppfostran</i>								
Lapsen tai nuoren henkilön — Barnets eller den unga personens								
sielullinen poikkeavuus — psykiska avvikelse	4.7	5.5	5.0	6.2	2.8	5.3	4.6	6.1
sopimaton ansiotoimi — olämpliga förvävarsarbete	0.1	—	0.1	—	1.4	0.4	—	0.1
koulunkäynnin laiminlyönti — försummande av skolgång	19.5	17.4	18.8	12.5	12.5	12.5	9.0	18.9
koulun järjestyksen rikkominen — störande av skolordning	3.0	1.5	2.5	4.0	—	2.8	—	2.7
rangaistava teko — straffbara handling	58.9	14.3	44.8	58.0	23.6	48.0	40.9	43.5
kerjääminen — tiggeri	0.1	0.3	0.2	0.6	—	0.4	—	0.2
irtolaisuus — lösdriveri	6.4	53.8	21.3	10.2	52.8	22.6	40.9	21.6
tapaaminen juopuneena — anträffande berusad	5.5	4.0	5.1	2.8	5.5	3.6	—	4.4
Muu syy — Annan orsak	1.8	3.2	2.2	5.7	1.4	4.4	4.6	2.5
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Lasten luku — Antal barn	1 297	597	1 894	176	72	248	22	1 630

Huostaanottamisen syy kuntamuodon mukaan — Orsaken till omhändertagandet enligt kommuntyp

Huostaanottamisen syy Orsaken till omhändertagandet	Kau- pungit, kauppa- lat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kom- muner	Koko maa Hela landet	Uudet Nyttill- komna	Kau- pungit, kauppa- lat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kom- muner	Koko maa Hela landet	Uudet Nyttill- komna
<i>Turvattomat — Värnlösa</i>	Luku — Antal			%				
Lapsen — Barnets								
sairaus — sjukdom	150	62	212	31	1.8	1.6	1.8	1.5
mielisairaus — sinnessjukdom	5	11	16	3	0.1	0.3	0.1	0.1
vajaamielisyys — psykiska efterblivenhet	427	380	807	48	5.2	10.1	6.8	2.3
muu sielullinen poikkeavuus — annan psykisk avvikelse	139	45	184	46	1.7	1.2	1.5	2.2
sokeus, kuurous — blindhet, dövhet	5	4	9	—	0.1	0.1	0.1	—
raajarikkoisuus — vanförhet	10	14	24	4	0.1	0.4	0.2	0.2
Isän, äidin tai molempien — Faderns, moderns eller bådas								
kuolema — död	496	445	941	105	6.1	11.8	7.9	4.9
vähentynyt työkyky — nedsatta arbets- förmåga	8	4	12	2	0.1	0.1	0.1	0.1
sairaus — sjukdom	947	240	1 187	436	11.6	6.4	9.9	20.5
mielisairaus — sinnessjukdom	446	314	760	84	5.5	8.3	6.4	4.0
vajaamielisyys — psykiska efterblivenhet	41	122	163	7	0.5	3.2	1.4	0.3
ansiotyö — förvärsarbete	299	54	353	55	3.7	1.4	3.0	2.6
hoidon laiminlyönti — försummelse av barnets vård	552	366	918	136	6.8	9.7	7.7	6.4
kasvatuskyvyn puute — bristande upp- fostringsförmåga	609	745	1 354	146	7.4	19.7	11.3	6.9
lapsen hylkääminen — övergivande av barnet	638	429	1 067	126	7.8	11.4	8.9	5.9
työhaluttomuus, huolimattomuus — arbetsovillighet, vårdslöshet	137	27	164	11	1.7	0.7	1.4	0.5
juoppous — dryckenskap	300	96	396	67	3.7	2.5	3.3	3.2
irtolaisuus — lösdriveri	214	51	265	39	2.6	1.4	2.2	1.8
vapausrangaistus — frihetsstraff	127	65	192	19	1.6	1.7	1.6	0.9
lapsen pahoinpitely — misshandel av barnet	51	26	77	20	0.6	0.7	0.6	0.9
koulunkäynnin estäminen — förhind- rande av skolgång	1	1	2	—	0.0	0.0	0.0	—
työnpuute — arbetsbrist	27	4	31	12	0.3	0.1	0.3	0.6
asuntovaikeudet — bostadssvårigheter	1 715	94	1 809	510	21.0	2.5	15.1	24.0
avio- tai asumusero — äktenskaps- eller boskillnad	215	97	312	25	2.6	2.6	2.6	1.2
elatusvelvollisuuden laiminlyönti — underlåtenhet betr. försörjningsplikten	224	38	262	23	2.7	1.0	2.2	1.1
Muu syy — Annan orsak	388	41	429	167	4.7	1.1	3.6	7.9
Yhteensä — Summa	8 171	3 775	11 946	2 122	100.0	100.0	100.0	100.0
<i>Suojelukasvatusta tarvitsevat — I behov av skyddsoppfostran</i>								
Lapsen tai nuoren henkilön — Barnets eller den unga personens								
sielullinen poikkeavuus — psykiska avvikelse	58	50	108	16	3.2	14.0	5.0	3.4
sopimaton ansiotoimi — olämpliga för- värsarbete	1	1	2	—	0.1	0.3	0.1	—
koulunkäynnin laiminlyönti — för- summande av skolgång	325	65	390	112	18.0	18.2	18.0	23.8
koulun järjestyksen rikkominen — störande av skolordning	31	24	55	11	1.7	6.7	2.5	2.3
rangaistava teko — straffbara handling	842	135	977	167	46.6	37.8	45.1	35.5
kerjääminen — tiggeri	4	—	4	—	0.2	—	0.2	—
irtolaisuus — lösdriveri	394	75	469	124	21.8	21.0	21.7	26.3
tapaaminen juopuneena — anträffande berusad	98	7	105	25	5.4	2.0	4.9	5.3
Muu syy — Annan orsak	54	—	54	16	3.0	—	2.5	3.4
Yhteensä — Summa	1 807	357	2 164	471	100.0	100.0	100.0	100.0

nuorten huostaanottamisen syitä sekä lasten syntyperän ja sukupuolen että kuntamuodon mukaan. Mielenkiintoista on tarkastella erikseen myös tilastovuoden huostaanottojen syitä. Mikäli lastensuojelulain toimenpiteisiin on ollut vaikuttamassa useita syitä, on jo lomakkeen täyttövaiheessa pyritty saamaan selville painavin syy. Jos lomakkeella on kuitenkin ilmoitettu useampi syy-numero, on muiden tietojen perusteella valikoitu niistä yksi syy.

Kasvatillapset. Lastensuojelulain mukaan kasvatillapsi on sellainen 16 vuotta nuorempi lapsi, jota muun kuin sosiaalilautakunnan toimenpiteestä kasvatetaan yksityisessä lastenkodissa tai muun henkilön kuin vanhempainsa tai erityisesti määrätyn holhoojan luona. Lautakunnan huostaanotettua lasta ei näin ollen katsota kasvatillapseksi. Nämä lapset ovat sosiaalilautakunnan valvonnan alaisia ja niistä olisi pidettävä luetteloa. Tiedot, joita sosiaalilautakunnat vuosittain antavat kasvatillasten lukumääristä, vaihtelevat eri kunnissa melko paljon vuodesta toiseen eikä niitä aina ole kaikista kunnista saatukaan. Seuraavassa esitetyt kasvatillasten lukumääriä osoittavat luvut eivät näin ollen ole aivan tarkkoja.

behövande barn och unga personer såväl enligt barnens börd och kön som enligt kommuntyp. Det är intressant att iaktta orsaken till omhändertagandena även skilt för statistikåret. Såvida flera orsaker kunnat inverka på åtgärderna enligt barnskyddslagen, har man redan i blankettens ifyllningsskede strävat till att få fram den tyngst vägande orsaken. Här emellertid i blanketten uppgivits flera orsaknummer, har man på basen av övriga uppgifter valt en av dessa orsaker.

Fosterbarn. Enligt barnskyddslagen förstås med fosterbarn ett sådant barn under 16 år, som på åtgärd av annan än socialnämnden uppfostras på enskilt barnhem eller hos annan person än föräldrarna eller hos särskilt förordnad förmyndare. Ett barn, som socialnämnden omhändertagit, anses alltså icke vara ett fosterbarn. Dessa barn står under socialnämndens övervakning och en förteckning bör föras över dem. De uppgifter, som socialnämnderna årligen avger över antalet fosterbarn, varierar i olika kommuner från år till år rätt så mycket och dessutom har dessa uppgifter inte alltid erhållits från alla kommuner. Följande siffror, som belyser antalet fosterbarn, är därför inte alldeles exakta.

Vuosi — År	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä Inalles	
	Kuntia Antal kommuner	Kasvatillapsia Antal fosterbarn	Kuntia Antal kommuner	Kasvatillapsia Antal fosterbarn	Kuntia Antal kommuner	Kasvatillapsia Antal fosterbarn
1950	49	1 105	377	5 980	426	7 085
1955	61	1 907	405	5 265	466	7 235
1960	63	1 986	417	4 618	480	6 604
1965	64	2 007	395	4 095	459	6 102
1966	69	1 984	398	3 815	467	5 799
1967	72	1 858	389	3 613	461	5 471
1968	72	1 838	384	3 427	456	5 265

Lastenkodit

Sosiaalihuollon piiritarkastajien välityksellä lastenkotien johtajat lähettävät sosiaalihallitukselle puolivuositain tietoja lastenkotien toiminnasta. Seuraava katsaus perustuu tietoihin, jotka on saatu v:n 1968 lopussa vallitsevasta tilanteesta.

Barnhemmen

Genom förmedling av distriktinspektörerna för socialvården insänder barnhemsföreståndarna till socialstyrelsen halvårsrapporter om barnhemmens verksamhet. Följande översikt grundar sig på uppgifter över läget i slutet av år 1968.

Lastenkotien luku ja paikkaluku lääneittäin — Antal barnhem och vårdplatser länsvis

	Kunnalliset lastenkodit Kommunala barnhem		Yksityiset lastenkodit Privata barnhem		Yhteensä Summa		Paikkaluku Platsantal	
	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%
Uudenmaan — Nylands	36	29.0	36	42.9	72	34.6	1 855	37.3
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs ..	17	13.7	5	5.9	22	10.6	568	11.4
Ahvenanmaa — Åland	—	—	2	2.4	2	1.0	21	0.4
Hämeen — Tavastehus	20	16.1	16	19.0	36	17.3	777	15.6
Kymen — Kymmene	14	11.3	4	4.8	18	8.7	398	8.0
Mikkelin — St:t Michels	6	4.9	3	3.6	9	4.3	192	3.9
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	4	3.2	1	1.2	5	2.4	110	2.2
Kuopion — Kuopio	3	2.4	1	1.2	4	1.9	87	1.7
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	8	6.5	3	3.6	11	5.3	224	4.5
Vaasan — Vasa	6	4.9	2	2.4	8	3.8	167	3.4
Oulun — Uleåborgs	5	4.0	6	7.1	11	5.3	293	5.9
Lapin — Lapplands	5	4.0	5	5.9	10	4.8	284	5.7
Koko maa — Hela landet	124	100.0	84	100.0	208	100.0	4 976	100.0
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	87	70.2	57	67.9	144	69.2	3 749	75.3
Maalaiskunnat — Landskommuner	37	29.8	27	32.1	64	30.8	1 227	24.7

Lastenkotien henkilökunta lastenkotityypin mukaan — Barnhemmens personal enligt barnhemstyp

	Johtajat ja apul. johtajat Föreståndare och bitr. föreståndare	Lasten hoitajat Barnsköterskor	Hoito-apulaiset Vårdbiträden	Muu hoito-henkilökunta Övrig vårdpersonal	Yhteensä Summa	Hoito-henkilöitä lastenkotia köhden Vårdpersonal per barnhem	Lapsia hoito-henkilöitä köhden Barn per vårdpersonal	Talous-henkilökuntaa Hushållspersonal	Lapsia talous-henkilöitä köhden Barn per hushållspersonal
Tavalliset lastenkodit — Vanliga barnhem	93	186	96	7	382	4.5	4.0	220	7.0
Pikkulasten osastolla varustetut tavalliset lastenkodit — Vanliga barnhem med småbarnsavdelning	35	147	79	1	262	8.2	3.4	155	5.8
Pikkulastenkodit — Småbarnshem	15	100	8	—	123	8.8	2.1	58	4.6
Vastaanottokodit — Mottagningshem	11	116	23	5	155	19.4	1.8	61	4.6
Äiti- ja lapsikodit— Mödra och barnhem	12	19	—	1	32	3.2	4.5	24	6.0
Erityislastenkodit — Specialbarnhem	79	179	41	114	413	7.0	2.7	213	5.2
Siitä: — Därav:									
perheryhmäkodit — familjgrupper	21	7	2	—	30	2.5	4.2	12	10.5
asosiaalisten lastenkodit barnhem för asociala nuorisokodit—ungdoms- hem	10	18	2	50	80	13.3	1.7	33	4.2
ongelmalastenkodit — problembarnshem ...	7	31	3	5	46	7.7	2.3	25	4.2
kehitysvammaisten lastenkodit — barnhem för utvecklingsstörda	8	67	12	22	109	15.6	2.4	58	4.6
raajarikkoisten lastenkodit — barnhem för vanföra	1	4	3	2	10	10.0	2.6	9	2.9
tuberkuloottisten lastenkodit — barnhem för tuberkulösa	2	39	13	2	56	56.0	1.9	24	4.5
Yhteensä — Summa	245	747	247	128	1 367	6.6	3.1	731	5.8

Lastenkotien hoitohenkilökunta käsitti yhteensä 1 367 henkilöä, joista 902 eli 66 % toimi kunnallisissa lastenkodeissa.

Hoitohenkilökunnan lisäksi oli vielä harjoittelijoita ja oppilaita yhteensä 524 henkilöä.

Lastenkotien hoitohenkilökunnasta oli 279 eli 20 % sellaisia, joilla ei ollut mitään ammatillista pohjakoulutusta. Nämä olivat pääasiassa hoito-apulaisia.

Barnhemmens vårdpersonal omfattade sammanlagt 1 367 personer, av vilka 902 eller 66 % verkade vid kommunala barnhem.

Utöver vårdpersonalen omfattade ännu praktikanter och elever sammanlagt 524 personer.

Av barnhemmens vårdpersonal var 279 eller 20 % sådana, som inte hade någon yrkesmässig grundskolning. Dessa var huvudsakligen vårdbiträden.

Lastenkotien henkilökunta ammattikoulutuksen mukaan — Barnhemmens personal enligt yrkesskolning

Tutkinto tai kurssi Examen eller kurs	Johtajat Före- ståndare	Apul. johtajat Bitr. före- stän- dare	Lasten- hoitajat Barn- sköter- skor	Hoito- apulaiset Vård- biträden	Muu hoito- henkilö- kunta Övrig vård- personal	Yhteensä Summa	%	Siitä: — kunnalliset lastenkodeit kommunala barnhem	Därav: %
Lastenhoitaja — Barnsköterska	12	1	465	7	1	486	35.5	296	32.8
Kasvattajaopisto — Uppfostrar- institut	97	10	153	—	3	263	19.2	212	23.5
Sekä kasvattajaopisto- että lasten- hoitajatutkinto — Både upp- fostrarinstitut- och barnskö- terske-examen	11	1	12	—	—	24	1.8	21	2.3
Sairaanhoidaja — Sjuksköterska	10	3	28	—	—	41	3.0	12	1.3
Terveysisä — Hälsosyster	12	2	5	—	—	19	1.4	9	1.0
Vajaamielishoitaja — Vårdare av psykiskt efterblivna	2	2	19	—	5	28	2.0	15	1.7
Sosiaalihuoltaja tai nuoriso- ohjaaja — Socialvårdare eller ungdomsledare	32	5	9	—	55	101	7.4	80	8.9
Kodinhoitaja tai kotisisar — Hemvårdarinna eller hemsyster	—	—	28	21	4	53	3.9	26	2.9
Kansakoulunop. tms. tutkinto — Folkskollärare el. dyl. examen	11	3	1	—	24	39	2.9	27	3.0
Akateeminen loppitutkinto — Akademisk slutexamen	7	4	—	—	8	19	1.4	13	1.4
Muu tutkinto tai kurssi — Annan examen eller kurs	2	1	4	—	8	15	1.1	7	0.8
Ei koulutusta — Ingen utbildning	12	5	23	219	20	279	20.4	184	20.4
Yhteensä — Summa	208	37	747	247	128	1 367	100.0	902	100.0

Koulukodit

Koulukodit lähetävät vuosittain sosiaalihuoltukselle kertomuksen toiminnastaan ja antavat sen lisäksi joukon tilastollisia tietoja erityisellä lomakkeella, joista vuosittain laaditaan yhteen-veto.

Vuoden 1968 aikana toimi maassa 15 koulu-kotia, joista 12 oli valtion omistamaa, yksi kun-

Skolhemmen

Skolhemmen sänder årligen till socialstyrelsen en berättelse över sin verksamhet och dessutom ger en rad statistiska uppgifter på en särskild blankett, enligt vilka statistiken utarbetas årligen.

Under år 1968 var 15 skolhem verksamma i landet, av dessa 12 statsägda, ett kommunalt

nallinen ja kaksi yksityistä. Naispuolisia oppilaita varten oli toiminnassa neljä koulukotia sen jälkeen, kun Koivikon koulukodissa huhtikuusta lähtien hoidettiin vain tyttöjä. Valtion omistamat muut 8 olivat yksinomaan miespuolisia oppilaita varten. Vuoden alussa vastaanottokodiksi muuttunut Koskenkylän koulukoti ei sisälly tähän selostukseen. Toinen kunnallinen koulukoti, Kulho, lopetti toimintansa vuoden lopussa.

och två privata skolhem. För kvinnliga elever var i verksamhet fyra skolhem när sedan april enbart flickor intogs i Koivikko skolhem. Alla statsägda, de övriga 8 var avsedda för manliga elever. Koskenkylä skolhem som i början av året blev mottagningshem ingår inte i denna utredning. Det andra kommunala skolhemmet, Kulho, avslutade sin verksamhet vid årets utgång.

Oppilaiden vaihtuminen vuoden aikana — Elevernas omsättning under året

Koulukoti Skolhem	Vuoden alussa kirjoissa Inskrivna vid årets början	Vuoden kuluessa uusina Nya under året		Vuoden kuluessa laitoksesta poistettu Utskrivna under året			Vuoden lopussa Vid årets slut	
		Muista valtion koulukodeista Från statens övriga skolhem	Muualta Annor- städes ifrån	Lopullisesti päästetty Definitivt utskrivna	Siirretty toiseen laitokseen Till annan anstalt över- flyttade	Muutoin poistettu kirjoista Annars utskrivna	Laitoksessa läsnä På anstalten	Muualta Annor- städes
<i>Valtion — Statens</i>	864	83	218	163	126	94	367	415
<i>Pojille — För gossar</i>	496	74	126	116	100	13	240	227
Harviala	11	11	4	—	6	—	15	5
Kotiniemi	104	15	9	30	5	4	41	48
Kylliälä	66	15	1	22	1	—	40	19
Käyrä	69	4	5	22	1	—	29	26
Pernasaari	91	17	14	11	1	8	44	58
Sippola	74	9	5	27	2	—	26	33
Östensö	28	3	3	2	1	1	12	18
Järvilinnan vastaanotto- koti — Järvilinna upp- tagningshem	53	—	85	2	83	—	33	20
<i>Tytöille — För flickor</i>	368	9	92	47	26	81	127	188
Sairila	72	—	23	13	6	—	22	54
Koivikko	36	—	20	1	14	19	18	4
Vuorela	130	1	24	33	4	5	42	71
Yläne	130	8	25	—	2	57	45	59
<i>Kunnallinen — Kommunalt</i>	29	—	13	21	21	—	—	—
Kulho	29	—	13	21	21	—	—	—
<i>Yksityiset — Privata</i>	313	—	80	116	7	13	129	128
Lauste	134	—	43	79	2	—	66	30
Pohjola	179	—	37	37	5	13	63	98
Yhteensä — Summa	1 206	83	311	300	154	107	496	548

Koska Järvilinnan koulukoti toimii vastaanottolaitoksena, josta oppilaat sijoitetaan lyhyen ajan sisällä muihin koulukoteihin, ei Järvilinnan ilmoittamia oppilaita ole otettu huomioon seuraavissa tauluissa.

Emedan Järvilinna skolhem verkar såsom upptagningsanstalt, varifrån eleverna inom kort placeras i andra skolhem har de elever, som Järvilinna skolhem anmält, inte tagits i beaktande i följande tabeller.

Oppilaiden vanhemmat — Elevernas föräldrar

	Valtion koulukodit Statens skolhem		Kunnallinen koulukoti Kommunalt skolhem	Yksityiset koulukodit Privata skolhem	Yhteensä Summa	%	V. — År 1967	
	Pojille För gossar	Tytöille För flickor					Luku Antal	%
<i>Aviosyntyiset — Inom äktenskap födda</i>	476	414	34	331	1 255	85.8	1 319	84.6
Vanhemmat elävät—Föräldrarna lever								
yhdessä — tillsammans	232	222	17	176	647	44.3	715	45.8
avioerossa — fränskilda								
lapsi äidin huostassa — barnet hos modern	107	82	6	76	271	18.5	283	18.1
lapsi isän huostassa — barnet hos fadern	17	13	3	12	45	3.1	33	2.1
Isä kuollut — Fadern död								
on isäpuoli — har styvfar	25	19	2	16	62	4.3	49	3.1
ei isäpuolta — inte styvfar ...	59	48	1	34	142	9.7	150	9.6
Äiti kuollut — Modern död								
on äitipuoli — har styvmor ...	13	7	3	5	28	1.9	21	1.4
ei äitipuolta — inte styvmor ..	9	11	—	7	27	1.8	35	2.3
Vanhemmat kuolleet — Föräldrarna döda								
on isä- tai äitipuoli — har styvmor eller styvfar	1	2	—	3	6	0.4	4	0.3
ei ole kumpaakaan — har ingendera	13	10	2	2	27	1.8	29	1.9
<i>Avioitton ulkopuolella syntyneet — Födda utom äktenskap</i>	82	55	8	62	207	14.2	241	15.4
Äiti elossa — Modern lever								
isä huolehtii lapsesta — fadern försörjer barnet	9	21	3	12	45	3.1	50	3.2
isä ei huolehdi — fadern försörjer inte barnet	65	32	5	44	146	10.0	161	10.3
Äiti kuollut — Modern död								
isä huolehtii lapsesta — fadern försörjer barnet	—	1	—	1	2	0.1	4	0.3
isä ei huolehdi — fadern försörjer inte barnet	6	1	—	4	11	0.8	16	1.0
Ei tietoa — Uppgift saknas	2	—	—	1	3	0.2	10	0.6
Yhteensä — Summa	558	469	42	393	1 462	100.0	1 560	100.0

Edellä esitettyjen tietojen tarkastelu osoittaa, että koulukotien oppilaista varsin huomattava osa on lähtöisin vaillinaisista perheistä. Vertailu viiden vuoden takaisiin tietoihin osoittaa, että ns. ehjien perheiden lasten osuus koulukodeissa on kasvamaan päin. Oppilaiden kaupunkimaistumista on myös havaittavissa, mihin seuraavan asetelman tiedot viittaavat.

En granskning av uppgifter visar att en rätt märkbar del av skolhemseleverna kommer från ofullständiga familjer. En jämförelse med uppgifter från fem år tillbaka visar att sådana elevers andel, som kommer från sk. fullständiga familjer ökar i skolhemmen. En urbanisering av eleverna kan även märkas, till vilket uppgifterna i följande sammanställning hänvisar.

Vuoden aikana koulukodeissa olleiden oppilaiden kotipaikka — Hemorten för elever som under året vårdats på skolhem

	Helsinki Helsingfors	Turku, Tampere Åbo Tammerfors	Muut kaupungit Övriga städer	Muut asutus- keskukset Andra bosätt- ningscentra	Maaseutu Lands- bygden	Yhteensä Summa
Valtion koulukodit — Statens skolhem	210	74	428	157	158	1 027
pojille — för gossar	150	29	216	75	88	558
tytöille — för flickor	60	45	212	82	70	469
Kunnallinen koulukoti — Kommunalt skolhem	—	42	—	—	—	42
Yksityiset koulukodit — Privata skolhem	16	41	215	47	74	393
Yhteensä — Summa	226	157	643	204	232	1 462
%	15.5	10.7	44.0	13.9	15.9	100.0
Vuonna — År 1967	241	150	693	216	260	1 560
%	15.5	9.6	44.4	13.8	16.7	100.0

Koulukotien kaikki oppilaat ovat huostaanotettuja. Seuraavasta taulukosta käy ilmi vuoden aikana koulukoteihin tulleiden uusien oppilaiden huostaanoton perustelu lastensuojelulain mukaan.

Alla skolhemselever är omhändertagna. Av följande tabell framgår de under året inkomna nya elevernas omhändertagningsgrund enligt barnskyddslagen.

Koulukoteihin sijoitettujen uusien oppilaiden huostaanoton perustelu — Omhändertagningsgrunder för de nya eleverna intagna vid skolhem

	Valtion koulukodit Statens skolhem	Kunnallinen koulukoti Kommunalt skolhem	Yksityiset koulukodit Privata skolhem	Yhteensä Summa Luku Antal	%
	Pojille För gossar	Tytöille För flickor			
Orpo tai hylätty (LsL 9 § 1 mom.) — Föräldralös eller övergiven (BsL 9 § 1 mom.)	4	—	—	4	1.3
Vanhempien suostumus (LsL 11 §) — Föräldrarnas begivande (BsL 11 §)	94	99	13	281	90.9
Vastoin vanhempien tahtoa (LsL 12 §) — Mot föräldrarnas vilja (BsL 12 §)	17	2	5	24	7.8
Yhteensä — Summa	115	101	13	309	100.0

Seuraavasta käy ilmi uusien oppilaiden ikä. Vertailu viisi vuotta aikaisempiin tietoihin osoittaa, että oppilasaines on jossain määrin vanhempaa. Muutokseen ikärakenteessa vaikuttaa osaltaan myös se, että nuorempia häiriintyneitä lapsia varten on viime vuosina rakennettu useita erityislastenkoteja.

Av följande framgår de nya elevernas ålder. En jämförelse med fem år tidigare uppgifter visar att elevmaterialet nu är i viss mån äldre. På förändringen i åldersstrukturen inverkar delvis det att man på senare år byggt nya specialbarnhem.

Koulukoteihin sijoitettujen uusien oppilaiden ikä — Vid skolhem intagna nya elevernas ålder

	Ikä, vuotta — Ålder, år									Yht. Summa
	—10	11	12	13	14	15	16	17	18—19	
Valtion koulukodit — Statens skolhem	3	3	12	20	40	55	33	36	14	216
pojille — för gossar	3	3	9	11	20	27	12	17	13	115
tytöille — för flickor	—	—	3	9	20	28	21	19	1	101
Kunnallinen koulukoti — Kommunalt skolhem	1	—	1	1	2	4	3	1	—	13
Yksityiset koulukodit — Privata skolhem	7	2	6	10	21	14	13	6	1	80
Yhteensä — Summa	11	5	19	31	63	73	49	43	15	309
%	3.6	1.6	6.1	10.0	20.4	23.6	15.9	13.9	4.9	100.0
Vuonna — År 1967	9	12	15	31	61	75	62	38	7	310
%	2.9	3.9	4.8	10.0	19.7	24.2	20.0	12.3	2.2	100.0

Suurin osa, 65 %, oppilaista on koulukotiin tullessaan ollut oppivelvollisuusiässä, mutta koulua käyviä heistä on ollut vain 41 %. On siis varsin luonnollista, että koulunkäynnin jatkaminen joko oppivelvollisuuskoulussa ja/tai muussa pohja- tai ammatillisessa koulussa muodostuu koulukodissa oleskelun ensimmäiseksi tavoitteeksi.

Största delen, 65 % av eleverna, har vid inträde i skolhemmet varit i läropliktig ålder, men endast 41 % av dem gick i skola. Det är alltså helt naturligt att skolgångens fortgång antingen i läropliktsinrättning och/eller vid annan grund- eller yrkesskola blivit vistelsens främsta strävan.

Oppilaiden koulukäynti ennen koulukotiin tuloa — Elevernas skolgång före intagningen på skolhem

	Valtion koulukodit Statens skolhem		Kunnallinen koulukoti Kommunalt skolhem	Yksityiset koulukodit Privata skolhem	Yhteensä Summa Luku Antal	%
	Pojille För gossar	Tytöille För flickor				
Kansakoulun suorittaneita — Elever som genomgått folkskolan	106	230	7	47	390	26.7
Säännöllisesti koulua käyviä — Elever som går i skola regelbundet	347	64	10	180	601	41.1
Koulunkäyntinsä keskeyttäneitä — Elever som avbrutit sin skolgång	101	165	25	166	457	31.2
Kokonaan koulua käymättömiä — Elever helt utan skolbildning	4	—	—	—	4	0.3
Ei tietoa — Uppgift saknas	—	10	—	—	10	0.7
Yhteensä — Summa	558	469	42	393	1 462	100.0

Koulukodeista poistettujen oppilaiden sijoittuminen — Från skolhem utskrivna elevernas placering

Sijoitus Placering	Valtion koulukodit Statens skolhem		Kunnallinen koulukoti Kommunalt skolhem	Yksityiset koulukodit Privata skolhem	Yhteensä Summa Luku Antal	%
	Pojille För gossar	Tytöille För flickor				
Koti- tai maataloustöihin — I hushålls- eller jordbruksarbete	11	8	—	12	31	10.4
Ammattioppiin — För yrkesskolning	12	1	—	14	27	9.1
Muihin töihin — I övrigt arbete	48	10	—	42	100	33.6
Kotiin — Hem	35	5	21	41	102	34.2
Sotaväkeen — I militärtjänst	7	—	—	—	7	2.3
Avoliittoon — Giftermål	—	22	—	—	22	7.4
Muualle — Annorstädes	1	1	—	7	9	3.0
Yhteensä — Summa	114	47	21	116	298	100.0

Vuoden lopussa koulukotien kirjoissa olleiden oppilaiden sijoituspaikka — I slutet av året vid skolhem inskrivna elevernas placeringsplats

Sijoituspaikka Placeringsplats	Valtion koulukodit Statens skolhem		Yksityiset koulukodit Privata skolhem	Yhteensä Summa Luku Antal	%
	Pojille För gossar	Tytöille För flickor			
Koulukodissa läsnä — Närvarande på skolhem	207	127	129	463	47.0
Yksityisessä kasvatuskodissa — I privata uppfostringshem	38	64	91	193	19.6
Toimessa — I tjänst	139	119	36	294	29.8
Sairaalassa — På sjukhus	3	2	—	5	0.5
Vankilassa — I fängelse	8	—	—	8	0.8
Eristyslaitoksessa — På isoleringsanstalt	9	—	1	10	1.0
Karkuteillä — På rymmarstråt	6	3	—	9	0.9
Sotaväessä — I militärtjänst	4	—	—	4	0.4
Yhteensä — Summa	414	315	257	986	100.0

Koulukodeissa vuoden lopussa olleiden oppilaiden hoitoajan pituus — De i slutet av året i skolhem inskrivna elevernas skötetids längd

	Kuukausia — Månader							Yhteensä Summa
	—6	7—12	13—24	25—36	37—42	43—48	49—	
Valtion koulukodit — Statens skolhem	91	97	88	48	10	4	11	349
pojille — för gossar	34	54	61	43	10	4	11	217
tytöille — för flickor	57	43	27	5	—	—	—	132
Yksityiset koulukodit — Privata skolhem	40	28	33	12	5	4	7	129
Yhteensä — Summa	131	125	121	60	15	8	18	478
%	27.4	26.1	25.3	12.6	3.1	1.7	3.8	100.0
Vuonna — År 1967	148	121	144	71	16	14	30	544
%	27.2	22.2	26.5	13.1	2.9	2.6	5.5	100.0

Avioliiton ulkopuolella syntyneiden lasten valvonta

Lastenvalvojan toimesta annetun asetuksen mukaan lastenvalvojat ovat velvollisia antamaan vuosittain sosiaalilautakunnalle kertomuksen toiminnastaan. V:sta 1954 lähtien lastenvalvojat ovat lähettäneet kertomuksen toiminnastaan myös sosiaaliselle tutkimustoimistolle, joka niiden nojalla on vuosittain laatinut koko maata koskevan selonteon lastenvalvojen toiminnasta.

Vuoden 1965 sosiaalihuoltotilaston vuosikirjassa on tehty selkoa myös lastenvalvojen luetteloista poistamisen syistä, lasten hoitopaikoista ja elatusapuasioiden selvittämättä jäämisen syistä.

Tillsynen över barn födda utom äktenskap

Enligt förordningen angående barnatillsyningsmän är dessa skyldiga att årligen till socialnämnden avge berättelse över sin verksamhet. Fr.o.m. år 1954 har tillsyningsmännen insänt sina berättelser även till byrån för social forskning, som på bas av dessa årligen utarbetat en redogörelse över barnatillsyningsmännens verksamhet i hela landet.

I årsboken för 1965 års socialvårdsstatistik har redogjorts också för orsakerna till avlägsnandet av barnatillsyningsmän ur förteckningarna, vårdplatser för barn och för orsakerna till att underhållsbidragsärenden förblivit outreda.

Lastenvalvojain luetteloissa olevien au-lasten luku vuoden lopussa — Antalet vä-barn i barnåtillsyningsmännens förteckningar vid årets slut

	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	Maalaiskunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
1954	12 737	25 919	38 656
1955	13 063	25 513	38 576
1960	14 755	23 372	38 127
1961	15 039	23 129	38 168
1962	14 955	22 202	37 157
1963	15 577	20 783	36 360
1964	16 113	19 700	35 813
1965	16 525	18 626	35 151
1966	17 127	17 523	34 650
1967	18 002	16 472	34 474
1968	18 519	15 880	34 399

Vuoden 1968 aikana on lastenvalvojain luetteloissa ollut avioliiton ulkopuolella syntyneitä lapsia seuraavasti.

I barnåtillsyningsmännens förteckningar har upptagits under år 1968 utom äktenskapet födda barn enligt följande.

	Luettelossa vuoden alussa I för- teckningen vid årets början	Luetelloon otettu I förteckningen införda uusja tapauksia nya fall	toiselta lastenvalvo- jalta siirryneitä överförda från annan barnåtillsyn- ningsmans tillsyn	Poistettu luettelosta Ur förteckningen avförda lopullisesti slutligt	toisen las- tenvalvojan alueelle muuttaneita överflyttade till annan barnåtillsyn- ningsmans distrikt	Luet- telossa vuoden lopussa I förteck- ningen vid årets slut
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	18 147	2 118	937	1 664	1 019	18 519
Maalaiskunnat—Landskommuner	16 327	1 254	958	1 554	1 105	15 880
Koko maa — Hela landet	34 474	3 372	1 895	3 218	2 124	34 399
V. — År 1967	34 650	3 198	2 075	3 398	2 051	34 474

Virallisen syntyvyystilaston mukaan syntyi koko maassa v. 1968 avioliiton ulkopuolella 3 901 lasta, näistä lapsista yhteensä 2 914 eli 75 % otettiin lastenvalvojien luetteloihin. Lisäksi otettiin luetteloihin 458 sellaista tapauksia, joista lastenvalvojilla ei aikaisemmin ollut tietoa.

Luetteloista poistettujen luvusta 39.8 % oli tapauksia, joissa lapset olivat siirtyneet toisesta kunnasta toiseen. Poistamisen syyt, samoin kuin lasten hoitopaikkaa koskevat tiedot eivät sanottavasti muutu vuodesta toiseen. Näitä on selostettu Sosiaalisen Aikakauskirjan n:ossa 4/1967.

Enligt uppgifter för den officiella födelsestatistiken föddes utom äktenskap i hela landet under år 1968 3 901 barn, varav sammanlagt 2 914 eller 75 % upptogs i barnåtillsyningsmännens förteckningar. Vidare upptogs i förteckningarna 458 fall om vilka barnåtillsyningsmännen ej tidigare haft kännedom.

Av antalet ur förteckningarna avförda var 39.8 % fall, där barnen flyttat från en kommun till en annan. Orsakerna till avförandet liksom även uppgifterna om barnens vårdplatser förändras ej nämnvärt från år till år. För dessa orsaker har redogjorts Social Tidskrift nr 4/1967.

Kunnan avustuksen varassa on ollut 4 698 lasta eli 13.7 % luetteloissa vuoden lopussa olleista lapsista.

Seuraavasta asetelmasta käy mm. ilmi lääneittäin, miten monessa tapauksessa lapsen elatusapua on saatu selvitettyksi.

4 698 barn har varit beroende av kommunens understöd d.v.s. 13.7 % av de barn som vid årets slut fanns i förteckningarna.

Ur följande sammanställning framgår bl.a. länsvis i hur många fall barnens underhållsärende kunnat utredas.

Lääni — Län

	Lapsia luetteloissa vuoden lopussa Barn i förteckningar vid årets slut	Lapsilisää saaneista Av dem. som fått barnbidrag %	Elatusapuasia selvitetty Underhållsärendet utretts		%:ina tapauksista i % av fallen
			vuoden aikana under årets topp	kaikkiaan inalles	
Uudenmaan — Nylands	8 179	3.4	503	5 568	68.1
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	5 095	3.0	322	4 007	78.6
Ahvenanmaa — Åland	134	2.7	12	104	77.6
Hämeen — Tavstehus	5 458	3.4	331	4 091	75.0
Kymen — Kymmene	2 140	2.3	118	1 598	74.7
Mikkelin — S:t Michels	1 470	2.3	62	1 062	72.2
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	1 088	1.8	63	766	70.4
Kuopion — Kuopio	1 655	2.1	101	1 212	73.2
Keski-Suomen — Mellersta Finland	2 012	2.9	137	1 502	74.7
Vaasan — Vasa	2 320	1.9	153	1 807	77.9
Oulun — Uleåborgs	2 715	1.9	181	2 008	74.0
Lapin — Lapplands	2 133	2.9	130	1 614	75.7
Koko maa — Hela landet	34 399	2.7	2 113	25 339	73.7
Maalaiskunnat — Landskommuner	15 880	2.3	816	11 771	74.1
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	18 519	3.2	1 297	13 568	73.3
V. — År 1967	34 474	2.7	2 106	25 483	73.9

	Elatusvelvollisuus järjestetty Underhållsärendet ordnat genom sopimuksella avtal		Yhteensä Summa	Elatusvelvollisuutta koskevia haasteita Stämningar rörande underhållsplik
	%	tuomiolla dom		
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	75.3	24.7	100.0	384
Maalaiskunnat — Landskommuner	73.0	27.0	100.0	254
Koko maa — Hela landet	74.4	25.6	100.0	638
V. — År 1967	74.3	25.7	100.0	670

Elatusapuasiain selvittämättä jäämisen syitä on selostettu Sosiaalisen Aikauskirjan n:ossa 4/1967.

Tapauksia, jolloin elatusvelvollinen on huolehtinut elatusmaksunsa ilman lastenvalvojan välitystä on esiintynyt seuraavasti.

Huolimatta siitä, että lapsen elatusapuasia on saatu selvitettyksi, ei kaikissa tapauksissa elatusapua ole kuitenkaan saatu perityksi. Näitä tapauksia on ollut 5 016 eli 19.8 % selvitettyistä. Perimättä jääneiden elatusapujen suhteen

I Social Tidskrift nr 4/1967 har redogjorts för orsakerna till att fallen inte utretts.

Fall, där den underhållspliktige dragit försorg om underhållsbidraget utan förmedling av barnatillsyningsmannen, har förekommit i följande utsträckning.

Trots att barnets underhållsärende kunnat utredas har underhållsbidraget i vissa fall likväl ej kunnat indrivras. Dessa fall var 5 016 eller 19.8 % av de utredda. Beträffande de oindrivna underhållsbidragen skall social- eller barnskydds-

	Kaup. ja kauppalat Städer och köpingar	Maalaiskunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	%
Elatusvelvollinen maksaa suoraan lap- sen äidille — Underhållspliktig betalar direkt till barnets moder	651	257	908	39.4
Elatusvelvollinen ja äiti asuvat yhdessä Den underhållspliktige och modern bor tillsammans	460	718	1 178	51.1
Lapsi elatusvelvollisen hoidossa — Bar- net i den underhållspliktiges vård . . .	52	118	170	7.4
Lapsi saa valtiolta huoltorahaa tai elä- kettä suoraan — Barnet erhåller sta- tens vårdunderstöd eller pension direkt	20	29	49	2.1
Yhteensä — Summa	1 183	1 122	2 305	100.0

sosiaali- tai lastensuojelulautakunnan on tehtävä päätös siitä, onko periminen jätettävä vielä vastaisen selvityksen varaan vai voidaanko asia jättää sillensä.

nämnden besluta om indrivningen skall lämnas beroende av framtida utredning eller om saken kan lämnas därhän.

Perimättä jäämisen syy Orsaken till oindrivningen	Kaup. ja kauppalat Städer och köpingar	Maalaiskunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	%
Elatusvelvollinen — Underhållspliktig havaittu ulosmittauksessa varatto- maksu — vid utmätning konstate- rats vara medellös	735	1 078	1 813	36.1
kuollut — avlidit	299	404	703	14.0
vankilassa — i fängelse	187	151	338	6.7
kadoksissa — försvunnen	543	598	1 141	22.8
Muu syy — Annan orsak	404	617	1 021	20.4
Yhteensä — Summa	2 168	2 848	5 016	100.0
Periminen jätetty — Indrivningen läm- nats				
sillensä — därhän	191	457	648	12.9
vastaisen selvityksen varaan — be- roende av framtida utredning	248	631	879	17.5
Ei päätöstä — Ej beslut	1 729	1 760	3 489	69.6
Yhteensä — Summa	2 168	2 848	5 016	100.0

Tammikuusta 1964 lähtien on voitu yhteiskunnan varoista suorittaa elatusavun ennakkoa lapselle tapauksessa, jossa elatusvelvollinen on jättänyt erääntyneen elatusavun suorittamatta. Ennakon myöntää sosiaalilautakunta ja lapsen elatusavun perintä elatusvelvolliselta siirtyy kokonaisuudessaan lastenvalvojan tehtävistä sosiaalilautakunnalle.

Vuoden lopussa sosiaalilautakunta laatii hoitamistaan au-lasten elatusavusta erillisen yhteenvedon. Seuraavassa esitetyt tiedot au-lapsille maksetuista ennakoista ja perinnästä elatusvelvollisilta perustuvat näihin yhteenvedoihin.

Sedan januari 1964 har det varit möjligt att ur samhällets medel erlagga förskott på underhållsbidrag åt barn i fall där den underhållspliktige icke erlagt underhållsbidrag som förfallit till betalning. Förskottet beviljas av socialnämnden och underhållsbidragets indrivning överförs i sin helhet från barnatillsyningsmannen till socialnämnden.

Vid årets slut uppgör socialnämnden ett särskilt sammandrag över underhållsbidragen för de uä-barn för vilka nämnden ansvarar. De i det följande framställda uppgifterna om de förskott som betalts åt uä-barn och om indrivningen av de underhållspliktiga baserar sig på dessa sammandrag.

Sosiaalilautakuntien au-lapsille suorittamat elatusapujen ennakot ja elatusapujen perintä — Av social-nämnderna åt uä-barn erlagda förskott på underhållsbidrag och indrivningen av underhållsbidrag

Lääni — Län	Maksettu lapsen elatukseen Erlagts för barnets underhåll				Peritty — Indrivits			
	elatusavun ennakkoo förskott på under- hållsbidrag		elatusavun ennakkoo ja perittyjä elatusapuja yhteensä förskott på underhålls- bidrag och indrivna underhållsbidrag sammanslagt		ennakkoja takaisin som ersättning på förskott		kaikkiaan inalles	
	Lasten luku Antal barn	1 000 mk	Lasten luku Antal barn	1 000 mk	Lasten luku Antal barn	1 000 mk	Lasten luku Antal barn	1 000 mk
Uudenmaan — Nylands	1 996	639.5	2 027	1 080.1	915	189.5	1 096	630.1
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	1 431	459.1	1 490	802.7	736	150.8	971	494.4
Ahvenanmaa — Åland .	18	5.3	18	7.0	7	2.0	7	3.7
Hämeen — Tavastehus .	1 750	507.3	1 865	946.7	860	171.1	1 100	610.6
Kymen — Kymmene . . .	628	198.6	659	353.0	337	65.8	409	220.2
Mikkelin — S:t Michels .	419	137.7	434	204.9	189	42.6	241	109.7
Pohjois-Karjalan — Norra Kare lens	303	109.5	316	168.3	217	41.3	206	100.1
Kuopion — Kuopio . . .	476	161.1	494	234.7	212	47.5	239	121.0
Keski-Suomen — Mel- lersta Finlands	660	218.0	677	319.8	283	63.3	330	165.1
Vaasan — Vasa	755	259.1	775	378.2	285	67.8	338	187.0
Oulun — Uleåborgs . . .	841	307.2	866	438.0	333	84.4	421	215.2
Lapin — Lapplands . . .	696	241.1	723	378.1	363	85.8	421	222.8
Koko maa — Hela landet	9 973	3 243.5	10 344	5 311.5	4 737	1 011.9	5 779	3 079.9
Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar .	5 454	1 719.2	5 679	3 112.4	2 812	561.8	3 522	1 955.0
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	4 519	1 524.3	4 665	2 199.1	1 925	450.1	2 257	1 124.9
V. — År 1967	9 484	3 117.7	..	4 894.8	4 576	890.7	5 516	2 667.8

Lastenvalvojen perimät ja maksamat elatusavut — Av barnatillsyningsmännen indrivna och erlagda underhållsbidrag

Lääni — Län	Vuoden alussa varoja lastenvalvojan hallussa Medel som förvaltas av barnatillsyningsmännen i början av året		Vuoden aikana saadut tulot Inkomster under året				Maksettu lasten huoltamiseen Erlagts för barnets vård	
	Lasten luku Antal barn	1 000 mk	Lasten luku Antal barn	1 000 mk	korko- yms. tulot räntor m.m. inkomster		Lasten luku Antal barn	1 000 mk
Uudenmaan — Nylands	858	671.1	3 198	2 477.1	414	39.7	3 241	2 506.8
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	883	1 075.7	2 277	1 675.8	528	75.3	2 535	1 860.3
Ahvenanmaa — Åland .	28	40.0	69	64.9	21	2.5	71	62.0
Hämeen — Tavastehus .	750	734.7	2 148	1 633.6	457	43.2	2 251	1 783.1
Kymen — Kymmene . . .	322	420.7	805	601.7	208	31.5	1 085	772.2
Mikkelin — S:t Michels .	487	452.5	616	423.2	443	32.5	731	516.4
Pohjois-Karjalan — Norra Kare lens	345	178.7	383	258.2	312	8.7	433	284.3
Kuopion — Kuopio . . .	465	480.1	667	430.6	407	44.3	790	549.1
Keski-Suomen — Mel- lersta Finlands	448	487.8	765	513.5	354	32.5	800	561.6
Vaasan — Vasa	531	785.4	864	613.0	504	64.1	1 011	681.2
Oulun — Uleåborgs . . .	614	607.3	1 006	687.0	453	49.7	1 286	861.3
Lapin — Lapplands . . .	295	239.4	766	543.5	261	12.0	834	593.8
Koko maa — Hela landet	6 026	6 173.4	13 564	9 922.1	4 362	436.0	15 068	11 032.1
Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar .	1 979	1 335.1	7 080	5 459.2	937	86.6	7 916	5 967.7
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	4 047	4 838.3	6 484	4 462.9	3 425	349.4	7 152	5 064.4
V. — År 1967	6 655	6 285.4	14 576	9 887.1	4 841	344.4	15 820	10 940.4

Au-lapsille erääntyneet elatusavut ja heidän elatusapusaatavansa — At uä-barn förfallna underhållsbidrag och deras underhållsbidragsfordringar

Lääni — Län	Vuoden aikana erääntyneet elatusavut Underhållsbidrag som förfallit till betalning under året			Vuoden lopussa elatusapusaatavat Underhållsbidragsfordringar i slutet av året				Yhteensä Summa
	lastenvalvojan tilien mukaan enligt barnatillsyningsmännens räkenskaper 1 000 mk	sosiaalilautakunnan tilien mukaan enligt socialnämndens räkenskaper	Yhteensä Summa	lastenvalvojan tilien mukaan enligt barnatillsyningsmännens räkenskaper	Lasten luku Antal barn	1 000 mk	Lasten luku Antal barn	
Uudenmaan — Nylands	1 074.9	1 548.1	2 623.0	881	1 228.0	1 796	4 636.8	5 864.8
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	1 912.3	1 024.1	2 936.4	1 388	1 590.0	1 308	2 042.2	3 632.2
Ahvenanmaa — Åland	96.5	12.3	108.8	36	48.9	15	39.4	88.3
Hämeen — Tavastehus	1 780.7	1 295.0	3 075.7	1 497	2 061.1	1 585	3 948.8	6 009.9
Kymen — Kymmene	629.1	465.4	1 094.5	500	546.5	588	1 192.6	1 739.1
Mikkelin — St Michels	464.0	266.1	730.1	394	435.0	361	668.3	1 103.3
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	280.1	202.2	482.3	284	377.2	293	490.2	867.4
Kuopion — Kuopio	514.3	298.4	812.7	509	576.9	413	791.3	1 368.2
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	594.8	415.5	1 010.3	509	541.4	567	1 048.9	1 590.3
Vaasan — Vasa	653.4	504.0	1 157.4	571	498.8	670	1 273.3	1 772.1
Oulun — Uleåborgs	785.5	620.4	1 405.9	752	897.9	793	1 704.3	2 602.2
Lapin — Lapplands	611.0	491.6	1 102.6	540	643.1	646	1 401.3	2 044.4
Koko maa — Hela landet	9 396.6	7 143.1	16 539.7	7 861	9 444.8	9 035	19 237.4	28 682.2
Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	4 629.6	4 208.7	8 838.3	3 480	4 404.2	5 095	10 711.1	15 115.3
Maalaiskunnat — Landskommuner	4 767.0	2 934.4	7 701.4	4 381	5 040.6	3 940	8 526.3	13 566.9
V. — År 1967	9 415.0	5 847.1	15 262.1	8 472	9 753.5	7 705	16 132.9	25 886.4

Kaikkien sopimuksella tai tuomiolla vahvistettujen elatusapujen suuruus kükäutta kohden on vaihdellut lastenvalvojain ilmoituksen mukaan seuraavasti.

Storleken per månad av alla genom avtal och dom fastställda underhållsbidrag har enligt barnatillsyningsmännens uppgifter varierat på följande sätt.

Elatusapujen keskiarvo — Underhållsbidragets medelstorlek	Mk/kk — Mk/mån.							Yht. Summa
	—39	40—49	50—59	60—69	70—79	80—99	100—	
Suurin elatusapu — Största underhållsbidrag	2	16	153	256	71	20	2	520
Pienin elatusapu — Minsta underhållsbidrag	1	—	7	22	47	170	273	520
Kuntien luku — Antal kommuner	279	149	65	14	7	5	1	520

Suurin elatusapu 150 mk tai enemmän oli 47 kunnassa. Pienin elatusapu alle 20 mk on esiintynyt 12 kunnassa. 8 kunnassa lastenvalvojan luetteloissa ei ollut yhtään lasta ja neljässä oli vain selvittämättömiä elatusapuasioita.

Det största underhållsbidraget 150 mk eller mera erlades i 47 kommuner. Det minsta underhållsbidraget under 20 mk förekom i 12 kommuner. I 8 kommuner fanns det inga barn i barnatillsyningsmännens förteckningar och i fyra kommuner fanns det bara outredda underhållsärenden.

Lastenvalvojan tehtävien hoitajat — Barnatillsyningsmannens uppgifter skötes av

	Kaupp. ja kauppalat Städer och köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	%	V. — År 1967
Päätoiminen lastenvalvoja — Barnatillsynings- mannen (huvudtjänst)	5	3	8	1.5	8
Sosiaali- tai lastensuojelunjohtaja — Social- eller barnskyddsdirektör	11	3	14	2.6	17
Sosiaali- tai lastensuojelunsihteeri — Social- eller barnskyddssekreterare	33	235	268	50.1	266
Asiamies — Ombudsman	6	1	7	1.3	6
Sosiaalitarikkaaja — Socialinspektör	11	44	55	10.3	50
Osasto- tai toimistosihiteeri — Avdelnings- eller byråsekreterare	5	3	8	1.5	6
Kunnansihiteeri — Kommunalsekreterare	—	26	26	4.9	31
Muu — Övrig	5	144	149	27.8	152
Yhteensä kuntia — Summa kommuner	76	459	535	100.0	536

Elatusavun ennakot

Tammikuun 1 päivänä 1964 voimaan tulleen lain mukaan voidaan yhteiskunnan varoista suorittaa elatusavun ennakkoa lapselle, jolle oikeuden päätöksen tai elatussopimuksen perusteella tulevan elatusavun elatusvelvollinen on jättänyt määräämisen suorittamatta. Korvaus ennakosta peritään elatusvelvolliselta, mutta mikäli sitä ei saada perityksi, suorittaa valtio siitä 75 % ja loput jää ennakkoa myöntäneen kunnan rasitukseksi.

Elatusavun ennakon suuruus riippuu elatusavun kuukausierästä ja siitä, onko se jäänyt kokonaan vai osittain suorittamatta. Sen korkein määrä on kuitenkin 40 mk kuukaudessa. V. 1968 oli 291 kunnassa yhteensä 1 570 lapsella elatusapu alle 40 mk/kk. Ennakon myöntää sosiaalilautakunta ja se myös perii elatusvelvolliselta ennakkoa saaneen lapsen elatusavun ja ennakon korvauksen.

Seuraavat tiedot elatusapujen ennakoista perustuvat sosiaalilautakuntien korvaushakemusta varten laatimiin yhteenvetoihin.

Seuraavasta taulukosta käy ilmi mm., että elatusvelvolliset ovat korvanneet maksettuja ennakoita 2.62 milj. mk eli 21.7 % po. vuonna maksetuista ennakoista. Tällöin on kuitenkin otettava huomioon, että elatusvelvollisilta saaduista maksuista suoritetaan ensin lasten elatusapusaatavat ja vasta sen jälkeen aikaisemmin suoritettujen ennakoiden korvaukset. Kaikkiaan sosiaalilautakunnat ovat saaneet perityiksi elatusvelvollisilta 8.79 milj. mk. Tässä summassa ovat mukana myös niiden 1 400 lapsen saamat elatusavut, jotka ovat olleet sosiaalilautakunnan kirjoissa lähinnä

Förskott på underhållsbidrag

Enligt en lag som trätt i kraft den 1 januari 1964 kan ur samhällets medel erläggas förskott på underhåll åt barn, vars genom domstolsutslag eller underhållsavtal fastställda underhållsbidrag ej på bestämd tid erlagts av den underhållspliktige. Ersättning för förskottet indrives hos den underhållspliktige, men om ersättningen ej kan indrivas erlägger staten 75 % därav och resten faller den kommun till last som beviljat förskottet.

Storleken av förskott på underhållsbidrag beror på underhållsbidragets månatliga belopp och på huruvida det lämnats helt eller delvis oerlagt. Dess största månatliga rat är likväl 40 mk. År 1968 var i 291 kommuner sammanlagt 1 570 barns underhållsbidrag under 40 mk/mån. Förskottet beviljas av socialnämnden som även hos den underhållspliktige indriver erlagda underhållsbidrag och ersättningar för förskott.

Följande uppgifter baserar sig på sammandrag som socialnämnderna uppgjort för sin ersättningsansökan.

Den följande tabellen visar bl.a., att de underhållspliktiga har av de betalda förskotten erlagt 2.62 milj. mk eller 21.7 % år 1968. De måste det dock beaktas att av de ersättningar som erhållits av de underhållspliktiga först erlägges barnens underhållsbidrag och först därefter ersättningar på de tidigare erlagda förskotten. Inalles har kommunerna lyckats indriva av de underhållspliktiga 8.79 milj. mk. I denna summa ingår också underhållsbidragen åt de 1 400 barn som varit i socialnämndens register närmast bara därför att de underhållspliktiga har förskott att

Elatusavun ennakon ja sen yhteydessä saatujen elatusapujen sekä ennakon korvausten määrä lääneittäin — Beloppet av förskott på underhållsbidrag och i samband därmed erhållna underhållsbidrag och ersättningar för förskott länsvis

Lääni — Län	Maksuttu lapsen elatukseen Erlagts för barnets underhåll				Peritty — Indrivits			kaikkiaan inalles	
	elatusavun ennakkoa förskott på underhålls- bidrag		elatusavun ennakkoa ja perittyjä elat- usapuja yht. indrivna förskott och underhålls- bidrag sammanslagt		ennakkoa takaisin som ersättning på förskott				
	Lasten luku Antal barn	1 000 mk	Lasten luku Antal barn	1 000 mk	Lasten luku Antal barn	1 000 mk	%	Lasten luku Antal barn	1 000 mk
Uudenmaan — Nylands	8 617	2 938.1	8 912	4 463.0	3 558	577.8	19.7	4 810	2 102.7
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	4 875	1 542.3	5 101	2 585.6	2 483	407.2	26.4	3 160	1 450.4
Ahvenanmaa — Åland	52	16.5	52	25.0	22	6.1	37.0	25	14.6
Hämeen — Tavastehus	6 373	2 039.9	6 669	3 269.7	2 838	447.2	21.9	3 974	1 677.0
Kymen — Kymmene	2 952	965.0	3 066	1 504.6	1 381	202.6	21.0	1 969	742.2
Mikkelin — St Michels	1 441	464.8	1 494	675.7	649	102.1	22.0	895	313.0
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	1 061	366.8	1 107	516.8	506	86.2	23.5	602	236.2
Kuopion — Kuopio	1 772	621.8	1 829	843.6	729	130.7	21.0	953	352.5
Keski-Suomen — Mellersta Finland	1 957	679.8	1 997	931.8	810	136.5	20.1	1 082	388.4
Vaasan — Vasa	2 296	777.2	2 392	1 100.4	746	147.9	19.0	1 124	471.1
Oulun — Uleåborgs	2 758	956.6	2 844	1 322.2	1 074	201.3	21.0	1 372	567.0
Lapin — Lapplands	2 078	715.3	2 159	1 008.2	976	178.2	24.9	1 229	471.2
Koko maa — Hela landet	36 232	12 084.1	37 622	18 246.6	15 772	2 623.8	21.7	21 195	8 786.3
Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	23 697	7 743.9	24 635	12 288.8	10 542	1 679.1	21.7	14 502	6 224.0
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	12 535	4 340.2	12 987	5 957.8	5 230	944.7	21.8	6 693	2 562.3
V. — År 1967	34 401	11,298.7	35 562	16 613.2	14 694	2 263.6	20.0	19 750	7 578.2

vain sen takia, että elatusvelvollisilla on korvattavia ennakoita, vaikka uutta ennakkoa ei enää ole suoritettu. Tietoja tarkasteltaessa on myös otettava huomioon, että osa lapsista on ollut vajaan vuoden sosiaalilautakunnan kirjoissa.

Lastenvalvojain vuosikertomusten liitteistä käy ilmi, että au-lasten osuus elatusavun ennakoista oli 26.8 %.

ersätta, fastän nytt förskott ej mera har erlagts. Vid granskandet av uppgifter måste också beaktas att en del av barnen har varit i socialnämndens register mindre än ett år.

Ur bilagan till barnatillsyningsmannens årsberättelse framgår, att uä-barnen utgjorde 26.8 % av förskott på underhållsbidrag.

IV. Kunnalliset kodinhoitajat

Kunnallisia kodinhoitajia koskeva laki tuli voimaan v:n 1951 alusta. Sen mukaan kodinhoitajan tehtävänä on huolehtia perheenemännän säännölliseen kodinhoitoon kuuluvista tehtävistä tai avustaa häntä niiden suorittamisessa, kun emäntä tai emännyyttä hoitava henkilö syystä tai toisesta on tilapäisesti kykenemätön tai estynyt niitä hoitamasta. Kodinhoitoapu on tarkoitettu vain tilapäisavuksi ja annetaan sitä lähinnä vähävaraisille lapsirikkaille ja muille niihin verrattaville kodeille samoin kuin myös yksinäisille vanhuksille.

Vuoden 1967 alussa voimaan tulleen uudistetun kunnallista kodinhoitoapua koskevan lain mukaan kunta voi ottaa palvelukseensa myös kokotai osapäivätoimisia kotiaavustajia sekä tukea yksityisten järjestöjen kotiaavustajatoimintaa. Tämä selonteko koskee ainoastaan kunnallisia kodinhoitajia.

Kodinhoitajien lukumäärät v:sta 1951 lähtien ovat olleet seuraavat.

Vuosi — År	Kuntien luku — Antal kommuner			Kodinhoitajien luku — Antal hemvårdarinnor		
	Kaupungit, Städer, köpingar	Maalaiskunnat, Landskommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit, Städer, köpingar	Maalaiskunnat, Landskommuner	Yhteensä Summa
1951	59	197	256	189	289	478
1955	63	330	393	304	588	892
1960	65	379	444	372	803	1 175
1965	69	440	509	618	1 118	1 736
1966	71	440	511	651	1 158	1 809
1967	74	433	507	722	1 210	1 932
1968	76	436	512	754	1 241	1 995

Maalaiskunnista oli ilman kodinhoitajaa 23 kuntaa. Niissä asukasluku jäi alle 3 000.

Useimmissa maalaiskunnissa oli vain yksi tai kaksi kodinhoitajaa. Seuraava yhdistelmä osoittaa tarkemmin kodinhoitajien lukumäärää kaupungeissa ja kauppaloissa sekä toisaalta maalaiskunnissa.

Helsingissä oli kodinhoitajia 181, Turussa 38 ja Tampereella 39. Kodinhoitajien lukumäärä eri

IV. De kommunala hemvårdarinnorna

Lagen om kommunala hemvårdarinnor trädde i kraft vid ingången av år 1951. Enligt denna lag består hemvårdarinnans uppgift i att dra försorg om husmoderns till hemmets löpande skötsel hörande sysslor eller bistå henne i dessas utförande, när husmodern eller den person som står för husmoderns arbete av en eller annan orsak är förhindrad att sköta dem. Hjälp med hemmets skötsel är avsedd endast som en tillfällighetshjälp och ges främst åt mindre bemedlade barnrika och med dem jämförbara hemliksom även åt ensamstående åldringar.

Enligt den förnyade lag, som trädde i kraft i början av 1967 och gäller kommunal hemvårdshjälp kan kommunen anställa även hel- eller deltidshemhjälpare samt stöda privata organisationers hemhjälpverksamhet. Den redogörelse som följer gäller endast kommunala hemvårdarinnor.

Antalen hemvårdarinnor sedar år 1951 har varit som följer.

Bland landskommunerna var 23 utan hemvårdarinna. I dem var invånarantalet under 3 000.

I de flesta landskommuner fanns bara en eller två hemvårdarinnor. Hemvårdarinnornas antal i städer och köpingar samt även i landskommuner framgår noggrannare av följande sammanställning.

I Helsingfors fanns 181, i Åbo 38 och i Tammerfors 39 hemvårdarinnor. Antalet hemvårdarinnor

Kodinhoitajan virkojen luku kuntatyyppin mukaan — Antal hemvårdarinnetjänster enligt kommuntyp

Kodinhoitajia kunnassa Hemvårdarinnor i kommunen	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalaiskunnat Lands- kommuner	Yht. Summa
1	4	135	139
2	7	110	117
3	13	75	88
4	13	45	58
5—6	11	49	60
7—8	10	14	24
9—10	5	4	9
11—	13	4	17

läänien kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa selviää liitetaulukosta n:o 1.

Kertomusvuoden lopussa 31 kodinhoitajan tointa oli täyttämättä. Kun vuoden kuluessakin monet toimet olivat jonkin aikaa vailla hoitajaa, seuraava selonteko sisältää 1 977 kodinhoitajan toimintaa koskevat tiedot.

Kodinhoitoapua ovat saaneet yhä useammat perheet ja yksinäiset vanhuksset. Yksinäisiä vanhuksia koskevat luvut eivät ole aivan tarkkoja, sillä kodinhoitajat joutuvat useinkin käymään vanhusten luona muiden töittensä lomassa pitämättä siitä tarkkaa kirjanpitoa. Seuraavassa kodinhoitoapua saaneiden perheiden ja kodinhoitotapausten eli käyntikertojen lukua osoittavassa taulukossa on selvyden vuoksi yksinäisiä vanhuksia koskevat tiedot esitetty erikseen.

i de olika länen städer och köpingar samt landskommuner framgår av tabellbilaga nr 1.

I slutet av redogörelseåret var 31 hemvårdarinnebefattningar obesatta. Då även under året flere tjänster någon tid var lediga, innefattar följande redogörelse uppgifter över 1 977 hemvårdarinnors verksamhet.

Allt flere familjer och ensamma åldringar har erhållit hemvårdshjälp. Siffrorna som avser ensamboende åldringar är inte alldeles fullständiga, ty hemvårdarinorna kommer ofta att besöka åldringarna mellan andra arbeten utan att noggrant föra bok däröver. I följande tabell över antalet familjer, som erhållit hemvårdshjälp, och antalet hemvårdsfall eller besök, har uppgifter angående ensamboende åldringar för tydlighetens skull redovisats skilt för sig.

Kodinhoitoapua saaneiden perheiden ja kodinhoitotapausten luku lääneittäin — Antal familjer, som erhållit hemvårdshjälp och antal hemvårdsfall länsvis

Lääni — Län	Kodinhoitoapua saaneiden perheiden luku Antal familjer, som erhållit hemvårdshjälp				Kodinhoitotapausten luku Antal hemvårdsfall			
	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Niistä yks. vanhuksia Därav ensam- boende äldr.	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Niistä yks. vanhuksia Därav ensam- boende äldr.
Uudenmaan — Nylands	7 700	3 123	10 823	3 159	92 202	13 946	106 148	70 602
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	2 513	4 859	7 372	1 462	10 512	19 768	30 280	6 984
Ahvenanmaa — Åland .	74	189	263	82	133	1 127	1 260	603
Hämeen — Tavastehus .	3 194	3 763	6 957	1 423	15 658	14 861	30 519	9 601
Kymen — Kymmene . .	1 607	2 047	3 654	735	5 143	6 348	11 491	3 457
Mikkelin — S:t Michels	726	2 496	3 222	440	1 953	6 446	8 399	1 410
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	716	2 355	3 071	336	1 904	5 707	7 611	1 051
Kuopion — Kuopio	998	3 036	4 034	593	5 751	7 689	13 440	4 588
Keski-Suomen — Mel- lersta Finlands	2 286	3 408	5 694	849	3 944	8 848	12 792	2 848
Vaasan — Vasa	1 108	3 456	4 564	700	4 641	11 280	15 921	4 458
Oulun — Uleåborgs	1 610	4 966	6 576	589	3 607	10 419	14 026	1 718
Lapin — Lapplands	970	1 863	2 833	137	1 935	3 425	5 360	338
Koko maa — Hela landet	23 502	35 561	59 063	10 505	147 383	109 864	257 247	107 658
V. — År 1967	21 716	34 961	56 677	8 765	140 423	99 668	240 091	99 457
Muutos v:sta 1967, % Förändring sedan 1967, %	+8.2	+1.7	+4.2	+19.9	+5.0	+10.2	+7.1	+8.2

Jos kodinhoitotapausten luku yksinäisiä vanhuksia lukuunottamatta jaetaan kodinhoitajien luvulla, saadaan keskimäärin koko maassa 76 tapausta kodinhoitajaa kohti, kaupunki- ja kauppalakunnissa 87 ja maalaiskunnissa 68. Keskimääriä arvosteltaessa on otettava huomioon, että osa kodinhoitajista on voinut olla toimessa vain osan vuotta. Lisäksi näihin keskimääriin on vaikuttanut se, miten pitkän ajan kodinhoitajat ovat joutuneet kussakin perheessä viipymään. Toisissa tapauksissa kodinhoitajaa on tarvittu vain päiväksi tai pari, toisissa pari viikoksi.

Tiedot kodinhoitajien viipymisestä perheissä on laskettu viimeksi vuodelta 1965. Kodinhoitotapausten eli käyntikertojen prosentuaalinen jakaantuminen kodinhoitajien perheissä suorittamien työpäivien määrän mukaan oli seuraava.

	Päiviä — Dagar					Yht. Summa
	—1	1	2—3	4—6	7—	
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	68.9	12.7	8.3	5.5	4.6	100.0
Maalaiskunnat — Landskommuner	9.8	38.8	25.2	15.0	11.2	100.0
Koko maa — Hela landet	45.6	23.0	14.9	9.3	7.2	100.0

Kodinhoitajien työtä valaisevat edelleen tiedot siitä, montako yötä he ovat joutuneet olemaan niissä perheissä, joille he ovat kodinhoitoapua antaneet. Nämä tiedot käsittävät 424 kuntaa. 25 kaupunki- ja kauppalakuntaa sekä 60 maalaiskuntaa eli 16.7 % tietoja antaneista kunnista ilmoitti, etteivät kodinhoitajat niissä ole joutuneet lainkaan viettämään öitä perheiden luona.

Om antalet hemvårdsfall, med undantag för de ensamboende åldringarna, divideras med antalet hemvårdarinnor, erhålles för hela landet i medeltal 76 fall per hemvårdarinna, i städerna och köpingarna 87 och i landskommunerna 68. Vid bedömandet av dessa medelvärden bör beaktas, att några hemvårdarinnor kunnat vara i tjänst endast en del av året. Dessutom har dessa medelvärden påverkats av, hur lång tid hemvårdarinnorna måste tillbringa i de olika hemmen. I en del fall har deras hjälp behövts bara för en eller ett par dagar, i andra för ett par veckor.

Uppgifterna om, hur lång tid hemvårdarinnorna tillbringat i familjerna har räknats senast från år 1965. Hemvårdsfallens eller besöksantalens procentuella fördelning enligt utfört antal arbetsdagar i hemvårdarinnornas familjer var följande.

Hemvårdarinnornas arbete belyses vidare av uppgifter därom, huru ofta de måste övernatta hos de familjer, åt vilka de givit hemhjälp. Dessa uppgifter föreligger för 424 kommuner. 25 städer och köpingar samt 60 landskommuner eller 16.7 % av uppgiftslämnarna meddelade, att hemvårdarinnorna i dem ej behövt tillbringa en enda natt hos familjerna.

Kodinhoitoapua saaneiden perheiden luku ja kodinhoitotapaukset perheenjäsenten lukumäärän mukaan — Antal familjer, som erhållit hemvårdshjälp och antal hemvårdsfall enligt antal familjemedlemmar

Perheenjäsenten luku Antal familjemedlemmar	Kodinhoitoapua saaneita perheitä Antal familjer, som erhållit hemvårdshjälp		Kodinhoitotapauksia Antal hemvårdsfall	
	Luku Antal	%	Luku Antal	%
Yksinäinen vanhus — Ensamboende åldring	10 505	17.8	107 658	41.9
Muu yksinäinen — Övrig ensamboende	1 572	2.7	11 616	4.5
2	6 872	11.6	36 003	14.0
3	4 572	7.7	10 943	4.3
4	7 495	12.7	15 500	6.0
5	8 046	13.6	18 365	7.1
6	7 134	12.1	18 591	7.2
7	5 342	9.1	15 070	5.9
8	3 354	5.7	10 092	3.9
9	2 025	3.4	6 346	2.5
10	1 084	1.8	3 452	1.3
11	537	0.9	1 830	0.7
12—	525	0.9	1 781	0.7
Yhteensä — Summa	59 063	100.0	257 247	100.0

V. 1968 kaikki kunnat ovat antaneet tietoja perheiden suuruudesta. Edellisessä yhdistelmässä yksinäiset vanhukset ja muut yksinäiset henkilöt on erotettu erikseen. 22 kuntaa, joista 19 maalaiskuntaa, on ilmoittanut, ettei niissä ole annettu kodinhoitoapua yksinäisille vanhuksille.

Kodinhoitoapu on vähävaraisille maksuton. Muilta voidaan periä sosiaaliministeriön vahvistamien perusteiden mukainen kohtuullinen korvaus. 34 kuntaa on ilmoittanut, ettei korvauksia ole lainkaan peritty. Muissa 475 kunnassa on 16 093 tapauksessa 257 247:stä eli 6.3 %:ssa peritty korvaus; kaupunki- ja kauppalakunnissa vastaava prosenttiluku on 4.8 ja maalaiskunnissa 8.2. Korvaukset nousivat kaikkiaan 0.53 milj. mkaan.

Kodinhoitajatoiminnasta aiheutuneet menot ja tulot muodostuivat seuraavanlaisiksi.

År 1968 har alla kommuner lämnat uppgifter om familjernas storlek. I föregående sammanställning har ensamboende åldringar och övriga ensamstående redovisats var för sig. Enligt uppgift från 22 kommuner, därunder 19 landskommuner, har i dessa inte lämnats ensamboende åldringar någon hemvårdshjälp.

Hemvårdshjälpen är avgiftsfri för mindrebe- medlade familjer. Av andra kan uppbäras en skälig ersättning enligt grunder, som stadsfästs av socialministeriet. 34 kommuner har meddelat, att inga ersättningar uppburits. I övriga 475 kommuner har i 16 093 fall av 257 247 eller i 6.3 % uppburits ersättning; i städerna och köpingarna utgör motsvarande procenttal 4.8 och i landskommunerna 8.2. Totalbeloppet ersättningar steg till 0.53 milj. mk.

Utgifterna och inkomsterna av hemvårdarinnerksamheten var som följer.

Kodinhoitajatoiminnan menot ja tulot kuntatyypeittäin — Utgifterna och inkomsterna av hemvårdarinnerksamheten enligt kommuntyp

	Menot — Utgifter		Tulot — Inkomster			Kuntien nettomenot Kommunernas nettoutgifter
	Kaikkiaan Inalles	siitä palkat därav löner	Kaikkiaan Inalles	siitä — därav valtionapu statsbidrag	korvaukset yksityisiltä ersättningar av enskilda	
	1 000 mk					
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	8 517	8 236	3 369	3 017	271	5 148
Maalaiskunnat — Landskommuner	12 139	11 709	7 444	7 083	266	4 695
Koko maa — Hela landet	20 656	19 945	10 813	10 100	537	9 843

V. Vajaamielislaitokset

Vajaamielislaitokset lähetävät vuosittain tilastoja varten toimintakertomuksen ohella myös jokaisesta ko. vuonna huollettavana olleesta henkilölomakkeen. Seuraavassa esitetään yhteenveto mainittujen lomakkeiden sisältämistä tiedoista.

Varsinaisia vajaamielislaitoksia toimi vuoden 1968 aikana kaikkiaan 18, joissa oli hoitopaikkoja yhteensä 3 692. Näistä oli valtion laitoksia Nastolan hoitokoti, Perttulan, Kuhankosken ja Alavuden opetus- ja työkodit ja niissä hoitopaikkoja 458. Kunnallisista ja yksityisistä laitoksista oli keskuslaitoksia 8 ja niissä hoitopaikkoja 2 882. Kunnallisia laitoksia oli kaikkiaan 7, joissa hoitopaikkoja yhteensä 1 638.

Päivähuoltolaitoksia oli kaikkiaan 39 ja niissä hoitopaikkoja 1 073. Üsina laitoksina aloittivat toimintansa Helsingin kaupungin omistama Solakallion erityiskoulu, Maarianhaminan Daghemmet sarskolan, Kokkolan Länsipuiston päiväkoti,

V. Anstalterna för psykiskt efterblivna

Jämte verksamhetsrapporten sänder anstalterna för psykiskt efterblivna årligen för statistiken även en personblankett rörande varje i anstalten under ifrågavarande år vårdad individ. I det följande redovisas sammandrag av uppgifterna i de nämnda blanketterna.

Under år 1968 verkade inalles 18 egentliga anstalter för psykiskt efterblivna, på vilka det fanns sammanlagt 3 692 vårdplatser. Av dessa var statens anstalter Nastola vårdhem, Perttula, Kuhankoski och Alavus undervisnings- och arbetshem och på dem fanns 458 vårdplatser. Av de kommunala och privata anstalterna var 8 centralanstalter och på dessa fanns 2 882 vårdplatser. Inalles fanns det 7 kommunala anstalter, på vilka det fanns sammanlagt 1 638 vårdplatser.

Det fanns inalles 39 daghem för psykiskt efterblivna och i dessa fanns 1 073 vårdplatser. Som nya anstalter började Svalustens specialskola ägd av Helsingfors stad, Daghemmet sarskolan av Mariehamn, Västparkens daghem

Vajaamielislaitokset paikkaluvun, hoidettavien luvun ja henkilökunnan mukaan — Anstalter för psykiskt efterblivna enligt antal platser, vårdtagare och personal

	Paikka- luku Plats- antal	Hoidet- tavien luku Antal vård- tagare	Hallinto- henkilö- kunta Förvalt- nings- personal	Tutkimus- ja hoito- henkilö- kunta Forsk- nings- och vård- personal	Opet- tajat ja ohjaajat Lärare och ledare	Talous- henkilö- kunta Hus- hålls- perso- nal	Muu henkilö- kunta Annan perso- nal	Yh- teensä Summa	Henkilö- kuntaa hoidet- tavaa kohti Personal per intern	Lisäksi harjoitte- lijoita ja oppilaita Dessutom prakti- kanter och elever
<i>Keskuslaitokset — Cent- ralanstalter</i>	2 882	2 881	68	1 370	152	222	129	1 941	0.7	242
Rinne koti	546	593	13	288	42	61	37	441	0.7	40
Vaalijala	630	611	9	260	34	59	26	388	0.6	43
Hoivakoti (Antinkar- tano)	258	306	8	141	25	23	18	215	0.7	29
Kolpene	295	261	6	116	13	11	12	158	0.6	57
Ylinen	384	395	9	208	6	11	8	242	0.6	22
Suojarinne	268	297	8	155	14	18	11	206	0.7	15
Kuusaa	343	249	8	125	11	12	10	166	0.7	23
Kärkulla	158	169	7	77	7	27	7	125	0.7	13

(jatkoa — forts.)

	Paikka- luku Plats- antal	Hoidet- tavien luku Antal vård- tagare	Hallinto- henkilö- kunta Förvalt- nings- personal	Tutkimus- ja hoito- henkilö- kunta Forsk- nings- och vård- personal	Opet- tajat ja ohjaajat Lärare och ledare	Talous- henkilö- kunta Hus- hålls- perso- nal	Muu henkilö- kunta Annan perso- nal	Yh- teensä Summa	Henkilö- kuntaa hoidet- tavaa kohti Personal per intern	Lisäksi harjoitte- lijoita ja oppilaita Dessutom prakti- kanter och elever
<i>Pienet hoitolaitokset (hoitokodit) — Små vårdanstalter (vårdhem) ..</i>	340	304	6	126	7	25	10	174	0.6	25
Seinäjäki	160	130	1	60	1	—	—	62	0.5	15
Nukari	30	32	1	7	2	5	2	17	0.5	3
Nastola	120	120	3	51	—	15	7	76	0.6	4
Kankurinmäki	30	22	1	8	4	5	1	19	0.9	3
<i>Opetus- ja työkodit — Undervisnings- och arbetshem</i>	470	475	14	90	29	40	29	202	0.4	13
Perttula	230	234	4	43	12	17	17	93	0.4	4
Kuhankoski	58	47	3	15	2	4	3	27	0.6	4
Alavus	50	56	2	6	2	4	3	17	0.3	2
Toivola	60	60	—	6	10	5	1	22	0.4	3
Pipola	33	41	2	8	1	3	1	15	0.4	—
Barnens by	39	37	3	12	2	7	4	28	0.8	—
<i>Varsinaiset vajaamielis- laitokset yhteensä — Egentliga anstalter för psykiskt efterblivna till- sammans</i>	3 692	3 660	88	1 586	188	287	168	2 317	0.6	280
<i>Päivähuoltolat — Daghem</i>	1 073	1 025	38	73	64	39	17	231	0.2	38
Vajaamielislaitokset kaikkiaan — Anstalter för psykiskt efterblivna inalles	4 765	4 685	126	1 659	252	326	185	2 548	0.5	318

Kemin kaupungin Sauvonsaaren päivähuoltola sekä Someron seudun Kehitysvammaisten tuki ry:n Someron opetus- ja työkotit. Kunnallisia päivähoitoloita oli 18 ja niissä hoitopaikkoja 498.

Suurin osa laitoksissa olevista hoidettiin kunnallisissa ja yksityisissä keskuslaitoksissa. Loput jakaantuivat melko tasaisesti muiden laitosten osalle. Vuoden aikana poistettiin yhteensä 1 308 hoidettavaa, joista 70 kuolleena. Sukupuolijakautuma puolestaan osoittaa, että vuoden aikana hoidetuista 57 % oli miespuolisia ja siis 43 % naispuolisia.

Asetelmasta voidaan todeta, että keskuslaitoksissa oli suhteellisesti enemmän yli 30-vuo-

av Gamlakarleby, Sauvonsaari daghem av Kemi stad, samt Somerotraktens stöd för utvecklingshämmande rf:s Undervisnings- och arbetshem i Somero. Det fanns 18 kommunala dagvårdsanstalter och på dessa fanns det 498 vårdplatser.

Största delen av vårdtagarna sköttes på kommunala och privata centralanstalter. Resten fördelade sig tämligen jämt mellan de övriga anstaltstyperna. Under året avfördes inalles 1 308 vårdtagare, av vilka 70 som avlidna. Könsfördelningen utvisar i sin tur, att 57 % av antalet under året vårdade var manliga och således 43 % kvinnliga.

Man kan konstatera av sammanställningen att det på centralanstalterna fanns proportionellt

Vajaamielislaitoksissa hoidettavien vaihtuminen vuoden aikana — Omsättningen av vårdade på anstalter för psykiskt efterblivna under året

	Vuoden alussa Vid Årets början			Uusia Nya			Poistettu Utskrivna			Vuoden lopussa Vid slutet av året		
	miesp. manl.	naisp. kvinnl.	yht. summa	miesp. manl.	naisp. kvinnl.	yht. summa	miesp. manl.	naisp. kvinnl.	yht. summa	miesp. manl.	naisp. kvinnl.	yht. summa
<i>Varsinaiset vajaamielislaitokset — Egentliga anstalter för psykiskt efterblivna</i>	1 881	1 335	3 216	878	702	1 580	618	518	1 136	2 141	1 519	3 660
Keskuslaitokset — Centralanstalter	1 417	1 013	2 430	794	630	1 424	528	445	973	1 683	1 198	2 881
Pienet hoitolaitokset — Små vårdanstalter ..	169	148	317	43	30	73	53	33	86	159	145	304
Opetus- ja työkodit — Undervisnings- och arbetshem	295	174	469	41	42	83	37	40	77	299	176	475
<i>Päivähuoltolat — Daghem</i>	474	389	863	177	157	334	95	77	172	556	469	1 025
Yhteensä — Summa	2 355	1 724	4 079	1 055	859	1 914	713	595	1 308	2 697	1 988	4 685

Hoidettavien jakaantuminen iän mukaan vuoden lopussa nähdään seuraavasta taulukosta.

Vårdtagarnas fördelning enligt ålder i slutet av året framgår av följande tabell.

Vajaamielislaitoksissa hoidettujen ikä — De vårdades ålder på anstalter för psykiskt efterblivna

	Ikä, vuotta — Ålder, år							Yhteensä Summa
	0—4	5—9	10—14	15—19	20—24	25—29	30—	
<i>Varsinaiset vajaamielislaitokset — Egentliga anstalter för psykiskt efterblivna</i> ..	158	443	884	943	577	276	379	3 660
Keskuslaitokset — Centralanstalter ..	147	390	646	680	462	219	337	2 881
Pienet hoitolaitokset — Små vårdanstalter	11	44	96	91	32	14	16	304
Opetus- ja työkodit — Undervisnings- och arbetshem	—	9	142	172	83	43	26	475
<i>Päivähuoltolat — Daghem</i>	23	178	286	278	169	50	41	1 025
Yhteensä — Summa	181	621	1 170	1 221	746	326	420	4 685

tiäitä kuin muissa laitoksissa. Vuonna 1957 oli laitoksissa hoidetuista vajaamielisiä 30 vuotta täyttäneitä 3.3 %. Vastaava luku v. 1968 oli 9.0. Mainittakoon vielä, että keskuslaitoksissa oli 23 50 vuotta täyttäneitä.

Laitoshoidossa olevista oli 33.4 % vaikeasti vajaamielisiä. Lähes puolet keskuslaitoksissa ja muissa laitoksissa olevista oli seuraavan asetelman mukaan vaikeasti vajaamielisiä (ÄO 0—19). Päivähuoltoloiden hoidettavista oli 5.9 % vaikeasti vajaamielisiä. Mainittakoon, että v. 1963 vastaava prosenttiluku oli 19. Vaikeasti vajaamielisten suhteellinen väheneminen osoittaa vajaamielishuollon kehittyneen siten, että päivähuoltoloihin on nyttemmin pyritty ohjaamaan

flere 30 år fyllda vårdtagare än på övriga anstalter. År 1957 var 3.3 % av de på anstalterna vårdade psykiskt efterblivna fyllda 30 år. Motsvarande procenttal år 1968 var 9.0. Ytterligare må nämnas, att det på centralanstalterna fanns 23 vårdtagare som hade fyllt 50 år.

Av följande sammanställningen framgår, att 33.4 % av vårdtagarna var svårt efterblivna. Nästan hälften av vårdtagarna på centralanstalterna och övriga anstalter var enligt vidstående sammanställning svårt efterblivna (IK 0—19). Av vårdtagarna på daghemmen var 5.9 % svårt efterblivna. Det må nämnas, att motsvarande procenttal år 1963 var 19. De svårt efterblivnas proportionella minskning utvisar, att vården av psykiskt efterblivna utvecklats sålunda, att man

Vajaamielislaitoksissa hoidetut vajaamielisyiden asteen mukaan — Vårdade på anstalter för psykiskt efterblivna enligt graden av efterblivenhet

	Vaikea arvioida Svår att bedöma	Vaikea vajaamiel. Svår oligofreni	Keskiaast. vajaamiel. Medelsvår oligofreni	Lievä vajaamiel. Lindrig oligofreni	Muut Övriga	Yhteensä Summa
<i>Varsinaiset vajaamielislaitokset — Eigentliga anstalter för psykiskt efterblivna</i> ..	100	1 506	1 316	708	30	3 660
Keskuslaitokset — Centralanstalter	77	1 318	1 090	380	16	2 881
Pienet hoitolaitokset — Små vårdanstalter	15	187	86	16	—	304
Opetus- ja työkodit — Undervisnings- och arbetshem	8	1	140	312	14	475
<i>Päivähuoltolait — Daghem</i>	57	60	547	356	5	1 025
Yhteensä — Summa	157	1 566	1 863	1 064	35	4 685
%	3.4	33.4	39.8	22.7	0.7	100.0

vain kehitys- ja sopeutumiskykyisiä vajaamielisiä.

Seuraavassa esitetään tietoja vajaamielisyiden todennäköisistä syistä laitoksissa vuoden aikana hoidetuista. Tiedot perustuvat vajaamielislaitoksilta saatuihin henkilölomakkeisiin.

Kaikista vuoden aikana hoidetuista 29.7 % oli sellaisia, joiden kohdalla syytä ei voitu määritellä. Lisäksi todetaan, että 1 239 tapauksessa vajaamielisyys oli tuntemattomien, ennen syntymää vaikuttaneiden tekijöiden aiheuttama. Vajaamielisyiden syitä eriteltäessä ei ole havaittavissa merkitseviä sukupuollittaisia eroja.

numera strävat till att dirigera endast utvecklings- och anpassningsdugliga efterblivna till daghemmen.

Av följande sammanställning framgår de sannolika orsakerna till de under året vårdades efterblivenhet. Uppgifterna grundar sig på personblanketter, som har erhållits från anstalter för psykiskt efterblivna.

Av alla under året vårdade var 29.7 % sådana, vilkas efterblivenhet inte närmare kunde definieras. Dessutom konstateras, att oligofrenin i 1 239 fall hade förorsakats av okända före födelsen inverkanse faktorer. Vid analysen av orsakerna till psykiskt efterblivenhet kan man inte konstatera några signifikanta skillnader mellan könen.

Todennäköiset syyt Sannolika orsaker	Miesp. — Manl.		Naisp. — Kvinnl.		Yhteensä — Summa	
	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%
Ei ole voitu määritellä — Har ej kunnat fastställas	951	30.0	682	29.2	1 633	29.7
Tulehdustaukosta johtuva vajaam. — Av infektionssjukdomar härledd oligofreni	211	6.6	170	7.3	381	6.9
Myrkytystilojen seurauksena ilmenevä vajaam. — Oligofreni som följd av vissa förgiftningstillstånd	84	2.6	43	1.8	127	2.3
Vaurioitumisen seurauksena ilmenevä vajaam. — Oligofreni som följd av skada	522	16.4	375	16.1	897	16.3
Aineenvaihdunta- ja kasvuhäiriöiden aiheuttama vajaam. — Oligofreni förorsakad av ämnesomsättnings- och uppväxtrubbningar	65	2.1	49	2.1	114	2.1
Kasvaimien yhteydessä esiintyvä vajaam. Oligofreni i samband med tumörer	10	0.3	8	0.3	18	0.3
Tuntemattomien ennen syntymää vaikuttaneiden tekijöiden aiheuttama vajaam. — Oligofreni förorsakad av okända före födelsen inverkanse faktorer	694	21.9	545	23.4	1 239	22.5

(jatkoa — forts.)

Todennäköiset syyt Sannolika orsaker	Miesp. — Manl.		Naisp. — Kvinnl.		Yhteensä — Summa	
	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%
Tuntemattomista syistä johtuvien tautitilojen aiheuttama vajaam. — Oligofreni förorsakad av genom okända orsaker föraneldda sjukdomstillstånd	188	5.9	160	6.9	348	6.3
Perinnöllinen vajaam. — Ärftlig oligofreni	403	12.7	277	11.9	680	12.3
Useita syitä — Flere orsaker	46	1.5	24	1.0	70	1.3
Yhteensä — Summa	3 174	100.0	2 333	100.0	5 507	100.0

Vajaamielislaitoksissa hoidetut lisävammojen määrän mukaan — Vårdade på anstalter för psykiskt efterblivna enligt multipla handikapp

Lisävammat Multipla handikapp	Varsinaiset vajaamielis- laitokset Egentliga ans- talter för psykiskt efter- blivna	Päivähuoltolat Daghem	Yhteensä — Summa	
			Luku Antal	%
Ei lisävammaa — Inget tilläggslyte	883	356	1 239	22.5
Yksi vamma — Ett handikapp	1 542	479	2 021	36.7
Useita vammoja — Flere handikapp	1 953	294	2 247	40.8
Yhteensä — Summa	4 378	1 129	5 507	100.0

Kakista hoidetuista 40.8 %:lla oli useita lisävammoja. Tavallisimpia näistä olivat kouristuskohtaukset ja lihasliikkeiden hallintahäiriöt.

Av alla under året vårdade hade 40.8 % flere handikapp. De vanligaste var krampanfall och svårigheter i muskelrörelsernas bemästring.

VI. Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien ja irtolaisten huolto

Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huolto

Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltoa koskevan lain piiriin kuuluvat paitsi alkoholin myös muiden päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjät. Päihdyttävällä aineella tarkoitetaan laissa paitsi alkoholipitoista myös sellaista lääke- tai muuta ainetta, joka voi saattaa sen käyttäjän päihtyneeksi tai siihen verrattavaan tilaan.

Sosiaalilautakuntien tilastoa varten antamien tietojen perusteella esitetään seuraavassa lukuja päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollon alaisista henkilöistä v:lta 1968. Aineiston tarkastuksen yhteydessä on jouduttu mm. alle 18-vuotiaita väärinkäyttäjiä siirtämään lastensuojelutilastoon, lukuun ottamatta huoltolassa hoidettuja. Toisaalta on huoltoapu- ja myös lastensuojelulomakkeilla ilmoitetut PAV-huollon toimenpiteet otettu huomioon tässä tilastossa.

Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjiä ilmoitettiin v. 1968 385 kunnasta yhteensä 15 484 henkilöä eli 6.4 % vähemmän kuin v. 1967. 150 kuntaa ilmoitti, ettei niissä ole ollut ko. tapauksia.

Seuraavassa esitetään päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjät huollon perusteiden ja huolto-toimenpiteiden mukaan sekä tiedot iästä, siviilisäädystä, nautitusta päihdyttävästä aineesta ja siitä, missä määrin huolettavat ovat aikaisemmin olleet huollon alaisina. Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltoa koskevan lain 1 §:n 2. mom:n tarkoittamat 18—24-vuotiaat tilapäiset väärinkäyttäjät, ns. nuoret väärinkäyttäjät on tauluissa esitetty erikseen. Sen sijaan ne alle 25-vuotiaat, joilla päihdyttävien aineiden käyttö on muodostunut jatkuvaksi, katsotaan ko. lain 1 §:n 1. mom:n tarkoittamiksi ns. varsinaisiksi väärinkäyttäjiksi. Alle 25-vuotiaita varsinaisia väärinkäyttäjiä oli v. 1968 843 ja nuoria väärinkäyttäjiä 4 826.

VI. Vården av personer, som missbrukar berusningsmedel, och lösdrivarvården.

Vården av personer, som missbrukar berusningsmedel

Lagen om vården av personer, som missbrukar berusningsmedel gäller inte bara alkoholmissbrukare utan också dem, som missbrukar andra berusningsmedel. Med berusningsmedel avses i lagen förutom alkoholhaltigt ämne även sådant läke- eller annat medel, som kan försätta den som använder det i berusat eller därmed jämförligt tillstånd.

På grundvalen av de uppgifterna, som socialnämnderna har givit för statistiken, framlägges i det följande siffror angående vården av personer, som missbrukar berusningsmedel år 1968. Vid granskandet av materialet måste bl.a. under 18-åriga missbrukare, utom de på vårdanstalter vårdade, överföras till barnskyddsstatistiken. Å andra sidan har de PMB-vårds åtgärder som anmälts på socialhjälp- och även på barnskyddsblanketter beaktats i denna statistik.

Personer, som missbrukar berusningsmedel, uppgavs år 1968 av 385 kommuner till ett antal av 15 484 eller 6.4 % mindre än år 1967. 150 kommuner uppgav, att det i dem inte fanns dylika fall.

Av det följande framgår personer som missbrukar berusningsmedel enligt grunder för vården och vårdåtgärder samt uppgifterna om ålder, civilstånd, missbrukade berusningsmedel och om det i vilken mån vårdtagarna tidigare har varit under vården. De i 1 § 2 mom. i lagen om vården av personer som missbrukar berusningsmedel avsedda 18—24-åriga tillfälliga missbrukarna har i tabellerna framställts skilt. Däremot anses de under 25-åriga som fortfarande missbrukar berusningsmedel vara av 1 § 1. mom. ifrågavarande lagen avsedda sk. egentliga missbrukare. Under 25-åriga, egentliga missbrukares antal var år 1968 843 och unga missbrukares 4 826.

Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjät huollon perusteen mukaan — Missbrukare av berusningsmedel enligt grunden för vården

Huollon peruste Grunden för vården	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar			Maalaiskunnat Landskommuner			Koko maa Hela landet			Edell. vuosi Föreg. år
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yht. Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yht. Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yht. Summa	
Vaarallisuus — Färlighet	172	4	176	101	—	101	273	4	277	286
Rattijuoppous — Ratt- fylleri	235	3	238	96	1	97	331	4	335	438
Häiriö tai pahennus — Störande eller förar- gelseväckande uppträ- dande	1 941	139	2 080	388	17	405	2 329	156	2 485	2 498
Päihtymystapaukset — Berusningsfall	3 206	123	3 329	387	9	396	3 593	132	3 725	4 400
Elatusvelvollisuuden lai- minlyönti — Försum- mande av försörjnings- plikt	123	5	128	132	—	132	255	5	260	372
Ansio työn laiminlyönti Försummande av för- värvsarbete	52	4	56	43	—	43	95	4	99	117
Rasitukseksi läheiselle henkilölle — Fallit närstående till last . .	542	27	569	347	8	355	889	35	924	999
Huoltoavun tarve — Behov av socialhjälp	716	40	756	350	13	363	1 066	53	1 119	899
Vapaaehtoisuus — Fri- villighet	1 159	53	1 212	217	5	222	1 376	58	1 434	1 141
<i>Varsinaisia väärinkäyttä- jiä — Egentliga miss- brukare</i>	<i>8 146</i>	<i>398</i>	<i>8 544</i>	<i>2 061</i>	<i>53</i>	<i>2 114</i>	<i>10 207</i>	<i>451</i>	<i>10 658</i>	<i>11 150</i>
<i>Vahingollisuus (nuori henkilö) — Skadlighet (ung person)</i>	<i>3 400</i>	<i>162</i>	<i>3 562</i>	<i>1 228</i>	<i>36</i>	<i>1 264</i>	<i>4 628</i>	<i>198</i>	<i>4 826</i>	<i>5 396</i>
Kaikkiaan — Inalles	11 546	560	12 106	3 289	89	3 378	14 835	649	15 484	16 546
Muun perusteen lisäksi vapaaehtoisuus — Utom annan grund även frivillighet	562	16	578	139	6	145	701	22	723	640
	%									
Vaarallisuus — Färlighet	2.1	1.0	2.1	4.9	—	4.8	2.7	0.9	2.6	2.6
Rattijuoppous — Ratt- fylleri	2.9	0.8	2.8	4.7	1.9	4.6	3.2	0.9	3.1	3.9
Häiriö tai pahennus — Störande eller förar- gelseväckande uppträ- dande	23.8	34.9	24.3	18.8	32.1	19.2	22.8	34.6	23.3	22.4
Päihtymystapaukset — Berusningsfall	39.4	30.9	39.0	18.8	17.0	18.7	35.2	29.3	35.0	39.5
Elatusvelvollisuuden lai- minlyönti — Försum- mande av försörjnings- plikt	1.5	1.3	1.5	6.4	—	6.2	2.5	1.1	2.4	3.3
Ansio työn laiminlyönti Försummande av för- värvsarbete	0.6	1.0	0.6	2.1	—	2.0	0.9	0.9	0.9	1.0
Rasitukseksi läheiselle henkilölle — Fallit närstående till last . .	6.7	6.8	6.7	16.8	15.1	16.8	8.7	7.7	8.7	9.0
Huoltoavun tarve — Behov av socialhjälp	8.8	10.0	8.8	17.0	24.5	17.2	10.5	11.7	10.5	8.1
Vapaaehtoisuus — Fri- villighet	14.2	13.3	14.2	10.5	9.4	10.5	13.5	12.9	13.5	10.2
<i>Varsinaisia väärinkäyttä- jiä — Egentliga miss- brukare</i>	<i>100.0</i>	<i>100.0</i>	<i>100.0</i>	<i>100.0</i>	<i>100.0</i>	<i>100.0</i>	<i>100.0</i>	<i>100.0</i>	<i>100.0</i>	<i>100.0</i>
Kaikkiaan vapaaehtoisia Frivilliga inalles	21.1	17.3	21.0	17.3	20.8	17.4	20.3	17.7	20.2	16.0

Päähdyttävien aineiden väärinkäyttäjät huoltotoimenpiteen mukaan — Missbrukare av berusningsmedel enligt vårdåtgärd

Huoltotoimenpide Vårdåtgärd	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar			Maalaiskunnat Landskommuner			Koko maa Hela landet			Edell. vuosi Föreg. år
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yht. Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yht. Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yht. Summa	
<i>Varsinaiset väärinkäyttäjät — Egentliga missbrukare</i>	8 146	398	8 544	2 061	53	2 114	10 207	451	10 658	11 150
Neuvonta ja ohjaus — Rådgivning och hand- ledning	2 599	128	2 727	969	29	998	3 568	157	3 725	4 277
Valvonta — Uppsikt ..	1 914	123	2 037	246	7	253	2 160	130	2 290	2 687
Huoltolahoito (päätös)— Vård på vårdanstalt (beslut)	339	11	350	59	1	60	398	12	410	542
Huoltolahoito (täytän- töönpanu) — Vård på vårdanstalt (intagen)	1 325	61	1 386	426	8	434	1 751	69	1 820	1 506
Sairaala tai muu laitoshoido — Vård på sjukhus eller annan inrätt- ning	1 000	48	1 048	226	6	232	1 226	54	1 280	1 053
Jälkivalvonta — Efter- övervakning	782	27	809	135	2	137	917	29	946	921
Jälkivalvonta hoitokodissa — Efteröverva- kuning på vårdhem	187	—	187	—	—	—	187	—	187	164
<i>Nuoret väärinkäyttäjät — Unga missbrukare</i> ..	3 400	162	3 562	1 228	36	1 264	4 628	198	4 826	5 396
Neuvonta ja ohjaus — Rådgivning och hand- ledning	3 251	149	3 400	1 188	36	1 224	4 439	185	4 624	5 136
Valvonta — Uppsikt ..	149	13	162	40	—	40	189	13	202	260
Yhteensä — Summa	11 546	560	12 106	3 289	89	3 378	14 835	649	15 484	16 546

%

<i>Varsinaiset väärinkäyttäjät — Egentliga missbrukare</i>	70.6	71.1	70.6	62.7	59.6	62.6	68.8	69.5	68.8	67.4
Neuvonta ja ohjaus — Rådgivning och hand- ledning	31.9	32.2	31.9	47.0	54.7	47.2	35.0	34.8	34.9	38.3
Valvonta — Uppsikt ..	23.5	30.9	23.8	11.9	13.2	12.0	21.2	28.8	21.5	24.1
Huoltolahoito (päätös)— Vård på vårdanstalt (beslut)	4.1	2.8	4.1	2.9	1.9	2.8	3.9	2.7	3.8	4.9
Huoltolahoito (täytän- töönpanu) — Vård på vårdanstalt (intagen)	16.3	15.3	16.2	20.7	15.1	20.5	17.1	15.3	17.1	13.5
Sairaala tai muu laitoshoido — Vård på sjukhus eller annan inrätt- ning	12.3	12.0	12.3	11.0	11.3	11.0	12.0	12.0	12.0	9.4
Jälkivalvonta — Efter- övervakning	9.6	6.8	9.5	6.5	3.8	6.5	9.0	6.4	8.9	8.3
Jälkivalvonta hoitokodissa — Efteröverva- kuning på vårdhem	2.3	—	2.2	—	—	—	1.8	—	1.8	1.5
<i>Nuoret väärinkäyttäjät — Unga missbrukare</i> ..	29.4	28.9	29.4	37.3	40.4	37.4	31.2	30.5	31.2	32.6
Neuvonta ja ohjaus — Rådgivning och hand- ledning	95.6	92.0	95.5	96.7	100.0	96.8	95.9	93.4	95.8	95.2
Valvonta — Uppsikt ..	4.4	8.0	4.5	3.3	—	3.2	4.1	6.6	4.2	4.8
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Aikaisemmin huolletut ja uudet päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjät — Tidigare vårdade och nya missbrukare av berusningsmedel

	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar			Maalaiskunnat Landskommuner			Koko maa Hela landet			Edell. vuosi Föreg. år
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yht. Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yht. Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yht. Summa	
<i>Varsinaiset väärinkäyttäjät — Egentliga missbrukare</i>										
Aikaisemmin huollettuja Tidigare vårdade	6 086	258	6 344	1 213	24	1 237	7 299	282	7 581	7 694
Uusia huollettavia — Nya vårdtagare	2 060	140	2 200	848	29	877	2 908	169	3 077	3 456
Yhteensä — Summa	8 146	398	8 544	2 061	53	2 114	10 207	451	10 658	11 150
%										
Aikaisemmin huollettuja Tidigare vårdade	74.7	64.8	74.3	58.9	45.3	58.5	71.5	62.5	71.1	69.0
Uusia huollettavia — Nya vårdtagare	25.3	35.2	25.7	41.1	54.7	41.5	28.5	37.5	28.9	31.0
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
<i>Nuoret väärinkäyttäjät — Unga missbrukare</i>										
Aikaisemmin huollettuja Tidigare vårdade	1 045	22	1 067	245	2	247	1 290	24	1 314	1 272
Uusia huollettavia — Nya vårdtagare	2 355	140	2 495	983	34	1 017	3 338	174	3 512	4 124
Yhteensä — Summa	3 400	162	3 562	1 228	36	1 264	4 628	198	4 826	5 396
%										
Aikaisemmin huollettuja Tidigare vårdade	30.7	13.6	30.0	20.0	5.6	19.5	27.9	12.1	27.2	23.6
Uusia huollettavia — Nya vårdtagare	69.3	86.4	70.0	80.0	94.4	80.5	72.1	87.9	72.8	76.4
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjät nautitun aineen mukaan — Missbrukare av berusningsmedel enligt berusande medel

	Alkoholi Alkohol	Alkoholi, morfiini ja muu lääke- sen sukul. aineet Alkohol, morfin o. därmed be- släktade ämnena	Alkoholi ja muu lääke- aine Alkohol o. annat läke- medel	Morfiini ja sen sukul. aineet Morfin o. därmed besläktade ämnena	Muu lääkeaine Annat läkemedel	Kaikki aineet Alla ämnena	Yhteensä Summa
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	11 646	12	386	11	38	13	12 106
Maalaiskunnat — Landskommuner	3 150	9	168	1	46	4	3 378
Koko maa — Hela landet	14 796	21	554	12	84	17	15 484
%							
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	96.2	0.1	3.2	0.1	0.3	0.1	100.0
Maalaiskunnat — Landskommuner	93.2	0.3	5.0	0.0	1.4	0.1	100.0
Koko maa — Hela landet	95.6	0.1	3.6	0.1	0.5	0.1	100.0

Päähdyttävien aineiden väärinkäyttäjät siviilisäädyn mukaan — Missbrukare av berusningsmedel enligt civilstånd

Siviilisäätö — Civilstånd	Varsinaisia väärinkäyttäjiä Egentliga missbrukare			Nuoria väärinkäyttäjiä Unga missbrukare			Kaikkiaan Inalles			
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yht. Summa	Edell. vuosi Föreg. år	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yht. Summa	Edell. vuosi Föreg. år	V.-År 1968	V.-År 1967
Naimattomia — Ogifta .	4 097	105	4 202	4 326	4 132	174	4 306	4827	8 508	9 153
Naimisissa olevia — Gifta	4 158	203	4 361	4 790	465	17	482	531	4 843	5 321
Eronneita — Frånskilda	1 713	112	1 825	1 769	30	7	37	36	1 862	1 805
Leskiä — Änklingar och änkor	237	31	268	261	1	—	1	2	269	263
Tunt. — Okänt	2	—	2	4	—	—	—	—	2	4
Yhteensä — Summa	10 207	451	10 658	11 150	4 628	198	4 826	5 396	15 484	16 546
	%									
Naimattomia — Ogifta .	40.2	23.3	39.5	38.8	89.3	87.9	89.2	89.5	55.0	55.3
Naimisissa olevia — Gifta	40.7	45.0	40.9	43.0	10.0	8.6	10.0	9.8	31.3	32.2
Eronneita — Frånskilda	16.8	24.8	17.1	15.9	0.7	3.5	0.8	0.7	12.0	10.9
Leskiä — Änklingar och änkor	2.3	6.9	2.5	2.3	0.0	—	0.0	0.0	1.7	1.6
Tunt. — Okänt	0.0	—	0.0	0.0	—	—	—	—	0.0	0.0
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Irtolaishuolto

Sosiaalilautakuntien tilastoa varten antamien tietojen perusteella esitetään seuraavassa lukuja irtolaishuollon alaisista henkilöistä v:lta 1968. Irtolaisia ilmoitettiin 90 kunnasta yhteensä 1 197. Tähän lukuun sisältyy kukin henkilö vain kerran. Kuntien ilmoittamista irtolaisista jouduttiin poistamaan 85 useamman kunnan ilmoittamaa tapausta. Osa irtolaisina ilmoitettuja on jouduttu siirtämään lastensuojelun puolelle syystä, ettei alle 18-vuotiaisiin ole voitu soveltaa irtolaislakia. Lähinnä edellä esitetyistä syistä johtuu, että seuraavassa esitetyt tiedot kunnittain tarkasteltuina ovat pienemmät kuin kuntien laskevat tilastot.

Irtolaishuollon perusteet on irtolaislain 1 luvun 1 §:n mukaan tilastossa jaettu seuraavasti: kulkijaksi elämä, työn vieroksuminen, kerjuu ja ammattihaureus. Ne tapaukset, jolloin irtolaishuoltoon joutunut henkilö on muulla elämäntavallaan tuottanut ilmeistä vaaraa yleiselle järjestykselle, turvallisuudelle tai siveellisyydelle, on yhdistetty ryhmäksi »muu peruste». Jos henkilölle on ilmoitettu useita perusteita, vain tärkein on otettu huomioon.

Seuraavassa esitetään irtolaisesta huollon perusteiden ja huoltotoimenpiteiden mukaan sekä tiedot iästä, siviilisäädystä ja siitä, missä määrin nämä ovat aikaisemmin olleet irtolaishuollon alaisina.

Lösdrivarvården

På grundvalen av de uppgifter, som socialnämnderna har givit för statistiken, framlägges i det följande siffror om de för lösdrivarvård omhändertagna år 1968. Lösdrivare anmäldes från 90 kommuner inalles 1 197. I detta tal ingår varje person bara en gång. Av de lösdrivare som kommunerna anmält måste 85 av flera kommuner anmälda fall avföras. En del av dem som anmälts som lösdrivare måste överföras till barnskyddets sida av den orsaken att lösdrivarlagen inte har kunnat tillämpas på under 18-åriga. De förenämnda skälen förorsakar närmast att uppgifterna i det följande kommunvis betraktade, är mindre än den av kommunerna uträknade statistiken.

Med stöd av lösdrivarlagens 1 kap. 1 § har grunderna för lösdrivarvården i statistiken indelats på följande: kringstrykande liv, arbetsskygghet, tiggeri och prostitution. De fall, då person som underställts lösdrivarvård genom sitt levnadssätt i övrigt medfört uppenbar våda för allmän ordning, säkerhet eller sedlighet, har förts till gruppen »annan orsak». Ifall flere grunder har uppgivits blott den viktigaste beaktats.

I det följande framställes lösdrivarerna enligt grunder för vården och vårdåtgärderna samt uppgifterna om åldern, civilståndet och om i vilken mån dessa tidigare har varit under lösdrivarvården.

Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltolat

Huoltoloita päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien varten toimi maassa 9. Järvenpään sosiaaliosastossa oli lisäksi osasto naisille ja Lammilla toimi suljettu huoltola erikseen. Huoltoloissa oli vuoden 1968 alussa kirjoissa yhteensä 1 274 huollettavaa.

Huoltoloiden paikkaluku ja huollettavien vaihtuvuus — Vårdanstalternas platsantal och växlingen bland vårdtagarna

	Paikkaluku Antal platser	Vuoden alussa kirjoissa Inskrivna vid årets början		Vuoden kuluessa Under året		Vuoden lopussa kirjoissa Inskrivna vid årets slut	
		Yht. Summa	Siitä—Därav huoltolassa på vårdanstaltens	Otetuttuja intagna ¹⁾	Poistettuja utskrivna ¹⁾	Yht. Summa	Siitä—Därav huoltolassa på vårdanstaltens
<i>Valtion laitokset — Statens anstalter</i>	246	758	294	1 266	1 347	677	275
Perniö (Björnå)	80	271	88	224	254	241	66
Lapinjärvi — Lappträsk ...	96	387	117	497	528	356	138
Järvenpää miesos. —							
manl. avd.	63	94	83	494	514	74	65
» naisos. —							
kvinnl. avd. ...	7	6	6	51	51	6	6
<i>Työlaitosten yhteydessä toimivat Vid arbetsinrättningar verk- samma anstalter</i>	130	427	146	375	421	381	126
Tervalampi	70	253	91	286	290	249	91
Lammi	20	41	13	44	36	49	16
Lammi sulj. — sluten	20	102	28	7	60	49	7
Ridasjärvi, naisille — för kvinnor	20	31	14	38	35	34	12
<i>Yhdistysten omistamat — Före- ningarnas anstalter</i>	78	89	89	583	582	90	90
Mikkeli (S:t Michel)	24	26	26	164	164	26	26
Tyynelä	30	40	40	230	232	38	38
Kankaanpää	24	23	23	189	186	26	26
Yhteensä — Summa 454		1 274	529	2 224	2 350	1 148	491

¹⁾ Myös laitoksesta toiseen siirtyneet — Även från en anstalt till en annan överförda

Huoltolassa olleiden jakautuminen vapaaehtoisin, vaarallisiin, kiireellisiin ja muihin — Fördelning av de inskrivna som frivilliga vårdsökande, farliga, brådskande och övriga

	Vapaa- ehtoisesti tulleita Frivilliga vårdsökande	Vaarallisia Farliga	Kiireel- lisiä Bråd- skande	Muita Övriga	Yhteensä Samman- lagt
<i>Vuoden alussa — Vid årets början</i>	229	95	14	936	1 274
läsnä — närvarande	228	13	6	282	529
ehd. vapautettu — villkorligt frigivna	—	66	6	558	630
lomautettuja — permitterade	—	8	1	52	61
vankilassa ym. — i fängelse etc.	1	8	1	44	54
<i>Otettu vuoden kuluessa — Intagna under året</i>	1 758	33	9	424	2 224
uusiu — nya	1 750	31	9	375	2 165
muista huoltoloista — från andra vårdanstalter	8	2	—	49	59
<i>Poistettu vuoden kuluessa — Utskrivna under året</i>	1 682	65	7	596	2 350
lopullisesti vapautettuja — slutligt frigivna ..	1 672	63	6	543	2 284
muualla siirrettyjä, kuolleita ym. — annor- stades överförda, avlidna m.fl.	10	2	1	53	66
<i>Vuoden lopussa — Vid årets slut</i>	305	63	16	764	1 148
läsnä — närvarande	302	10	4	175	491
ehd. vapautettuja — villkorligt frigivna	—	43	11	493	547
lomautettuja — permitterade	1	5	—	71	77
vankilassa ym. — i fängelse etc.	2	5	1	25	33

Huoltolatyypin mukaan huollettavien ja hoitopäivien luku — Antal vårdade och vård dagar enligt vårdanstaltstyp

	Hoitopaikkoja Vårdplatser	Vuoden aikana hoidettuja Antal vårdade under året	Hoitopäiviä — Kaikkiaan Inalles	Vård dagar Hoidet- tavaa kohti Per vårdtagare
Valtion omistamat laitokset — Statsägda anstalter	246	1 644	92 675	56
Työlaitosten yhteydessä toimivat — Vid arbets- inrättningar verksamma anstalter	130	551	40 445	73
Yhdistysten omistamat — Föreningarnas anstalter	78	668	33 327	50
Yhteensä — Summa	454	2 863	166 447	58
V. — År 1967	458	2 580	182 527	71

Uudet huollettavat käytetyn päihdyttävän aineen ja huoltolatyypin mukaan — Nyintagna vårdade enligt använt berusningsmedel och vårdanstaltstyp

Päihdyttävä aine Berusningsmedel	Valtion omis- tamattain laitokset Statsägda anstalter		Työlaitosten yhteydessä toimivat Vid arbets- inrättningar verksamma anstalter		Yhdistysten omistamat Föreningarnas anstalter		Yhteensä Summa		V. — År 1967	
	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%
Alkoholi — Alkohol	619	49.3	159	48.2	295	51.0	1 073	49.6	1 043	55.5
Alkoholi ja korvikkeet— Alkohol och surrogat	568	45.2	163	49.4	264	45.6	995	45.9	731	38.9
Morfiinisukuiset aineet — Morfinbesläktade ämnen	9	0.7	2	0.6	—	—	11	0.5	9	0.5
Muut lääkeaineet — Öv- riga läkemedel	8	0.6	2	0.6	3	0.5	13	0.6	14	0.7
Alkoholi ja lääkeaineet — Alkohol och läke- medel	52	4.2	4	1.2	17	2.9	73	3.4	83	4.4
Yhteensä — Summa	1 256	100.0	330	100.0	579	100.0	2 165	100.0	1 880	100.0

Uudet huollettavat iän ja huoltolatyypin mukaan — Nyintagna enligt ålder och vårdanstaltstyp

Ikä, vuotta — Ålder, år	Valtion laitokset Statens anstalter		Työlaitosten yhteydessä toimivat Vid arbets- inrättningar verksamma		Yhdistysten omistamat Föreningarnas anstalter		Yhteensä Summa		V. — År 1967	
	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%
—19	16	1.3	—	—	23	4.0	39	1.8	34	1.8
20—29	169	13.4	20	6.1	159	27.5	348	16.1	343	18.3
30—39	383	30.5	82	24.8	184	31.8	649	30.0	593	31.5
40—49	428	34.1	124	37.6	143	24.7	695	32.1	562	29.9
50—59	209	16.6	78	23.6	61	10.5	348	16.1	275	14.6
60—	51	4.1	26	7.9	9	1.5	86	3.9	73	3.9
Yhteensä — Summa	1 256	100.0	330	100.0	579	100.0	2 165	100.0	1 880	100.0

Työlaitokset

V. 1968 oli toiminnassa 9 työlaitosta, joista 7 oli kuntainliittojen omistamia, Helsingin kaupungin omistama Tervalammen työlaitos Vih-

Arbetsinrättningarna

Under år 1968 verkade 9 arbetsinrättningar, av vilka 7 ägdes av kommunalförbund, Tervalampi arbetsinrättning i Vichtis av Helsingfors

dissä ja valtion omistama Ilmajoen työlaitos. Kuntainliittojen omistamissa työlaitoksissa oli osallisina 505 kuntaa eli 94.4 % maan kaikista kunnista.

Vuodesta 1965 lähtien työlaitoksia koskevasta tilastosta on poistettu työlaitosten yhteydessä toimivat PAV-huoltolat. Nämä tiedot sisältyvät jo edellä esitettyyn selostukseen päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltoloista.

stad och Ilmajoki arbetsinrättning av staten. I de arbetsinrättningar, som ägdes av kommunalförbunden, var 505 kommuner eller 94.4 % av samtliga kommuner delaktiga.

Från och med år 1965 har ur den statistik, som berör arbetsinrättningar, avlägsnats vid arbetsinrättningar verkamma vårdanstalter för personer, som missbrukar berusningsmedel. Dessa uppgifter ingår redan i den tidigare framställda redogörelsen för dessa vårdanstalter.

Työlaitosten paikkaluku ja huollettavien vaihtuvuus — Antalet platser på arbetsinrättningar och växlingen bland vårdtagarna

Työlaitos Arbetsinrättning	Paikkoja Platser	Vuoden alussa läsnä Vid Årets början närvarande	Otettu vuoden aikana Under Året intagna	Hoidettu kaikkiaan Vårdade inalles	Vapautettu Frigivna	Vuoden lopussa läsnä Vid Årets slut närvarande Yhteensä Summa	niistä naisia därav kvinnor
Hämeen — Tavastehus	120	124	420	544	420	124	—
Itä-Suomen — Östra Fin- lands	144	123	301	424	310	114	—
Keuruun — Keuruu	90	56	166	222	173	49	1
Kruunupyyn — Kronoby . .	40	17	55	72	43	29	—
Länsi-Suomen — Västra Fin- lands	115	96	239	335	253	82	5
Pohjolan — Pohjola	105	53	127	180	137	43	—
Uudenmaan — Nylands	67	74	176	250	183	67	16
Tervalammen — Tervalampi	87	62	218	280	205	75	—
<i>Yhteensä kunnallisia — Summa kommunala</i>	<i>768</i>	<i>605</i>	<i>1 702</i>	<i>2 307</i>	<i>1 724</i>	<i>583</i>	<i>22</i>
Ilmajoen — Ilmajoki	75	36	59	95	71	24	24
Kaikkiaan — Inalles	843	641	1 761	2 402	1 795	607	46
V. — År 1967	843	644	1 786	2 430	1 789	641	79

Työlaitoksissa olleet laitokseen määräämisperusteen ja työlaitostyyppin mukaan — Vårdtagare på arbetsinrättningar enligt grunden för förordnandet till anstalten och anstaltstyp

Laki, jonka nojalla huollettavat on työlaitokseen otettu Lag, enligt vilken de vårdade förordnats till arbetsinrättning	Työlaitokset — Arbetsinrättningar				Yhteensä Summa	%	V. — År 1967
	Kuntainliittojen Kommunal- förbundens		Helsingin kaupungin Helsingfors stads				
	Miehet Män	Naiset Kvinnor	Miehet Män	Naiset Kvinnor			
Huoltoapulaki, 40 § (työvelvolliset) — Socialhjälpslagen, § 40 (arbets- pliktiga)	378	34	89	—	501	20.9	559
Huoltoapulaki, 25 ja 54 § (kurinpidol- liset) — Socialhjälpslagen, § 25 och 54 (disciplinära)	96	4	3	—	103	4.3	97
Laki lasten elatusavun turvaamisesta — Lagen om tryggnad av under- hållsbidrag åt barn	1 357	6	188	—	1 551	64.5	1 469
Irtolaislaki — Lagen om lösdrivare .	100	52	—	95	247	10.3	305
Yhteensä — Summa	1 931	96	280	95	2 402	100.0	2 430

*Työlaitoksissa olleiden hoitopäivät laitokseen määräämisperusteen ja työlaitostyyppin mukaan — Vård-
dagar för vårdtagare på arbetsinrättningar enligt grunden för förordnandet till anstalten och anstaltstyp*

Laki, jonka nojalla huollettavat on työlaitokseen otettu Lag, enligt vilken de vårdade förordnats till arbetsinrättning	Työlaitokset — Arbetsinrättningar				Valtion Statens	Yhteensä Summa	%	Hoidettavaa kohti Per vårdtagare
	Kuntainliittojen Kommunal- förbundens		Helsingin kaupungin Helsingfors stads					
	Hoitopäiviä — Vårddagar				Naiset Kvinnor			
	Miehet Män	Naiset Kvinnor	Miehet Män	Naiset Kvinnor				
Huoltoapulaki, 40 § (työvelvolliset)								
Socialhjälpslagen, § 40 (arbetsplik- tiga)	33 133	2 990	5 809	—	41 932	19.3	84	
Huoltoapulaki, 25 ja 54 § (kurinpidol- liset) — Socialhjälpslagen, § 25 och 54 (disciplinära)	11 174	738	850	—	12 762	5.9	124	
Laki lasten elatusavun turvaamisesta — Lagen om tryggnad av under- hållsbidrag åt barn	121 240	905	13 681	—	135 826	62.5	88	
Irtolaislaki — Lagen om lösdrivare	8 405	6 442	—	11 923	26 770	12.3	108	
Yhteensä — Summa	173 952	11 075	20 340	11 923	217 290	100.0	90	

VII. Kunnallisen sosiaalihuollon kustannukset

Huoltotoiminnan tulot samoin kuin menotkin on ilmoitettu siten, ettei tuloista ole vähennetty niitä kustannuksia, joita kunnilla on ollut niitä hankkiessaan, yhtä vähän kuin suoritetuista menoista on vähennetty niitä eriä, jotka mahdollisesti ovat tulleet korvatuiksi tuloilla.

Huoltotoiminnan tuloja ja menoja selvitetäessä on pidetty erillään eri huoltolakien soveltamisesta aiheutuneet kustannukset. Näin ollen tehdään seuraavassa tarkemmin selkoa erikseen huoltoavun, lastensuojelun, vajaamielishuollon sekä irtolais- ja päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollon menoista ja tuloista. Hallintomenot ja niitä vastaavat tulot, jotka yleensä ovat koko huoltotoiminnan yhteisiä, muodostavat oman ryhmänsä.

Avustukset, joita sosiaalilautakunnat ovat myöntäneet sosiaalihuollon alalla toimiville yhdistyksille, on käsitelty erillisenä menoryhmänä tämän luvun lopussa samoin kuin myös kuntien kustannusosuus kansaneläkkeiden tukiosista.

Kodinhoitajien toiminnasta ja toipilasrahoista aiheutuneet menot sekä kuntien osuus elatusavun ennakoihin on käsitelty näitä toimintamuotoja koskevissa luvuissa. Erikseen on laskettu myös kuntien myöntämät avustukset vähävaraisten äitien kesävirkestystoimintaan sekä vanhusten asumistuki (ks. liitetäulu VII). Lisäksi on liitetäulussa XII esitetty yhdistelmä koko sosiaalisten tehtävien pääluokan menoista.

Tiedot sosiaalisten tehtävien kustannuksista on vuodesta 1965 lähtien saatu lomakkeella, joka noudattaa pääasiassa Maalaiskuntien Liiton talousarvioasetelmaa. Lomakkeiden tarkastusvaiheessa on tietojen vertailukelpoisuuden lisäämiseksi annettuja mk-määriä jouduttu jossain määrin uudelleen ryhmittelemään.

VII. Den kommunala socialvårdens kostnader

Inkomsterna liksom även utgifterna för vårdverksamheten har uppgivits så, att från inkomsterna icke subtraherats de kostnader, som kommunerna haft vid anskaffandet av dem, lika litet som från de erlagda utgifterna avdragits de summor, som eventuellt blivit ersatta genom inkomster.

Vid klarläggandet av inkomsterna och utgifterna för vårdverksamheten har de kostnader, som förorsakats av de olika vårdlagarnas tillämpning, avskilts från varandra. Sålunda redogöres i det följande närmare för utgifterna och inkomsterna särskilt för socialhjälp, barnskyddet, vården av psykiskt efterblivna samt lösdriivarvården och vården av personer som missbrukar berusningsmedel. Förvaltningsutgifterna och motsvarande inkomster, som i allmänhet är gemensamma för hela vårdverksamheten, bildar en grupp för sig.

Understöden, vilka socialnämnderna beviljat föreningar, som utövar socialvård, har behandlats som en skild utgiftsgrupp i slutet av detta kapitel, såsom även kommunernas andel av kostnaderna för folkpensionernas understödsdel.

Utgifterna för hemvårdarinnornas verksamhet och för konvalescentpenningarna samt kommunernas andel för förskott på underhållsbidrag har behandlats i samband med de redogörelser, som omfattar dessa verksamhetsområden. De bidrag kommunerna beviljat för mindre bemedlade mödrars sommarrekreation samt bostadsstöd för åldringar har räknats skilt för sig (se tabellbilaga VII). Ytterligare har i tabellbilagan XII framställts en sammanställning gällande utgifterna i hela huvudklassen av de sociala utgifterna.

Uppgifter om kostnaderna för de sociala utgifterna har från och med år 1965 erhållits på en blankett, som huvudsakligen överensstämmer med Landskommunernas Centralbyrås budgetsammanställning. I blanketternas granskningskede har man för ökandet av uppgifternas jämförbarhet fått lov att i någon mån omgruppera de givna mk-beloppen.

Huoltotoiminnan kokonaismenot ja -tulot.
V. 1968 nousivat huoltomenot koko maassa 447.43 milj. mk:aan ja tulot 140.63 milj. mk:aan, joten kunnat joutuivat huoltotoimintaan käyttämään 306.80 milj. mk. Kun sellaiset menoerät kuin korvaukset muille kunnille ja hoitomaksut vieraan kunnan kunnalliskodissa tai lastenkodissa olleista jo sisältyvät avustusta antaneiden kuntien avustusmenoihin, joskaan eivät aina saman tilikauden aikana, niin huollon kokonaiskustannukset, jos nämä menoerät vähennetään, olisivat selontekovuonna 444.85 milj. mk. Koko sosiaalisten tehtävien pääluokan menot olivat 588.74 milj. mk ja tulot 151.86 milj. mk, joten kunnat käyttivät sosiaalisten tehtävien menoihin yhteensä 436.88 milj. mk (ks. liitetaulu XII).

Miten huoltotoiminnan menot ja tulot jakaantuivat eri huoltoalojen osalle erikseen kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa, selviää seuraavasta taulukosta.

Vårdverksamhetens totalutgifter och -inkomster.

Under år 1968 steg vårdutgifterna i hela landet till 447.43 milj. mk och inkomsterna till 140.63 milj. mk, varigenom kommunerna använde 306.80 milj. mk till vårdverksamheten. Emedan sådana utgiftsposter som ersättningar till andra kommuner och vårdavgifter för personer, som vårdats på främmande kommuns kommunalhem eller barnhem, redan ingår i de kommuners understödsutgifter, som beviljat understöden ehuru icke alltid under samma räkenskapsperiod, utgjorde totalkostnaderna för vården, om dessa utgiftsposter avdragas, 444.85 milj. mk. Utgifterna i hela huvudklassen av de sociala uppgifterna var 588.74 milj. mk och inkomsterna 151.86 milj. mk, så att kommunerna använde till de sociala uppgifternas utgifter sammanlagt 436.88 milj. mk (se tabellbilaga XII).

Hur vårdverksamhetens utgifter och inkomster fördelade sig på olika vårdområden i städer och köpingar samt i landskommuner, framgår av följande tabell.

Huoltotoiminnan menot ja tulot — Vårdverksamhetens utgifter och inkomster

Huoltoala — Vårdområde	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
<i>Menot — Utgifter</i>						
Hallinto — Förvaltning	26 896.7	9.8	16 687.2	9.6	43 583.9	9.8
Huoltoapu — Socialhjälp	158 107.9	57.8	137 362.2	79.1	295 470.1	66.0
Lastensuojelu — Barnskydd	76 233.4	27.9	10 643.7	6.1	86 877.1	19.4
Vajaamielishuolto — Vård av psykiskt efterblivna	11 572.2	4.2	8 828.5	5.1	20 400.7	4.6
Irtolaishuolto — Lösdrivarvård	63.3	0.0	5.6	0.0	68.9	0.0
PAV-huolto — Vård av personer, som missbrukar berusningsmedel	874.4	0.3	156.3	0.1	1 030.7	0.2
Yhteensä menoja — Summa utgifter	273 747.9	100.0	173 683.5	100.0	447 431.4	100.0
<i>Tulot — Inkomster</i>						
Hallinto — Förvaltning	853.2	0.3	907.5	0.5	1 760.7	0.4
Huoltoapu — Socialhjälp	50 631.5	18.5	59 632.4	34.3	110 263.9	24.6
Lastensuojelu — Barnskydd	21 502.3	7.9	2 418.8	1.4	23 921.1	5.4
Vajaamielishuolto — Vård av psykiskt efterblivna	2 691.4	1.0	1 858.5	1.1	4 549.9	1.0
Irtolaishuolto — Lösdrivarvård	19.4	0.0	0.1	0.0	19.5	0.0
PAV-huolto — Vård av personer, som missbrukar berusningsmedel	97.8	0.0	13.0	0.0	110.8	0.0
Kuntien huoltotoimintaan käyttämät varat — Medel kommunerna använt för vårdverksamheten	197 952.3	72.3	108 853.2	62.7	306 805.5	68.6
Yhteensä tuloja — Summa inkomster	273 747.9	100.0	173 683.5	100.0	447 431.4	100.0

Huoltotoiminnan kustannukset peitettiin suurimmalta osalta kuntien tarkoitukseen myöntämällä varoilla. Huoltoavun, lastensuojelun ja vajaamielishuollon omat tulot muodostivat vain 1/3 eli 31 % kokonaismenoista.

Utgifterna för vårdverksamheten täcktes till största delen av de medel kommunerna beviljat för ändamålet. Socialhjälpens, barnskyddets och vårdens av psykiskt efterblivna egna inkomster bildade blott 1/3 eller 31 % av totalutgifterna.

V. 1967 huoltomenot olivat koko maassa 368.18 milj. mk. Näin ollen oli huoltotoimintaan v. 1968 käytetty 79.25 milj. mk eli 21.5 % enemmän kuin lähinnä edellisenä vuonna. Kun kuitenkin huoltotoiminnan omat tulot kasvoivat samaan aikaan 17.5 %, nousivat huollon nettomenot 58.36 milj. mk eli 23.5 %. Jos otetaan huomioon, että elinkustannusindeksi on noussut samaan aikaan 8.7 %, olisivat huollon bruttomenot v. 1968 olleet 11.8 % suuremmat ja nettomenot 13.6 % suuremmat kuin v. 1967.

Suurimmat absoluuttiset huoltomenot olivat v. 1968 seuraavissa kaupungeissa: Helsingissä 109.64 milj. mk, Turussa 16.62, Tampereella 16.13, Oulussa 8.09 ja Porissa 6.95 milj. mk. Pienimmät ne olivat Kristiinankaupungissa 0.17 milj. mk, Uudessakaarlepyyssä 0.12 milj. mk ja Kaskisissa 0.10 milj. mk.

Maaseudulla huoltomenot kohosivat v. 1968 yli 0.4 milj. mk:n 165 kunnassa, 0.3—0.4 milj. mk:n välillä ne olivat 39:ssä, 0.2—0.3 milj. mk:n välillä 78:ssa, 0.1—0.2 milj. mk:n välillä 92 kunnassa, 0.05—0.10 milj. mk:n välillä 53 kunnassa sekä 0.01—0.05 milj. mk:n välillä 28 kunnassa. 10 000 mk pienemmät menot olivat 4 kunnassa.

År 1967 utgjorde vårdutgifterna i hela landet 368.18 milj. mk. Sålunda hade för vårdverksamheten år 1968 använts 79.25 milj. mk eller 21.5 % mer än närmast föregående år. Då vårdverksamhetens egna inkomster samtidigt steg med 17.5 %, var vårdverksamhetens nettoutgifter 58.36 milj. mk eller 23.5 % större än år 1967. Om man beaktar, att levnadskostnadsindex samtidigt stigit med 8.7 %, vore vårdens bruttoutgifter år 1968 11.8 % större och nettoutgifter 13.6 % större än år 1967.

De absoluta vårdutgifterna var under år 1968 störst i följande städer: i Helsingfors 109.64 milj. mk, i Åbo 16.62, i Tammerfors 16.13, i Uleåborg 8.09 och Björneborg 6.95 milj. mk. Minst var de i Kristinestad 0.17 milj. mk, i Nykarleby 0.12 milj. mk, och i Kaskö 0.10 milj. mk.

På landsbygden åter översteg vårdutgifterna år 1968 i 165 kommuner över 0.4 milj. mk, i 39 kommuner växlade de mellan 0.3—0.4 milj. mk, i 78 mellan 0.2—0.3 milj., mellan 0.1—0.2 milj. mk i 92 kommuner, mellan 0.05—0.10 milj. mk i 53 kommuner och mellan 0.01—0.05 milj. mk i 28 kommuner. I 4 kommuner understeg utgifterna 10 000 mk.

Huoltotoiminnan brutto- ja nettomenot asukasta kohti — Vårdverksamhetens brutto- och nettoutgifter per invånare

Lääni — Län	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko lääni Hela länet		
	Menot asukasta kohden, mk — Utgifter per invånare, mk						
	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto	
Uudenmaan — Nylands	177.04	129.64	90.37	60.16	154.71	111.74	
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	98.32	70.24	64.88	40.30	81.11	54.83	
Ahvenanmaa — Åland	47.98	32.59	54.71	29.22	52.13	30.51	
Hämeen — Tavastehus	95.41	67.29	80.26	48.63	88.98	59.37	
Kymen — Kymmene	98.12	69.69	69.07	42.80	85.63	58.13	
Mikkelin — S:t Michels	77.05	57.33	84.93	48.70	82.60	51.25	
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	86.31	61.11	73.12	45.54	76.67	49.73	
Kuopion — Kuopio	97.59	70.49	73.27	45.18	82.07	54.34	
Keski-Suomen — Mellersta Finland	94.78	70.28	79.07	49.80	83.39	55.44	
Vaasan — Vasa	96.53	70.24	52.07	31.85	65.85	43.75	
Oulun — Uleåborgs	89.47	62.03	68.49	44.26	75.29	50.02	
Lapin — Lapplands	105.26	78.13	63.32	43.27	76.76	54.44	
Koko maa — Hela landet	121.55	87.89	71.55	44.85	95.62	65.56	
Vuosi — År	1967	102.11	73.05	58.54	35.82	79.10	53.38
	1965	87.74	62.72	46.49	27.64	64.50	42.95
	1963	70.93	49.86	36.43	21.41	50.65	33.14

Nettomenojen suuruus asukasta kohden vaihtelee huomattavasti kunnan suuruudesta riippuen. Tämän valaisemiseksi seuraavassa yhdistelmässä kunnat on ryhmitelty asukasluvun mukaan ja kussakin ryhmässä on laskettu nettomenojen suuruus asukasta kohden.

Nettoutgifternas storlek per invånare varierar betydligt beroende på kommunens storlek. För att belysa detta har man i följande sammanställning grupperats kommunerna enligt invånarantal och beräknats nettoutgifterna per invånare.

*Huoltotoiminnan nettomenot asukasta kohti kuntien asukasluvun mukaan — Vårdverksamhetens netto-
utgifter per invånare enligt kommunernas invånarantal*

Asukasluku Antal invånare	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	Kuntien luku Antal kommuner	mk	Kuntien luku Antal kommuner	mk	Kuntien luku Antal kommuner	mk
— 3 999	4	57.80	231	38.30	235	38.58
4 000— 7 999	19	61.07	135	45.36	154	47.50
8 000—11 999	11	52.84	63	45.36	74	46.49
12 000—15 999	9	56.14	24	46.01	33	48.76
16 000—19 999	7	62.82	2	54.80	9	61.05
20 000—24 999	8	64.64	3	48.18	11	60.43
25 000—	18	99.81	1	74.08	19	70.96
Koko maa — Hela landet	76	87.89	459	44.85	535	65.56

*Huoltotoiminnan nettokustannukset asukasta kohden eri kunnissa — Vårdverksamhetens nettokostnader
per invånare i olika kommuner*

Lääni — Län	Kuntien luku, joissa huollon nettokustannukset asukasta kohden olivat, mk Antal kommuner, i vilka nettokostnaderna för vårdverksamheten per invånare utgjorde, mk.												Yht. Sum- ma
	—20	20— 24	24— 28	28— 30	30— 34	34— 38	38— 40	40— 42	42— 44	44— 46	46— 48	48—	
<i>Maalaiskunnat — Landskommuner</i>													
Uudenmaan —													
Nylands	—	—	1	—	1	1	1	1	1	5	2	20	33
Turun ja Porin —													
Åbo och Björneborgs ..	13	4	7	5	11	10	6	6	5	6	3	22	98
Ahvenanmaa —													
Åland	3	2	2	—	1	4	1	—	1	—	—	1	15
Hämeen —													
Tavastehus ...	—	1	3	1	1	7	3	—	6	—	2	24	48
Kymen — Kym- mene	1	5	—	—	4	3	1	1	—	2	1	8	26
Mikkelin —													
S:t Michels ...	—	—	—	1	2	4	3	—	1	—	2	13	26
Pohjois-Karjalan Norra Karelen	—	—	2	—	—	2	1	2	3	3	1	3	17
Kuopion —													
Kuopio	—	—	—	—	1	3	3	2	2	3	3	8	25
Keski-Suomen —													
Mellersta Fin- lands	1	—	—	1	1	1	—	1	6	6	—	14	31
Vaasan — Vasa ..	11	10	12	5	13	9	1	—	2	—	2	4	69
Oulun — Uleå- borgs	5	1	3	1	4	5	4	5	4	2	3	13	50
Lapin — Lapp- lands	1	1	4	2	1	1	—	1	2	2	1	5	21
<i>Yht. maalaiskun- tia — Summa landsk.</i>	<i>35</i>	<i>24</i>	<i>34</i>	<i>16</i>	<i>40</i>	<i>50</i>	<i>24</i>	<i>19</i>	<i>33</i>	<i>29</i>	<i>20</i>	<i>135</i>	<i>459</i>
<i>Kaupungit, kaup- palat — Städer, köpingar</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>5</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>4</i>	<i>1</i>	<i>5</i>	<i>2</i>	<i>56</i>	<i>76</i>
Kaikkiaan kuntia — Inalles kom- muner	35	24	34	16	45	52	25	23	34	34	22	191	535
%:ina kuntien lu- vusta — I % av antaletkommu- ner	6.5	4.5	6.4	2.9	8.4	9.7	4.7	4.3	6.4	6.4	4.1	35.7	100.0

Yksityisten kuntien huoltokustannusten määrät poikkeavat kuitenkin usein tuntuvasti näistä keskimääristä. Helsingissä nettomenot asukasta kohti olivat 154.98, Tampereella 75.02 ja Turussa 79.06 mk.

Vårdkostnadernas belopp i de enskilda kommunerna avviker dock ofta kännbart från dessa medeltal. I Helsingfors var nettoutgifterna per invånare 154.98 i Tammerfors 75.02 och i Åbo 79.06 mk.

Huoltoavun, lastensuojelun ja vajaamielishuollon menot — Utgifterna för socialhjälp, barnskyddet och vården av psykiskt efterblivna

Menojen laatu — Utgifternas art	Huoltoapu Socialhjälp		Lastensuojelu Barnskydd		Vajaamielishuolto Vård av psykiskt efterblivna		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Sosiaalilautakuntien alaiset laitokset — Anstalter underlydande socialnämnderna	185 011.5	62.6	67 951.2	78.2	3 914.6	19.2	256 877.3	63.8
Muu laitoshoito — Övrig anstaltsvård	36 589.4	12.4	8 343.6	9.6	16 007.2	78.5	60 940.2	15.1
Kotiavustus (myös avohuollon sairaanhoito) — Hemunderstöd (även den öppna vårdens sjukvård)	65 132.8	22.0	244.6	0.3	478.9	2.3	65 856.3	16.4
Yksityiskotihoito — Vård i enskilt hem	260.1	0.1	6 459.6	7.4	—	—	6 719.7	1.7
Korvaukset muille kunnille — Ersättningar till andra kommuner	35.3	0.0	484.2	0.6	—	—	519.5	0.1
Kannatusmaksu työlaitokseen — Understödsavgift till arbetsinrättning	2 821.2	1.0	—	—	—	—	2 821.2	0.7
Muut menot — Övriga utgifter	5 619.8	1.9	3 393.9	3.9	—	—	9 013.7	2.2
Yhteensä — Summa	295 470.1	100.0	86 877.1	100.0	20 400.7	100.0	402 747.9	100.0

Sekä huoltoavun että lastensuojelun menojen jakaantumisessa eri tarkoituksiin on vuosien kuluessa havaittavissa suuria muutoksia. Kuntien omien huoltolaitosten menot nielevät vuosi vuodelta yhä suuremman osan huollon kokonaismenoista.

Sosiaalilautakuntien omien laitosten menot ovat nousseet 19.0 % ja muun laitoshoidon kustannukset, lähinnä mielisairaaloiden hoitopäivämaksujen kohoamisen vuoksi 37.1 %. Kotiavustuksina jaettu määrä nousi edellisestä vuodesta 30.5 %. Henkilöiden luku, jotka saivat ainoastaan kotiavustusta, nousi samaan aikaan 8.7 %.

Mitä huoltotoiminnan tuloihin tulee, tarkoitus oli saada laitos- ja avohuollon tulot erikseen. Koska osalla kuntia näitä ei kirjanpidossa oltu eritelty, on avo- ja laitoshuollon tulot käsitelty yhdessä. Perunkirjoitusmaksut sisältyvät yleis- tuloihin. Yleistulojen ryhmään on näin ollen saatu tuloja 1.76 milj. mk, huoltoavun ryhmään 110.26 milj. mk, lastensuojelun 23.92 milj. mk sekä irtolais- ja päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollon ryhmään 0.13 milj. mk. Vajaamielishuollon tulot olivat 4.55 milj. mk.

I fördelningen av både socialhjälpens och barnskyddets utgifter på olika ändamål kan under årens lopp konstateras stora förändringar. Utgifterna för kommunernas egna vårdanstalter slukar för varje år en allt större del av de totala vårdkostnaderna.

Utgifterna för socialnämnderna underlydande anstalter har ökat med 19.0 % och kostnaderna för övrig anstaltsvård närmast till följd av sennesjukhusens höjda vårdavgifter med 37.1 %. Utgifterna för hemunderstöd steg från föregående år med 30.5 %. Antalet personer, som åtnjöt endast hemunderstöd, steg samtidigt med 8.7 %.

Vad vårdverksamhetens inkomster beträffar, hade man för avsikt att få inkomsterna för anstaltsvården åtskilda. Då dessa i en del av kommunerna inte skilts åt i bokföringen, har inkomsterna för den öppna vården och anstaltsvården behandlats tillsammans. De s.k. bouppteckningsprocenterna har överförts till de allmänna inkomsterna. Sälunda har i gruppen allmänna inkomster erhållits 1.76 milj. mk i inkomster, inkomsterna genom socialhjälp har uppgått till 110.26 milj. mk, genom barnskyddet

Huoltoavun, lastensuojelun ja vajaamielishuollon tulot jakaantuivat seuraavan taulukon mukaisesti.

till 23.92 milj. samt genom lösdriivarvården och vården av personer, som missbrukar berusningsmedel till 0.13 milj. mk. Inkomsterna för vården av psykiskt efterblivna var 4.55 milj. mk.

Socialhjälpens och barnskyddets inkomster fördelade sig enligt följande tabell.

Huoltoavun, lastensuojelun ja vajaamielishuollon tulot — Inkomsterna för socialhjälp, barnskyddet och vården av psykiskt efterblivna

Tulojen laatu — Inkomsternas art	Huoltoapu Socialhjälp		Lastensuojelu Barnskydd		Vajaamielishuolto Vården av psy- kiskt efterblivna		Yhteensä Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Korvaukset valtiolta — Ersättningar av staten								
huoltoapu-, lastensuojelu- ja vajaamielislain mukaan — enligt lagen om socialhjälp, barnskyddslagen och lagen om vården av psykiskt efterblivna . . .	4 727.6	4.3	1 961.5	8.2	13.3	0.3	6 702.4	4.3
sotasiirtolaisten huoltoja kosk. lain mukaan — enligt lagen ang. de krigsförflyttades vård	779.1	0.7	—	—	—	—	779.1	0.6
muilla perusteilla — enligt övriga grunder	5.1	0.0	114.2	0.5	—	—	119.3	0.1
Korvaukset muilta kunnilta — Ersättningar av andra kommuner	1 569.9	1.4	936.5	3.9	—	—	2 506.4	1.5
yksityisiltä — av enskilda personer . . .	88 622.6	80.4	4 311.1	18.0	3 069.1	67.5	96 002.8	69.3
Sosiaalilautakuntien alaiset laitokset — Anstalter underlydande socialnämnder	11 768.1	10.7	16 460.1	68.8	1 467.5	32.2	29 695.7	21.4
Muut tulot, myös lahjoitukset ja rahastojen korot — Övriga inkomster, även donationer och räntor av donationsfonder	2 791.5	2.5	137.7	0.6	—	—	2 929.2	2.1
Yhteensä — Summa	110 263.9	100.0	23 921.1	100.0	4 549.9	100.0	138 734.9	100.0

Verrattaessa keskenään huoltoavun, lastensuojelun ja vajaamielishuollon menojen ja tulojen nousua v:sta 1967 v:een 1968 havaitaan menojen kasvaneen 22.4 % ja tulojen 17.4 % lähinnä edellisestä vuodesta. Valtiolla huoltoapu-, lastensuojelu- ja vajaamielislakien nojalla saadut korvaukset ovat nousseet 9.9 % ja yksityisten maksamat korvaukset, lähinnä sairausvakuutuskorvausten sekä vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeiden nousun takia 21.2 %. Valtiolla sotasiirtolaisten huoltoja koskevan lain perusteella on v. 1968 saatu 29.6 % vähemmän kuin edellisellä vuonnalla. Selvyyden vuoksi mainittakoon, että valtiolta, muilta kunnilta ja yksityisiltä saatuihin korvauksiin sisältyvät myös korvaukset kunnallis- ja lastenkotihoidosta.

Då man jämför stegringen av utgifterna och inkomsterna för socialhjälp, barnskyddet och vården av psykiskt efterblivna från år 1967 till år 1968 finner man, att utgifterna stigit med 22.4 % och inkomsterna med 17.4 % från närmast föregående år. De ersättningar man erhållit av staten med stöd av lagen om socialhjälp, barnskyddslagen och lagen om psykiskt efterblivna har stigit med 9.9 % och ersättningarna av enskilda med 21.2 %, närmast till följd av de höjda sjukförsäkringsersättningarna samt de stegrade åldrings- och invaliditetspensionerna. Såsom ersättningar av staten enligt lagen angående de krigsförflyttades vård har kommunerna erhållit 29.6 % mindre år 1968 än föregående år. För undvikande av missförstånd bör nämnas att i ersättningar av staten, andra kommuner och enskilda personer ingår även ersättningar för vård på kommunal- och barnhem.

Huoltoapumenot. Huoltoavun eri menoryhmät jakaantuivat kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa seuraavan taulukon osoittamalla tavalla.

Socialhjälsutgifterna. Socialhjälpens olika utgiftsgrupper fördelade sig i städer och köpingar samt landskommuner såsom följande tabellen utvisar.

Huoltoapumenot kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa — Socialhjälpens utgifter i städer och köpingar samt i landskommuner

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Avohuolto — Den öppna vården						
Ehkäisevä huoltoapu — Förebyggande socialhjälp . . .	230.9	0.1	459.4	0.3	690.3	0.2
Avohuollon sairaanhoito — Den öppna vårdens sjukvård	6 418.6	4.1	3 582.3	2.6	10 000.9	3.4
Muu kotiaavustus — Annat hemunderstöd	40 342.5	25.5	14 099.1	10.3	54 441.6	18.4
Yksityishoitoon sijoitetut — I privatvård utackorderade	25.6	0.0	234.5	0.2	260.1	0.1
Huollettavien kuljetus ja haudaus — Vårdtagarnas transport och begravning	407.2	0.3	866.9	0.6	1 274.1	0.4
Korvaukset muille kunnille — Ersättningar åt andra kommuner	15.7	0.0	19.6	0.0	35.3	0.0
Työtuvat — Arbetsstugor	4 080.5	2.6	5.8	0.0	4 086.3	1.4
Muut huoltoapumenot — Övriga socialhjälsutgifter	115.9	0.1	143.5	0.1	259.4	0.1
Laitoshuolto — Anstaltsvården						
Kunnan oma kunnalliskoti tms. — Kommunens eget kommunalhem o.a. dyl.	83 387.8	52.7	83 340.8	60.7	166 728.6	56.4
Hoito kuntien yhteisessä kunnalliskodissa — Vård på kommunernas gemensamma kommunalhem	1 930.0	1.2	15 012.3	10.9	16 942.3	5.7
Hoito vieraan kunnan kunnalliskodissa — Vård i annan kommuns kommunalhem	471.0	0.3	869.6	0.6	1 340.6	0.5
Yleis- ja muissa sairaaloissa hoidettavat — Vård på allmänna och andra sjukhus	3 343.9	2.1	2 333.4	1.7	5 677.3	1.9
Mielisairaloissa hoidettavat — Vård på sinnessjukhus	10 445.6	6.6	13 692.8	10.0	24 138.4	8.2
Invalidi-; aistiviallis- yms. laitoksissa hoidettavat — Anstaltsvård för invalider, sinnesdefekta m.fl.	427.6	0.3	777.2	0.6	1 204.8	0.4
Työlaitoksiin sijoitetut (Hal:n 25 § ja 54 § 2 mom.) ja osuus käyttömenoihin — Placerade på arbetsinrättningar (25 o. 54 § 2 mom. i lagen om socialhjälp) och andel i driftskostnader	1 482.3	0.9	1 412.3	1.0	2 894.6	1.0
Muissa hoitolaitoksissa hoidettavat — Vård på övriga vårdanstalter	4 982.8	3.2	512.7	0.4	5 495.5	1.9
Yhteensä — Summa	158 107.9	100.0	137 362.2	100.0	295 470.1	100.0

Suurimman erän sekä kaupunkien ja kauppaloiden että maalaiskuntien huoltoapumenoissa muodostivat kuntien omat ja kuntainliittojen huoltolaitokset. Niiden menot ovat nousseet v:een 1967 verrattuna 18.5 % kaupungeissa ja kauppa-oissa sekä 17.7 % maalaiskunnissa. Toiseksi suurin menoerä on kotiin annettu avustus, ts. varsinainen kotiaavustus ja avojuollon sairaanhoito, mikä edellisestä vuodesta on noussut kokonaassa 29.1 %, asutuskeskuksissa 33.9 %, maalaiskunnissa 1.8 %.

Sosiaalilautakuntien alaisten hoitolaitosten menot olivat v. 1968 183.67 milj. mk. Tähän

Den största utgiftsposten i såväl städers och köpingars som landskommuners socialhjälp utgjordes av kommunernas egna och kommunalförbunds vårdinrättningar. Utgifterna för dem har i jämförelse med år 1967 stigit med 18.5 % i städer och köpingar samt med 17.7 % i landskommunerna. Den näst största utgiftsposten är hemunderstöd, m.a.o. det egentliga hemunderstödet och den öppna vårdens sjukvård, vilken från föregående år har stigit för hela landet med 29.1 %, i bosättningscentra med 33.9 % och i landskommunerna med 1.8 %.

Utgifterna för socialnämnderna underlydande vårdanstalter steg under år 1968 till 183.67 milj.

Kunnalliskotien menot — Kommunalhemmens utgifter

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Palkkaukset sosiaaliturvamaksuineen — Avlöningar jämte socialskyddsavgifter	46 288.3	66.6	62 903.5	63.6	109 191.8	64.9
Huoneistomenot — Lokalutgifter	5 758.3	8.3	10 267.3	10.4	16 025.6	9.5
Kaluston uusintahankinta ja kunnossapito — Nyanskaffning och underhåll av inventarier	747.4	1.1	1 017.2	1.0	1 764.6	1.1
Lääkkeet, hoitotarvikkeet yms. — Mediciner, vårdföremål o.a.d.	3 351.9	4.8	5 595.6	5.7	8 947.5	5.3
Ravintotarvikkeet — Livsmedel	9 250.9	13.3	14 700.9	14.9	23 951.8	14.2
Vaatteiden uusintahankinta ja kunnossapito — Nyanskaffning och underhåll av kläder	524.2	0.8	854.0	0.9	1 378.2	0.8
Puhdistustarvikkeet ja vaatteiston pesu — Rengöringsmedel och tvättning av kläder	2 114.7	3.0	1 779.3	1.8	3 894.0	2.3
Viihdytysmenot — Förströelseutgifter	139.7	0.2	244.8	0.2	384.5	0.2
Kasvitarhan ja kotieläinten hoito — Trädgårds- och boskapskötsel	91.9	0.1	219.4	0.2	311.3	0.2
Kehotusrahast — Flittpengar	335.8	0.5	331.4	0.3	667.2	0.4
Muut menot — Övriga utgifter	878.2	1.3	948.7	1.0	1 826.9	1.1
Yhteensä — Summa	69 481.3	100.0	98 862.1	100.0	168 343.4	100.0
Hoitopäiviä — Vårdagar	3 445 085		5 977 337		9 422 422	
Kokonaismenot hoitopäivää kohti, mk — Bruttoutgifter per vårddag, mk	20.17		16.54		17.87	

summaan sisältyvien kunnalliskotien menoihin nähden on otettava huomioon, että yhden kunnan omistamien kunnalliskotien menot, 166.73 milj. mk, on otettu bruttomenoina, jota vastoin yhteisten kunnalliskotien kohdalta, 16.94 milj. mk:aan sisältyvät vain ne menot, mitkä osakaskunnat ovat joutuneet yhteisille kunnalliskodeille maksamaan. Kunnalliskotien kokonaismenot jakaantuivat eri menoeriin edellisen taulukon osoittamalla tavalla. Menot koskevat 418 kunnalliskotia. Helsingin kaupungin omistama Koskelan sairaskoti ei sisälly v:sta 1967 lähtien näihin lukuihin. Koskelan menot v. 1968 olivat 16 764 900 mk.

Yhden kunnan omistamissa 359 kunnalliskodissa oli hoitopäiviä kaupungeissa ja kaupaloissa 3 253 600 ja maalaiskunnissa 4 969 200. Hoitopäiväkustannukset olivat vastaavasti 20.23 mk ja 16.77 mk. Kuntainliittojen omistamissa 59 kunnalliskodissa hoitopäiviä oli kaupungeissa ja kaupaloissa 191 505 ja maalaiskunnissa 1 008 114. Hoitopäiväkustannukset olivat vastaavasti 19.04 ja 15.39 mk.

Palkkausmenot hoitopäivää kohden nousivat kaupunki- ja kauppalakunnissa keskimäärin 13.44 mk:aan, maalaiskunnissa 10.52 mk:aan ja koko

mk. Beträffande utgifterna för kommunalhemmen, som ingår i denna summa, bör beaktas, att utgifterna för de kommunalhem, som äges av en kommun, 166.73 milj. mk, har tagits som bruttoutgifter, varemot i fråga om de gemensamma kommunalhemmen i summan. 16.94 milj. mk ingår blott de utgifter, som de delägande kommunerna erlagt till det gemensamma kommunalhemmet. Kommunalhemmens totalutgifter fördelade sig på olika utgiftsposter på det sätt, som föregående tabell utvisar. Utgifterna avser 418 kommunalhem. Det av Helsingfors stad ägda Forsby sjukhem ingår inte sedan år 1967 i dessa siffror. Utgifterna för Forsby var år 1968 16 764 900 mk.

I 359 kommunalhem ägda av en kommun var antalet vårdagar i städer och köpingar 3 253 600 och i landskommuner 4 969 200. Vårdagskostnaderna var respektive 20.23 mk och 16.77 mk. I 59 kommunalhem ägda av kommunförbund var antalet vårdagar i städer och köpingar 191 505 och i landskommuner 1 008 114. Vårdagskostnaderna var respektive 19.04 och 15.39 mk.

Löneutgifterna per vårddag steg i städerna och köpingarna i medeltal till 13.44 mk, i landskommunerna till 10.52 mk och i hela landet till

maassa 11.59 mk:aan sekä ravintomenot hoitopäivää kohden vastaavasti 2.69, 2.46 ja 2.54 mk:aan.

Paitsi eri osissa maata hoitopäiväkustannukset vaihtelivat varsin huomattavasti myös siitä riippuen, minkä suuruisia kunnalliskodit olivat ja millaisiin osastoihin ne oli jaettu. Sen vuoksi seuraavassa yhdistelmässä on laskettu hoitopäiväkustannukset sekä brutto- että nettomenojen mukaan eri laatusissa kunnalliskodeissa. Nettomenoja laskettaessa *bruttomenoista ei ole vähennetty saatuja hoitokorvauksia*, mutta sen sijaan on mielisairasosastojen saama valtionapu vähennetty bruttomenoista. Sen vuoksi kunnalliskodeissa, joissa on mielisairasosasto, hoitopäiväkustannukset brutto- ja nettomenojen mukaan laskettuina eroavat toisistaan enemmän kuin muissa ryhmissä.

11.59 mk samt utgifterna för kosthåll per vård dag i genomsnitt till 2.69, 2.46 och 2.54 mk.

Förutom i olika delar av landet varierade även kostnaderna per vård dag rätt betydligt beroende på kommunalhemmens storlek och avdelningarnas art. I följande sammanställning har därför vård dagskostnaderna uträknats enligt brutto- och nettokostnader för olikartade kommunalhem. Vid uträknan det av nettoutgifterna har från bruttoutgifterna *icke avdragits erhållna vårdersättningar*, men däremot har statsunderstödet för sinnessjukavdelningarna avdragits. På grund härav skiljer sig vård dagskostnaderna uträknade enligt brutto- och nettoutgifterna betydligt mera från varandra beträffande kommunalhem med sinnessjukavdelning än beträffande övriga grupper.

Kunnalliskoteja, joissa on Kommunalhem med	Hoitopäiväkustannukset, mk — Kostnaderna per vård dag, mk					
	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
vain yleinen osasto — endast allmän avdelning .	16.42	15.55	16.15	15.09	16.29	15.32
vain sairasosasto — endast sjukavdelning	35.83	32.43	15.72	14.58	26.60	24.24
yleinen ja sairasosasto — allmän och sjukavdelning	21.45	20.42	16.68	15.67	18.49	17.47
yleinen, sairas- ja mielisairasosasto — allmän, sjuk- och sinnessjukavdelning	16.98	15.53	16.26	13.18	16.42	13.70
yleinen ja mielisairasosasto — allmän och sinnessjukavdelning	—	—	16.47	10.84	16.47	10.84
Kaikkiaan — Inalles						

Paikkaluku — Platsantal						
—24	15.65	14.83	16.84	15.73	16.82	15.71
25—39	21.13	20.19	15.78	14.65	16.32	15.20
40—59	20.69	19.64	15.93	14.79	16.70	15.57
60—79	19.63	18.62	16.02	14.33	16.50	14.91
80—99	18.58	17.81	17.41	15.34	17.77	16.10
100—	20.36	19.25	19.01	16.65	20.06	18.68
Kaikkiaan — Inalles	20.17	19.12	16.54	15.00	17.87	16.51

Lastensuojelumenot. Seuraava taulukko osoittaa, miten lastensuojelun menot jakaantuivat eri menoryhmiin kaupungeissa ja kaupaloissa sekä maalaiskunnissa. Tarkasteltaessa avuolun menoja kokonaisuudessaan on otettava huomioon, että taulukossa lasten päivähuoltolaitosten menot sisältyvät kuntien muiden lastensuojelulaitosten kanssa samaan ryhmään. Päivähuoltolaitosten menoja oli kaikkiaan 42 981 800 mk, josta maalaiskuntien osuus oli 1 465 000 mk.

Barnskyddsutgifterna. Följande tabell utvisar, hur barnskyddets utgifter fördelade sig på olika utgiftsgrupper i städer och köpingar samt i landskommuner. Vid granskningen av den öppna vårdens utgifter i sin helhet bör det beaktas att i tabellen ingår utgifterna för dagvårdsinrättningarna för barn i samma grupp som kommunernas andra barnskyddsinrättningar. Dagvårdsinrättningarnas utgifter var inalles 42 981 800 mk av vilka landskommunernas andel var 1 465 000 mk.

Lastensuojelumenot kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa — Barnskyddets utgifter i städer och köpingar samt i landskommuner

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Avohuolto — Den öppna vården						
Yksityishoitoon sijoitetut — I privatvård utackorderade	4 501.8	5.9	1 957.8	18.5	6 459.6	7.4
Huostaanotettujen lasten ammattiopetus — Omhändertagna barns yrkesundervisning	782.4	1.0	154.8	1.4	937.2	1.1
Avohuollon sairaanhoito — Den öppna vårdens sjukvård	170.6	0.2	74.0	0.7	244.6	0.3
Huollettavien kuljetus ja hautaus — Vårdtagarnas skjutning och begravning	47.0	0.1	55.9	0.5	102.9	0.1
Korvaukset muille kunnille — Ersättningar åt andra kommuner	432.9	0.6	51.3	0.5	484.2	0.6
Lasten kesävirkestys — Barnens sommarrekreation ..	2 171.3	2.9	45.2	0.4	2 216.5	2.6
Muut lastensuojelumenot — Övriga barnskyddsutgifter	106.6	0.1	30.7	0.3	137.3	0.2
Laitoshuolto — Anstaltsvården						
Kunnan omat lastenkodit ja päivähuoltolaitokset ym. Kommunernas egna barnhem och dagvårdsinrättningar o.a. dyl	60 774.0	79.7	5 630.2	52.9	66 404.2	76.4
Kuntien yhteisiin lastenkoteihin sijoitetut — Vård på kommunernas gemensamma barnhem	185.4	0.3	639.8	6.0	825.2	0.9
Muiden kuntien lastenkoteihin sijoitetut — Vård på andra kommuners barnhem	507.3	0.7	214.5	2.0	721.8	0.8
Yksityisiin lastenkoteihin sijoitetut — Vård på privata barnhem	5 123.3	6.7	1 487.3	14.0	6 610.6	7.6
Yleis- ja muissa sairaaloissa hoidettavat — Vård på allmänna och övriga sjukhus	104.0	0.1	42.8	0.4	146.8	0.2
Mielisairaloissa hoidettavat — Vård på sinnessjukhus	82.9	0.1	29.8	0.3	112.7	0.1
Invalidi-, aistiviallis- yms. laitoksissa hoidettavat — Anstaltsvård för invalider, sinnesdefekta m.fl.	215.1	0.3	67.9	0.6	283.0	0.3
Koulukodeissa hoidettavat — Vård på skolhem	554.3	0.7	154.3	1.4	708.6	0.8
Muissa huoltolaitoksissa hoidettavat — Vård på övriga vårdanstalter	474.5	0.6	7.4	0.1	481.9	0.6
Yhteensä — Summa	76 233.4	100.0	10 643.7	100.0	86 877.1	100.0

Lastenkotien menot — Barnhemmens utgifter

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Palkkaukset sosiaaliturvamaksuineen — Avlöningar jämte socialskyddsavgifter	13 892.7	70.9	3 232.7	65.7	17 125.4	69.8
Huoneistomenot — Lokalutgifter	1 651.6	8.4	480.3	9.8	2 131.9	8.7
Kaluston uusintahankinta ja kunnossapito — Nyanskaffning och underhåll av inventarier	292.6	1.5	74.4	1.5	367.0	1.5
Lääkkeet, hoitotarvikkeet yms. — Mediciner, vårdförnödenheter o.a.d.	213.3	1.1	45.0	0.9	258.3	1.1
Ravintotarvikkeet — Livsmedel	2 140.2	10.9	690.0	14.0	2 830.2	11.5
Vaatteiden uusintahankinta ja kunnossapito — Nyanskaffning och underhåll av kläder	535.5	2.7	163.1	3.3	698.6	2.8
Puhdistustarvikkeet ja vaatteiston pesu — Rengöringsmedel och tvättning av kläder	338.1	1.7	84.5	1.7	422.6	1.7
Viihdytysmenot — Förströelseutgifter	47.2	0.2	45.1	0.9	92.3	0.4
Kasvitarhan ja kotieläinten hoito — Trädgårds- och boskapsskötsel	28.2	0.2	13.3	0.3	41.5	0.2
Käyttörahat — Fickpengar	99.9	0.5	20.5	0.4	120.4	0.5
Muut menot — Övriga utgifter	371.3	1.9	72.2	1.5	443.5	1.8
Yhteensä — Summa	19 610.6	100.0	4 921.1	100.0	24 531.7	100.0
Hoitopäiviä — Vård dagar	715 297		249 855		965 152	
Kokonaismenot hoitopäiviä kohti, mk — Bruttoutgifter per vård dag, mk	27.42		19.70		25.42	

Miten lastenkotien menot jakaantuivat eri menoryhmiin kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa, selviää edellisestä taulukosta. Lastenkotien lukumäärä oli v. 1968 125.

Lastentarhojen sekä lastenseimiä ja päiväkotien yhteiset menot selviävät seuraavasta taulukosta.

Huru barnhemmens utgifter fördelade sig på olika utgiftsposter i städer och köpingar samt i landskommuner framgår av föregående tabell. Antalet barnhem var år 1968 125.

Barnträdgårdarnas samt barnkrubbarnas och daghemmens gemensamma utgifter framgår av följande tabell.

Lasten päivähuoltolaitosten menot — Utgifterna för dagvårdsinrättningarna för barn

Menojen laatu — Utgifternas art	Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%
Palkkaukset sosiaaliturvamaksuineen — Avlöningar jämte socialskyddsavgifter	32 194.3	74.9
Huoneistomenot — Lokalutgifter	5 493.3	12.8
Kaluston uusintahankinta ja kunnossapito — Nyanskaffning och underhåll av inventarier	527.3	1.2
Lääkkeet, hoitotarvikkeet yms. — Mediciner, vårdförnödenheter o.a.d.	73.5	0.2
Ravintotarvikkeet — Livsmedel	3 827.9	8.9
Vaatteiden uusintahankinta ja kunnossapito — Nyanskaffning och underhåll av kläder	80.8	0.2
Puhdistustarvikkeet ja vaatteiston pesu — Rengöringsmedel och tvättning av kläder	171.3	0.4
Viihdytysmenot — Förströelseutgifter	22.7	0.1
Kasvitarha ja kotieläinten hoito — Trädgårds- och boskapsskötsel	21.2	0.0
Muut menot — Övriga utgifter	569.5	1.3
Yhteensä — Summa	42 981.8	100.0

Vajaamielishuollon menot. Kuntien sosiaalihuollon ja koko sosiaalisten tehtävien pääluokan kustannuksia koskevan lomakkeen uudistamisen yhteydessä vajaamielishuolto erotettiin omaksi ryhmäkseen. Aikaisemmin huoltoavun ja lastensuojelun kustannukset sisälivät myös vajaamielishuollon.

Seuraava taulukko osoittaa, miten vajaamielishuollon menot jakaantuivat v. 1968 eri menoryhmiin kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa.

Utgifterna för värden av psykiskt efterblivna. Värden av psykiskt efterblivna fördes till en skild grupp i samband med förnyandet av blanketterna angående kostnaderna för den kommunala socialvården och alla de sociala utgifterna. Tidigare omfattade socialhjälpens och barnskyddets kostnader också värden för psykiskt efterblivna.

Följande tabell utvisar hur utgifterna för värden av psykiskt efterblivna år 1968 i städer och köpingar samt i landskommuner fördelade sig på olika utgiftsgrupper.

Vajaamielishuollon menot kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa — Utgifterna för psykiskt efterblivna i städer och köpingar samt i landskommuner

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
	Paikallinen vajaamielishuolto — Lokal vård av psykiskt efterblivna	279.4	2.4	199.5	2.3	478.9
Vajaamielislaitoksissa hoidetut — Vårdtagare på anstalter för psykiskt efterblivna	6 975.6	60.3	8 356.9	94.6	15 332.5	75.2
Vajaamielisten lastenkodeissa hoidetut — Vårdtagare på barnhem för psykiskt efterblivna	456.4	3.9	218.3	2.5	674.7	3.3
Kunnalliset vajaamielisten päivähuoltolaitokset ja lastenkodit — Kommunala dagvårdsinrättningar och barnhem för psykiskt efterblivna	3 860.8	33.4	53.8	0.6	3 914.6	19.2
Yhteensä — Summa	11 572.2	100.0	8 828.5	100.0	20 400.7	100.0

Kuntien omistamien vajaamielisten päivähuoltolaitosten menot jakaantuivat seuraavasti. Päivähuoltolaitoksia oli 21.

Utgifterna för de kommunalt ägda dagvårdsinrättningarna för psykiskt efterblivna fördelade sig på följande sätt. Dagvårdsanstalterna var 21 till antalet.

Vajaamielisten päivähuoltolaitosten menot — Utgifterna för dagvårdsinrättningarna för psykiskt efterblivna

Menojen laatu — Utgifternas art	Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%
Palkkaukset sosiaaliturvamaksuineen — Avlöningar jämte socialskyddsavgifter	1 213.5	63.1
Huoneistomenot — Lokalutgifter	169.9	8.8
Kaluston uusintahankinta ja kunnossapito — Nyanskaffning och underhåll av inventarier	46.0	2.4
Lääkkeet, hoitotarvikkeet yms. — Mediciner, vårdförnödenheter o.a.d.	12.5	0.7
Ravintotarvikkeet — Livsmedel	163.5	8.5
Vaatteiden uusintahankinta ja kunnossapito — Nyanskaffning och underhåll av kläder	2.6	0.1
Puhdistusarvikkeet ja vaatteiston pesu — Rengöringsmedel och tvättning av kläder	6.0	0.3
Viihdytysmenot — Förströelseutgifter	4.0	0.2
Muut menot — Övriga utgifter	305.5	15.9
Yhteensä — Summa	1 923.5	100.0

Avustukset sosiaalihuollon alalla toimiville yhdistyksille

Kuntien myöntämät avustukset sosiaalihuollon alalla toimiville yhdistyksille sisältyvät omana ryhmänään kuntien talousarvionmallissa sosiaalisten tehtävien pääluokan I lukuun. Tästä suosituksesta huolimatta joissakin kunnissa kirjataan mainitut avustukset kokonaan tai osaksi muualle ja näin ollen ne helposti voivat jäädä ilmoittamatta tilastolomakkeella. Seuraavassa esitetyt luvut saattavat olla sen vuoksi jossain määrin todellisia pienemmät. Toisaalta eräät kunnat merkitsevät sosiaalisten tehtävien pääluokkaan myös avustukset esim. urheilu- ja poliittisille järjestöille. Nämä avustukset on kuitenkin jätetty tilaston ulkopuolelle.

Seuraava taulukko ilmoittaa, paljonko avustuksia on myönnetty lastensuojelun alalla toimiville yhdistyksille eri tarkoituksiin. Avustukset, joista kunnat eivät ole lähemmin ilmoittaneet avustusten tarkoitusta, on esitetty omana ryhmänään. Ryhmään käyttötarkoitus ilmoittamatta sisältyvät mm. Mannerheimliitto ja Pelastakaa Lapset r.y., jotka ovat saaneet toimintansa tukemiseen 67 078 mk.

Understöd till föreningar som är verksamma på socialvårdens område

De av kommuner beviljade understöden åt föreningar som är verksamma på socialvårdens område ingår som sin egen grupp i kommuners budgetförslag i det första talet av de sociala uppgifternas huvudtitel. Trots denna rekommendation utskrivs i vissa kommuner de nämnda understöden helt och hållet eller delvis annorstädes och således kan de lätt bli oanmälda i statistikblanketten. De i följande framställda siffrorna kan därför vara i någon mån mindre än de verkliga siffrorna. Å andra sidan inkluderar vissa kommuner i de sociala uppgifternas huvudtitel också understöden åt t.ex. idrotts- och politiska organisationer. Dessa understöd har dock utelämnats från statistiken.

I följande tabell redogörs för i vilken mån understöd har beviljats för olika ändamål åt de föreningar som är verksamma på barnskyddsområdet. De understöd, för vilka kommunerna inte närmare har anmält understödets ändamål, har framställts som en egen grupp. I grupp specifikation av ändamålet har inkluderats fattas bl.a. Mannerheimförbundet och Rädda Barnen r.f., som har erhållits som understöd för sin verksamhet 67 078 mk.

Lastensuojelun alalla toimiville yhdistyksille myönnetty avustukset käyttötarkoituksen mukaan — Understöd åt föreningar, verksamma på barnskyddsområdet, enligt ändamål

Lääni — Län	Lastentarhat ja päiväkodit Barnträdgårdar och daghem	Lastenkodit Barnhem	Lasten kesävirkestys Barnens sommarrekreation	Käyttötarkoitusta ilmoittamatta Specifikation av ändamålet fattas	Lastensuojelu yhteensä Barnskyddet tillsammans	Kuntien luku Antal kommuner
	1 000 mk					
Uudenmaan — Nylands . . .	1 417.2	215.4	165.5	96.0	1 894.1	25
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	318.7	25.2	19.1	4.3	367.3	34
Ahvenanmaa — Åland	202.7	—	3.0	—	205.7	4
Hämeen — Tavastehus	443.7	279.6	28.1	5.8	757.2	27
Kymen — Kymmene	282.9	38.6	7.8	5.0	334.3	22
Mikkelin — S:t Michels	64.3	30.2	0.6	2.4	97.5	10
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	66.0	0.1	—	0.7	66.8	7
Kuopion — Kuopio	39.8	0.0	3.6	12.9	56.3	7
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	75.0	11.8	0.2	0.2	87.2	11
Vaasan — Vasa	64.5	7.0	20.7	3.1	95.3	26
Oulun — Uleåborgs	480.8	46.4	4.6	23.4	555.2	12
Lapin — Lapplands	97.4	21.0	2.0	2.4	122.8	9
Koko maa — Hela landet	3 553.0	675.3	255.2	156.2	4 639.7	194
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	3 240.9	640.7	251.2	134.1	4 266.9	56
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	312.1	34.6	4.0	22.1	372.8	138
V. — År 1967	3 201.1	601.3	236.0	205.5	4 243.9	184

Sosiaalihuollon eri aloilla toimiville yhdistyksille (paitsi lastensuojelun) myönnetty avustukset käyttötarkoituksen mukaan — Understöd åt föreningar, verksamma på olika områden inom socialvården (förutom barnskyddets), enligt ändamål

Lääni — Län	Vajaamielis- huolto Vård av psykiskt efter- blivna	Invali- dien- huolto Vård av invali- der	PAV- huolto Vården av dem, som miss- brukar berus- ningsmedel	Vanhain- kodit ja asuntolat Äldring- hem och bostäder	Vanhusten kotiapu ja virkestys Äldringars hjälp och rek- reation	Äitien kesä- virkestys Mödrarnas sommar- rekrea- tion	Käyttötarkoitusta ilmoittamatta Specifikation av ändamålet fattas	Yhteensä Summa	Kuntien luku Antal kommuner
	1 000 mk								
Uudenmaan — Nylands	8.8	359.4	154.2	944.3	234.9	5.8	89.8	1 797.2	33
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	102.4	101.9	109.9	10.7	55.6	11.4	52.0	443.9	58
Ahvenanmaa — Åland	4.7	0.4	—	219.0	17.6	—	0.7	242.4	4
Hämeen — Tavastehus	207.4	368.5	168.2	122.4	21.0	22.7	140.2	1 050.4	41
Kymen — Kymmene	18.8	28.2	47.6	61.0	29.7	6.5	14.4	206.2	24
Mikkelin — S:t Michels	31.8	18.4	1.5	3.5	11.9	4.7	5.8	77.6	20
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	27.2	11.7	0.3	2.4	8.1	0.7	23.6	74.0	15
Kuopion — Kuopio	25.5	29.5	52.0	13.5	1.8	5.3	9.1	136.7	15
Keski-Suomen — Mel- lersta Finlands	0.5	18.1	2.7	42.5	7.8	19.2	4.4	95.2	20
Vaasan — Vasa	41.9	20.9	0.8	38.5	57.4	0.0	33.8	193.3	32
Oulun — Uleåborgs	3.0	19.3	93.9	41.6	8.7	1.5	6.1	174.1	21
Lapin — Lapplands	—	11.7	0.0	20.5	1.7	2.0	14.0	49.9	15
Koko maa — Hela landet	472.0	988.0	631.1	1 519.9	456.2	79.8	393.9	4 540.9	298
Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	423.3	897.5	608.8	1 456.8	433.8	66.8	354.0	4 241.0	64
Maalaiskunnat — Landskommuner	48.7	90.5	22.3	63.1	22.4	13.0	39.9	299.9	234
V. — År 1967	467.2	763.7	507.4	1 334.7	295.4	88.6	298.1	3 755.1	296

Invalidien huolto käsittää pääasiassa invalidijärjestöille annettuja avustuksia, yhteensä 710 000 mk. Näiden lisäksi tähän ryhmään kuuluvat avustukset Reumasäätiölle sekä polioinvalidien, tuberkuloottisten, sokeain, syöpäsairaiden ja sydäntautisten yhdistysten saamat avustukset.

PAV-huolto sisältää pääasiassa avustuksia A-klinikkasäätiölle, 595 000 mk.

Ryhmään käyttötarkoitus ilmoittamatta sisältyvät mm. Kodittomien Tuki, Kovaosasten ystävät, Pelastusarmeijan yömajat jne.

Kaikkiaan 340 kuntaa on myöntänyt avustuksia sosiaalihuollon alalla toimiville yhdistyksille 9 181 000 mk.

Kuntien osuus kansaneläkkeiden tukiosista. Kansaneläkelain mukaan valtio ja kunnat vastaavat kansaneläkkeiden tukiosien kustannuksista. Kuntien kustannusosuus on laissa määritelty kuntien taloudellisen aseman mukaan. Seuraava yhdistelmä osoittaa, paljonko kunnat ovat ilmoituksensa mukaan vv. 1965—1968 joutuneet maksamaan tukiosien aiheuttamista kustannuksista.

	1965 milj. mk	1966	1967	1968
Kaupungit ja kauppelat — Städer och köpingar	29.79	34.00	39.6	45.8
Maalaiskunnat — Landskommuner	42.87	45.45	48.2	53.7
Yhteensä — Summa	72.66	79.45	87.8	99.5

Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien perheiden huolto väkijuomayhtiön voittovaroista. Väkijuomayhtiön voittovarojen käytöstä annettujen määräysten mukaan kunnat saavat asukaslukunsa perusteella määrätyn osan näistä voittovaroista käytettäväksi ensisijassa raittiustyöhön ja mm. myös alkoholistien ja heidän perheittensä huoltoon, jota ei näissä tapauksissa ole katsottava korvattavaksi huoltoavuksi. Kaikki kunnat eivät suinkaan ole käyttäneet saamiaan voittovaroja mainittujen perheiden huoltoon, vain noin 30 % kuntien luvusta. Seuraava yhdistelmä osoittaa, paljonko voittovaroja vv. 1965—1967 on käytetty ko. tarkoitukseen.

	1965		1966		1967	
	Kuntia Antal kommuner	1 000 mk	Kuntia Antal kommuner	1 000 mk	Kuntia Antal kommuner	1 000 mk
Kaupungit ja kaupplat — Städer och köpingar	52	258.9	55	350.6	56	371.3
Maalaiskunnat — Landskommuner	131	139.6	125	139.8	121	162.6
Yhteensä — Summa	183	398.5	180	490.4	177	533.9

Invalidvården omfattar huvudsakligen åt invalidorganisationer beviljade understöd, sammanlagt 710 000 mk. Ytterligare hör till denna grupp understöden åt Reumastiftelsen samt understöden, åt polioinvaliders, de tuberkulosas, de blindas, de cancersjukas och de hjärtsjukas föreningar.

Vården av dem som missbrukar berusningsmedel omfattar huvudsakligen understöden åt A-klinikstiftelsen, 595 000 mk.

I gruppen specifikation av ändamålet fattas inkluderas bl.a. Hemlösas Stöd, Nödständas Vänner, Frälsningsarméns natthärbärgen osv.

Sammanlagt har 340 kommuner beviljat understöd åt de på socialvårdens område verkande föreningarna 9 181 000 mk.

Kommunernas andel av folkpensionernas understödsdel. Enligt folkpensionslagen ansvarar staten och kommunerna för kostnaderna för folkpensionernas understödsdel. Kommunernas andel av kostnaderna är i lagen fixerad enligt kommunernas ekonomiska ställning. Följande sammanställning utvisar hur mycket kommunerna enligt egen uppgift under åren 1965—1968 fått erlægga av kostnaderna för understödsdelen.

Med alkoholbolagets vinstmedel verkställd vård av berusningsmedelsmissbrukares familjer. Enligt förordningarna om användandet av alkoholbolagets vinstmedel erhåller kommunerna beroende på antalet invånare en bestämd del av vinstmedlen för att användas i första hand till nykterhetsarbete i kommuner och bl. a. också till vård av alkoholisternas familjer, vilken vård dock icke anses vara sådan socialhjälp, som bör ersättas. Alla kommuner har dock icke använt vinstmedlen till vård av ovannämnda familjer, endast ca 30 % av antalet kommuner. Följande sammanställning utvisar, huru stor del av vinstmedlen som under åren 1965—1967 använts till ifrågasvarande ändamål.

VIII. Sosiaaliavustukset

Äitiysavustukset

V:sta 1938 lähtien on synnyttäjille jaettu valtion varoista sosiaalilautakuntien välityksellä äitiysavustusta. Avustus oli alkuaan (nykymarkeissa ilmaistuna) 4.50 mk kutakin syntynyttä lasta kohti, mutta vuosien kuluessa määrää on korotettu. V:n 1962 maaliskuusta lähtien se on ollut 50 mk.

Äitiysavustusanomuksia tehtiin v. 1968 maan kaikissa kunnissa. Sosiaalihallituksen saapuneiden tietojen mukaan sosiaalilautakunnat jakoivat avustuksia vuoden alkupuoliskolla yhteensä 36 997 ja sen jälkipuoliskolla 33 535 äidille eli koko vuonna 70 532 äidille. Avustusta saaneiden syntyneiden luku oli ensipuoliskolla 37 362 ja toisella puoliskolla 33 885 eli yhteensä koko vuonna 71 247 lasta, mikä luku vastaa annettujen avustusten lukumäärää.

V:sta 1938 alkaen, jolloin äitiysavustuslaki tuli voimaan, on avustuksia jaettu eri vuosina seuraavasti.

Vuonna Är	Äitiysavustusten luku Antal moderskapsunderstöd	Syntyneiden luku Antal födda
1938	50 730	78 589
1940	44 619	67 232
1945	70 308	97 820
1950	98 884	99 914
1955	84 259	91 374

Avustusten luku on eri vuosina vaihdellut huomattavasti osaksi avustusten jakoperusteiden muuttamisen ja osaksi syntyvyyden vaihteluiden takia.

V:een 1967 verrattuna avustettujen äitien luku on selontekovuonna alentunut 2.8 % sekä lasten luku 2.9 %. Syntyneiden luku alentui syntyvyystilaston mukaan samanaikaisesti koko maassa 4.8 %. Paljonko avustuksia on jaettu eri lääneissä, erikseen kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa, selviää seuraavasta yhdistelmästä.

VIII. Sociala bidrag

Moderskapsunderstöden

Från och med år 1938 har understöd till barnaföderskor utbetalats av statsmedel genom socialnämndernas förmedling. Understödet var ursprungligen (angivet i nymark) 4.50 mk för varje nyfött barn, men under årens lopp har detsamma höjts. Från och med mars 1962 har det utgjort 50 mk.

Moderskapsunderstöd söktes under år 1968 i samtliga kommuner. Enligt uppgifter till socialstyrelsen utbetalade socialnämnderna under förra delen av redogörelseåret understöd till inalles 36 997 mödrar och under senare halvåret till 33 535 mödrar eller under hela året till 70 532 mödrar. Antalet nyfödda barn som erhållit understöd, var under förra halvåret 37 362 och under senare halvåret 33 885 eller inalles under hela året 71 247, vilken siffra motsvarar antalet utdelade understöd.

Från och med år 1938, då lagen om moderskapsunderstöd trädde i kraft, har understöd utgivits som följer.

Vuonna Är	Äitiysavustusten luku Antal moderskapsunderstöd	Syntyneiden luku Antal födda
1960	78 184	83 388
1965	74 828	78 859
1966	73 580	78 569
1967	73 351	78 114
1968	71 247	74 385

Antalet understöd har under olika år betydligt varierat, beroende dels på att grunderna för understöden ändrats och dels på växlingarna i nativiteten.

I jämförelse med år 1967 har antalet understödda mödrar under redogörelseåret sjunkit med 2.8 % samt antalet barn med 2.9 %. Enligt födelsestatistiken sjönk antalet födda under samma tid i hela landet med 4.8 %. I vilken mån understöd utgivits i olika län och skilt i städer, köpingar och landskommuner, framgår av följande sammanställning.

Äitiysavustukset ja hylätyt äitiysavustusanomukset lääneittäin — Moderskapsunderstöden och de förvägrade ansökningarna rörande moderskapsunderstöden länsvis

Lääni — Län	Äitiysavustusten luku Antal moderskapsunderstöd			%	Äitien luku Antal mödrar	Hylätyt äitiys- avustus- anomukset Förvägrade moderskaps- understödsan- sökningar
	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	Maalaiskunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa			
Uudenmaan — Nylands	12 132	3 619	15 751	22.1	15 585	313
Turun ja Porin — Åbo och Björne- borgs	5 615	3 957	9 572	13.4	9 490	167
Ahvenanmaa — Åland	174	129	303	0.4	303	8
Hämeen — Tavastehus	5 851	3 120	8 971	12.6	8 890	217
Kymen — Kymmene	2 951	1 851	4 802	6.7	4 768	91
Mikkelin — S:t Michels	1 139	2 037	3 176	4.5	3 140	75
Pohjois-Karjalan — Norra Karels	973	1 866	2 839	4.0	2 813	59
Kuopion — Kuopio	1 723	2 133	3 856	5.4	3 811	90
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	1 192	2 492	3 684	5.2	3 635	108
Vaasan — Vasa	2 668	4 442	7 110	10.0	7 037	112
Oulun — Uleåborgs	2 863	4 588	7 451	10.5	7 369	134
Lapin — Lapplands	1 377	2 355	3 732	5.2	3 691	95
Koko maa — Hela landet	38 658	32 589	71 247	100.0	70 532	1 469

Avustuksen saaneista lapsista oli 707 kaksosia ja 4 kolmosia.

V. 1968 jaettiin kaikkiaan 49 244 äitiysavustus-pakkausta, joiden yhteinen arvo liikevaihtoveroi-neen oli 2.76 milj. mk. Raha-avustuksina tai muussa muodossa annettiin yhteensä 1.10 milj. mk. Kaiken kaikkiaan jaettiin äitiysavustuksina v. 1968 joko rahassa tai luontoissuorituksina 3.86 milj. mk sekä lisäksi kunnille rahti- ja kuljetus-kustannusten korvaukseksi 2 144 mk.

Lapsilisät

Lokak. 1 p:nä 1948 voimaan tulleen lapsilisä-lain mukaan valtio suorittaa kustakin 16 vuotta nuoremasta lapsesta lapsilisää vuosineljännek-sittäin. V:n 1962 huhtikuusta lähtien lapsilisää on suoritettu porrastettuna. Vuoden 1968 marras-kuun alusta ensimmäisestä lapsesta maksettava lapsilisä korotettiin 17.33 mk:aan/kk, toisesta 20.50 mk:aan ja kolmannelta ja sitä seuraavista 24.67 mk:aan/kk.

Kun lapsilisää saaneiden lasten luku ei sanot-tavasti vaihtelee eri vuosineljänneksinä, on tietoja lapsilisän nostajien ja lasten luvusta pyydetty sosiaalilautakunnilta vain vuoden viimeiseltä neljännekseltä. Sen sijaan tietoja maksetuista rahamääristä on saatu kultakin neljännekseltä erikseen, joten niiden nojalla voidaan suunnilleen laskea, montako lasta kulloinkin on ollut kysy-myksessä. V:n 1968 neljännellä neljänneksellä oli

Av de barn som erhöill understöd var 707 tvillingar och 4 trillingar.

År 1968 utdelades moderskapsförpackningar till ett antal av 49 244 motsvarande ett värde med omsättningsskatt av 2.76 milj. mk. Kontant-understöd eller understöd i annan form utdelades till ett värde av 1.10 milj. mk. Inalles steg moderskapsunderstöden under år 1968 antingen i penningar eller in natura till ett värde av 3.86 milj. mk, vartill kom ersättningar åt kom-munerna för frakt- och transportkostnader 2 144 mk.

Barnbidragen

Enligt lagen om barnbidrag, som trädde i kraft den 1 okt. 1948, erlägger staten kvartalsvis för varje barn under 16 år barnbidrag. Fr.o.m. april år 1962 har barnbidraget blivit graderat. Från och med början av november år 1968 förhöjdes barnbidraget för det första barnet till 17.33, för det andra till 20.50 och för det tredje samt för varje följande barn till 24.67 mk per månad.

Då antalet barn, som erhållit barnbidrag, icke nämnvärt växlar under olika kvartal, har uppgifter från socialnämnderna om det antal som lyft barnbidrag och antalet barn blott begärts för årets sista kvartal. De utbetalade beloppen däremot har redovisats kvartalsvis, så att man på grundvalen av dem ungefärligen kan beräkna, hur många barn som fått barn-bidrag. Under fjärde kvartalet 1968 var antalet

lapsilisän nostajia eli avustusta saaneita perheitä kaikkiaan koko maassa 640 164 ja lapsilisään oikeutettuja lapsia näissä perheissä 1 267 317. Lisäksi sosiaalilautakunnat ovat nostaneet lapsilisää 8 072 lapsesta ja yksityisten lastenkotien johtajat kasvattajan ominaisuudessa 87 lapsesta, joten lapsilisää saaneiden lasten kokonaisluku oli 1 275 476 eli 18 865 lasta vähemmän kuin edellisenä vuonna. Lapsilisää saaneiden lasten luku oli eri vuosina seuraava.

Vuosi — År	Lasten luku Antal barn
1948	1 167 312
1950	1 262 219
1955	1 370 516
1960	1 432 503
1961	1 430 751
1962	1 403 475

Seuraavassa taulukossa esitetään, miten lapsilisäperheet jakaantuivat lapsiluvun mukaan eri lääneissä ja koko maassa sekä erikseen kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa. Sosiaalilautakuntien huostassa sekä yksityisissä lastenkodeissa olevat lapset eivät sisälly näihin lukuihin.

Perheitä, jotka ovat saaneet lapsilisää 12 lapsesta oli 20 ja 13 lapsesta oli nostonut lapsilisää kaksi perhettä.

personer som lyft barnbidrag eller antalet resp. familjer i hela landet 640 164 och antalet till barnbidrag berättigade barn i dessa familjer 1 267 317. Dessutom har socialnämnderna lyft barnbidrag för 8 072 barn och föreståndare för privata barnhem i egenskap av uppfostrare för 87 barn, så att totalantalet barn som erhållit barnbidrag var 1 275 476 eller 18 865 barn mindre än föregående år. Under de olika åren var antalet barn, som erhållit barnbidrag, följande.

Vuosi — År	Lasten luku Antal barn
1963	1 381 442
1964	1 357 333
1965	1 334 714
1966	1 310 034
1967	1 294 341
1968	1 275 476

I den följande tabellen anges, hur familjerna fördelade sig efter antalet barn i olika län och i hela landet samt särskilt i städer, köpingar och landskommuner. Dessa siffror omfattar icke de barn, som var omhändertagna av socialnämnderna, och icke heller barn på privata barnhem.

Antalet familjer som erhållit barnbidrag för 12 barn var 20 och två familjer hade lyft barnbidrag för 13 barn.

Lapsilisää saaneet perheet lapsiluvun mukaan — Familjer som erhållit barnbidrag efter antalet barn

Lääni — Län	Perheitä, joissa lapsiluku oli — Familjer, i vilka antalet barn var												Perheitä kaikkiaan Familjer inalles	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12-		
Uudenmaan —														
Nylands	63 797	45 346	16 943	4 957	1 466	408	135	36	15	6	1	—	133 110	
Turun ja Porin —														
Åbo och Björne- borgs	43 884	29 234	12 110	4 299	1 548	595	227	72	26	4	3	2	92 004	
Ahvenanmaa —														
Åland	1 253	891	390	100	40	6	5	2	—	—	—	—	2 687	
Hämeen —														
Tavastehus ...	39 852	26 830	11 545	4 247	1 481	551	182	67	22	8	1	—	84 786	
Kymen — Kym- mene	21 107	15 929	7 120	2 538	853	242	84	18	8	1	1	1	47 902	
Mikkelin —														
S:t Michels ...	11 966	9 232	5 022	2 207	986	417	165	52	25	3	2	1	30 078	
Pohjois-Karjalan														
Norra Karelen	9 897	7 766	4 484	2 289	1 165	529	198	72	38	10	2	2	26 452	
Kuopion—Kuopio	14 226	11 131	5 974	2 738	1 288	560	217	69	31	6	2	3	36 245	
Keski-Suomen —														
Mellersta Fin- lands	14 469	10 429	5 104	2 337	988	444	194	78	32	11	4	—	34 090	
Vaasan — Vasa ...	26 654	19 740	9 086	3 866	1 539	655	241	85	46	19	5	2	61 938	
Oulun — Uleå- borgs	20 847	17 702	10 362	5 443	2 736	1 249	635	266	127	50	18	8	59 443	
Lapin — Lapp- lands	10 917	9 211	5 454	2 912	1 542	800	383	141	40	21	5	3	31 429	
Koko maa — Hela landet	278 869	203 441	93 594	37 933	15 632	6 456	2 666	958	410	139	44	22	640 164	

Lääni — Län	Perheitä, joissa lapsiluku oli — Familjer, i vilka antalet barn var												Perheitä kaikkiaan Familjer inalles
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12-	
Kaupungit ja kauppalat — Städer och kö- pingar	153 543	107 063	41 838	13 249	4 322	1 449	480	144	55	23	1	2	322 169
Maalaiskunnat — Landskommuner	125 326	96 378	51 756	24 684	11 310	5 007	2 186	814	355	116	43	20	317 995
V. — År 1967	273 167	200 097	95 053	40 075	17 018	7 205	3 152	1 212	466	180	50	23	637 698

	Perheitä, joissa lapsiluku oli — Familjer, i vilka antalet barn var								Yhteensä Summa
	1 %	2	3	4	5	6	7	8-	
Uudenmaan — Nylands	47.9	34.1	12.7	3.7	1.1	0.3	0.1	0.1	100.0
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	47.7	31.8	13.2	4.7	1.7	0.6	0.2	0.1	100.0
Ahvenanmaa — Åland	46.6	33.2	14.5	3.7	1.5	0.2	0.2	0.1	100.0
Hämeen — Tavastehus	47.0	31.6	13.6	5.0	1.8	0.7	0.2	0.1	100.0
Kymen — Kymmene	44.1	33.2	14.9	5.3	1.8	0.5	0.2	0.0	100.0
Mikkelin — S:t Michels	39.8	30.7	16.7	7.3	3.3	1.4	0.5	0.3	100.0
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	37.4	29.4	16.9	8.7	4.4	2.0	0.7	0.5	100.0
Kuopion — Kuopio	39.2	30.7	16.5	7.6	3.6	1.5	0.6	0.3	100.0
Keski-Suomen — Mel- lersta Finlands	42.4	30.6	15.0	6.8	2.9	1.3	0.6	0.4	100.0
Vaasan — Vasa	43.0	31.9	14.7	6.2	2.5	1.1	0.4	0.2	100.0
Oulun — Uleåborgs	35.1	29.8	17.4	9.1	4.6	2.1	1.0	0.9	100.0
Lapin — Lapplands	34.7	29.3	17.4	9.3	4.9	2.5	1.2	0.7	100.0
Koko maa — Hela landet	43.5	31.8	14.6	5.9	2.4	1.0	0.4	0.4	100.0
Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	47.7	33.2	13.0	4.1	1.3	0.5	0.1	0.1	100.0
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	39.4	30.3	16.3	7.8	3.5	1.6	0.7	0.4	100.0
V. — År 1967	42.8	31.4	14.9	6.3	2.7	1.1	0.5	0.3	100.0

Kun ensiksi esitetyn taulukon perusteella las-
ketaan ns. perhelasten luku ja lisäksi otetaan huo-
mioon sosiaalilautakuntien huostassa ja yksityi-
sissä lastenkodeissa olleet lapset, saadaan yhteen-
veto lapsista, joista on nostettu lapsilisää.

Då man på grundvalen av den första tabellen
uträknar de s.k. familjebarnens antal och därtill
beaktar de barn som var omhändertagna av
socialnämnderna eller fanns på privata barnhem,
erhålles sammanställningen för vilka barnbidrag
erlagts.

*Lapsilisää saaneet lapset ja heidän osuutensa väestöstä lääneittäin — Antal barn, för vilka barnbidrag
erlagts och deras andel av befolkningen länsvis*

Lääni — Län	Lapsia, joista nostettu lapsilisää — Barn, för vilka barnbidrag erlagts				%	%:ina väestöstä 1 % av folk- mängden	Yhteensä Summa 1967
	Perhelapsia Familjebarn	Muita Övriga	Yhteensä Summa				
Uudenmaan — Nylands	236 363	2 139	238 502	18.7	24.3	236 605	
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	169 684	943	170 627	13.4	25.2	173 005	
Ahvenanmaa — Åland	4 892	16	4 908	0.4	23.3	4 909	
Hämeen — Tavastehus	157 945	1 160	159 105	12.5	25.6	160 251	
Kymen — Kymmene	91 031	585	91 616	7.2	26.2	93 249	
Mikkelin — S:t Michels	63 616	359	63 975	5.0	27.9	66 065	
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	59 486	365	59 851	4.7	30.4	62 221	
Kuopion — Kuopio	77 630	540	78 170	6.1	29.2	80 309	
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	70 015	569	70 584	5.5	28.6	72 161	
Vaasan — Vasa	123 531	368	123 899	9.7	27.6	126 346	
Oulun — Uleåborgs	138 794	680	139 474	10.9	32.9	142 554	
Lapin — Lapplands	74 330	435	74 765	5.9	34.2	76 666	
Koko maa — Hela landet	1 267 317	8 159	1 275 476	100.0	27.3	1 294 341	

V:n 1967 viimeiseen neljännekseen verrattuna lapsilisää saaneiden lasten luku on pienentynyt 1.5 % ja lapsilisän nostajien luku noussut 0.4 %.

V:n 1968 kuluessa määrättiin lapsilisää maksettavaksi kaikkiaan 305.88 milj. mk eli 3.4 % enemmän kuin v. 1967.

Perhelisät

Perhelisää suoritetaan valtion varoista vähävaraisille monilapsisille perheille lasten aiheuttamien lisäkustannusten korvaamista varten. Perhelisää on maksettu v:n 1943 puolivälistä lähtien, aluksi ainoastaan sellaisille vähävaraisille perheille, joissa 16 vuotta nuorempien lasten lukumäärä oli vähintään viisi, mukaan luettuina myös otto- ja kasvattilapset, joista perhe korvauksetta huoletti, työkyvyttömät vanhemmat lapset ja 16—20-vuotiaat koulunkäyntiä jatkavat lapset. V:sta 1946 lähtien perhelisää on suoritettu neljää tai useampaa lasta huoltaville perheille, vähintään kahta lasta huoltaville leskiperheille sekä sellaisille vähintään kaksilapsisille perheille, joiden pääasiallinen huoltaja on tullut pysyvästi työkyvyttömäksi.

Perhelisän saamisen edellytyksenä on, etteivät perheelle viimeksi toimitetussa kunnallisverotuksessa maksuunpannut veroäyrit ylitä valtioneuvoston vahvistamaa enimmäismäärää taikka että perheen taloudellinen tila, vanhempia tai jompaakumpaa heistä kohdannut sairaus tai muu erityinen syy antaa siihen aihetta, vaikka äyri-luku ylittää vahvistetun määrän.

V. 1968 jaettiin perhelisää kaikkiaan 55 437 perheelle. Niistä 40 611 oli neljää tai useampaa lasta huoltavia perheitä sekä 7 499 vähintään kahta lasta huoltavia leskiperheitä ja 7 327 sellaisia vähintään kaksilapsisia perheitä, joiden pääasiallinen huoltaja oli tullut pysyvästi työkyvyttömäksi. Edelliseen vuoteen verrattuna suurperheiden luku on alentunut 6.4 %, leskiperheiden 1.9 % ja työkyvyttömien perheiden nousut 8.9 %. Perhelisinä jaettujen valtion varojen määrä oli yhteensä 7.89 milj. mk, vastaten 7.07 milj. mk v. 1967.

Perhelisän määrä on ollut tammikuusta 1968 lähtien 65—76 mk vuodessa suuren perheen neljänestä sekä lesken ja työkyvyttömän huoltajan toisesta ja kustakin seuraavasta 16 vuotta

Gentemot sista kvartalet 1967 har antalet barn, som erhållit barnbidrag minskat med 1.5 % och antalet av dem som lyft barnbidrag stigit med 0.4 %.

Under år 1968 utanordnades barnbidrag till ett belopp av inalles 305.88 milj. mk eller 3.4 % mera än år 1967.

Familjebidragen

Familjebidrag utbetalas av statsmedel åt mindrebemedlade barnrika familjer som ersättning för de merkostnader barnen förorsakat. Familjebidrag har utbetalats fr.o.m. medlet av år 1943, till att börja med åt sådana mindrebemedlade familjer, i vilka antalet barn under 16 år var minst 5 inberäknat även adoptiv- och fosterbarn, vilka familjen utan ersättning försörjer, arbetsförmögna äldre barn och 16—20-åringar, vilka fortsätter sin skolgång. Fr.o.m. år 1946 har familjebidrag utbetalats åt familjer som har 4 eller flere barn att försörja, åt änkefamiljer med minst 2 barn samt åt familjer med minst 2 barn där familjeförsörjaren är arbetsoförmögen.

Som förutsättning för rätt till familjebidrag gäller, att familjen icke vid senast verkställda kommunalbeskattnings påförts ett högre antal skatteören än vad statsrådet fastställt som maximum eller att familjens ekonomiska ställning, sjukdom, som drabbat föräldrarna eller någondera av dem, eller annan synnerlig orsak föranleder detta, ehuru antalet ören överstiger det fastställda talet.

År 1968 utbetalades familjebidrag till 55 437 familjer. Av dessa var 40 611 familjer, som hade fyra eller flere barn att försörja samt 7 499 änkefamiljer med minst två barn och 7 327 sådana familjer med minst två barn, vilkas huvudsakliga försörjare hade blivit varaktigt arbetsoförmögen. Jämfört med föregående år har antalet stora familjer nedgått med 6.4 %, änkefamiljer med 1.9 % och antalet familjer med arbetsoförmögen försörjare stigit med 8.9 %. I familjebidrag utbetalades av statsmedel inalles 7.89 milj. mk mot 7.07 milj. mk föregående år.

Familjebidragets belopp har från början av januari 1968 varit 65—76 mk om året till stora familjer för det fjärde samt till änkefamiljer och familjer med arbetsoförmögen försörjare för det

nuoremasta tai koulua käyvästä 20 vuotta nuoremasta taikka työkyvyttömästä lapsesta.

Perhelisää saaneiden perheiden luku vv. 1948—1968 on esitetty seuraavassa.

andra och varje därefter följande barn under 16 år eller barn under 20 år, som går i skolan eller är arbetsförmöget.

Antalet familjer, som erhållit familjebidrag under åren 1948—1968 har framställts i följande.

Vuosi — År	Perhelisää saaneet perheet — Antal familjer med familjebidrag			Yhteensä Summa
	Monilapsiset perheet Familjer med flera barn	Leskiperheet Änkefamiljer	Työkyvyttömien perheet — De arbetsförmögna familjer	
1948	63 107	14 751	2 549	80 407
1950	68 229	14 282	3 518	86 029
1955	75 897	10 441	5 430	91 768
1960	72 700	8 784	6 803	88 287
1961	68 308	9 019	7 344	84 671
1962	65 436	8 849	7 456	81 741
1963	61 727	8 718	7 403	77 848
1964	57 536	8 568	7 366	73 470
1965	52 078	8 182	6 667	66 927
1966	46 968	7 881	6 560	61 409
1967	43 374	7 642	6 728	57 744
1968	40 611	7 499	7 327	55 437

Perhelisää saaneet perheet lapsiluvun mukaan — Familjer som erhållit familjebidrag enligt antalet barn

Lääni — Län	Perheitä, joissa lapsiluku oli — Familjer, i vilka antalet barn var													Yhteensä Summa
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Uudenmaan — Ny-lands	644	383	1 696	937	357	153	38	21	6	5	—	—	—	4 240
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	601	367	2 115	1 208	611	286	95	43	9	5	1	—	1	5 342
Ahvenanmaa — Åland	3	6	25	17	8	5	3	—	—	—	—	—	—	67
Hämeen — Tavastehus	551	371	2 066	1 226	592	225	99	35	10	6	1	—	—	5 182
Kymen — Kymmene	300	211	1 019	659	239	105	21	12	5	4	—	—	—	2 575
Mikkelin — S:t Michels	342	250	1 139	726	392	188	75	34	8	3	1	—	—	3 158
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	460	348	1 459	995	555	246	107	54	20	4	1	—	1	4 250
Kuopion — Kuopio	536	393	1 616	1 114	570	251	101	40	9	4	3	1	—	4 638
Keski-Suomen — Mellersta Finland	366	226	1 285	868	453	228	109	34	23	3	2	—	—	3 597
Vaasan — Vasa	627	426	2 190	1 390	700	304	127	56	31	13	3	—	—	5 867
Oulun — Uleåborgs	910	718	3 508	2 489	1 354	744	356	188	76	33	10	3	1	10 390
Lapin — Lapplands	432	394	2 105	1 485	880	492	217	80	28	12	5	1	—	6 131
Koko maa — Hela landet	5 772	4 093	20 223	13 114	6 711	3 227	1 348	597	225	92	27	5	3	55 437
Kaupungit ja kaupungit — Städer och köpingar	2 011	1 279	5 997	3 548	1 615	630	213	91	39	12	2	1	—	15 438
Maalaiskunnat — Landskommuner	3 761	2 814	14 226	9 566	5 096	2 597	1 135	506	186	80	25	4	3	39 999
V. — År 1967	5 525	3 930	20 910	13 938	7 239	3 538	1 572	677	289	88	22	14	2	57 744

%

Koko maa — Hela landet	10.4	7.4	36.5	23.7	12.1	5.8	2.4	1.1	0.4	0.2	0.0	0.0	0.0	100.0
Kaupungit ja kaupungit — Städer och köpingar	13.0	8.3	38.8	23.0	10.5	4.1	1.4	0.6	0.2	0.1	0.0	0.0	—	100.0
Maalaiskunnat — Landskommuner	9.4	7.0	35.6	23.9	12.7	6.5	2.8	1.3	0.5	0.2	0.1	0.0	0.0	100.0

Perhelisää saaneet perheet jakaantuivat lapsiluvun mukaan v. 1968 eri läänien kesken sekä toisaalta kaupunkien, kauppaloiden ja maalaiskuntien osalle edellisellä sivulla olevan taulukon mukaan.

Perhelisää saaneissa perheissä oli huollettavia lapsia kaikkiaan 252 990. Kun leskien ja työkyvyttömiä perheille maksettiin perhelisää toisesta lapsesta ja suurperheille neljännestä lapsesta lähtien, oli niiden lasten lukumäärä, joista perhelisää suoritettiin, kaikkiaan koko maassa 116 331 eli 6 548 pienempi kuin edellisellä vuonna. Näistä 82 976 lasta oli suurperheiden, 15 072 leskiperheiden ja 18 283 työkyvyttömiä perheenhuoltajien lapsia. Miten nämä lapset ja heistä maksetut perhelisät jakaantuivat eri läänien kesken, selviää seuraavasta taulusta.

Antalet familjer med familjebidrag fördelade sig år 1968 efter antalet barn på olika län samt på städer, köpingar och landsbygd såsom föregående tabell visar.

Antalet barn i de familjer som erhållit familjebidrag var inalles 252 990. Då familjebidrag till änkefamiljer och familjer, vilkas försörjare blivit arbetsoförmögna, erlägges fr.o.m. det andra barnet och till stora familjer fr.o.m. det fjärde barnet, var antalet barn, för vilka familjebidrag erlades, inalles i hela landet 116 331 eller 6 548 mindre än föregående år. Därav tillhörde 82 976 stora familjer, 15 072 änkefamiljer och 18 283 arbetsoförmögna familjeförsörjare. Huru dessa barn och de för dem erlagda familjebidragen fördelade sig på olika län, framgår av följande tabell.

Perhelisää saaneet lapset ja heidän osuutensa väestöstä sekä perhelisän määrä lääneittäin — Antal barn för vilka familjebidrag erlagts och deras andel av befolkningen samt bidragets belopp länsvis

Lääni — Län	Lasten luku Antal barn	Niistä yli 16-vuot. Därav över 16 år	Lapsia %:ina — väestöstä av befolkningen	Barn i % lapsilisää saaneista perhelapsista av familjebarn, som erh. barnbidrag	Perhelisää jaettu — I fa- miljebidrag ut- delats 1 000 mk
Uudenmaan — Nylands	7 591	676	0.8	3.2	537
Turun ja Porin — Åbo och Björne- borgs	10 389	987	1.5	6.1	681
Ahvenanmaa — Åland	139	1	0.7	2.8	9
Hämeen — Tavastehus	9 941	1 077	1.6	6.3	664
Kymen — Kymmene	4 784	473	1.4	5.3	323
Mikkelin — S:t Michels	6 595	559	2.9	10.4	433
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	9 419	671	4.8	15.8	630
Kuopion — Kuopio	9 703	769	3.6	12.5	661
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	7 784	683	3.1	11.1	509
Vaasan — Vasa	12 098	1 300	2.7	9.8	780
Oulun — Uleåborgs	23 863	2 066	5.6	17.2	1 634
Lapin — Lapplands	14 025	1 251	6.4	18.2	1 028
Koko maa — Hela landet	116 331	10 513	2.5	9.2	7 889
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	29 089	3 440	1.3	5.0	2 039
Maalaiskunnat — Landskommuner	87 242	7 073	3.6	12.7	5 850
V. — År 1967	122 879	9 497	2.6	9.6	7 065

Perhelisät suoritettiin niiden saajille pääasiassa ns. välillisinä luontoissuorituksina eli erilaisten esineiden ja tarvikkeiden hankintaan oikeuttavina osto-osoituksina, mutta osaksi myös varsinaisina luontoissuorituksina, ts. asianomaisen sosiaalilautakuntien hankkimien tavaroiden muodossa. Seuraavalla sivulla oleva yhdistelmä osoittaa eri suoritusmuotoihin vv. 1967—1968 käytettyjen varojen määrän.

Familjebidragen utgick till sina mottagare huvudsakligen i form av s.k. indirekta naturaprestationer, dvs. i form av köpanvisningar som berättigade till anskaffning av bohag och förnödenheter av olika slag, men delvis även i form av varor, som anskaffats av vederbörande socialnämnder. Sammanställningen på följande sidan visar hur mycket medel i olika form som utdelats under åren 1967 och 1968.

Perhelisien määrä suoritusmuodon mukaan — Familjebidragets belopp enligt bidragsform

Suoritusmuoto — Bidragsform	1 000 mk		V. — År 1967
		%	1 000 mk
Viljelysten edistäminen — Befrämjande av odlingar ..	654	8.3	612
Kotieläimet ja niiden rehu — Husdjur och foder	69	0.9	77
Asuin- ja talourakennusten kunnostaminen — Iständsättning av bostads- och ekonomibyggnader	942	11.9	821
Sängyt ja vuodevaatteet — Sängar och sängkläder ...	3 804	48.2	3 457
Huonekalut — Möbler	578	7.3	509
Astiasot ja muut taloustarvikkeet — Serviser och andra hushållsartiklar	848	10.8	705
Lasten vaatetustarvikkeet — Beklädnadsartiklar för barn	727	9.2	605
Elintarvikkeet — Livsmedel	5	0.1	1
Muut luontoissuoritukset — Andra naturaprestationer	260	3.3	276
Rahasuoritukset — Kontanter	2	0.0	2
Yhteensä — Summa	7 889	100.0	7 065

Erityislapsilisät

Huhtikuun 1 p:nä 1961 voimaan tulleen erityislapsilisälain mukaan valtio suorittaa erityislapsilisää turvaamaan kaikkein vaikeimmissa olosuhteissa elävien lapsiperheiden ja lasten asemaa.

Erityislapsilisän saamisen yleisenä edellytyksenä on, että lapsi asuu Suomessa ja on kuutta-toista vuotta nuorempi. Milloin lapsi 16 vuotta täytettyään kuitenkin jatkaa koulunkäyntiään tai opintojaan, voidaan erityislapsilisää suorittaa siihen asti, kun hän täyttää 20 vuotta, jos hän ei muutoin saa koulunkäyntiään ja opintojaan varten vähintään vastaavan suuruista avustusta valtion tai muista varoista.

Erityislapsilisälain 3 §:ssä määritellään ne erityiset edellytykset, joiden perusteella erityislapsilisää voidaan suorittaa. Niiden mukaisesti erityislapsilisää suoritetaan:

- 1) lapsesta, jonka vanhemmat ovat kuolleet;
- 2) lapsesta, jonka vanhemmista toinen on kuollut ja toinen elää leskenä tai avioeron saaneena;
- 3) avioliiton ulkopuolella syntyneestä lapsesta a) jos hänelle elatusapua maksamaan sitoutunut tai siihen velvoitettu on kuollut jättämättä jälkeensä elatusvelvollisuuden täyttämiseksi tarvittavia varoja tai b) jos lapselle ei ole voitu elatusapua sopimuksella tai tuomiolla vahvistaa; sekä
- 4) lapsesta, jonka vanhemmat tai toinen heistä saa kansaneläkelain mukaista kansaneläkettä.

Edellytyksenä erityislapsilisän myöntämiselle edellä mainituissa tapauksissa on sitä paitsi, että

Specialbarnbidragen

Enligt lagen om specialbarnbidrag, som trädde i kraft den 1 april 1961, erlägger staten specialbarnbidrag för tryggnade av de i de alla svåraste omständigheterna levande barnfamiljernas och barnens ställning.

En allmän förutsättning för erhållande av specialbarnbidrag är, att barnet bor i Finland och icke fyllt sexton år. Fortsätter barnet emellertid sin skolgång eller sina studier efter att ha fyllt 16 år, må specialbarnbidrag erläggas, intill dess barnet fyller 20 år, ifall det för sin skolgång eller sina studier inte annars av staten eller ur andra medel erhåller ett minst lika stort understöd.

I lagen om specialbarnbidrag 3 § specificeras de särskilda förutsättningar, under vilka specialbarnbidrag kan erläggas. Enligt dessa utgår specialbarnbidrag:

- 1) för barn, vars bägge föräldrar är döda;
- 2) för barn, av vilkas föräldrar den ena är död och den andra lever som änka eller änking eller som fränskild;
- 3) för barn utom äktenkap, om a) den, som förbundit sig eller förpliktats att erlagga underhållsbidrag, avlidit utan att efterlämna tillgångar för försörjningspliktens fullgörande eller b) om underhållsbidrag för barnet icke kunnat i avtal eller genom dom fastställas; samt
- 4) för barn, vars föräldrar eller den ena av dem åtnjuter enligt folkpensionslagen utgående folkpension.

En förutsättning för beviljande av specialbarnbidrag i förutnämnda fall är dessutom, att

lapselle ja hänen vanhemmilleen pantujen vero-
äyrien luku ei ylitä valtioneuvoston vahvistamaa
määrää.

Erityislapsilisää suoritetaan lisäksi kotona tai
muutoin yksityiskodissa hoidettavasta lapsesta,
joka ruumiillisen tai sielullisen vajavuuden, sai-
rauden tahi vamman johdosta on jatkuvasti siinä
määrin avuton, että hän tarvitsee pysyvää sil-
mälläpitoa ja hoitoa. Erityislapsilisän suoritta-
misen taloudellisena edellytyksenä on näissä
tapauksissa vain erityislapsilisälain 1 §:n yleis-
säännös, jonka mukaan erityislapsilisän suorit-
taminen edellyttää, että erityinen taloudellinen
tuki on tarpeen lapsen elatuksen, hoidon ja kas-
vatuksen turvaamiseksi.

Valtion tai kunnan kustannuksella laitoksessa
tai muualla hoidettavana olevasta lapsesta ei
erityislapsilisää suoriteta.

Tiedot erityislapsilisää saaneiden lasten mää-
ristä suorittamisperusteen mukaan perustuvat
sosiaalilautakunnilta vuoden viimeiseltä neljän-
nekseltä saatuihin ilmoituksiin. Tämän mukaan

icke barnet och dess föräldrar påförda skattören
överstiger ett av statsrådet fastställt antal.

Specialbarnbidrag utgår dessutom till hemma
eller eljest i enskilt hem vårdat barn, som till
följd av kroppslig eller själslig defekt, sjukdom
eller skada varaktigt är så hjälplöst, att det är i
behov av ständig uppsikt och vård. Som en
ekonomisk förutsättning för erläggandet av spe-
cialbarnbidrag gäller i dessa fall endast den all-
männa bestämmelse i 1 § lagen om specialbarnbid-
rag, enligt vilken erläggandet av specialbarnbid-
rag förutsätter, att ett särskilt ekonomiskt stöd är
behövt för att barnets försörjning, vård och
uppfostran skall kunna tryggas.

Specialbarnbidrag utgår inte för barn, som
vårdas på anstalt eller annorstädes på statens eller
kommunens bekostnad.

Uppgifterna om antalet barn, som erhållit spe-
cialbarnbidrag, enligt grunden för erläggandet
baserar sig på de av socialnämnderna erhållna
meddelandena för årets sista kvartal. Enligt

*Erityislapsilisää saaneet lapset myöntämisperusteen mukaan — Antal barn för vilka specialbarnbidrag
erlagts enligt grunden för beviljandet*

	Kau- pungit ja kauppalat Städer och köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet		Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	Maalais- kunnat Lands- kom- muner	Koko maa Hela landet	
	Lasten luku	Antal barn	1968	1967	%		1968	1967
<i>Vanhemmista johtuva — Beroende av föräldrarna</i>	19 957	50 830	70 787	67 968	86.3	91.6	90.0	89.6
täysiorpous — båda föräldrarna döda	281	602	883	880	1.2	1.1	1.1	1.2
puoliorpous — ena av föräldrarna död	11 027	19 845	30 872	31 381	47.7	35.8	39.3	41.4
au-lapsen elatusavun puuttuminen intet underhållsbidrag för barn utom äktenskap	1 136	1 398	2 534	2 456	4.9	2.5	3.2	3.2
vanhempien kansaneläke — för- äldrarnas folkpension	7 513	28 985	36 498	33 251	32.5	52.2	46.4	43.8
<i>Lapsen avuttomuudesta johtuva — Beroende på barnets hjälplöshet</i> ...	3 173	4 670	7 843	7 856	13.7	8.4	10.0	10.4
sokeus — blindhet	74	72	146	145	0.3	0.1	0.2	0.2
kuurous — dövhet	257	187	444	432	1.1	0.3	0.6	0.6
häiriintynyt liikuntakyky — ned- satt rörelseförmåga	398	432	830	852	1.7	0.8	1.1	1.1
kaatumatauti — epilepsi	175	255	430	425	0.8	0.5	0.5	0.6
vajaamielisyys tai mielitauti — psykisk efterblivenhet eller sin- nessjukdom	906	1 757	2 663	2 805	3.9	3.2	3.4	3.7
sokeritauti — sockersjuka	748	1 018	1 766	1 699	3.2	1.8	2.2	2.2
sydänvika — hjärtfel	76	181	257	238	0.3	0.3	0.3	0.3
keuhkoastma — astma	105	186	291	268	0.5	0.3	0.4	0.4
aivovaurio — hjärnskada	—	29	29	27	—	0.1	0.0	0.0
muu avuttomuus — annan hjälp- löshet	434	553	987	965	1.9	1.0	1.3	1.3
Kaikkiaan — Inalles	23 130	55 500	78 630	75 824	100.0	100.0	100.0	100.0

v. 1968 myönnettiin erityislapsilisää 42 735 nostajan välityksellä 78 630 lapselle. Edelliseen vuoteen verrattuna nostajien luku on noussut 4.0 % ja lasten luku 3.7 %.

Edelliseen vuoteen verrattuna vanhemmista johtuvan perusteen nojalla erityislapsilisää saaneiden lasten luku on noussut 4.1 % ja lapsen oman avuttomuuden perusteella saaneiden luku alentunut 0.2 %.

Erityislapsilisää on kahta eri suuruusluokkaa. Pienemmän määrä on 184 mk ja suuremman 368 mk vuodessa lasta kohti. Suurempi erityislapsilisiä suoritetaan täysiorvoista lapsista sekä kotona hoidettavasta avuttomasta lapsesta. Kaikista muista erityislapsilisiin oikeutetuista lapsista suoritetaan pienempi maksu. Erityislapsilisinä jaettujen valtion varojen määrä oli v. 1967 14.30 milj. mk ja vuonna 1968 16.16 milj. mk.

Miten erityislapsilisää saaneet lapset ja heistä maksetut erityislapsiliset jakaantuivat eri läänien kesken, selviää seuraavasta yhdistelmästä.

Lääni — Län	Erityislapsilisin nostajien Antalet personer, som lyft specialbarnbidrag	Lasten luku Antal barn	%:ina — I % väestöstä av befolkningen	lapsilisää saaneista av dem, som erh. barnbidrag	Erityislapsilisää jaettu I specialbarnbidrag utdelats 1 000 mk
Uudenmaan — Nylands	4 798	7 441	0.8	3.1	1 592
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	4 710	7 572	1.1	4.4	1 635
Ahvenanmaa — Åland	106	151	0.7	3.1	34
Hämeen — Tavastehus	4 499	7 251	1.2	4.6	1 528
Kymen — Kymmene	2 260	3 659	1.0	4.0	778
Mikkelin — St Michels	2 363	4 381	1.9	6.9	904
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	3 331	6 893	3.5	11.5	1 358
Kuopion — Kuopio	3 379	6 613	2.5	8.5	1 339
Keski-Suomen — Mellersta Finland	2 822	5 287	2.1	7.5	1 068
Vaasan — Vasa	4 605	8 357	1.9	6.7	1 709
Oulun — Uleåborgs	6 538	13 772	3.2	9.9	2 781
Lapin — Lapplands	3 324	7 253	3.3	9.7	1 437
Koko maa — Hela landet	42 735	78 630	1.7	6.2	16 163
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	14 295	23 130	1.0	3.9	4 880
Maalaiskunnat — Landskommuner	28 440	55 500	2.3	8.1	11 283
V. — År 1967	41 078	75 824	1.6	5.9	14 300

Lapsiperheiden asumistuki

Asumistukea, samoin kuin aikaisemmin perheenasuntoavustuksia, myönnetään valtion varoista vähävaraisten lapsiperheiden asumiskustannusten alentamiseksi ja asumistason kohottamiseksi. Tavoitteeksi on otettu se, että lapsiperheet voisivat asua samalla tavoin kuin väestö keskimäärin. Lapsiperheiden asumistukea kos-

nessa beviljades under år 1968 specialbarnbidrag för 78 630 barn genom förmedling av 42 735 lyftare. I jämförelse med föregående år har antalet barn stigit med 3.7 % och mottagarnas antal med 4.0 %.

I jämförelse med föregående år har antalet barn, som erhållit specialbarnbidrag på grund beroende av föräldrarna, stigit med 4.1 % och antalet barn, som beviljats specialbarnbidrag på grund av barnets egen hjälplöshet har nedgått med 0.2 %.

Specialbarnbidrag finns i två storleksklasser. Det mindre bidragets belopp är 184 mk och det större 368 mk per år och barn. Det större specialbarnbidraget utgår för helt föräldralöst barn samt hjälplöst barn, som skötes hemma. För alla andra till specialbarnbidrag berättigade barn utbetalas det mindre bidraget. I specialbarnbidrag utdelades ur statsmedel under år 1967 14.30 milj. mk och år 1968 16.16 milj. mk.

Hur de barn, som erhållit specialbarnbidrag, och hur för dem utbetalade specialbarnbidrag fördelade sig på de olika länen, framgår av följande sammanställning.

Barnfamiljernas bostadsbidrag

Bostadsbidrag, liksom tidigare familjebostadsunderstöd beviljas ur statsmedel för nedbringtandet av mindre bemedlade barnfamiljers bostadskostnader och för höjandet av bostadsnivån. Som mål har uppställts, att barnfamiljerna skulle beredas möjlighet till samma bostadsstandard som befolkningen i genomsnitt. Bestämmelser

kevat säännökset sisältyvät nykyisin voimassa olevaan joulukuussa 1961 annettuun lakiin. Maimituslaissa määritellään tarkemmin, mitkä ovat vaatimukset asumistuen myöntämiselle. Niitä on myös selostettu vuoden 1962 vuosikirjassa.

V:n 1968 aikana myönnettiin asumistukea yhteensä 17 129 perheelle, joista 10 408 perhettä oli jatkotapauksia vuodelta 1967. Asumistukea saaneita perheitä oli 6 721 eli 46.5 % enemmän kuin v. 1967. Seuraavassa käsitellään ainoastaan niitä perheitä koskevat tiedot, jotka tänä vuonna ovat ensimmäisen kerran saaneet asumistukea.

Uusista asumistukea saaneista perheistä asui kaupungeissa 13 795, kauppaloissa 1 392 ja maalaiskunnissa 1 942.

Asumistukea saaviin ruokakuntiin kuului 86 386 henkilöä. Näistä oli lapsia 52 304. Jatko hakemuksissa ja uusissa hakemuksissa perheet olivat samansuuruisia ja keskimäärin niissä oli viisi jäsentä, kaksi aikuista ja kolme lasta.

Saapuneista hakemuksista hylättiin 1 498 kappaletta eli 8.0 %. Yleisimpinä hylkäyksen syinä olivat liian korkeat tulot, 629 tapausta ja liian suuri asumistiheys, 304 tapausta. 216 perheellä vuokran osuus tuloista oli niin pieni, että asumistuen myöntämistä ei pidetty tarpeellisena. Alivuokralaisten pito ja enimmäisrajan ylittävä kuukausivuokra olivat hylkäysperusteina keskenään lähes yhtä yleisiä, 45 ja 51 tapausta.

Asumistukea saaneet perheet henkilöluvun ja asunnon huoneluvin mukaan — Familjer som erhållit bostadsbidrag enligt antalet personer och antalet rum

Henkilöluku Antal personer	Huoneluuku — Antal rum						Yhteensä Summa	%
	2	3	4	5	6	7—		
3	251	822	129	4	—	—	1 206	7.04
4	330	4 135	1 230	72	6	—	5 773	33.70
5	11	1 718	2 727	309	34	2	4 801	28.03
6	—	405	1 895	577	60	—	2 937	17.15
7	—	10	959	493	99	2	1 563	9.12
8	—	2	28	402	92	1	525	3.06
9	—	—	1	199	56	1	257	1.50
10	—	—	—	7	36	2	45	0.26
11	—	—	—	—	18	—	18	0.11
12	—	—	—	—	3	—	3	0.02
13	—	—	—	—	1	—	1	0.01
Yhteensä — Summa	592	7 092	6 969	2 063	405	8	17 129	
	%	3.5	41.4	40.7	12.0	2.4	0.0	100.0

Perheistä 8 468:ssa eli 52.7 %:ssa kaikista tapauksista oli vain yksi palkansaaja. Kaksi henkilöä oli tulonsaajana 6 479 perheessä eli 40.3 %:ssa kaikista tapauksista. Eniten kuului ruokakuntia kuukausituloluokkaan 700—799 mk, joka sisälsi 16.3 % kaikista perheistä.

rörande bostadsbidrag för familjer med barn ingår i den nugällande lagen utfärdad i december 1961. I den omnämnda lagen preciseras närmare, vilka fordringarna är för beviljandet av bostadsbidrag. För dessa har även redogjorts i 1962 års årsbok.

Under år 1968 beviljades bostadsbidrag åt sammanlagt 17 129 familjer, varav 10 408 familjer var fortsatta fall från år 1967. Antalet familjer som erhållit bostadsbidrag var 6 721 eller 46.5 % mera än år 1967. Nedan redovisas uppgifter endast rörande de familjer, vilka under nämnda år för första gången erhållit bostadsbidrag.

Av de familjer, som år 1968 erhållit bostadsbidrag, bodde 13 795 i städerna, 1 392 i köpingarna och 1 942 i landskommunerna.

De matlag som åtnjöt bostadsbidrag bestod av 86 386 personer, av vilka 52 304 var barn. I de fortsatta ansökningarna och de nya ansökningarna var familjernas storlek densamma och de bestod i genomsnitt av fem medlemmar, två fullvuxna och tre barn.

Av de inlämnade ansökningarna avslogs 1 498 eller 8.0 %. De allmännaste orsakerna till avslaget var för stora inkomster, 629 fall och för många personer per rum, 304 fall. För 216 familjer var hyrans andel så liten, att beviljandet av bostadsbidrag inte ansågs nödvändigt. Underhyresgäster och en månadshyra som överskrider maxigränsen var som förkastningsgrund nästan lika allmänna, 45 och 51 fall.

I 8 468 av familjerna eller 52.7 % av alla fall fanns bara en löntagare. Två löntagare fanns i 6 479 familjer eller 40.3 % av alla fall. De flesta matlagen tillhörde månadsinkomstklassen 700—799 mk, som omfattade 16.3 % av alla familjerna.

Asumistukea saaneiden perheiden tulot ja asumistiheys perheen henkilöluvun mukaan — Inkoster och boendetäthet bland familjer som åtnjuter bostadsbidrag enligt antal familjemedlemmar

Perheen henkilöluvu Antal familjemedlemmar	Asumistukea saajien Antal familjer som åtnjuter bostadsbidrag	Kuukausitulot keskimäärin, mk Genomsnittliga månadsinkoster, mk	Vuokran osuus tuloista, % Hyran andel av inkomsterna, %	Asumistiheys henkilö/huone Personer per rum
Jatketut tapaukset — Fortsatta fall				
3	752	681	44	1.03
4	2 912	829	36	1.27
5	3 033	894	37	1.37
6	2 019	941	38	1.49
7	1 081	989	38	1.59
8	378	1 025	42	1.58
9	196	1 023	43	1.73
10	25	1 120	44	1.71
11	11	1 052	44	1.83
12	1	1 904	24	2.00
13—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa	10 408	887	38	1.40
Uudet tapaukset — Nya fall				
3	454	689	45	1.04
4	2 861	835	38	1.24
5	1 768	907	40	1.29
6	918	942	42	1.41
7	480	997	41	1.53
8	149	997	45	1.52
9	61	1 072	43	1.70
10	20	1 174	48	1.67
11	7	1 097	33	1.83
12	2	1 491	31	2.00
13—	1	1 357	35	2.17
Yhteensä — Summa	6 721	878	40	1.31

Asumistukea saaneet jatketut ja uudet tapaukset tuloluokittain — Fortsatta fall och nya fall av dem som åtnjuter bostadsbidrag enligt inkomstklass

Kuukausitulot Månadsinkoster mk	Jatketut tapaukset Fortsatta fall	Uudet tapaukset Nya fall	Yhteensä Summa	%
— 299	113	102	215	1.3
300— 399	133	90	223	1.3
400— 499	387	246	633	3.7
500— 599	749	496	1 245	7.3
600— 699	1 201	828	2 029	11.8
700— 799	1 652	1 145	2 797	16.3
800— 899	1 603	1 025	2 628	15.4
900— 999	1 315	798	2 113	12.3
1 000—1 099	949	614	1 563	9.1
1 100—1 199	732	426	1 158	6.8
1 200—1 299	608	339	947	5.5
1 300—1 399	418	233	651	3.8
1 400—1 499	246	152	398	2.3
1 500—1 599	140	98	238	1.4
1 600—1 699	76	56	132	0.8
1 700—1 799	33	27	60	0.3
1 800—1 899	20	18	38	0.2
1 900—	33	28	61	0.4
Yhteensä — Summa	10 408	6 721	17 129	100.0

Asumistukea saavien perheiden asunnot olivat keskipinta-alaltaan 66.3 m². Keskimääräinen neliövuokra oli 4.69 mk/kk. Kaupungeissa vuokrataso oli noin 50 penniä neliötä kohti korkeampi kuin maalaiskunnissa.

Asumistuen maksamiseen käytettiin varoja vuonna 1968 yhteensä 23 588 000 mk (1967 17 252 800 mk). Keskimääräinen tuki perhettä kohden oli 130.86 mk kuukaudessa. Kaupungeissa asumistuen suuruus oli keskimäärin 131 mk kuukaudessa, kaupaloissa 136 mk ja maalaiskunnissa 126 mk.

Ammattiopintoavustukset

Ammattiopintojen avustuslain mukaan, joka tuli voimaan v:n 1945 alusta, myönnetään valtion varoista nuorille vähävaraisille henkilöille ammattiopintojen tukemiseksi apurahoja ja opintolainoja sekä sairausavustusta. Apurahan ja opintolainan saannin edellytyksenä on mm., että asianomainen

- 1) ei ole täyttänyt 24 vuotta;
- 2) on aikomalleen ammattialalle sopiva;
- 3) voi todennäköisesti saada suunnitellulla ammattialalla toimeentulonsa;
- 4) on hyväksytty tai voidaan hyväksyä oppilaaksi ammattioppilaitokseen, erikoiskursseille tai oppipaikkaan.

Apuraha voidaan myöntää myös leski- ja avioeron saaneelle vaimolle sekä 24 vuotta täyttäneelle muullekin henkilölle, jos viimeksi mainitun ammattiopinnot ovat kesken tai jos ne ovat viivästyneet sairauden, asevelvollisuuden suorituksen tai muun pätevän syyn takia.

Henkilölle, joka tämän lain nojalla myönnetyn apurahan tai opintolainan turvin on hankkinut itselleen tarpeellisen ammattitaidon, voidaan eräissä tapauksissa valtion varoista myöntää avustusta ansiotyössä tarvittavien työvälineiden hankkimista varten.

Apurahan saajalle voidaan lisäksi eri hakeuksesta myöntää opintoaikana syntyneestä sairaudesta tai ruumiinvammasta aiheutuneisiin menoihin kohtuullinen korvaus, mikäli näitä menoja ei korvata muun lain nojalla.

Opintolainaa myönnetään sekä ammattiopinnoja että korkeakouluopinnoja varten. Opintolainaa voidaan tarvittaessa myöntää myös apurahan saajalle. Laina on koroton.

Den genomsnittliga arealen av de familjers bostäder, som åtnjöt bostadsbidrag, var 66.3 m². Den genomsnittliga hyran per kvadratmeter var 4.69 mk/mån. I städerna var hyresnivån ungefär 50 penni högre per kvadratmeter än i landskommunerna.

För utbetalandet av bostadsstöd användes år 1968 sammanlagt 23 588 000 mk (1967 17 252 800 mk). Bidragets genomsnittliga storlek per familj och månad var 130.86 mk. I städerna var bostadsbidragets genomsnittliga storlek 131 mk per månad, i köpingarna 136 mk och i landskommunerna 126 mk.

Understöden för yrkesstudier

Enligt lagen om understöd för yrkesstudier, som trädde i kraft från början av år 1945, beviljas av statsmedel åt unga mindrebedemlade personer för yrkesstudier bidrag, studielån samt sjukdomsunderstöd. Förutsättning för erhållande av bidrag och studielån är bl.a. att vederbörande

- 1) icke fyllt 24 år;
- 2) är lämplig för det yrkesområde han ämnar välja;
- 3) sannolikt kan erhålla sin utkomst på sagda yrkesområde;
- 4) är godkänd eller kan godkännas som elev i yrkesläroanstalt, specialkurs eller på läroplats.

Bidrag kan även beviljas åt änka och fränskild kvinna samt person, som fyllt 24 år, om dennes yrkesstudier icke är avslutade eller om de till följd av sjukdom eller fullgörande av värnplikt eller annan giltig orsak fördröjts.

Person, vilken med hjälp av bidrag eller studielån, som beviljats i stöd av denna lag, förvärvat nödig yrkeskunskap, kan för anskaffning av arbetsredskap i vissa fall tilldelas understöd ur statsmedel.

Bidragstagare kan ytterligare på därom gjord särskild ansökan beviljas skäligt understöd för bestridande av utgifter, som förorsakats av under studietiden ådragen sjukdom eller kroppsskada, därest icke dessa utgifter ersätts med stöd av annan lag.

Studielån beviljas såväl för yrkesstudier som för studier vid högskola. Vid behov kan studielån även beviljas bidragstagare. Lånet är räntefritt.

Ammattiopintojen tukemiseksi on vv. 1945—1968 myönnetty apurahoja ja opintolainoja seuraavasti.

För stödjande av yrkesstudier har understöd och studielån beviljats under åren 1945—1968 enligt följande.

Vuosi — År	Opiskelijoiden luku, jotka ovat saaneet — Antal studerande, som beviljats		Myönnettyjä — Beviljade	
	apurahoja stipendier	opintolainoja studielån	apurahoja stipendier milj. mk	opintolainoja studielån
1945	7 745	1 620	0.53	0.18
1950	9 508	3 177	1.93	0.79
1955	8 563	3 636	2.16	1.11
1960	13 921	6 069	3.19	1.55
1961	13 064	6 168	3.13	1.65
1962	12 198	5 697	2.85	1.49
1963	13 228	6 530	3.24	1.70
1964	13 379	6 667	3.50	1.85
1965	15 123	6 481	3.99	1.75
1966	13 980	6 603	3.85	1.80
1967	15 711	7 752	4.39	2.19
1968	16 444	7 565	4.72	2.23

V. 1968 oli opintolainojen keskimääräinen suuruus 287 mk ja apurahojen 295 mk. V. 1967 vastaavat luvut olivat 283 ja 280 mk. On huomattava, että apuraha samoin kuin lainakin normaalisti myönnetään koko jäljellä olevaksi opiskeluaajaksi, mikä keskimäärin on pitempi kuin vuosi, ehkä noin 1 ½—2 vuotta.

År 1968 var studielånen i medeltal 287 mk och stipendierna 295 mk. År 1967 var motsvarande medeltal 283 och 280 mk. Härvid bör beaktas, att såväl stipendiet som lånet i normala fall beviljas för hela den återstående studietiden, som i medeltal är längre än ett år, möjligen ca 1 ½—2 år.

Invalidihuolto

Invalidihuoltoa annetaan v:n 1947 alusta voimaan tulleen lain mukaan invalidille hänen työ- ja toimintakykynsä sekä ansiomahdollisuuksiensa parantamiseksi. Invalidilla tarkoitetaan henkilöä, jonka työ- ja toimintakyky jonkin elimen puuttumisen tai toimintavajavuuden vuoksi on pysyvästi siinä määrin puutteellinen, että hänellä on siitä olennaista haittaa jokapäiväisessä elämässään tai toimeentulonsa hankkimisessa. Invalidihuoltoa voidaan valtioneuvoston v. 1955 tekemän päätöksen mukaan antaa myös joissakin tapauksissa vielä jatkuvaa sairautta poteville henkilöille. Invalidihuoltona annetaan lääkintähuoltoa, koulutusta ja työhuoltoa.

Lääkintähuollon tarkoituksena on invalidin työ- ja toimintakyvyn palauttaminen tai jatkuvan huonontumisen ehkäiseminen ja siihen kuuluu: 1) sairaalahoito tarpeellisine jälkihoitoinen, 2) tarpeellisten tekojäsenten, tukisidosten, invalidipyörien ja muiden sellaisten apuneuvojen antaminen invalidille omaksi tai käytettäväksi sekä niiden korjaaminen ja uusiminen, 3) invalidin työkyvyn säilyttämiseksi tarpeellisten lääkeaineiden antaminen sekä 4) korvaus lääkintähuol-

Invalidvården

Enligt den lag som trätt i kraft vid början av år 1947 gives invalidvård åt invalider i syfte att förbättra deras arbets- och verksamhetsförmåga samt deras förvärvsmöjligheter. Med invalid avses person, vars arbets- och verksamhetsförmåga genom att något organ saknas eller fungerar bristfälligt, varaktigt är nedsatt i så hög grad, att han har väsentligt men därav i sitt dagliga liv och i arbetet för sin utkomst. Invalidvård kan också enligt det av statsrådet år 1955 fattade beslutet beviljas i vissa fall åt personer som lider av kroniska sjukdomar. Invalidvården består av medicinalvård, utbildning och arbetsvård.

Ändamålet med medicinalvården är att återställa invalids arbets- och verksamhetsförmåga eller förhindra dess fortsatta försämring och den omfattar: 1) sjukhusvård jämte nödig eftervård, 2) utgivning av nödiga proteser, stödförband, invalidvelocipeder och andra sådana hjälpmedel med ägande- eller nyttjanderätt samt reparation och förnyande av sådana, 3) läkemedel, vilka är nödiga för bevarandet av invalidens arbetsförmåga samt 4) ersättning för resor, vilka är erforder-

lon saamiseksi tarpeellisten matkojen kustannuksista. Sairausvakuutuksen tultua voimaan syyskuussa 1964, lääkkeitä ei enää ole myönnetty invalidihuoltuna.

Kuinka monelle invalidille on vv. 1947—1968 myönnetty erilaatuista lääkintähuoltoa, selviää seuraavasta.

derliga för erhållandet av medicinalvård. Efter det att sjukförsäkringen trätt i kraft i september 1964, har mediciner inte längre beviljats som invalidvård.

Hur många invalider, som under åren 1947—1968 erhållit medicinalvård av olika slag, framgår av följande.

Vuosi — År	Invalideja, joille on annettu — Antal invalider, som erhållit		
	sairaalahoitoa sjukhusvård	proteesi, invalidivaunu yms. — protes, invalid- vagn m.m.d.	lääkkeitä läkemedel
1947	533	1 010	6
1950	766	1 579	376
1955	1 228	2 576	802
1960	2 712	3 980	1 563
1961	2 660	4 173	1 845
1962	2 964	3 981	2 423
1963	1 990	3 943	2 109
1964	2 214	3 881	1 265
1965	1 805	3 413	—
1966	2 449	3 704	—
1967	2 253	4 411	—
1968	2 412	4 166	—

Koulutuksena annetaan pohja- ja ammattikoulutusta sekä taloudellista tukea yleiskoulutusta varten. Pohjakoulutuksen tarkoituksena on oppivelvollisuuslainsäädännössä edellytetyjen tietojen ja taitojen antaminen invalidille. Ammattikoulutusta annetaan yleisessä alemman asteisessa ammattioppilaitoksessa, erityisessä invalidien oppilaitoksessa, tarkoitusta varten järjestetyillä kursseilla tai sopivassa yrityksessä, laitoksessa tai taloudessa. Varattomalle tai vähävaraiselle lahjakkaalle invalidille voidaan antaa apuraha ja koroton laina valtion varoista yleiskoulutuksen hankkimiseksi ylempään asteisessa ammattioppilaitoksessa, korkeakoulussa tai niihin verrattavassa oppilaitoksessa tai -paikassa.

Yleiskoulutuksena voidaan myös antaa koulutusta oppikoulussa määrätyn edellytyksin.

Jos 16 vuotta nuorempi lapsi, josta invalidi on velvollinen huolehtimaan, tahii invalidin aviovaimo tai työkyvytön aviomies jäävät invalidin ammattikoulutuksen takia koulutuksen aikana tarpeellista toimeentuloa vaille, maksetaan heille hakemuksesta valtion varoista huoltorahaa. Vv. 1947—1968 on koulutusta myönnetty kuten seuraava asetelma osoittaa.

Työhuoltoon kuuluu invalidien elinkeinon ja ammatin harjoittamisen tukeminen helpottamalla invalidien työväline- ja raaka-ainehankintoja sekä edistämällä heidän valmistamiensa tuotteiden myyntiä ja antamalla invalidille työvälineitä ja -koneita käytettäväksi tahii avus-

Utbildning gives i form av elementar- och yrkesutbildning samt ekonomiskt stöd för allmän utbildning. Ändamålet med elementarutbildningen är att bibringa invaliden de kunskaper och färdigheter, som förutsättes i lagstiftningen om läroplikt. Yrkesutbildning meddelas i allmän yrkesläroanstalt av lägre grad, i särskild läroanstalt för invalider, vid för ändamålet anordnade kurser eller i företag, inrättning eller hushåll som är härför lämpligt. Medellös eller mindre bemedlad begåvad invalid kan tilldelas stipendium och räntefritt lån av statens medel för förvärvande av allmän utbildning i yrkesläroanstalt av högre grad, i högskola eller med dem jämförlig läroanstalt eller -plats.

Såsom allmän utbildning kan även ges undervisning i läroverk under vissa förutsättningar.

I fall barn under 16 år, om vilket invalid äger draga försorg, eller invalids maka eller till arbete oförmögna make till följd av invalidens yrkesutbildning under tiden för utbildningen saknar erforderlig utkomst, utbetalas till dem på ansökan av statens medel försörjningspenning. Under åren 1947—1968 har utbildning givits såsom av följande sammanställning framgår.

Till arbetsvården hör stödandet av invalidernas närings- eller yrkesutövning genom att underlätta invalidernas arbetsredskaps- och råvaruansskaffningar samt genom att främja försäljningen av deras produkter och genom att ställa arbetsredskap och -maskiner till invalidernas

Vuosi — År	Invalideja, joille on myönnetty — Antal invalider åt vilka beviljats				
	pohja- koulutus elementar- utbildning	ammatti- koulutus yrkes- utbildning	yeiskoulutusta för allmän utbildning	apuraha stipendier	opintolaina studielån
1947	90	315	21	13	13
1950	97	511	36	17	17
1955	78	747	47	28	71
1960	57	829	54	48	61
1961	38	826	44	34	47
1962	47	708	51	39	47
1963	50	762	50	43	61
1964	55	781	73	25	59
1965	62	641	29	30	33
1966	60	680	33	36	25
1967	83	625	45	42	54
1968	77	540	58	47	19

tusta tai korotonta lainaa niiden ja raaka-ainei-
den hankkimista sekä oman yrityksen perusta-
mista varten.

Työhuoltona annettujen avustusten ja laino-
jen määrät sekä invalidihuollon aiheuttamat kus-
tannukset hallintomeneeseen käyvät ilmi seura-
vasta asetelmasta.

förfogande eller bevilja understöd eller räntefria
lån för anskaffning av sådana och av råvaror
samt för grundande av egna företag.

Understödens och lånens belopp beviljade som
arbetsvård samt kostnaderna för invalidvård
med förvaltningsutgifter framgår av följande
sammansättning.

Vuosi — År	Invalideja, joille työhuoltona annettiin Antal invalider, som erhållit som arbetsvård		Invalidihuollon aiheuttamat menot Utgifter för invalidvård milj. mk	Invalideille myönnetyt lainat Åt invalider beviljade lån 1 000 mk
	avustusta understöd	lainaa lån		
1947	103	84
1950	274	121	1.61	55
1955	403	153	4.65	108
1960	313	196	8.70	152
1961	195	164	8.83	149
1962	199	144	8.76	132
1963	161	150	9.60	130
1964	154	170	13.35	130
1965	111	123	15.26	106
1966	132	96	16.11	112
1967	106	71	17.35	104
1968	96	72	17.47	122

Invalidiraha

Invalidirahalaki tuli voimaan v:n 1952 alusta.
Sen mukaan on invalidirahaan oikeutettu sel-
lainen invalidi, jonka työ- tai toimintakyky
on alentunut vähintään $\frac{2}{3}$:lla ja joka itsensä
ja perheensä elättämiseksi tekee kykyjensä
mukaista työtä. Milloin perheen huoltovelvolli-
suus tai erittäin painavat syyt muutoin sitä
vaativat, voidaan invalidiraha poikkeuksellisesti
myöntää myös sellaiselle invalidille, jonka työ-
tai toimintakyky on alentunut vähemmän kuin
 $\frac{2}{3}$, mutta kuitenkin vähintään $\frac{1}{2}$.

Invalidirahan määrä oli v:n 1968 viimeisellä
neljänneksellä:

Invalidpenningen

Lagen om invalidpenning trädde i kraft från
början av år 1952. Enligt denna lag är en invalid
berättigad till erhållande av invalidpenning, i
fall dennes arbets- eller verksamhetsförmåga är
nedsatt med minst $\frac{2}{3}$ och han för sin och sin
familjs utkomst enligt förmåga utför arbete. Då
försörjningsplikt mot familj eller särskilt vägande
skäl så kräver, kan invalidpenning undantagsvis
beviljas även sådan invalid, vars arbets- eller
verksamhetsförmåga är nedsatt med mindre än
 $\frac{2}{3}$, dock minst med hälften.

Invalidpenningens belopp var under årets 1968
sista kvartal:

1) sokealle invalidille, jolta puuttuu suuntausnäkö hänelle tuntemattomassa paikassa, 645 mk,

2) muulle invalidille, jonka työ- tai toimintakyky on alentunut vähintään $\frac{2}{3}$, 447 mk sekä

3) invalidille, jonka työ- tai toimintakyky on alentunut vähemmän kuin $\frac{2}{3}$, mutta vähintään puolet, 324 mk.

Edellä mainitut uudet markkamäärät tarkistetaan valtion eläkkeiden tarkistamisesta v. 1960 annetun lain mukaisesti.

1) för en blind invalid, som saknar ledsyn på för honom obekant plats, 645 mk,

2) för annan invalid, vars arbets- eller verksamhetsförmåga är nedsatt med minst $\frac{2}{3}$, 447 mk och

3) för invalid, vars arbets- eller verksamhetsförmåga är nedsatt med mindre än $\frac{2}{3}$, dock minst med hälften, 324 mk.

Ovannämnda nya markbelopp justeras i enlighet med lagen om justering av statens pensioner av år 1960.

Vuosi — År

Vuosi — År	Invalidien luku, joille invalidirahaa on myönnetty — Antal invalider, som beviljats invalidpenning	Invalidirahojen vuotuinen kokonaismäärä — Årliga totalbeloppet av invalidpenning milj. mk
1952	2 463	2.05
1955	1 252	3.87
1960	1 547	7.01
1961	1 470	7.42
1962	1 675	8.61
1963	1 535	10.47
1964	1 492	12.04
1965	1 386	13.11
1966	1 449	14.61
1967	1 640	16.18
1968	1 421	18.55

Invalidiraha voidaan kuitenkin myöntää pienempänäkin invalidin iän, hänen työnsä vähäisyyden tai muun sellaisen syyn takia tahi sillä perusteella, että hän saa vammansa johdosta eläkettä, elinkorkoa tai muuta korvausta.

Vv. 1952—1968 on valtion varoista vuosittain myönnetty uusia invalidirahoja edellä esitetylle määrälle invalideja. Edellä mainittujen invalidirahojen määrä tarkoittaa kunkin vuoden kuudessa jaettuina invalidirahoja.

V:n 1968 aikana myönnettiin uusia invalidirahoja 1 421 invalidille. Näistä oli sokeita 77 sekä työkyvystään yli $\frac{2}{3}$ menettäneitä 655 ja alle $\frac{2}{3}$ mutta yli $\frac{1}{2}$ menettäneitä 638 ja muita 51 (eri syistä alennetut invalidirahat). Vuoden lopussa invalidirahan saajien kokonaismäärä oli 11 112. — Vuoden aikana lakkautettiin ennen myönnettyjä invalidirahoja 235 ja keskeytettiin 195.

Toipilasraha

1950-luvun alussa eräissä kunnissa ryhdyttiin oma-aloitteisesti jakamaan tuberkuloosiparantoloista vapautuneille varattomille ja vähävaraisille henkilöille ns. toipilasrahaa. Tarkoituksena oli sen avulla edes jossain määrin turvata toipilaille

Invalidpenning kan dock utgå med mindre belopp på grund av invalidens ålder, hans ringa arbete eller annan sådan orsak eller på grund därav, att han till följd av sin skada åtnjuter pension, livränta eller annan ersättning.

Under åren 1952—1968 har ur statsmedel årligen beviljats invalidpenning åt föregående antal nya invalider. Förelämnade invalidpenningsbelopp avser det totalbelopp, som använts under året.

Under år 1968 har åt 1 421 invalider beviljats nya invalidpenningar. Av dem var 77 blinda, 655 sådana, vilkas arbetsförmåga var nedsatt med över $\frac{2}{3}$ och 638 sådana, vilkas arbetsförmåga var nedsatt med mindre än $\frac{2}{3}$ men med över hälften och övriga 51 (av olika orsaker nedsatta invalidpenningar). Vid årets slut var totalantalet invalider, som erhållit invalidpenning, 11 112. — Under året har indragits 235 tidigare beviljade invalidpenningar och 195 har avbrutits.

Konvalescentpenningen

I början av 1950-talet började man i ett antal kommuner på eget initiativ utdela s.k. konvalescentpenning till mindre bemedlade personer vid deras utskrivning från tuberkulossanatorium. Avsikten var att med dess hjälp åtminstone i

suotuisimmat taloudelliset olosuhteet toipumiskauden käyttämiseksi riittävään lepoon ja kuntouttamiseen. Toipilasrahaa myöntäneiden kuntien luku rajoittui ensin vain noin 10—15:een, mutta jo muutamassa vuodessa toipilasraha-ajatus levisi varsin laajalle.

Syyskuussa 1964 voimaan astuneen sairausvakuutuslain mukaan maksetaan päivärahaa sairaudesta johtuvan työkyvyttömyyden aikana. Kuntien myöntämien toipilasrahojen määrä on tästä syystä huomattavasti vähentynyt.

V. 1957 jaettiin toipilasrahaa kaikkiaan 479 kunnassa. V. 1963 kuntien luku oli 491 eli 89.8 % ja v. 1968 294 eli 55.0 % kuntien kokonaisluvusta. V. 1968 255 kuntaa jakoi toipilasrahaa vain tub. potilaille, 28 kuntaa sekä tub.- että muille potilaille, 21 kuntaa reumapotilaille ja 22 kuntaa muille potilaille. Näin ollen 52.9 % kunnista on suorittanut toipilasrahaa tub.-potilaille, 3.9 % reumapotilaille ja 4.1 % muille potilaille.

någon mån tillförsäkra konvalescenterna gynn-sammare ekonomiska omständigheter, så att konvalescenttiden i tillräcklig grad kan användas till vila och återhämtning. Antalet kommuner som beviljade konvalescentpenning utgjorde till en början endast 10—15 kommuner, men redan på ett par år fick tanken att utdela konvalescentpenning en rätt stor utbredning.

Enligt sjukförsäkringslagen, som trädde i kraft i september 1964, betalas dagpenning vid arbetsoförmåga som är en följd av sjukdom. Av denna orsak har summan av de konvalescentpenningar som kommunerna beviljar, avsevärt minskat.

År 1957 utdelades konvalescentpenning i 479 kommuner. År 1963 var antalet kommuner 491 eller 89.8 % och år 1968 294 eller 55.0 % av samtliga. År 1968 har 255 kommuner utdelat konvalescentpenning endast åt tub.-patienter 28 kommuner både åt tub.- och andra patienter 21 kommuner åt reumatiska patienter och 22 kommuner åt andra patienter. Sålunda har 52.9 % av kommunerna erlagt konvalescentpenning åt tub.- patienter, 3.9 % åt reumatiska patienter och 4.1 % åt andra patienter.

Toipilasrahaa maksaneet kunnat ja toipilasrahaa saaneet lääneittäin — Antal kommuner som utdelat konvalescentpenning och personer som erhållit bidrag länsvis

Lääni — Län	Kuntia, jotka ovat maksaneet toipilasrahaa Antal kommuner, som utdelat konvalescentpenning till			Toipilasrahaa saaneita Antal personer, som erhållit konvalescentpenning			Toipilasrahaa jaettu Som konvalescentpenning utdelats 1 000 mk
	tub.- potilaille tuberkulösa	reuma- potilaille reumatiska	muille andra	tub.- potilaita tuberkulösa	reuma- potilaita reumatiska	muita andra	
Uudenmaan — Nylands	32	6	6	356	13	23	180.9
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs ...	54	2	5	165	2	6	43.7
Ahvenanmaa — Åländ .	—	—	1	—	—	2	0.4
Hämeen — Tavastehus .	37	2	1	150	2	1	31.9
Kymen — Kymmene ..	8	4	3	16	6	9	5.8
Mikkelin — S:t Michels .	7	1	3	12	2	3	3.6
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	6	1	—	6	1	—	1.1
Kuopion — Kuopio	20	1	—	58	1	—	10.3
Keski-Suomen — Mellersta Finland	9	1	1	19	1	11	10.4
Vaasan — Vasa	45	—	1	239	—	1	58.8
Oulun — Uleåborgs	44	1	1	199	1	1	39.3
Lapin — Lapplands	21	2	—	180	6	—	50.3
Koko maa — Hela landet	288	21	22	1 400	35	57	436.5
Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar .	56	11	12	669	23	40	282.9
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	227	10	10	731	12	17	153.6
V. — År 1967	329	23	20	1 739	52	63	466.3

Sotilasavustukset

Sotilasavustuslaki nykyisessä muodossaan tuli voimaan 1. X. 1948. Sen mukaan sotilasavustuksia jaetaan valtion varoista ja niiden tarkoituksena on turvata asevelvollisen varattomien omaisten elatus ja hoito, mikäli sotapalvelus on heikentänyt näiden toimeentulomahdollisuuksia.

Vv. 1955—1968 myönnettyjen avustusten lukumäärä sekä avustuksiin käytetyt rahamäärät ovat olleet seuraavat.

Vuosi — År	Myönnettyjen avustusten luku Antal beviljade understöd	Avustuksiin käytetty Till understöden utnyttjats 1 000 mk
1955	6 446	2 868
1960	6 207	3 512
1961	6 702	3 961
1962	5 292	3 838
1963	5 579	3 976
1964	5 368	4 492
1965	4 402	3 937
1966	5 190	5 038
1967	5 004	5 109
1968	6 413	7 465

Avustusten luku tarkoittaa kunkin vuoden kuluessa myönnettyjä avustuksia, kun sen sijaan vastaavana vuonna avustuksiin käytettyihin rahamääriin sisältyvät myös ne avustukset, jotka oli myönnetty jo edellisen vuoden puolella, mutta atkuivat vielä yli vuoden vaihteen. Niinpä v.

Militärunderstöden

Militärunderstödslagen i sin nuvarande form trädde i kraft 1. X. 1948. Enligt denna lag utdelas militärunderstöd ur statsmedel och avsikten med dem är att säkerställa obemedlade anhörigas utkomst och vård, så vitt militär-tjänsten försämrat dessas utkomstöjligheter.

Antalet under åren 1955—1968 beviljade understöd samt de för understöden disponerade anslagen har varit följande.

Antalet beviljade understöd	Avustuksiin käytetty Till understöden använts	Uusia avustuksia myönnetty Beviljats nya understöd
1 000 mk	Kaikkiaan Inalles	Kaikkiaan Inalles
6 446	1 698	1 016
6 207	1 057	835
6 702	8	4
5 292	0.39	665
5 579	914	423
5 368	453	341
4 402	235	233
5 190	298	407
5 004	240	101
6 413	320	118
	1.30	358
	1.43	645
	2.07	886
	3.30	708
	7 465	6 413
	1.60	3 210
	4 201	2 629
	3 264	3 784
	5 109	5 004
	1.10	2 672

Antalet beviljade understöd avser understöd, som beviljats under de olika åren, då däremot i de penningbelopp, som utnyttjats under motsvarande år, ingår även de understöd, som hade beviljats redan föregående år men som fortlöpte över årsskiftet. År 1968 beviljades inalles 6 413

Lääni — Län	Voimassa olleiden avustusten luku Antal ikraftvarande understöd	Avustuksiin käytetty Till understöden använts		Uusia avustuksia myönnetty Beviljats nya understöd	
		Kaikkiaan Inalles	Asukasta kohti Per invånare 1 000 mk	Kaikkiaan Inalles	Niistä vaimolle Därav åt hustrun
Uudenmaan — Nylands	1 485	1 698	1.74	1 016	669
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	1 198	1 057	1.56	835	526
Ahvenanmaa — Åland	8	8	0.39	4	4
Hämeen — Tavastehus	982	914	1.47	665	423
Kymen — Kymmene	513	453	1.30	341	210
Mikkelin — S:t Michels	351	235	1.03	233	100
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	567	298	1.52	407	101
Kuopion — Kuopio	436	240	0.90	315	118
Keski-Suomen — Mellersta Finland	509	320	1.30	358	147
Vaasan — Vasa	886	642	1.43	645	385
Oulun — Uleåborgs	1 260	878	2.07	886	349
Lapin — Lapplands	998	722	3.30	708	178
Koko maa — Hela landet	9 193	7 465	1.60	6 413	3 210
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	3 903	4 201	1.86	2 629	1 887
Maalaiskunnat — Landskommuner	5 290	3 264	1.34	3 784	1 323
Vuonna — År 1967	7 752	5 109	1.10	5 004	2 672

1968 myönnettiin kaikkiaan 6 413 avustusta, joiden suuruus oli yhteensä 5.26 milj. mk. Lisäksi maksettiin 2.21 milj. mk sellaisia sotilasavustuksia, jotka oli myönnetty ja osittain myös maksettu v:n 1967 loppupuolella, mutta joita suoritettiin osaksi vielä 1968 alkupuolella; näiden yli vuoden vaihteen jatkuneiden avustusten luku oli 2 780.

V:n 1968 avustuksista 3 210 eli 50.1 % myönnettiin vaimolle ja 3 203 eli 49.9 % muille omaisille. Miten nämä avustukset jakaantuivat eri läänien kesken, selviää edellisellä sivulla olevasta yhdistelmästä.

Lukumääräisesti eniten on avustuksia myönnetty v:n 1968 aikana Helsingissä, 486, Turussa 191 ja Tampereellä 169. 2 kaupunkia ja 42 maalaiskuntaa on ilmoittanut, ettei niissä myönnetty sotilasavustuksia v. 1968 lainkaan. V:een 1967 verrattuna avustusten luku on noussut 28.2 %.

understöd till ett belopp av 5.26 milj. mk. Dessutom utbetalades 2.21 milj. mk sådana militärunderstöd, som beviljats och delvis redan utbetalats under senare hälften av år 1967, men som till en del erlades ännu under förra hälften av år 1968. Antalet sådana över årsskiftet fortsatta understöd steg till 2 780.

Av understöden under år 1968 beviljades 3 210 eller 50.1 % hustrun och 3 203 eller 49.9 % övriga anhöriga. Huru dessa understöd fördelade sig på de olika länen framgår av föregående sammanställningen.

Det största antalet understöd år 1968 har beviljats i Helsingfors, 486, i Åbo 191 och i Tammerfors 169. 2 städer och 42 landskommuner har uppgivit att under år 1968 några militärunderstöd inte beviljats på dessa orter. I jämförelse med år 1967 har antalet understöd stigit med 28.2 %.

Contents and summaries

Contents

<i>Text</i>	<i>Page</i>	<i>Text</i>	<i>Page</i>
I. Organization of welfare work and welfare institutions	7	Care of the disabled	102
II. Social assistance	10	Aid to the disabled	104
III. Child welfare		Aid to convalescents	105
Kindergartens	22	Military allowances	107
Communal child welfare	24		
Children's homes	37	Tables	
Approved schools	40	I. Organization of communal social welfare work and institutions under Social Committees	3
Activity of children's guardians	45	II. Number of communal homes and communal children's homes, beds and bed-days	4
Prepayments of Maintenance	51	III. Different forms of social assistance	5
IV. Communal homemakers	53	IV. Public assistance, relief cases and recipients of relief	6
V. Institutions for mentally deficient	57	V. Children in child welfare	8
VI. Treatment of vagrants and care of alcoholics and drug addicts	62	VI. Grants in aid and allowances disbursed from State funds	9
Institutions for the treatment of alcoholics and drug addicts	71	VII. Expenditure on communal social welfare	10
Workhouses	72	VIII. Communal social welfare income	14
VII. Expenditure on communal social welfare work	75	IX. Income and expenditure of communal homes	16
VIII. Social allowances		X. Income and expenditure of communal children's homes	18
Maternity allowances	89	XI. Expenditure and income of communal homes and children's homes of communal unions	20
Child allowances	90	XII. Summary of the costs of communal social tasks	22
Family allowances	93		
Special child allowances	96		
Housing subsidies for families with children and family dwelling allowances	98		
Grants in aid for vocational training	101		

Summaries

Organization of social welfare work and welfare institutions. For legally-prescribed Social Welfare Work Finland was divided in 1968 into 535 Social Welfare communities. In 522 communes a special Social Welfare Board acts as the central agency. The Board can be divided into sections for different branches. Three cities have, in addition, a special Child Welfare Board. The number of Communal Homes is 398. 313 Communal Homes have a separate department for the chronically ill and 45 Homes a department for the mentally ill. The number of communal Children's Homes was 125 in all, owned by 71 communes; one city has a communal School Home. (Approved Schools).

Social assistance. In 1968 the number of relief cases in the whole country, not including those in communal homes and mental hospitals, was 112 609, 30.3 % of which were men living alone, 35.9 % women living alone and 33.7 % married couples. In addition, 126 children received aid under their own name. 43 632 or 34.6 % of the total number of relief cases consisted of families with children. 10.8 % of these had only one child to support, 8.7 % two children, 6.1 % three, and 9.1 % at least four or more children. In addition the number of relief cases in communal homes and mental hospitals was 44 620. As relief was given total to 217 779 persons over fifteen (the figure includes wives and husbands of recipients), 119 389 children in families receiving aid, and 126 children without families, the total number of persons affected by social assistance was 337 294 or 7.2 % of the registered population, and excluding relief cases in communal homes and mental hospitals 285 795 or 6.1 % of the population.

53.3 % of the total number of cases occurred in urban communes and 46.7 % in rural districts.

A total of 89 225 persons were in institutions, 165 were placed in private homes and 84 560

were given home relief only. 38 785 persons were cared for in communal homes.

The age of those living alone and of the breadwinners, not including relief cases in communal homes and mental hospitals, varied as follows: 16—19 years of age 6.3 %, 20—39 years 31.0 %, 40—59 years 36.4 %, 60—64 years 8.1 %, 65 years of age and over 18.1 %.

Kindergartens. The number of kindergartens receiving state aid was in 1968 355 in all, 266 of them maintained by local authorities and 89 by private associations. 324 of them were situated in urban communes and only 31 in rural districts. The total of places was 22 910 and the number of children 22 404 on September 15, 1968. Most kindergartens, 64.2 %, had both a half-day section and a whole-day section. 28.7 % had only a half-day section and 7.1 % only a whole-day section. The total number of places in half-day sections was 16 257 and in whole-day sections 6 653.

The total of the teachers was 1 182, 96.4 % or 1 140 of them had the required competence.

Communal child welfare. Children subject to measures under the Child Welfare Act are divided into two groups: neglected children, i.e. those whose parents are deceased or have deserted them or cannot take care of them, and children under protective supervision, i.e. those subject to measures because of misconduct. The measures are either preventive, or the Social Welfare Board takes the child in charge.

Preventive measures had been taken in regard to 583 neglected children and 5 010 children under protective supervision. Parents of 49 neglected children had been given a warning, and a supervisor had been appointed for 534 children. A warning had been issued to 3 603 children under protective supervision for offences against the law or against school regulations, for vagrancy, or inebriation, while 1 407 had been placed under probation.

The total number of children taken charge of in 1968 was 13 394, of whom 11 764 or 87.8 % were neglected and 1 630 or 12.2 % under protective supervision. The majority of the children in both categories were boys, 53.8 % and 69.0 % respectively, the girls making up 46.2 % and 31.0 % of the total.

Of all the neglected children 2 109 or 17.9 % were taken charge of in 1968; the corresponding figures for children under protective supervision was 448 or 27.5 %. Institutions, mainly children's homes, had care of 5 960 and private fosterhomes of 5 804 neglected children. Only 165 of the children under protective supervision were in private fosterhomes, while 1 465 were placed in institutions. Communal children's homes took care of 4 541.

The age distribution of the neglected children was as follows: under 2 years of age 9.3 %, 2—6 years 22.3 %, 7—15 years 55.1 %, 16 years of age and over 13.3 %. Those under protective supervision were usually older: 7—15 years old 35.8 %, 16 years of age 17.8 %, 17 and over 46.3 %.

Most of the neglected children were taken charge of after they had lost their natural supporter. 7.9 % were father- or motherless or orphans, and 9.0 % had been deserted by their father, mother, or both. Only 10.5 % had been taken charge of because they suffered from illness or some other deficiency. In 21.1 % of the cases the parents were incapable of taking care of their children because of illness, reduced capacity for work, unemployment or lack of time owing to work, but 28.1 % of the total number of children were without home care as a consequence of the parents' negligence, alcoholism, vagrancy, cruelty or other shortcoming. 15.1 % had been taken charge of on the ground of deficient housing.

Children under protective supervision were taken charge of because of delinquency in 45.1 % of the cases; 20.6 % had failed to go to school or offended against school regulations. For 21.7 % of these children the cause was vagrancy and for 4.9 % inebriation.

Children's homes. At the end of December 1968 there were 208 children's homes. 124 of them owned by the local authorities and 84 by private organizations.

A total of 4 239 children were cared for in them. These were distributed by types of children's homes as follows: ordinary children's homes 1 542

ordinary and infants' department 894, homes for infants 264, reception homes 282, family group homes 126, homes for mothers and children 143, reception homes for special education 138, homes for young persons 343, homes for problem children 106, homes for the mentally retarded 267, homes for cripples 26 and homes for tuberculous children 108.

The total of the nursing staff at the children's homes was 1 367, which makes an average of 3.1 children per member of the nursing staff. 79.6 % of the staff had attended an educational institute or taken a course in children's nursing. The number of trainees and pupils amounted to 524 and that of the domestic staff to 731 or on the average one person per 5.8 children.

The nursing staff was relatively most numerous at the reception homes for special education: 1 nurse per 1.7 children. The ratio was 1.9 in homes for tuberculous children, 1.8 at reception homes. The nursing staff: children ratio was smallest in homes for mothers and children (4.5).

51 % of the children were of school age, under 16 years. Those under 1 year of age accounted for 11 % and all children under school age (7 years) for 37 %.

Approved schools. The number of approved schools in 1968 was 15, of which 12 were owned by State, 1 owned by commune and 2 owned by private bodies. There were 4 approved schools for girls and the other 11 were for boys. At the beginning of the year there were enrolled 838 boys and 368 girls, at the end of the year the corresponding numbers were 724 and 315.

All pupils of the approved schools were removed of their parental rights according to the law of child care. 8 % of the new pupils were taken into care against their parents' will.

Of the pupils admitted in approved schools during the year 11.3 % were under 13 years, 54.0 % 13—15 years and 34.7 % 16—19 years of age. Of the total of pupils during the year 85.8 % were legitimate, 44.3 % whose parents lived together and 21.6 % whose parents were divorced. 70.2 % of the pupils came from towns, 13.9 % from other centres of population and 15.9 % from rural districts.

On arrival in approved school 65 % of the pupils were at compulsory school age, but only 41 % attended schools.

Of the dismissed pupils 44 % had got a job, 34 % returned home, 2 % entered military service and 7 % got married.

Activity of children's guardians. According to the reports for 1968 sent to the Bureau of Social Research by the guardians of children born out of wedlock, there were 34 399 children listed at the end of the year in the registers kept by the guardians. In 1968 3 372 children were entered and 3 218 struck off. The reduction was mainly children attaining 17 years of age. For the majority of the children, 73.7 %, maintenance had been settled. In 1968 the liability for maintenance was settled in 2 113 cases, 74.4 % of them by agreement and 25.6 % in the courts. The maintenances have been recovered through children's guardians amounted to 9.92 million marks. In addition Social Welfare Boards have recovered 2.07 million marks of maintenances to children born out of wedlock and have made prepayment of maintenance for 3.24 million marks.

Prepayments of maintenance. Under the act which entered into force on January 1, 1964, prepayment of maintenance may be made from public funds for a child whose maintenance payment has been neglected within the prescribed time by the person liable to pay maintenance. The prepayment decision is made by the Social Welfare Board which also collects the maintenance due to a child who has been prepaid and the reimbursement for the prepayment. If it proves impossible to collect the reimbursement, the State meets 75 per cent of the cost and the remainder is the responsibility of the local authorities who sanctioned the prepayment.

The prepayment is limited to 40 marks per month.

In 1968 prepayment of maintenance was made to 36 232 children to a total of 12.08 million marks. Social Welfare Boards succeeded in recovering 2.62 million marks of the prepayments and maintenance for the subsistence of children to a total of 6.16 million marks.

Communal homemakers. The Act on Communal Homemakers became effective in 1951. In the same year, communal homemakers' posts were established in 256 communes. In 1968 they existed in 512 communes, totalling 1 995. 139 communes had only one communal homemaker, 117 communes had 2 and 256 communes 3 or more.

In 1968 the total number of the families receiving home help was 59 063, of whom 17.8 %

were aged persons living alone. Visits of homemakers to these families totalled 257 247, of which 107 658 cases were visits to aged persons living alone. 11.6 % of the families receiving home help consisted of 2 persons, 20.4 % consisted of 3—4, 34.8 % of 5—7 and 12.7 % of a minimum of 8 persons.

The expenditure on communal homemakers totalled 20.66 million marks in 1968. State subsidies and remuneration for the services of the homemakers in the country as a whole totalled 10.64 million marks, and the local authorities contributed 9.84 million marks.

Institutions for the mentally deficient. Of the 18 institutions for the care of the mentally defective in the country, the State owns 4, the city of Helsinki 1 and the association of rural communes and private bodies 13. The number of patients in these institutions was 3 216 at the beginning of 1968 and 3 660 at the end of the year.

Of the year-end total, viz. 3 660, 4.3 % were under 5 years of age, 12.1 % were aged 5—9, 24.1 % were 10—14, 25.8 % were 15—19 and 33.7 % older.

Female patients totalled 41.5 % and male 58.5 %. Grouped by the degree of mental deficiency, 1 506 (41 %) were idiots, 1 316 (36 %) imbeciles and 708 (19 %) debiles.

Of the 1 136 discharged during the year 70 were discharged dead.

Of the 39 day nurseries for the care of the mentally deficient 18 were owned by the local authorities and 21 by private associations. The number of patients in these establishments was 863 at the beginning of 1968 and 1 025 at the end of the year.

Of the year-end total, viz. 1 025, 2.2 % were under 5 years of age, 17.4 % were aged 5—9, 27.9 % were 10—14, 27.1 % were 15—19 and 25.4 % older.

Female patients totalled 45.8 % and male 54.2 %. Grouped by the degree of mental deficiency, 60 (6 %) were idiots, 547 (53 %) imbeciles and 356 (35 %) debiles.

Treatment of vagrants. In 1968 the number of persons held under the Vagrancy Law was 1 197, of whom 92.8 % lived in urban communes and only 7.2 % in rural communes. 52.2 % of the vagrants were women and 47.8 % men. 36.5 %

were under 25 years of age. 35.3 % were 25—39 years and 28.0 % over 40 years.

The reasons for the treatment were quite different for men and women. Most of the men placed under treatment as vagrants, had refused to work, 55.3 %, or were merely tramps, 13.1 %. The majority of the women, 47.2 %, on the other hand, were counted as vagrants because of prostitution; 28.3 % had refused to work and 19.7 % had been addicted to vagrancy.

Of the measures taken with vagrants, a warning was issued to 24.9 % and 37.7 % were placed under supervision. 10.9 % were sent to a workhouse and 1.0 % were given hard labour. 21.7 % were placed under supervision after their release from institutions.

Care of alcoholics and drug addicts. The new Act on Care of Alcoholics and Drug Addicts comprises not only persons misusing alcohol but also misusers of medicaments and other intoxicating substances. The Act comprises also persons under 25 years supervised for temperance.

The number of persons in care of alcoholics and drug addicts in 1968 was 15 484, 95.8 % of whom were men. Of this number 78.2 % were urban dwellers and 21.8 % rural dwellers. The number of persons misusing alcohol was 15 388 and that of misusers of only medicaments and other intoxicating substances 96. Occasional misusers between the ages of 18 and 24 were 4 826 or 31.2 % of all, and persons in care as chronic misusers were 10 658 or 68.8 % of all. The percentage of young chronic misusers, i. e. those under 25 years, was only 7.9 %, that of persons of 25—39 years 37.0 % and over 40 years 55.1 %.

Persons addicted to alcoholic or other intoxicating substances were usually placed under care after having been detained not less than three times within a year for drunkenness, or for causing damage and creating a disturbance. The former group comprised 35.0 % and the latter 23.3 % of all chronic misusers.

Instruction and guidance was issued to 34.9 % of chronic misusers, 21.5 % were under temperance supervision, 32.9 % were ordered to homes of alcoholics and drug addicts and into hospitals or other institutions, and 10.7 % were placed under supervision after their release from institutions. — Instruction and guidance was issued to 95.8 % of occasional, young misusers and 4.2 % were under temperance supervision.

Persons cared for in homes for alcoholics and drug addicts. During 1968 the total number of homes for alcoholics and drug addicts in Finland was 9; 3 of them were owned by the State, 3 by private organizations, 2 by local authorities' confederations and 1 by the Capital. A total of 2 863 inmates were registered in these homes in the course of 1968, a part of them, however, were away from the homes for a short period of the time. The treatmentdays of the persons cared for totalled 166 447, averaging about 58 days per inmate. Of the persons who entered the homes in 1968 79 % had been admitted on request, 2 % were dangerous and 19 % were admitted by order of the administrative district governor.

Workhouses. In 1968 there were 9 workhouses, 7 of which were owned jointly by several communes, 1 by the city of Helsinki and 1 by the State. The number of inmates in these workhouses was 2 402, 92 % of whom were men and 8 % women. Of all inmates 10.3 % were vagrants, 64.6 % persons sent to workhouses under the Law on Responsibility for Support of Children and 25.1 % public assistance inmates.

The total number of days of care was 217 290, of which vagrants accounted for 12.3 %, public assistance recipients for 25.2 % and persons who had neglected to support their children for 62.5 %.

The costs of social welfare. Social welfare expenditure in 1968 amounted to 447.43 million marks, of which 273.75 million was spent by urban communes and 173.68 million by rural communes. 66.0 % of the total welfare expenditure was disbursed on public assistance. Child welfare costs amounted to 19.4 % of the total. Administrative expenses accounted for 9.8 %, the care of vagrants and alcoholics and drug addicts for 0.2 %.

Maternity allowances. Maternity allowances were paid during 1968 to 70 532 mothers for 71 247 children. The allowance, according to the law, was 50 marks for each new-born child. Of the total maternity allowances paid, 3.86 million marks, 71.5 % was disbursed in the form of baby's outfits and 28.5 % in cash or in other forms.

Child allowances. According to the Child Allowance Act of July 22, 1948, the State pays a quarterly child allowance for every child under 16 years of age who is a Finnish citizen resident in Finland. The allowance rate for each child per month was in 1968 17.33 marks for the first child, 20.50 marks for the second and 24.67 marks for the third and every following child. The number of families receiving child allowances in 1968 totalled 640 164, and the total number of children entitled to child allowance in these families was 1 275 476, or 27.3 % of Finland's population. Of the families in question, 43.5 % had only one child under 16, 31.8 % had two children, 14.6 % three, 5.9 % four and 4.2 % at least five children entitled to the allowance. The total amount paid in child allowances in 1968 was 305.88 million marks.

Family allowances. On the strength of the Family Allowance Act passed on April 30, 1943, and subsequently amended several times, family allowances from State funds were granted in 1968 to 55 437 families with a total of 252 990 children under 16 years, or under 20 and still continuing their education or incapable of work; family allowances were paid for 116 331 of these children. The amount of the family allowance varied between 65 and 76 marks, depending on the cost of living rating of the locality. The total of State funds expended on family allowances was 7.89 million marks. The majority of this total was paid to the families in kind.

Special child allowances. The Act on Special Child Allowances entered into force on April 1, 1961. It foresees a special child allowance from State funds for children who need special economic support for their subsistence, care and education.

The number of children receiving special child allowances in 1968 was 78 630 or 6.2 % of children receiving child allowances. The number of recipients was 42 735. Of children receiving special child allowances 46.4 % had a mother or father who received national pension, and 40.4 % were orphans and children who had lost one parent and the surviving parent had not remarried. The special child allowance may be paid for a child born out of wedlock if the person liable for her/his maintenance has died without leaving the funds to meet this obligation or if it has not been possible to enforce the payment of maintenance for the child, in 1968 3.2 % of all.

A special child allowance is also paid for a child cared for in a private home, a child who, because of physical or mental retardation, a disease or trauma, is permanently so helpless as to require constant supervision and care, in 1968 10 % of all.

The special child allowance for an orphan or helpless child is 368 marks per year and for other children 184 marks. The special child allowance is paid up to the age of 16, except that for a child continuing his/her schooling or studies it is paid up to the age of 20.

The granting of special child allowance presupposes in general that the number of tax assessment units of the child and his/her parents does not rise above the limit fixed by the Government. The total amount paid in special child allowances in 1968 was 16.16 million marks.

Housing subsidies for families with children. The Act on Housing Subsidies for Families with Children came into effect at the beginning of 1962. According to the statistics for the year 1968, without the subsidies families would have paid 40 % out of their total income in housing expenditure, but after the allotment of housing subsidies this expenditure was reduced to 24 %.

Housing subsidies under the act were granted total to 17 129 families in 1968. The average amount of the housing subsidy was 131 marks and the average gross income of all members of the subsidized families 887 marks per month. Children under 16 in the subsidized families averaged 3.0. The average area of rooms in the flats was 66.3 sq.m., and dwelling density 1.4 persons per room.

Grants in aid for vocational training. Under the Act on Financial Assistance for Vocational Training, in force from the beginning of 1945, grants, study loans, and sickness benefits are granted out of State funds for young persons of small means who require help with their vocational studies. A total of 4.72 million marks was given in 1968 as grants to 16 444 trainees and 2.23 million marks in the form of study loans to 7 565 trainees. The average amount of the study loans in that year was 283 marks and of the grants 280 marks.

Care of the disabled. Under the Act on Care of the Disabled, effective from 1947, a disabled

person is given medical care, training and rehabilitation to improve his working ability and his chances of earning a living.

Medical care in 1968 was as follows: 2 412 disabled were given hospital treatment and 4 166 received a prothesis, invalid's chair etc.

The training comprises basic and trades training and also economic assistance for general education. In 1968 basic training was given to 77 disabled and 540 received trades training. A grant-in-aid for general education was awarded in 1968 to 58 disabled and a study grant to 47 disabled.

Rehabilitation includes, in addition to procuring work for the disabled through a labour exchange or placing him in work by other means, financial assistance to the disabled in the pursuit of his trade or occupation. In 1968 grants-in-aid were given to 96 disabled and 72 disabled were given a loan.

The loans granted to the disabled, totalled 122 000 marks in 1968.

Aid to the disabled. The Act on Aid to the Disabled entered into force at the beginning of 1952. Under it, a blind person unable to orientate in a place unknown to him is paid at the last quarter of 1968 645 marks; other disabled persons with a working capacity reduced by at least two-thirds, receive 447 marks, and a disabled person less than two-thirds but at least half incapacitated for work receives 324 marks.

In 1968 aid was granted to 1 421 disabled, the total sum paid out being 18.55 million

marks. At the end of 1968 recipients of aid to the disabled totalled 11 112.

Aid to convalescents. At the beginning of the 'fifties' some communes began on their own initiative to distribute so-called convalescence payments to persons of no means or small means discharged from tuberculosis sanatoria. The purpose of this relief was to ensure better economic conditions for the convalescents so that they could use their period of convalescence for rest and rehabilitation.

294 communes, i.e. 55.0 % of all communes in the country, distributed convalescence payments in 1968. 255 communes gave convalescence payments only to TB patients and 28 communes to both TB and other patients. Convalescence payments were made in 1968 to a total of 1 400 TB patients, 35 rheumatic patients and 57 other patients, the total sum being 436 496 marks.

Military allowances. The Act on Military Allowances in its present form took effect on October 1, 1948. Under it, military allowances are distributed out of State funds to ensure the subsistence and care of a conscript's relatives without means if his military service reduces their possibilities of making a living.

Military allowances were granted in 1968 to 6 413 persons, totalling 7.47 million marks.

Of the allowances granted in 1968, 3 210 or 50.1 % were paid to wives and 3 203, 49.9 % to other relatives.

44 communes have reported that no military allowances were paid by them in 1968.

Tauluissa olevien tekstien englanninkieliset
käännökset (vert. s. 109)

English translation of the table texts
(comp. p. 109)

	Sivu		Page
I. Lääni	3	I. County	3
Kaupungit, kauppalat — Maalaiskunnat ..	3	Towns, market towns — Rural communes ..	3
Huoltoyhdyksuntia, joissa oli erityinen sosiaa-		Welfare communities with a special board of	
lilautakunta	3	social welfare	3
jakamaton — 2 tai us. -osastoinen	3	undivided — in 2 or more sections	3
sosiaalisihiteeri tai -johtaja	3	social secretary or director	3
kunnalliskoteja — kaikkiaan	3	communal homes — total	3
niissä osasto		with a separate department for	
mielisairaille — muille sairaille	3	the mentally ill — other sick persons	3
osuus yht. kunnalliskotiin	3	share in a communal home owned jointly	
		by several communes	3
kunnallisia kodinhoitajia	3	communal homemakers	3
kuntien luku — virkojen luku	3	number of communes — number of home-	
		makers	3
kunnallisia lastenkoteja	3	communal children's homes	3
II. Kunnalliskodit	4	II. Communal homes	4
Lastenkodit	4	Children's homes	4
Laitosten luku	4	Number of institutions	4
Palkkaluku	4	Number of beds	4
Yleinen osasto	4	General ward	4
Sairasosasto	4	Sick ward	4
Mielisairasosasto	4	Mental ward	4
Hoitopäiviä	4	Bed-days	4
III. Laitoksissa olleet	5	III. Persons in institutions	5
Yksityiskotihoidossa olleet	5	Persons placed into private homes	5
Pääasiassa kotiavustusta saaneet	5	Persons in receipt of home relief principally ..	5
IV. Yksinäisiä miehiä	6	IV. Men living alone	6
lapsia huollettavana	6	with children to support	6
Yksinäisiä naisia — aviopareja	6	Women living alone — married couples	6
Yksinäisiä lapsia	6	Children without families	6
Avunsaajia ja avustettujen perheiden per-		Recipients of aid and members of families	
heenjäseniä	6	receiving relief	6
Kunnalliskotitapaukset	7	Relief cases in communal homes	7
Mielisairaalatapaukset	7	Relief cases in mental hospitals	7
V. Varoitus- ja suojeluvalvontatapaukset	8	V. Cases involving warning and protective su-	
Turvattomat	8	pervision	8
Suojelukasvatusta tarvitsevat	8	Neglected children	8
Varoitettuja	8	Children in need of reform training	8
Valvonnassa	8	Warned	8
Huostaanotetut lapset	8	Under supervision	8
Children taken in charge		Children taken in charge	8
VI. Äitiysavustusta saaneita	9	VI. Recipients of maternity benefit	9
Lapsilisää saaneita	9	Recipients of child allowance	9
perheitä — lapsia	9	families — children	9

	Sivu		Page
Perhelisää saaneita	9	Recipients of family allowance	9
lisään oikeutettuja lapsia	9	children entitled to allowance	9
Erityislapsilisää saaneita	9	Recipients of special child allowance	9
Myönnettyjä sotilasavustuksia	9	Military allowances	9
VII. Hallinto	10	VII. Administration	10
Avohuolto	10	Outdoor welfare	10
Ehkäisevä huoltoapu	10	Preventive public assistance	10
Kotiaavustus, myös avohuollon sairaan- hoito ja huoneistomenot	10	Home relief, including medical and housing expenses in outdoor welfare	10
Korvaukset muille kunnille	10	Compensation to other communes	10
Työtuvat	10	Workshops	10
Muut menot, myös kuljetus ja hautaus	10	Other costs, including transport and funeral	10
Laitoshoito	10	Institutional care	10
omassa tai yhteisessä kunnalliskodissa	10	in own or jointly-owned communal homes in communal homes of other communes	10
toisen kunnan kunnalliskodissa	11	in mental hospitals	11
mielisairaaloissa	11	in general or other hospitals, including institutions for invalids, sensory defects etc. in workhouses	11
yleis- ja muissa sairaaloissa, myös invalidi-, aistiviallis- yms. laitoksissa	11	in other welfare institutions	11
työlaitoksissa	11	Contribution to workhouse costs	11
muissa huoltolaitoksissa	11	Care of the mentally retarded	11
Osuudet työlaitosten käyttömenoihin	11	Child welfare	12
Vajaamielishuolto	11	Vocational training of children who are wards	12
Lastensuojelu	12	summer holidays	12
Huostaanotettujen ammattiopetus	12	in school homes	13
kesävirkestys	12	in private children's homes	13
koulukodeissa	13	Care of vagrants	13
yksityisissä lastenkodeissa	13	Care of alcoholics and drug addicts	13
Irtolaishuolto	13	Support to social assistance associations	13
Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huolto	13	Contribution to support part of national pension	13
Avustukset sosiaalihuollon alalla toimiville yhdistyksille	13	Communal homemakers	13
Osuudet kansaneläkkeiden tukiosakustannuk- sista	13	Aid to convalescents, summer holidays for mothers in poor circumstances and housing subsidies for the aged	13
Kodinhoitotoimi	13	VIII. Payments on estates of the deceased	14
Toipilasarhat, vähävaraisten äitien kesä- virkestys ja vanhusten asumistuki	13	Other general income of social welfare	14
VIII. Maksut kuolinpesien jäämistöistä	14	Compensation from	14
Huoltotoiminnan muut yleistulot	14	the State under the Public Assistance Act	14
Korvaukset	14	the State for evacuees	14
valtiolta huoltoapulain mukaan	14	the State on other grounds	14
valtiolta sotasiirtolaisista	14	other communes — private persons	14
valtiolta muilla perusteilla	14	Income from workhouses	14
muilta kunnilta — yksityisiltä	14	Other income, including donations and interest from funds	14
Työtuvan tulot	14	Compensation from the State under article 39 of the Child Protection Act	15
Muut tulot, myös lahjoitukset ja rahastojen korot	14	Funds utilised by communes on social welfare work	15
Korvaukset valtiolta lastensuojelulain 39 §:n mukaan	15	IX. Wages and salaries inclusive of social security premiums	16
Kuntien huoltotoimintaan käyttämät varat	15	Housing costs	16
IX. Palkkaukset sosiaaliturvamaksuineen	16	Purchase and maintenance of furniture	16
Huoneistomenot	16	Medicines and medical supplies	16
Kaluston uusintahankinta ja kunnossapito	16	Foodstuffs	16
Lääkkeet ja hoitotarvikkeet	16	Purchase and maintenance of clothing	16
Ravintotarvikkeet	16	Cleaning materials and laundry	16
Vaatteiston uusintahankinta ja kunnossapito	16	Recreation costs	16
Puhdistustarvikkeet ja vaatteiston pesu	16	Care of kitchen garden and domestic animals	17
Viihdytysmenot	16		
Kasvitarhan ja kotieläinten hoito	17		

	Sivu		Page
Kehoitusrahat	17	<i>Encouragement grants</i>	17
Hoidettavien työtarvikkeet	17	<i>Materials for the work done by residents</i>	17
Valtionapu	17	<i>State support</i>	17
Oman kunnan osuus	17	<i>Net costs of commune</i>	17
Vastikkeet luontoissuorituksista	17	<i>Payments in kind to employees</i>	17
Hoidettavien työ	17	<i>Work done by residents</i>	17
X. Hoidettavien käyttörahat	19	X. <i>Money at residents' disposal</i>	19
XI. Osuus ja hoitomaksut	21	XI. <i>Payments for support and treatment</i>	21
XII. Koko pääluokka	22	XII. <i>Whole main class</i>	22
Kuntien nettomenot	22	<i>Net costs of communes</i>	22
Asukasta kohti	22	<i>Per inhabitant</i>	22

TAULUJA—TABELLER

TABLES

1968

I. Kuntien sosiaalihuollon hallinto ja sosiaalilautakuntien alaiset laitokset vuonna 1968 — Den kommunala socialvårdens administration och socialnämnderna underlydande anstalter år 1968

Lääni — Län	Huoltoyhdyksuntia, joissa oli — Vårdsamhällen med											
	Huoltoyhdyksuntia Vårdsamhällen		erityinen sosiaali- lautakunta särskild social- nämnd		sosiaalisitt. tai -johtaja socialsekr. eller -direktör	kunnalliskoteja kommunalhem			kunnallisia kodinhoitajia kommunala hemvårdarin- nor		kunnallisia lastenkoteja kommunala barnhem	
			jakamaton odelad	2- tai ns- osastoinen 2 l. flera avdeln.		kaikkiaan inalles	niissä osasto med avdelning för		osuus yht. kunnalliskotiin andel i gemensamt kommunalhem	kuntien luku		kommunen antals
	mieli- sairaille sinnessijuka	muille sairaille övriga sjuka			virkojen luku		antals tjänster					
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	46	27	18	37	43	—	38	3	45	359	13	
Kaupungit — Städer ¹⁾	13	5	8	13	13	—	13	—	13	256	5	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	33	22	10	24	30	—	25	3	32	103	8	
<i>Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs</i>	110	83	21	77	70	4	54	38	98	253	8	
Kaupungit — Städer ¹⁾	12	2	10	12	12	1	11	1	12	99	4	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	98	81	11	65	58	3	43	37	86	154	4	
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	16	14	—	1	1	—	1	14	12	15	—	
Kaupunki — Stad	1	1	—	1	—	—	—	—	1	4	—	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	15	13	—	—	1	—	1	14	11	11	—	
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	57	35	22	48	51	6	45	5	57	234	9	
Kaupungit — Städer ¹⁾	9	—	9	9	9	—	7	—	9	111	6	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	48	35	13	39	42	6	38	5	48	123	3	
<i>Kymen — Kymmene</i>	33	17	15	28	24	5	19	6	32	116	12	
Kaupungit — Städer ¹⁾	7	—	7	7	7	1	7	—	7	54	7	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	26	17	8	21	17	4	12	6	25	62	5	
<i>Mikkelin — S:t Michels</i>	30	17	13	29	29	9	20	—	30	108	6	
Kaupungit — Städer	4	—	4	4	4	—	2	—	4	23	2	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	26	17	9	25	25	9	18	—	26	85	4	
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i> ..	21	10	11	20	20	3	17	—	21	102	4	
Kaupunki — Stad ¹⁾	4	2	2	4	4	—	4	—	4	18	1	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	17	8	9	16	16	3	13	—	17	84	3	
<i>Kuopion — Kuopio</i>	29	20	9	29	28	1	22	—	29	129	2	
Kaupungit — Städer ¹⁾	4	—	4	4	4	—	3	—	4	31	2	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	25	20	5	25	24	1	19	—	25	98	—	
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finland</i> ..	34	25	9	29	27	4	19	6	34	131	6	
Kaupunki — Stad ¹⁾	3	—	3	3	3	—	2	—	3	28	2	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	31	25	6	26	24	4	17	6	31	103	4	
<i>Vaasan — Vasa</i>	78	58	17	56	48	4	37	25	73	170	3	
Kaupungit — Städer ¹⁾	9	3	6	6	9	—	7	—	9	50	2	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	69	55	11	50	39	4	30	25	64	120	1	
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	56	36	20	41	42	8	33	9	56	245	3	
Kaupungit — Städer ¹⁾	6	—	6	6	6	1	5	—	6	52	1	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	50	36	14	35	36	7	28	9	50	193	2	
<i>Lapin — Lapplands</i>	25	16	9	22	15	1	8	5	25	133	5	
Kaupungit — Städer ¹⁾	4	—	4	4	4	—	3	—	4	28	3	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	21	16	5	18	11	1	5	5	21	105	2	
Koko maa — Hela landet	535	358	164	417	398	45	313	111	512	1 995	71	
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	76	13	63	73	75	3	64	1	76	754	35	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	459	345	101	344	323	42	249	110	436	1 241	36	
V. — År 1967	536	357	164	415	397	48	312	112	507	1 932	77	

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

²⁾ Näistä 59 kahden tai useamman kunnan yhteisiä kunnalliskoteja — Härav 59 gemensamma kommunalhem för tvenne eller flere kommuner

³⁾ Vrt. ¹⁾ — Jfr. ²⁾

II. Kunnalliskotien ja kunnallisten lastenkotien luku, hoitopaikka- ja hoitopäiväluvut v. 1968
Antal kommunalhem och kommunala barnhem, vårdplatser och vård dagar år 1968

Läni — Län	Kunnalliskodit — Kommunalhem						Lastenkodit Barnhem		
	Laitosten luku Antal anstalter	Paikkaluku — Antal platser				Hoitopäiviä Vård dagar	Laitosten luku Antal anstalter	Paikkaluku Antal platser	Hoitopäiviä Vård dagar
		Yleinen osasto Allmän avdelning	Sairasosasto Sjukavdelning	Mielisairas- osasto Sinnessjukavd.	Yhteensä Summa				
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	48	2 766	1 302	—	4 068	1 508 207	37	1 056	315 685
Kaupungit — Städer ¹⁾	18	1 795	654	—	2 449	925 853	27	848	249 477
Maalaiskunnat — Landskommuner	30	971	648	—	1 619	582 354	10	208	66 208
<i>Turun ja Porin —</i>									
<i>Abo och Björneborgs</i>	74	2 746	1 100	96	3 942	1 403 795	18	511	145 531
Kaupungit — Städer ¹⁾	16	1 105	392	31	1 528	546 479	14	450	125 033
Maalaiskunnat — Landskommuner	58	1 641	708	65	2 414	857 316	4	61	20 498
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	1	45	22	—	67	23 914	—	—	—
Kaupunki — Stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	1	45	22	—	67	23 914	—	—	—
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	55	2 379	1 095	154	3 628	1 335 586	20	453	142 781
Kaupungit — Städer ¹⁾	13	1 198	321	—	1 519	543 542	17	405	119 292
Maalaiskunnat — Landskommuner	42	1 181	774	154	2 109	792 044	3	48	23 489
<i>Kymen — Kymmene</i>	26	1 101	779	117	1 997	766 006	14	340	103 543
Kaupungit — Städer ¹⁾	9	578	489	40	1 107	418 877	9	255	76 658
Maalaiskunnat — Landskommuner	17	523	290	77	890	347 129	5	85	26 885
<i>Mikkelin — S:t Michels</i>	29	1 165	498	250	1 913	721 702	6	102	34 452
Kaupungit — Städer	4	209	52	—	261	95 167	2	29	10 233
Maalaiskunnat — Landskommuner	25	956	446	250	1 652	626 535	4	73	24 219
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i>	20	745	469	81	1 295	475 433	4	89	27 251
Kaupunki — Stad ¹⁾	4	160	142	—	302	105 678	1	30	9 431
Maalaiskunnat — Landskommuner	16	585	327	81	993	369 755	3	59	17 820
<i>Kuopion — Kuopio</i>	29	1 107	508	20	1 635	624 267	3	70	19 853
Kaupungit — Städer ¹⁾	5	263	197	—	460	165 296	3	70	19 853
Maalaiskunnat — Landskommuner	24	844	311	20	1 175	458 971	—	—	—
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finland</i>	27	829	411	96	1 336	528 369	8	187	57 744
Kaupunki — Stad ¹⁾	3	111	41	—	152	66 046	4	93	26 992
Maalaiskunnat — Landskommuner	24	718	370	96	1 184	462 323	4	94	30 752
<i>Vaasan — Vasa</i>	49	1 535	752	98	2 385	830 840	6	126	32 733
Kaupungit — Städer ¹⁾	9	430	258	—	688	221 324	5	103	26 761
Maalaiskunnat — Landskommuner	40	1 105	494	98	1 697	609 516	1	23	5 972
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	45	1 645	609	263	2 517	931 626	5	125	38 321
Kaupungit — Städer ¹⁾	9	479	157	46	682	261 166	3	76	24 649
Maalaiskunnat — Landskommuner	36	1 166	452	217	1 835	670 460	2	49	13 672
<i>Lapin — Lapplands</i>	15	584	133	58	775	272 677	5	145	47 258
Kaupungit — Städer ¹⁾	4	222	55	—	277	95 657	3	95	26 918
Maalaiskunnat — Landskommuner	11	362	78	58	498	177 020	2	50	20 340
Koko maa — Hela landet	418	16 647	7 678	1 233	25 558	9 422 422	126	3 204	965 152
Kaupungit ja kauppalat —									
Städer och köpingar	94	6 550	2 758	117	9 425	3 445 085	88	2 454	715 297
Maalaiskunnat — Landskommuner	324	10 097	4 920	1 116	16 133	5 977 337	38	750	249 855
V. — År 1967	416	16 613	7 728	1 296	25 637	9 233 331	127	3 225	994 666

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

III. Huoltoavun eri avustumuodot vuonna 1968²⁾ — Socialhjälpens olika vårdformer år 1968³⁾

Läni — Län	Laitoksissa olleet *) På anstalter intagna *)				Yksityis- kotihoitossa olleet Vård i enskilt hem			Pääasiassa kotiavustusta saaneet *) Socialhjälpensfall med främst hemunderstöd *)				Kaikkiaan Inalles			
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa
Uudenmaan — Nylands	6 485	9 730	1 360	17 575	—	5	5	18 920	11 395	20	30 335	25 405	21 130	1 380	47 915
Kaupungit — Städer ¹⁾	4 730	7 345	1 020	13 095	—	5	5	16 070	9 880	10	25 960	20 800	17 230	1 030	39 060
Maalaisk. — Landsk. ..	1 755	2 385	340	4 480	—	—	—	2 850	1 515	10	4 375	4 605	3 900	350	8 855
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	4 715	6 480	845	12 040	15	5	20	6 050	5 215	5	11 270	10 780	11 700	850	23 330
Kaupungit — Städer ¹⁾	2 035	2 865	515	5 415	—	—	—	4 135	3 715	5	7 855	6 170	6 580	520	13 270
Maalaisk. — Landsk. ..	2 680	3 615	330	6 625	15	5	20	1 915	1 500	—	3 415	4 610	5 120	330	10 060
Ahvenanmaa — Åland	115	150	15	280	5	15	20	110	60	—	170	230	225	15	470
Kaupunki — Stad	25	35	10	70	—	—	—	95	35	—	130	120	70	10	200
Maalaisk. — Landsk. ..	90	115	5	210	5	15	20	15	25	—	40	110	155	5	270
Hämeen — Tavastehus	4 650	5 990	915	11 555	15	5	20	7 430	4 595	15	12 040	12 095	10 590	930	23 615
Kaupungit — Städer ¹⁾	2 065	3 065	605	5 735	—	5	5	5 320	3 425	10	8 755	7 385	6 495	615	14 495
Maalaisk. — Landsk. ..	2 585	2 925	310	5 820	15	—	15	2 110	1 170	5	3 285	4 710	4 095	315	9 120
Kymen — Kymmene	2 655	3 330	390	6 375	5	—	5	3 830	2 190	5	6 025	6 490	5 520	395	12 405
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 425	1 850	280	3 555	—	—	—	2 825	1 685	5	4 515	4 250	3 535	285	8 070
Maalaisk. — Landsk. ..	1 230	1 480	110	2 820	5	—	5	1 005	505	—	1 510	2 240	1 985	110	4 335
Mikkelin — St Michels	2 155	2 565	400	5 120	—	5	5	2 650	1 250	—	3 900	4 805	3 820	400	9 025
Kaupungit — Städer	355	570	150	1 075	—	—	—	995	525	—	1 520	1 350	1 095	150	2 595
Maalaisk. — Landsk. ..	1 800	1 995	250	4 045	—	5	5	1 655	725	—	2 380	3 455	2 725	250	6 430
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	2 000	2 220	420	4 640	5	—	5	2 425	1 190	15	3 630	4 430	3 410	435	8 275
Kaupunki — Stad ¹⁾	405	530	75	1 010	—	—	—	665	435	5	1 105	1 070	965	80	2 115
Maalaisk. — Landsk. ..	1 595	1 690	345	3 630	5	—	5	1 760	755	10	2 525	3 360	2 445	355	6 160
Kuopion — Kuopio	2 535	2 830	550	5 915	—	5	5	3 520	1 615	25	5 160	6 055	4 450	575	11 080
Kaupungit — Städer ¹⁾	705	960	180	1 845	—	—	—	1 495	745	5	2 245	2 200	1 705	185	4 090
Maalaisk. — Landsk. ..	1 830	1 870	370	4 070	—	5	5	2 025	870	20	2 915	3 855	2 745	390	6 990
Keski-Suomen — Mel- lersta Finlands	2 115	2 515	555	5 185	10	5	15	2 875	1 575	15	4 465	5 000	4 095	570	9 665
Kaupunki — Stad ¹⁾	390	525	135	1 050	—	—	—	1 000	615	—	1 615	1 390	1 140	135	2 665
Maalaisk. — Landsk. ..	1 725	1 990	420	4 135	10	5	15	1 875	960	15	2 850	3 610	2 955	435	7 000
Vaasan — Vasa	3 350	4 300	540	8 190	5	5	10	4 035	2 510	10	6 555	7 390	6 815	550	14 755
Kaupungit — Städer ¹⁾	925	1 285	150	2 360	—	—	—	1 900	1 205	—	3 105	2 825	2 490	150	5 465
Maalaisk. — Landsk. ..	2 425	3 015	390	5 830	5	5	10	2 135	1 305	10	3 450	4 565	4 325	400	9 290
Oulun — Uleåborgs	3 555	4 025	975	8 555	25	10	35	6 435	2 705	30	9 170	10 015	6 740	1 005	17 760
Kaupungit — Städer ¹⁾	875	1 185	285	2 345	—	5	5	2 510	1 160	—	3 670	3 385	2 350	285	6 020
Maalaisk. — Landsk. ..	2 680	2 840	690	6 210	25	5	30	3 925	1 545	30	5 500	6 630	4 390	720	11 740
Lapin — Lapplands	1 700	1 530	565	3 795	10	10	20	3 380	1 695	10	5 085	5 090	3 235	575	8 900
Kaupungit — Städer ¹⁾	560	580	115	1 255	—	—	—	1 490	1 075	5	2 570	2 050	1 655	120	3 825
Maalaisk. — Landsk. ..	1 140	950	450	2 540	10	10	20	1 890	620	5	2 515	3 040	1 580	455	5 075
Koko maa — Hela landet	36 030	45 665	7 530	89 225	95	70	165	61 660	35 995	150	97 805	97 785	81 730	7 680	187 195
Kaupungit ja kauppalat															
Städer och köpingar	14 495	20 795	3 520	38 810	—	15	15	38 500	24 500	45	63 045	52 995	45 310	3 565	101 870
Maalaisk. — Landsk. ..	21 535	24 870	4 010	50 415	95	55	150	23 160	11 495	105	34 760	44 790	36 420	4 115	85 325
V. — År 1967	34 130	45 485	7 205	86 820	140	75	215	54 275	33 455	140	87 870	88 545	79 015	7 345	174 905

*) Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

*) Luvut perustuvat otokseen — Talen grundar sig på urval

*) Kunnalliskotien ns. itsemaksavat mukaan luettuina — Inkl. kommunalhjemmens s.k. självbetalande

*) Pelkkää kotiavustusta tai laitoshoidon lisäksi säännöllistä kotiavustusta saaneet avustustapakset — Socialhjälpensfall med enbart hemunderstöd eller förutom anstaltsvård även regelbundet hemunderstöd

IV. Huoltoavun avustustapaukset ja avunsaajat vuonna 1968 — Socialhjälpens understödsfall och

Avustustapaukset jaettu kolmeen ryhmään: 1. huoltoapu ilman kunnalliskoti- ja mielisairaalatapauksia, 2. kunnalliskoti- Understödsfallen delade i tre grupper: 1. socialhjälp utan kommunalhems- och sinnessjukhusfall, 2. kommunalhemsfall och

L ä ä n i — L ä n	1. Huoltoaputapaukset — 1. Socialhjälpsfall										Avunsaajia ja avustettujen perheiden perheenjäseniä Understödsstagare och familjemedlemmar i de understödda familjerna			
	yksinäisiä miehiä ensamma män		yksinäisiä naisia ensamma kvinnor		aviopareja gifta par		yksinäisiä lapsia ensamma barn	Avustustapauksia yhteensä Understödsfall	miehiä män	naisia kvinnor	lapsia barn	yhteensä summa		
	kaikkiaan inalles	lapsia huollettavana med barn	kaikkiaan inalles	lapsia huollettavana med barn	kaikkiaan inalles	lapsia huollettavana med barn								
<i>Uudenmaan — Nylands</i> ...	12 751	123	13 050	3 476	8 713	5 657	7	34 521	21 464	21 763	20 733	64 010		
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	11 108	86	11 101	2 893	6 625	4 162	5	28 839	17 733	17 726	15 344	50 803		
Maalaisk. — Landsk.	1 643	37	1 949	583	2 088	1 495	2	5 682	3 731	4 037	5 439	13 207		
<i>Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs</i>	3 980	54	6 535	1 810	4 446	2 866	1	14 962	8 426	10 981	11 587	30 994		
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	2 796	24	4 384	1 152	2 506	1 572	1	9 687	5 302	6 890	6 194	18 386		
Maalaisk. — Landsk.	1 184	30	2 151	658	1 940	1 294	—	5 275	3 124	4 091	5 393	12 608		
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	108	3	91	20	47	28	1	247	155	138	120	413		
Kaupunki — Stad	84	2	52	15	24	18	1	161	108	76	82	266		
Maalaisk. — Landsk.	24	1	39	5	23	10	—	86	47	62	38	147		
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	4 801	69	6 032	1 826	4 772	3 286	11	15 616	9 573	10 804	13 082	33 459		
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	3 465	29	4 309	1 266	2 949	2 035	6	10 729	6 414	7 258	7 955	21 627		
Maalaisk. — Landsk.	1 336	40	1 723	560	1 823	1 251	5	4 887	3 159	3 546	5 127	11 832		
<i>Kymen — Kymmene</i>	2 703	41	2 876	849	2 580	1 696	4	8 163	5 233	5 456	6 285	17 024		
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	1 929	28	2 127	613	1 750	1 142	3	5 809	3 679	3 877	4 091	11 647		
Maalaisk. — Landsk.	774	13	749	236	830	554	1	2 354	1 604	1 579	2 194	5 377		
<i>Mikkelin — S:t Michels</i> ...	1 735	44	1 851	605	2 237	1 564	2	5 825	3 972	4 088	6 352	14 412		
Kaupungit — Städer	626	12	724	245	696	503	2	2 048	1 322	1 420	1 905	4 647		
Maalaisk. — Landsk.	1 109	32	1 127	360	1 541	1 061	—	3 777	2 650	2 668	4 447	9 765		
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i>	1 282	33	1 630	546	2 210	1 542	13	5 135	3 492	3 840	6 506	13 838		
Kaupunki — Stad ¹⁾	365	8	573	168	524	374	4	1 466	889	1 097	1 454	3 440		
Maalaisk. — Landsk.	917	25	1 057	378	1 686	1 168	9	3 669	2 603	2 743	5 052	10 398		
<i>Kuopion — Kuopio</i>	1 901	43	2 234	766	3 018	2 116	19	7 172	4 919	5 252	8 423	18 594		
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	813	11	964	316	1 076	729	4	2 857	1 889	2 040	2 553	6 482		
Maalaisk. — Landsk.	1 088	32	1 270	450	1 942	1 387	15	4 315	3 030	3 212	5 870	12 112		
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finland</i>	1 672	36	2 172	749	2 569	1 847	18	6 431	4 241	4 741	7 533	16 565		
Kaupunki — Stad ¹⁾	543	7	796	254	743	502	1	2 083	1 286	1 539	1 897	4 722		
Maalaisk. — Landsk.	1 129	29	1 376	495	1 826	1 345	17	4 348	2 955	3 202	5 636	11 843		
<i>Vaasan — Vasa</i>	2 120	59	3 197	1 053	3 512	2 543	9	8 838	5 632	6 709	10 016	22 357		
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	1 052	16	1 397	408	1 262	894	2	3 713	2 314	2 659	3 312	8 285		
Maalaisk. — Landsk.	1 068	43	1 800	645	2 250	1 649	7	5 125	3 318	4 050	6 704	14 072		
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	3 316	94	3 563	1 168	5 438	4 107	33	12 350	8 754	9 001	16 924	34 679		
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	1 368	24	1 469	413	1 698	1 175	5	4 540	3 066	3 167	4 282	10 515		
Maalaisk. — Landsk.	1 948	70	2 094	755	3 740	2 932	28	7 810	5 688	5 834	12 642	24 164		
<i>Lapin — Lapplands</i>	1 816	45	2 108	675	2 906	2 193	8	6 838	4 722	5 014	9 714	19 450		
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	858	11	1 226	285	999	554	3	3 086	1 857	2 225	2 235	6 317		
Maalaisk. — Landsk.	958	34	882	390	1 907	1 639	5	3 752	2 865	2 789	7 479	13 133		
Koko maa — Hela landet	38 185	644	45 339	13 543	42 448	29 445	126	126 098	80 633	87 787	117 375	285 795		
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	25 007	258	29 122	8 028	20 852	13 660	37	75 018	45 859	49 974	51 304	147 137		
Maalaisk. — Landsk.	13 178	386	16 217	5 515	21 596	15 785	89	51 080	34 774	37 813	66 071	138 658		
V. — År 1967	33 236	620	43 028	12 836	39 539	27 657	145	115 948	72 775	82 567	114 629	269 971		

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

understödstagare år 1968

tapakuset ja 3. mielisairaalatapakuset. V:sta 1965 lähtien on laskettu mukaan myös kunnalliskotien ns. itsemaksavat.
3. sinnessukhusfall. Från och med år 1965 har medräknats även kommunalhemsens sk. självbetalande.

2. Kunnalliskotitapakuset — 2. Kommunalhemsfall								3. Mielisairaalatapakuset — 3. Sinnessukhusfall							
yksinäisiä ensamma ¹⁾	aviopareja gifta par ¹⁾	Avustustapauksia yhteensä Understödsfall inalles	naisia tapauksia, joilla lapsia huollettavana ¹⁾ därav understödsfall med barn ¹⁾	Avunsaajia ja avustettujen perheiden perheenjäseniä Understödstagare och familjemedlemmar i de understödda familjerna				yksinäisiä ensamma ¹⁾	aviopareja gifta par ¹⁾	Avustustapauksia yhteensä Understödsfall inalles	naisia tapauksia, joilla lapsia huollettavana ¹⁾ därav understödsfall med barn ¹⁾	Avunsaajia ja avustettujen perheiden perheenjäseniä Understödstagare och familjemedlemmar i de understödda familjerna			
				miehiä män ¹⁾	naisia kvinnor ¹⁾	lapsia barn	yhteensä summa					miehiä män ¹⁾	naisia kvinnor ¹⁾	lapsia barn	yhteensä summa
4 313	455	4 768	10	1 481	3 760	31	5 272	2 376	165	2 541	75	1 164	1 568	160	2 892
2 589	230	2 819	5	719	2 322	13	3 054	1 758	120	1 878	60	813	1 202	115	2 130
1 724	225	1 949	5	762	1 438	18	2 218	618	45	663	15	351	366	45	762
4 131	400	4 531	10	1 628	3 327	32	4 987	1 848	220	2 068	90	1 157	1 146	213	2 516
1 411	90	1 501	—	500	1 138	9	1 647	788	50	838	25	402	494	53	949
2 720	310	3 030	10	1 128	2 189	23	3 340	1 060	170	1 230	65	755	652	160	1 567
71	5	76	—	25	56	—	81	99	35	134	5	87	77	7	171
71	5	76	—	25	56	—	81	24	10	34	—	25	20	1	46
3 849	390	4 239	10	1 670	3 016	24	4 710	1 654	205	1 859	115	1 093	958	220	2 271
1 404	105	1 509	—	469	1 161	7	1 637	860	90	950	45	508	529	99	1 136
2 445	285	2 730	10	1 201	1 855	17	3 073	794	115	909	70	585	429	121	1 135
2 249	275	2 524	19	1 000	1 800	25	2 825	884	80	964	45	534	518	62	1 114
1 124	140	1 264	10	479	924	5	1 408	389	45	434	20	229	250	35	514
1 125	135	1 260	9	521	876	20	1 417	495	35	530	25	305	268	27	600
1 977	210	2 187	15	898	1 510	20	2 428	311	65	376	30	224	195	61	480
233	19	252	5	63	204	5	272	44	15	59	15	41	27	21	89
1 744	191	1 935	10	835	1 306	15	2 156	267	50	317	15	183	168	40	391
1 389	265	1 654	25	749	1 142	53	1 944	676	120	796	65	503	390	164	1 057
268	30	298	5	108	215	6	329	138	10	148	10	86	80	40	206
1 121	235	1 356	20	641	927	47	1 615	538	110	648	55	417	310	124	851
1 869	225	2 094	5	827	1 527	40	2 394	952	75	1 027	35	659	474	111	1 244
544	75	619	5	202	501	11	714	293	15	308	5	183	161	41	385
1 325	150	1 475	—	625	1 026	29	1 680	659	60	719	30	476	313	70	859
1 522	215	1 737	20	767	1 175	17	1 959	733	65	798	25	411	467	81	959
185	30	215	—	93	146	2	241	148	15	163	10	54	122	10	186
1 337	185	1 522	20	674	1 029	15	1 718	585	50	635	15	357	345	71	773
2 691	360	3 051	5	1 193	2 197	33	3 423	1 602	300	1 902	145	1 146	1 046	318	2 510
714	150	864	5	330	656	11	997	394	75	469	25	254	278	63	595
1 977	210	2 187	—	863	1 541	22	2 426	1 208	225	1 433	120	892	768	255	1 915
2 571	340	2 911	20	1 234	2 025	48	3 307	1 008	115	1 123	65	660	589	174	1 423
686	66	752	—	261	556	8	825	235	30	265	5	131	156	25	312
1 885	274	2 159	20	973	1 469	40	2 482	773	85	858	60	529	433	149	1 111
720	75	795	5	419	460	14	893	406	65	471	55	299	234	106	639
188	20	208	—	105	119	—	224	138	20	158	15	78	97	22	197
532	55	587	5	314	341	14	669	268	45	313	40	221	137	84	442
27 352	3 215	30 567	144	11 891	21 995	337	34 223	12 549	1 510	14 059	750	7 937	7 662	1 677	17 276
9 346	955	10 301	35	3 329	7 942	77	11 348	5 209	495	5 704	235	2 804	3 416	525	6 745
18 006	2 260	20 266	109	8 562	14 053	260	22 875	7 340	1 015	8 355	515	5 133	4 246	1 152	10 531
26 983	3 094	30 077	244	11 743	21 428	418	33 589	12 157	1 290	13 447	605	7 261	7 620	1 426	16 307

¹⁾ Laskettu otoksen perusteella — Beräknats på grund av urval

V. Lastensuojelulapset vuonna 1968 — Barnskydds barnen år 1968

L ä ä n i — L ä n	Varoituis- ja suoje- luvalvontatapauk- set *) — Varnings- och skyddsöver- vakningsfall *)			Hoitoon sijoitetut lapset *) — I vård placerade barn *)													
	Turvat- tomat — Värnlösa	Suoje- lukasvatus Skydds- uppfostran		Turvat- tomat — Värnlösa						Suoje- lukasvatusta tarvit- sevat — Barn i behov av skyddsuppfostran						Kaikki- n sijoitet- tuja Inalles i vård placerade	Huostaanotetut, ei toimenpiteitä Omhändertagna, inga åtgärder
		Varoitettuja Varnade	Valvon- nassa Under övervakning	Poikia Gossar	Tytö- jä Flickor	Yhteis- Summa	Näistä Därav	laitok- sissa på anstalter	yksityi- shoi- dossa — ut- ackorderade	Poikia — Gossar	Tytö- jä — Flickor	Yhteis- Summa	Näistä Därav	laitok- sissa på anstalter	yksityi- shoi- dossa ut- ackorderade		
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	350	1 056	367	2 474	2 209	4 683	2 424	2 259	476	225	701	614	87	5 384	23		
Kaupungit — Städer ¹⁾	284	894	329	2 133	1 945	4 078	2 060	2 018	416	188	604	525	79	4 682	23		
Maalaisk. — Landsk. ...	66	162	38	341	264	605	364	241	60	37	97	89	8	702	—		
<i>Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs</i>	26	368	125	656	542	1 198	669	529	92	37	129	117	12	1 327	2		
Kaupungit — Städer ¹⁾	11	315	90	459	389	848	558	290	84	25	109	102	7	957	2		
Maalaisk. — Landsk. ...	15	53	35	197	153	350	111	239	8	12	20	15	5	370	—		
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	—	2	—	13	8	21	12	9	1	—	1	1	—	22	—		
Kaupunki — Stad ...	—	2	—	4	7	11	9	2	1	—	1	1	—	12	—		
Maalaisk. — Landsk. ...	—	—	—	9	1	10	3	7	—	—	—	—	—	10	—		
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	32	779	253	751	645	1 396	749	647	160	87	247	230	17	1 643	8		
Kaupungit — Städer ¹⁾	14	692	219	563	474	1 037	602	435	135	74	209	194	15	1 246	4		
Maalaisk. — Landsk. ...	18	87	34	188	171	359	147	212	25	13	38	36	2	397	4		
<i>Kymen — Kymmene</i>	29	285	161	334	301	635	460	225	88	31	119	108	11	804	2		
Kaupungit — Städer ¹⁾	4	243	146	273	203	476	315	161	74	26	100	92	8	576	2		
Maalaisk. — Landsk. ...	25	42	15	111	98	209	145	64	14	5	19	16	3	228	—		
<i>Mikkelin — S:t Michels</i>	11	132	93	204	202	406	205	201	36	13	49	42	7	455	3		
Kaupungit — Städer ...	1	71	72	76	83	159	74	85	29	9	38	34	4	197	3		
Maalaisk. — Landsk. ...	10	61	21	128	119	247	131	116	7	4	11	8	3	258	—		
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i>	5	194	67	237	190	427	125	302	26	9	35	31	4	462	1		
Kaupunki — Stad ¹⁾ ...	—	115	35	58	34	92	43	49	14	8	22	21	1	114	—		
Maalaisk. — Landsk. ...	5	79	32	179	156	335	82	253	12	1	13	10	3	348	1		
<i>Kuopion — Kuopio</i>	38	168	52	333	295	628	214	414	42	21	63	58	5	691	5		
Kaupungit — Städer ¹⁾	30	116	35	173	162	335	152	183	36	12	48	46	2	383	4		
Maalaisk. — Landsk. ...	8	52	17	160	133	293	62	231	6	9	15	12	3	308	1		
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finland</i>	28	96	58	324	254	578	308	270	48	29	77	72	5	655	9		
Kaupunki — Stad ¹⁾ ...	2	51	32	93	82	175	112	63	30	18	48	48	—	223	2		
Maalaisk. — Landsk. ...	26	45	26	231	172	403	196	207	18	11	29	24	5	432	7		
<i>Vaasan — Vasa</i>	20	163	40	237	189	426	189	237	52	11	63	57	6	489	5		
Kaupungit — Städer ¹⁾	8	114	21	118	101	219	136	83	45	11	56	51	5	275	4		
Maalaisk. — Landsk. ...	12	49	19	119	88	207	53	154	7	—	7	6	1	214	1		
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	26	264	83	434	346	780	249	531	69	25	94	88	6	874	1		
Kaupungit — Städer ¹⁾	19	209	65	221	171	392	131	261	47	18	65	62	3	457	—		
Maalaisk. — Landsk. ...	7	55	18	213	175	388	118	270	22	7	29	26	3	417	1		
<i>Lapin — Lapplands</i>	18	113	91	284	252	536	356	180	35	17	52	47	5	588	3		
Kaupungit — Städer ¹⁾	8	80	81	102	108	210	140	70	28	13	41	36	5	251	3		
Maalaisk. — Landsk. ...	10	33	10	182	144	326	216	110	7	4	11	11	—	337	—		
Koko maa — Hela landet	583	3 620	1 390	6 331	5 433	11 764	5 960	5 804	1 125	505	1 630	1 465	165	13 394	62		
Kaupungit ja kauppalat																	
Städer och köpingar	381	2 902	1 125	4 273	3 759	8 032	4 332	3 700	939	402	1 341	1 212	129	9 373	47		
Maalaisk. — Landsk. ...	202	718	265	2 058	1 674	3 732	1 628	2 104	186	103	289	253	36	4 021	15		
V. — År 1967	484	4 587	1 330	6 792	5 672	12 464	6 414	6 050	1 176	538	1 714	1 574	140	14 178	51		

*) Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

*) Näistä huostaanotettuja 654 — Därv omhändertagna 654

*) Käytetty aik. nimitystä huostaanotetut — Tidigare använts benämning omhändertagna

VI. Valtion varoista suoritettujen erilaisten avustusten ja lisien lukumäärä vuonna 1968 — Antalet av statens medel utdelade olika understöd och bidrag år 1968

Lääni — Län	Äitiys-avustusten luku Antal moderskapsunderstöd	Lapsillisää saaneita Antal utdelade barnbidrag		Perhelisää saaneita Antal utdelade familjebidrag		Erityislapsillisää saaneita Antal utdelade specialbarnbidrag		Myönnettyjä sotilasavustuksia Antal beviljade militärunderstöd
		perheitä familjer	lapsia barn	perheitä familjer	lisään oikeutetuja lapsia till bidrag berättigade barn	perheitä familjer	lapsia barn	
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	15 751	133 110	238 502	4 240	7 591	4 798	7 441	1 016
Kaupungit — Städer ¹⁾	12 132	98 018	170 109	2 572	4 387	3 362	5 026	739
Maalaiskunnat — Landskommuner	3 619	35 092	68 393	1 668	3 204	1 436	2 415	277
<i>Turun-Porin — Åbo-Björneborgs</i> ..	9 572	92 004	170 627	5 342	10 389	4 710	7 572	835
Kaupungit — Städer ¹⁾	5 615	47 855	83 843	1 906	3 451	1 833	2 737	424
Maalaiskunnat — Landskommuner	3 957	44 149	86 784	3 436	6 938	2 877	4 835	411
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	303	2 687	4 908	67	139	106	151	4
Kaupunki — Stad	174	1 231	2 156	13	27	44	60	3
Maalaiskunnat — Landskommuner	129	1 456	2 752	54	112	62	91	1
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	8 971	84 786	159 105	5 182	9 941	4 499	7 251	665
Kaupungit — Städer ¹⁾	5 851	51 394	92 106	2 464	4 552	2 360	3 659	394
Maalaiskunnat — Landskommuner	3 120	33 392	66 999	2 718	5 389	2 139	3 592	271
<i>Kymen — Kymmene</i>	4 802	47 902	91 616	2 575	4 784	2 260	3 659	341
Kaupungit — Städer ¹⁾	2 951	28 718	52 736	1 270	2 234	1 172	1 831	190
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 851	19 184	38 880	1 305	2 550	1 088	1 828	151
<i>Mikkelin — S:t Michels</i>	3 176	30 078	63 975	3 158	6 595	2 363	4 381	233
Kaupungit — Städer	1 139	9 977	19 306	716	1 397	603	1 029	52
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 037	20 101	44 669	2 442	5 198	1 760	3 352	181
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i>	2 839	26 452	59 851	4 250	9 419	3 331	6 893	407
Kaupunki — Stad ¹⁾	973	7 816	15 803	744	1 479	593	1 116	86
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 866	18 636	44 048	3 506	7 940	2 738	5 777	321
<i>Kuopion — Kuopio</i>	3 856	36 245	78 170	4 638	9 703	3 379	6 613	315
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 723	14 063	26 934	1 031	1 912	768	1 331	112
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 133	22 182	51 236	3 607	7 791	2 611	5 282	203
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finland</i>	3 684	34 090	70 584	3 597	7 784	2 822	5 287	358
Kaupunki — Stad ¹⁾	1 192	10 083	18 708	615	1 241	555	936	94
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 492	24 007	51 876	2 982	6 543	2 267	4 351	264
<i>Vaasan — Vasa</i>	7 110	61 938	123 899	5 867	12 098	4 605	8 357	645
Kaupungit — Städer ¹⁾	2 668	21 167	39 682	1 263	2 471	1 049	1 781	195
Maalaiskunnat — Landskommuner	4 442	40 771	84 217	4 604	9 627	3 556	6 576	450
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	7 451	59 443	139 474	10 390	23 863	6 538	13 772	886
Kaupungit — Städer ¹⁾	2 863	20 920	42 921	1 954	4 145	1 383	2 585	226
Maalaiskunnat — Landskommuner	4 588	38 523	96 553	8 436	19 718	5 155	11 187	660
<i>Lapin — Lapplands</i>	3 732	31 429	74 765	6 131	14 025	3 324	7 253	708
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 377	10 927	21 835	890	1 793	573	1 039	114
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 355	20 502	52 930	5 241	12 232	2 751	6 214	594
Koko maa — Hela landet	71 247	640 164	1 275 476	55 437	116 331	42 735	78 630	6 413
Kaupungit — Städer ¹⁾	38 658	322 169	586 139	15 438	29 089	14 295	23 130	2 629
Maalaiskunnat — Landskommuner	32 589	317 995	689 337	39 999	87 242	28 440	55 500	3 784
V. — År 1967	73 351	637 698	1 285 727	57 744	122 879	41 078	75 824	5 004

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

VII. Kuntien sosiaalihuollon menot vuonna 1968 — Den kommunala socialvårdens utgifter år 1968

Läni — Län	Hallinto Förvaltning	Huoltoapu — Socialhjälp							Laitoshoito —
		Avohuolto — Öppen vård							
		Ehkäisevä huoltoapu Förebyggande socialhjälp	Kotivastus, myös avo- huollon saraaminto ja huoneistomenot Remundersöd, även den öppna vårdens sjukvård och lokalutgifter	Yksityshoittoon sijoitetut i privatvård utackorderade	Korvaukset muille kunnille Prisätningar åt andra kommuner	Työtupa Arbetsstuga	Muut menot, myös kuljetus ja hautaus Övriga utgifter, även transport och begravnig	omassa tai yhteisessä kunnalliskodissa yms. egot eller gemensamt kommunahem o.a.dyl.	
	1 000 mk								
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	14 841.2	36.7	25 244.7	14.8	3.6	1 954.9	184.5	51 710.2	
Kaupungit — Städer ¹⁾	12 598.9	17.1	22 760.0	6.8	0.8	1 954.9	125.5	40 100.4	
Maalaisk. — Landsk.	2 242.3	19.6	2 484.7	8.0	2.8	—	59.0	11 609.8	
<i>Turun-Porin — Åbo-Björne- borgs</i>	5 183.4	66.9	7 280.4	34.4	3.0	297.4	180.9	22 855.7	
Kaupungit — Städer ¹⁾	2 986.1	33.2	5 632.6	2.3	0.8	297.4	68.1	9 043.1	
Maalaisk. — Landsk.	2 202.3	33.7	1 647.8	32.1	2.2	—	112.8	13 812.6	
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	92.6	6.8	81.6	18.6	—	—	8.6	459.3	
Kaupunki — Stad	62.0	2.4	51.9	—	—	—	0.8	—	
Maalaisk. — Landsk.	30.6	4.4	29.7	18.6	—	—	7.8	459.3	
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	5 186.6	32.8	7 111.6	24.4	9.7	86.1	137.6	23 238.7	
Kaupungit — Städer ¹⁾	3 331.4	39.0	5 575.2	4.1	0.7	86.1	66.8	9 601.5	
Maalaisk. — Landsk.	1 855.2	43.8	1 536.4	20.3	9.0	—	70.8	13 637.2	
<i>Kymen — Kymmene</i>	2 949.8	29.6	3 157.2	18.2	—	265.0	99.7	13 572.2	
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 975.4	13.9	2 472.9	0.2	—	265.0	57.0	7 750.6	
Maalaisk. — Landsk.	974.4	15.7	684.3	18.0	—	—	42.7	5 821.6	
<i>Mikkelin — St. Michels</i>	1 807.1	42.5	2 168.1	4.3	0.4	20.4	86.0	10 700.4	
Kaupungit — Städer	626.5	6.0	908.8	0.8	0.4	14.6	20.4	1 736.6	
Maalaisk. — Landsk.	1 180.6	36.5	1 259.3	3.5	—	5.8	65.6	8 963.8	
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i>	1 423.1	51.3	1 981.3	19.9	0.1	—	68.5	7 995.5	
Kaupunki — Stad ¹⁾	437.8	11.7	799.9	—	—	—	17.0	2 091.2	
Maalaisk. — Landsk.	985.3	39.6	1 181.4	19.9	0.1	—	51.5	5 904.3	
<i>Kuopion — Kuopio</i>	2 148.3	59.7	2 967.8	15.2	0.4	—	73.0	10 224.6	
Kaupungit — Städer ¹⁾	894.1	12.7	1 464.6	—	—	—	12.8	3 317.5	
Maalaisk. — Landsk.	1 254.2	47.0	1 503.2	15.2	0.4	—	60.2	6 907.1	
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finlands</i>	2 016.3	44.7	2 612.6	21.7	0.4	—	103.9	8 692.4	
Kaupunki — Stad ¹⁾	710.8	14.4	1 135.9	—	0.2	—	16.9	1 394.2	
Maalaisk. — Landsk.	1 305.5	30.3	1 476.7	21.7	0.2	—	87.0	7 298.2	
<i>Vaasan — Vasa</i>	2 746.0	86.1	3 776.3	29.7	2.3	46.1	139.4	13 957.6	
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 157.8	40.1	2 230.1	3.9	2.2	46.1	37.2	4 766.0	
Maalaisk. — Landsk.	1 588.2	46.0	1 546.2	25.8	0.1	—	102.2	9 191.6	
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	3 293.2	126.4	5 227.9	36.3	12.9	578.6	231.9	14 954.3	
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 333.4	28.4	2 325.4	7.5	10.5	578.6	46.7	3 946.7	
Maalaisk. — Landsk.	1 959.8	98.0	2 902.5	28.8	2.4	—	185.2	11 007.6	
<i>Lapin — Lapplands</i>	1 891.3	56.8	2 946.8	22.6	2.5	837.8	105.7	5 310.0	
Kaupungit — Städer ¹⁾	782.5	12.0	1 431.9	—	0.1	837.8	25.8	1 570.0	
Maalaisk. — Landsk.	1 108.8	44.8	1 514.9	22.6	2.4	—	79.9	3 740.0	
Koko maa — Hela landet	43 583.9	690.3	64 556.3	260.1	35.3	4 086.3	1 419.7	183 670.9	
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	26 896.7	230.9	46 789.2	25.6	15.7	4 080.5	495.0	85 317.8	
Maalaisk. — Landsk.	16 687.2	459.4	17 767.1	234.5	19.6	5.8	924.7	98 353.1	
V. — År 1967	38 227.8	638.1	50 033.7	283.2	24.6	3 978.4	1 303.6	155 600.5	

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

Anstaltsvård på							Vajaamielishuolto — Vården av psykiskt efterblivna				
toisen kunnan kunnalliskodissa annan kommunin kommunalhen	mielisairaalossa sinnessjukhus	yleis- ja muissa sairaaloissa myös invalidi-, astiivallil- ynis- laitoksissa almänna och övriga sjuk- hus, även anstalter för invalider, sinnesdefekta m.fl.	työlaitoksissa arbetsinrättningar	muissa huoltolaitoksissa övriga vårdanstalter	Osuudet työlaitosten käyttömenoihin Andelar för arbetsinrättning- ars driftsavgifter	Yhteensä Summa	Avohuolto Öppen vård	Laitoshoidto — Anstaltsvård på			Yhteensä Summa
								kunnall. vajaam. lastenko- dissa tai päivähuoltolassa kommun. barnhem eller daghem för psyk. efter- blivna	varsinaisessa vajaamielilaitoksessa egentlig anstalt för psykiskt efterblivna	yksityisessä vajaamielisten lastenkodissa privat barnhem för psykiskt efterblivna	
233.7	4 953.3	1 475.5	13.7	4 662.8	447.2	90 935.6	170.9	2 897.1	3 001.1	292.7	6 361.8
226.1	3 603.5	1 177.1	8.3	4 627.1	207.1	74 814.7	142.6	2 897.1	2 107.4	292.7	5 439.8
7.6	1 349.8	298.4	5.4	35.7	240.1	16 120.9	28.3	—	893.7	—	922.0
172.7	3 407.0	856.7	5.8	109.7	462.6	35 733.2	68.8	32.9	2 066.4	18.3	2 186.4
19.6	1 496.5	521.1	2.7	75.8	260.2	17 453.4	18.1	32.9	881.2	18.3	950.5
153.1	1 910.5	335.6	3.1	33.9	202.4	18 279.8	50.7	—	1 185.2	—	1 235.9
—	137.6	37.5	—	41.1	3.9	795.0	6.8	45.4	74.2	—	126.4
—	34.5	31.1	—	39.3	0.3	160.3	0.7	45.4	47.7	—	93.8
—	103.1	6.4	—	1.8	3.6	634.7	6.1	—	26.5	—	32.6
132.6	3 289.2	1 071.5	5.4	95.0	473.7	35 758.3	35.8	152.1	2 192.9	—	2 380.8
62.7	1 839.9	798.4	5.4	67.7	317.3	18 464.8	14.3	152.1	1 210.8	—	1 377.2
69.9	1 449.3	273.1	—	27.3	156.4	17 293.5	21.5	—	982.1	—	1 003.6
98.8	1 695.8	451.6	10.1	38.1	269.7	19 706.0	24.9	306.4	1 619.3	—	1 950.6
—	779.9	304.7	6.2	17.0	168.7	11 836.1	5.6	306.4	881.3	—	1 193.3
98.8	915.9	146.9	3.9	21.1	101.0	7 869.9	19.3	—	738.0	—	757.3
95.2	660.9	359.2	9.8	45.3	161.5	14 354.0	9.4	—	816.9	—	826.3
—	123.3	115.8	7.2	29.6	85.5	3 049.0	2.1	—	211.3	—	213.4
95.2	537.6	243.4	2.6	15.7	76.0	11 305.0	7.3	—	605.6	—	612.9
15.9	1 264.5	326.8	—	31.4	104.2	11 859.4	7.9	—	381.7	—	389.6
—	236.8	94.4	—	21.1	50.5	3 322.6	3.5	—	84.6	—	88.1
15.9	1 027.7	232.4	—	10.3	53.7	8 536.8	4.4	—	297.1	—	301.5
106.2	1 749.3	616.2	4.8	46.2	161.5	16 024.9	2.6	44.4	929.3	—	976.3
72.9	529.0	179.3	2.1	8.3	86.7	5 685.9	0.4	44.4	326.2	—	371.0
33.3	1 220.3	436.9	2.7	37.9	74.8	10 339.0	2.2	—	603.1	—	605.3
187.4	1 446.8	385.8	5.9	62.8	141.3	13 705.7	42.2	53.8	1 469.6	—	1 565.6
36.7	352.6	124.3	2.4	22.0	45.8	3 145.4	37.9	—	364.0	—	401.9
150.7	1 094.2	261.5	3.5	40.8	95.5	10 560.3	4.3	53.8	1 105.6	—	1 163.7
120.7	2 777.5	426.2	13.5	37.4	243.9	21 656.7	42.0	66.4	966.9	—	1 075.3
0.4	689.2	166.5	6.2	9.3	88.0	8 085.2	18.0	66.4	343.1	—	427.5
120.3	2 088.3	259.7	7.3	28.1	155.9	13 571.5	24.0	—	623.8	—	647.8
136.9	1 963.5	529.1	4.1	124.8	238.8	24 165.5	64.5	139.9	605.2	215.5	1 025.1
46.8	468.7	139.4	3.0	47.0	84.0	7 732.7	36.1	139.9	207.4	92.8	476.2
90.1	1 494.8	389.7	1.1	77.8	154.8	16 432.8	28.4	—	397.8	122.7	548.9
40.5	793.0	346.0	0.3	200.9	112.9	10 775.8	3.1	176.2	1 209.0	148.2	1 536.5
5.8	291.7	119.4	—	18.6	44.7	4 357.8	0.1	176.2	310.6	52.6	539.5
34.7	501.3	226.6	0.3	182.3	68.2	6 418.0	3.0	—	898.4	95.6	997.0
1 340.6	24 138.4	6 882.1	73.4	5 495.5	2 821.2	295 470.1	478.9	3 914.6	15 332.5	674.7	20 400.7
471.0	10 445.6	3 771.5	43.5	4 982.8	1 438.8	158 107.9	279.4	3 860.8	6 975.6	456.4	11 572.2
869.6	13 692.8	3 110.6	29.9	512.7	1 382.4	137 362.2	199.5	53.8	8 356.9	218.3	8 828.5
1 279.5	11 429.6	6 600.5	78.2	4 714.3	2 615.2	238 579.4	361.8	2 127.1	11 933.7	702.6	15 125.2

Jatkoa

	Lastensuojelu — Barnskydd							
	Avohuolto — Öppen vård				Laitoishoito — Anstaltsvård på			
	Yksityishoitoon sijoitetut i privattvård utskörde- rade	Huostaanotettujen ammattiopetus yrkesundervisning för omhändertagna	Korvaukset muille kunnille Ersättningar åt övriga kommuner	Muut menot, myös avo- huollon sairaanhoito, kesä- virkestys ja kuljetus Övriga utgifter, även den öppna vårdens sjukvård, sommarrекреation och transport	omassa tai yhteisessä lastenkodissa tai päivii- huollolaitoksessa. egot eller gemensamt barnhem eller daghem	toisen kunnan lastenkodissa annan kommuns barnhem	mielisairaaloissa sinnessjukhus	yleis- ja muissa sairaala- loissa, myös invalidi-, aistiviallis- yms. laitoksissa allmänna och andra sjukhus, även anstalter för invalider, sinnesdefekta m.fl.
	1 000 mk							
<i>Uudenmaan — Nylands</i> ...	2 921.1	663.5	439.0	1 598.8	27 020.0	433.1	49.4	257.0
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	2 646.4	636.1	400.1	1 513.3	24 847.7	343.3	40.6	226.2
Maalaisk. — Landsk.	274.7	27.4	38.9	85.5	2 172.3	89.8	8.8	30.8
<i>Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs</i>	569.2	48.1	2.1	322.4	10 423.4	25.3	15.1	21.0
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	327.0	32.7	1.3	305.9	9 941.0	—	14.5	17.6
Maalaisk. — Landsk.	242.2	15.4	0.8	16.5	482.4	25.3	0.6	3.4
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	9.2	2.4	—	0.8	—	—	—	0.5
Kaupunki — Stad	1.5	0.8	—	—	—	—	—	—
Maalaisk. — Landsk.	7.7	1.6	—	0.8	—	—	—	0.5
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	767.0	66.4	6.4	535.7	9 656.6	118.6	21.8	51.9
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	528.6	33.1	5.4	515.5	9 131.1	62.4	14.4	45.5
Maalaisk. — Landsk.	238.4	33.3	1.0	20.2	525.5	56.2	7.4	6.4
<i>Kymen — Kymmene</i>	243.3	27.2	0.1	50.6	4 567.3	55.3	5.8	22.7
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	185.0	21.1	0.1	44.6	3 960.0	55.3	2.6	11.3
Maalaisk. — Landsk.	58.3	6.1	—	6.0	607.3	—	3.2	11.4
<i>Mikkelin — S:t Michels</i> ...	159.1	23.0	0.6	26.6	1 521.3	13.5	0.6	1.7
Kaupungit — Städer	77.7	9.3	0.3	16.8	1 117.4	9.8	0.1	0.4
Maalaisk. — Landsk.	81.4	13.7	0.3	9.8	403.9	3.7	0.5	1.3
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i>	241.0	20.2	3.2	31.8	1 028.5	6.6	1.3	5.8
Kaupunki — Stad ¹⁾	49.7	2.4	2.1	18.7	603.7	5.0	1.0	0.7
Maalaisk. — Landsk.	191.3	17.8	1.1	13.1	424.8	1.6	0.3	5.1
<i>Kuopion — Kuopio</i>	376.7	20.3	26.2	39.5	2 072.4	8.6	6.8	27.7
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	187.3	11.1	18.8	30.1	2 072.4	—	3.1	7.5
Maalaisk. — Landsk.	189.4	9.2	7.4	9.4	—	8.6	3.7	20.2
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finlands</i>	257.5	13.6	1.1	24.4	2 826.9	34.6	1.5	9.7
Kaupunki — Stad ¹⁾	63.2	4.9	—	13.7	2 029.0	17.2	0.2	1.3
Maalaisk. — Landsk.	194.3	8.7	1.1	10.7	797.9	17.4	1.3	8.4
<i>Vaasan — Vasa</i>	204.7	12.7	—	15.1	3 753.2	8.4	1.3	6.6
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	72.1	3.5	—	7.2	3 613.9	0.6	1.3	1.1
Maalaisk. — Landsk.	132.6	9.2	—	7.9	139.3	7.8	—	5.5
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	530.2	22.5	5.5	24.0	2 413.9	14.5	8.0	16.6
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	291.6	15.4	4.8	10.8	2 126.0	13.7	5.1	0.4
Maalaisk. — Landsk.	238.6	7.1	0.7	13.2	287.9	0.8	2.9	16.2
<i>Lapin — Lapplands</i>	180.6	17.3	—	31.6	1 945.9	3.3	1.1	8.6
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	71.7	12.0	—	18.9	1 517.2	—	—	7.1
Maalaisk. — Landsk.	108.9	5.3	—	12.7	428.7	3.3	1.1	1.5
Koko maa — Hela landet ..	6 459.6	937.2	484.2	2 701.3	67 229.4	721.8	112.7	429.8
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar ...	4 501.8	782.4	432.9	2 495.5	60 959.4	507.3	82.9	319.1
Maalaisk. — Landsk.	1 957.8	154.8	51.3	205.8	6 270.0	214.5	29.8	110.7
V. — År 1967	6 100.0	742.7	543.4	2 219.9	58 052.6	718.2	68.1	267.5

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

koulukodeissa skolhem	muisa huoltokohteissa, myös yksityisissä lastenkodeissa	Yhteensä Summa	Irtolaishuolto Lösdrivärd	Päihdyttävien aineiden väärinkäytäjien huolto Vården av missbrukare av berusningsmedel	Kaikkiaan huoltomenoja Vårdutgifter inalles	Avustukset sosiaalihuollon alalla toimiville yhdistyksille Understöd åt föreningar som utövar social verksamhet	Osuudet kansaneläkkeiden tukosakustannuksissa Andelar i kostnaderna för folkpensionernas undersköddelar	Kodinhoitoaini Hemvårdarinne- verksamheten	Toipilasarhat, vähävaraisten aitien kesävirkestys ja vanhusten asumistuki Konvalescentpengar, mindrebe- medlade mödrars sommarrekre- ation och bostadsunderstöd för äldringar
200.3	5 042.4	38 624.6	23.4	577.4	151 364.0	3 691.3	22 393.2	4 165.5	1 612.6
174.4	4 334.7	35 162.8	23.2	544.2	128 583.6	3 541.3	16 190.7	3 105.5	1 515.7
25.9	707.7	3 461.8	0.2	33.2	22 780.4	150.0	6 202.5	1 060.0	96.9
32.1	188.4	11 647.1	6.3	80.0	54 841.4	811.5	17 276.0	2 546.8	238.4
23.4	132.5	10 795.9	5.9	67.5	32 259.3	751.8	7 333.2	1 076.5	208.9
8.7	55.9	851.2	0.4	12.5	22 582.1	59.7	9 942.8	1 470.3	29.5
—	39.4	52.3	—	31.3	1 097.6	448.1	426.1	111.3	8.2
—	37.6	39.9	—	31.3	387.3	443.8	87.1	36.4	7.8
—	1.8	12.4	—	—	710.3	4.3	339.0	74.9	0.4
120.4	588.8	11 933.6	17.0	41.8	55 318.1	1 807.9	14 760.1	2 454.8	832.9
91.5	510.1	10 937.6	16.9	26.4	34 154.3	1 661.5	7 248.3	1 230.8	810.0
28.9	78.7	996.0	0.1	15.4	21 163.8	146.4	7 511.8	1 224.0	22.9
63.2	234.5	5 270.0	7.6	32.9	29 916.9	540.6	8 301.3	1 200.0	358.4
49.9	179.0	4 508.9	7.6	23.3	19 544.6	465.7	4 244.5	606.0	350.1
13.3	55.5	761.1	—	9.6	10 372.3	74.9	4 056.8	594.0	8.3
30.7	131.8	1 908.9	1.3	26.9	18 924.5	175.3	4 683.5	1 071.1	77.8
25.7	59.4	1 316.9	—	18.5	5 224.3	145.7	1 062.4	256.3	74.4
5.0	72.4	592.0	1.3	8.4	13 700.2	29.6	3 621.1	814.8	3.4
23.4	26.2	1 388.0	0.6	20.0	15 080.7	141.0	3 421.9	987.0	44.7
16.6	14.1	714.0	0.5	5.2	4 568.2	126.9	1 016.3	197.2	38.9
6.8	12.1	674.0	0.1	14.8	10 512.5	14.1	2 405.6	789.8	5.8
45.0	127.6	2 750.8	3.7	51.8	21 955.8	267.2	4 487.4	1 286.8	188.8
35.6	85.8	2 451.7	3.1	41.5	9 447.3	252.4	1 714.8	332.5	178.2
9.4	41.8	299.1	0.6	10.3	12 508.5	14.8	2 772.6	954.3	10.6
39.9	80.4	3 289.6	1.0	30.7	20 608.9	182.6	4 589.9	1 284.9	24.5
21.0	26.2	2 176.7	—	9.9	6 444.7	161.0	1 061.3	316.0	15.0
18.9	54.2	1 112.9	1.0	20.8	14 164.2	21.6	3 528.6	968.9	9.5
38.2	57.9	4 098.1	0.2	17.5	29 593.8	289.4	9 495.4	1 653.5	268.2
30.3	33.2	3 763.2	0.0	14.0	13 447.7	200.6	2 618.9	518.5	211.3
7.9	24.7	334.9	0.2	3.5	16 146.1	88.8	6 876.5	1 135.0	56.9
72.7	271.8	3 379.7	5.0	91.6	31 960.1	729.3	6 512.8	2 482.9	160.1
53.1	173.6	2 694.5	4.1	73.7	12 314.6	691.0	2 234.8	520.9	123.2
19.6	98.2	685.2	0.9	17.9	19 645.5	38.3	4 278.0	1 962.0	36.9
42.7	303.3	2 534.4	2.8	28.8	16 769.6	172.6	3 120.3	1 428.9	92.2
32.8	11.6	1 671.3	2.0	18.9	7 372.0	140.8	963.7	319.7	64.9
9.9	291.7	863.1	0.8	9.9	9 397.6	31.8	2 156.6	1 109.2	27.3
708.6	7 092.5	86 877.1	68.9	1 030.7	447 431.4	9 256.8	99 467.9	20 673.5	3 906.8
554.3	5 597.8	76 233.4	63.3	874.4	273 747.9	8 582.5	45 776.0	8 516.3	3 598.4
154.3	1 494.7	10 643.7	5.6	156.3	173 683.5	674.3	53 691.9	12 157.2	308.4
711.7	5 935.1	75 359.2	85.7	799.7	368 177.0	7 999.0	87 820.5	17 415.4	3 263.5

VIII. Kuntien sosiaalihuollon tulot vuonna 1968 — Den kommunala socialvårdens inkomster år 1968

Lääni — Län	Maakaut kuolinpesien jäämistöistä Rattigprocenter	Huoltotoiminnan muut yleisulot Vårdverksamhetens övriga allmänna inkomster	Huoltoapu *) — Socialhjälp *)							Työtuvan tulot Inkomster från arbetsstuga	Oman kunnalliskodin yms. muut tulot, myös valtionapu Övriga inkomster från eget kommunalhem o.a.dyl., även statsbidrag	Muut tulot, myös lahjoitukset ja rahastojen korot Övriga inkomster, även donationer o. räntor av fonder
			Korvaukset *) — Ersättningar av *)									
			valtiolta — staten									
			huoltoapulain mukaan enligt lagen om socialhjälp	huoltoapulain mukaan enligt lagen om socialhjälp	sotasiirtolaisista för de krigsflyttade	muilla perusteilla enligt övriga grunder	muilla kunnilla andra kommuner	yksityisiltä enskilda personer				
	1 000 mk											
<i>Uudenmaan — Nylands</i> ...	324.3	175.7	3 517.1	131.1	0.6	398.3	19 401.2	1 794.8	3 050.9	2.4		
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	274.6	139.9	2 896.3	109.5	—	337.1	14 354.3	1 794.8	2 309.8	—		
Maalaisk. — Landsk.	49.7	35.8	620.8	21.6	0.6	61.2	5 046.9	—	741.1	2.4		
<i>Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs</i>	139.4	141.2	346.3	159.3	0.1	207.3	12 293.8	189.6	867.7	7.5		
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	66.3	61.5	344.6	53.0	—	68.4	5 198.7	189.6	288.4	2.6		
Maalaisk. — Landsk.	73.1	79.7	1.7	106.3	0.1	138.9	7 095.1	—	579.3	4.9		
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	5.4	0.8	0.6	—	—	19.9	382.0	—	—	0.3		
Kaupunki — Stad	2.3	0.8	—	—	—	—	78.9	—	—	0.3		
Maalaisk. — Landsk.	3.1	—	0.6	—	—	19.9	303.1	—	—	—		
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	134.1	117.0	300.3	150.3	—	148.6	12 097.4	28.9	1 714.9	11.1		
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	72.9	30.1	289.0	104.0	—	3.7	5 861.4	28.9	473.2	3.5		
Maalaisk. — Landsk.	61.2	86.9	11.3	46.3	—	144.9	6 236.0	—	1 241.7	7.6		
<i>Kymen — Kymmene</i>	52.6	64.8	132.1	64.2	—	60.3	6 640.5	66.7	718.8	1.5		
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	27.7	24.0	132.1	13.5	—	51.6	3 561.1	66.7	343.3	—		
Maalaisk. — Landsk.	24.9	40.8	—	50.7	—	8.7	3 079.4	—	375.5	1.5		
<i>Mikkelin — S:t Michels</i> ...	40.9	52.7	54.9	39.7	—	129.3	4 841.6	1.0	1 272.9	1.8		
Kaupungit — Städer	11.9	0.2	54.9	14.6	—	0.0	743.9	—	88.7	1.2		
Maalaisk. — Landsk.	29.0	52.5	0.0	25.1	—	129.3	4 097.7	1.0	1 184.2	0.6		
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i>	22.1	29.8	16.5	26.2	—	22.7	4 041.3	—	672.7	0.1		
Kaupunki — Stad ¹⁾	7.9	2.3	14.2	3.8	—	0.2	968.1	—	95.7	0.1		
Maalaisk. — Landsk.	14.2	27.5	2.3	22.4	—	22.5	3 073.2	—	577.0	—		
<i>Kuopion — Kuopio</i>	38.6	45.4	8.6	57.0	—	118.9	5 600.3	—	633.1	0.9		
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	16.5	14.0	—	0.5	—	1.9	1 690.8	—	182.4	—		
Maalaisk. — Landsk.	22.1	31.4	8.6	56.5	—	117.0	3 909.5	—	450.7	0.9		
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finlands</i>	41.2	53.0	77.7	19.5	4.1	199.1	4 760.8	—	760.0	2.7		
Kaupunki — Stad ¹⁾	11.2	4.9	61.5	—	1.3	2.9	887.9	—	174.9	—		
Maalaisk. — Landsk.	30.0	48.1	16.2	19.5	2.8	196.2	3 872.9	—	585.1	2.7		
<i>Vaasan — Vasa</i>	56.8	53.6	51.2	94.6	0.2	108.2	7 687.9	10.8	554.3	1.6		
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	19.9	19.1	50.9	35.8	—	0.0	2 190.1	10.8	200.6	0.6		
Maalaisk. — Landsk.	36.9	34.5	0.3	58.8	0.2	108.2	5 497.8	—	353.7	1.0		
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	42.8	66.8	206.1	33.4	0.1	138.1	7 750.2	367.9	1 088.8	2.1		
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	18.2	14.8	202.6	28.2	0.1	17.1	2 150.5	367.9	116.1	—		
Maalaisk. — Landsk.	24.6	52.0	3.5	5.2	—	121.0	5 599.7	—	972.7	2.1		
<i>Lapin — Lapplands</i>	19.5	42.2	16.2	3.8	—	19.2	3 125.6	298.3	434.0	1.5		
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	8.5	3.7	16.2	1.3	—	—	956.6	298.3	38.7	1.3		
Maalaisk. — Landsk.	11.0	38.5	—	2.5	—	19.2	2 169.0	—	395.3	0.2		
Koko maa — Hela landet ..	917.7	843.0	4 727.6	779.1	5.1	1 569.9	88 622.6	2 758.0	11 768.1	33.5		
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	537.9	315.3	4 062.3	364.2	1.4	482.9	38 642.3	2 757.0	4 311.8	9.6		
Maalaisk. — Landsk.	379.8	527.7	665.3	414.9	3.7	1 087.0	49 980.3	1.0	7 456.3	23.9		
V. — År 1967	744.2	714.9	4 151.7	1 106.7	10.6	1 310.1	72 943.1	2 658.0	11 228.0	57.4		

1) Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

2) V. 1966 ja sitä aikaisemmin sisälsi myös koko vajaamielihuollon tulot; v. 1967 vain 56 kunnan osalta — År 1966 och före detta innefattade även inkomster från hela vården av psykiskt efterblivna; år 1967 endast från 56 kommuners del

3) Myös kunnalliskotien saamat korvaukset — Även ersättningar erhållna av kommunalhem

Vajaamielishuolto Värden av psykiskt efterblivna	Lastensuojelu — Barnskydd										
	Korvaukset ¹⁾ — Ersättningar av ¹⁾										Tulot yhteensä Summa inkomster
	valtiolta—staten		muilta kunnilta andra kommuner	yksityisiltä enskilda personer	Omnien lastenkotien ja päivä- huoltolaitosten muut tulot, myös valtionapu Ovriga inkomster från egna barnhem och daghem, även statsbidrag	Muut tulot, myös lahjoitukset ja rahastojen korot Övriga inkomster, även donationer o. räntor av fonder	Irtolais- ja P.A.V. huolto Värden av lösdrivare och missbrukare av berusningsmedel	Kuntien huoltokorvauksien käyttämät varat Av kommunerna använda medel för vårdverksamheten	Kodinhoito Hemvårdarverksamheten	Valtionapu vähävaraisten aitien kesävirkestykseen Statsbidrag för mindrebemädlade modrars sommarreaktioner	
	huostaanotettujen ammattiotettujen yrkesundervisning för omhändertagna	lastensuojelun 39 §:n mukaan enligt § 39 i barnskyddslagen									
1 143.7	43.3	1 772.0	478.5	2 509.0	7 123.3	91.6	87.6				42 045.4
974.0	24.9	1 747.5	289.6	2 321.5	6 678.3	91.6	85.3	34 429.0	94 154.6	1 013.1	2.9
169.7	18.4	24.5	188.9	187.5	445.0	0.0	2.3	7 616.4	15 164.0	486.5	1.2
459.0	14.6	8.0	86.7	360.1	2 458.2	29.6	1.8	17 770.2	37 071.2	1 231.4	1.8
181.9	11.1	8.0	63.2	262.5	2 382.7	29.6	1.5	9 213.6	23 045.7	456.0	1.4
273.9	3.5	—	23.5	97.6	75.5	—	0.3	8 556.6	14 025.5	775.4	0.4
39.8	—	—	0.0	5.3	—	—	1.1	455.2	642.4	64.6	—
35.9	—	—	—	4.9	—	—	1.1	124.2	263.1	18.1	—
3.9	—	—	0.0	0.4	—	—	—	331.0	379.3	46.5	—
709.1	20.5	160.1	112.6	432.4	2 252.9	14.9	2.1	18 407.2	36 910.9	1 164.7	6.3
435.2	15.9	157.6	40.9	368.9	2 165.6	14.9	0.6	10 066.3	24 088.0	511.3	5.5
273.9	4.6	2.5	71.7	63.5	87.3	—	1.5	8 340.9	12 822.9	653.4	0.8
562.9	5.4	2.7	119.1	176.4	935.0	0.5	3.4	9 606.9	20 310.0	582.3	0.7
403.7	5.0	2.3	35.6	119.6	873.0	0.5	2.9	5 662.6	13 882.0	261.1	0.5
159.2	0.4	0.4	83.5	56.8	62.0	—	0.5	3 944.3	6 428.0	321.2	0.2
222.1	7.0	1.8	40.4	100.2	373.9	—	2.0	7 182.2	11 742.3	601.5	0.6
53.3	4.5	1.8	0.2	38.0	322.8	—	1.2	1 337.2	3 887.1	106.6	0.3
168.8	2.5	—	40.2	62.2	51.1	—	0.8	5 845.0	7 855.2	494.9	0.3
104.5	4.0	—	16.2	59.7	281.2	0.0	1.2	5 298.2	9 782.5	640.6	1.2
25.4	0.1	—	0.3	20.8	194.1	0.0	0.8	1 333.8	3 234.4	94.5	—
79.1	3.9	—	15.9	38.9	87.1	—	0.4	3 964.4	6 548.1	546.1	1.2
261.6	3.3	2.5	15.4	102.6	529.6	—	1.7	7 419.5	14 536.3	772.4	1.8
119.5	2.1	1.3	7.8	56.3	529.6	—	0.4	2 623.1	6 824.2	142.3	0.8
142.1	1.2	1.2	7.6	46.3	—	—	1.3	4 796.4	7 712.1	630.1	1.0
232.4	5.0	0.6	37.5	150.0	560.0	—	4.4	6 908.0	13 700.9	734.4	1.8
26.6	1.5	—	19.6	55.3	417.1	—	1.2	1 665.9	4 778.8	152.1	0.3
205.8	3.5	0.6	17.9	94.7	142.9	—	3.2	5 242.1	8 922.1	582.3	1.5
237.1	8.1	12.5	22.1	103.8	926.6	1.0	2.1	9 932.5	19 661.3	950.6	4.3
125.5	5.3	12.5	12.0	78.5	898.9	1.0	1.7	3 663.2	9 784.5	234.0	3.9
111.6	2.8	—	10.1	25.3	27.7	—	0.4	6 269.3	9 876.8	716.6	0.4
200.4	0.5	0.2	6.9	186.3	614.5	0.1	19.7	10 724.9	21 235.2	1 599.4	2.8
122.0	—	—	0.6	122.6	597.3	0.1	18.3	3 776.4	8 538.2	234.7	0.7
78.4	0.5	0.2	6.3	63.7	17.2	0.0	1.4	6 948.5	12 697.0	1 364.7	2.1
377.3	2.5	1.1	1.1	125.3	404.9	—	3.2	4 875.7	11 893.9	983.0	4.0
188.4	1.6	1.1	—	46.4	336.0	—	2.2	1 900.3	5 471.7	149.3	0.8
188.9	0.9	—	1.1	78.9	68.9	—	1.0	2 975.4	6 422.2	833.7	3.2
4 549.9	114.2	1 961.5	936.5	4 311.1	16 460.1	137.7	130.3	140 625.9	306 805.5	10 824.5	29.4
2 691.4	72.0	1 932.1	469.8	3 495.3	15 395.4	137.7	117.2	75 795.6	197 952.3	3 373.1	17.1
1 858.5	42.2	29.4	466.7	815.8	1 064.7	0.0	13.1	64 830.3	108 853.2	7 451.4	12.3
²⁾ 3 418.0	92.8	1 917.9	1 145.7	3 847.0	14 202.2	87.6	94.3	119 730.2	248 446.8	9 173.4	28.7

¹⁾ Myös lastenkotien ja päivähuoltolaitosten saamat korvaukset — Även ersättningar erhållna av barnhem och daghem

²⁾ Tulot vastaavat 14.51 milj. mk:n menoerää, 56 kunnasta tuloja ei saatu erikseen — Inkomsterna motsvarar 14.51 milj. mk:s utgiftspost, från 56 kommuner erhölls inkomsterna inte skilt

IX. Kuntien omien kunnalliskotien menot ja tulot vuonna 1968 — Kommuners egna kommunalhems

Vuodesta 1967 lähtien Helsingin kaupungin omistaman Koskelan sairaskodin menot ja tulot jätetty pois taulusta. — Fr.o.m.

Lääni — Län	Menot — Utgifter									
	Palkkaukset sosiaaliturvamaakseen Avlöningar med socialskyddsavgifter	Huoneistomenot Lokalutgifter	Kalluston uusinta- hankinta ja kunnossa- pito Nyanskaffning och underhåll av inven- tarier	Lääkkeitä ja hoito- tärvikkeitä Mediciner och sårdförmedel	Ravintotarvikkeet Livsmedel	Vaatteiston uusinta- hankinta ja kunnossa- pito Nyanskaffning och underhåll av kläder	Publistustarvikkeet ja vaatteiston pesä- konejärjestelmät Kongoringsställen och tvättning av kläder	Viihdytysmenot Förströelseutgifter	Kehoitusrahat Filtippeningar	Kasvitarhan ja kotelaitteen hoito Trädgårds- och boskapskötsel
	1 000 mk									
<i>Uudenmaan — Nylands</i> ²⁾ ..	12 028.9	1 703.0	219.6	1 127.4	2 379.5	154.3	288.7	39.3	61.3	40.1
Kaupungit — Städer ¹⁾ ²⁾ ..	5 138.0	597.5	108.8	407.5	945.9	87.7	97.5	10.5	23.7	16.4
Maalaisk. — Landsk.	6 890.9	1 105.5	110.8	719.9	1 433.6	66.6	191.2	28.8	37.6	23.7
<i>Turun-Porin — Åbo-Björne- borgs</i>	10 745.7	1 569.3	181.9	914.4	2 460.2	153.7	403.6	45.8	78.7	40.0
Kaupungit — Städer ¹⁾	5 426.4	772.6	79.7	444.7	1 240.6	90.1	249.2	21.6	50.9	17.1
Maalaisk. — Landsk.	5 319.3	796.7	102.2	469.7	1 219.6	63.6	154.4	24.2	27.8	22.9
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	14 564.2	2 145.4	268.6	1 095.7	3 241.2	182.3	471.5	55.7	148.8	37.0
Kaupungit — Städer ¹⁾	6 239.4	788.1	135.6	454.4	1 436.2	75.5	206.2	19.9	99.0	14.5
Maalaisk. — Landsk.	8 324.8	1 357.3	133.0	641.3	1 805.0	106.8	265.3	35.8	49.8	22.5
<i>Kymen — Kymmene</i>	7 975.8	1 100.5	101.5	579.4	1 660.9	89.1	289.9	23.7	36.8	24.5
Kaupungit — Städer ¹⁾	4 561.3	596.1	61.8	299.0	887.0	54.6	233.0	8.5	22.3	12.4
Maalaisk. — Landsk.	3 414.5	504.4	39.7	280.4	773.9	34.5	56.9	15.2	14.5	12.1
<i>Mikkelin — S:t Michels</i> ...	6 664.4	1 160.5	110.8	585.5	1 610.4	105.1	121.9	19.2	37.6	19.9
Kaupungit — Städer :	1 113.0	176.2	27.8	83.5	255.0	17.8	31.3	2.7	5.9	1.3
Maalaisk. — Landsk.	5 551.4	984.3	83.0	502.0	1 355.4	87.3	90.6	16.5	31.7	18.6
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i>	5 110.7	833.4	77.4	451.5	1 144.7	61.7	216.4	15.8	18.9	6.8
Kaupunki — Stad ¹⁾	1 354.9	202.6	27.6	98.7	281.7	15.6	79.0	5.6	4.9	1.1
Maalaisk. — Landsk.	3 755.8	630.8	49.8	352.8	863.0	46.1	137.4	10.2	14.0	5.7
<i>Kuopion — Kuopio</i>	6 497.6	1 027.2	136.2	590.9	1 471.4	89.0	240.8	27.1	33.1	26.1
Kaupungit — Städer ¹⁾	2 120.8	289.9	61.1	222.9	422.7	30.9	107.2	13.1	8.6	9.1
Maalaisk. — Landsk.	4 376.8	737.3	75.1	368.0	1 048.7	58.1	133.6	14.0	24.5	17.0
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finlands</i>	4 634.8	831.5	78.9	376.4	1 227.4	58.0	132.9	24.2	29.1	14.1
Kaupunki — Stad ¹⁾	854.6	140.5	14.4	57.9	268.1	9.3	17.2	8.4	8.1	1.7
Maalaisk. — Landsk.	3 780.2	691.0	64.5	318.5	959.3	48.7	115.7	15.8	21.0	12.4
<i>Vaasan — Vasa</i>	7 101.3	944.2	96.7	552.5	1 545.2	115.7	239.6	25.2	37.7	19.8
Kaupungit — Städer ¹⁾	3 255.9	311.7	33.5	213.0	631.1	44.6	90.2	10.3	15.6	2.4
Maalaisk. — Landsk.	3 845.4	632.5	63.2	339.5	914.1	71.1	149.4	14.9	22.1	17.4
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	8 085.5	1 482.1	120.6	754.7	2 036.8	121.4	247.0	28.7	52.3	23.6
Kaupungit — Städer ¹⁾	2 272.5	402.8	35.2	192.4	560.5	35.8	147.2	2.8	20.5	0.7
Maalaisk. — Landsk.	5 813.0	1 079.3	85.4	562.3	1 476.3	85.6	99.8	25.9	31.8	22.9
<i>Lapin — Lapplands</i>	2 855.6	540.1	41.2	243.1	693.2	45.5	106.0	12.5	17.5	5.4
Kaupungit — Städer ¹⁾	920.6	157.2	14.3	74.3	222.7	10.8	45.9	3.5	8.8	2.7
Maalaisk. — Landsk.	1 935.0	382.9	26.9	168.8	470.5	34.7	60.1	9.0	8.7	2.7
Koko maa — Hela landet ²⁾	86 264.5	13 337.2	1 433.4	7 271.5	19 470.9	1 175.8	2 758.3	317.2	551.8	257.3
Kaupungit — Städer ¹⁾ ²⁾ ..	33 257.4	4 435.2	599.8	2 548.3	7 151.5	472.7	1 303.9	106.9	268.3	79.4
Maalaisk. — Landsk.	53 007.1	8 902.0	833.6	4 723.2	12 319.4	703.1	1 454.4	210.3	283.5	177.9
Helsinki — Helsingfors	10 689.4	1 017.4	103.6	554.6	1 630.0	22.0	705.1	25.0	60.8	—

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar²⁾ Ilman Helsingkiä — Utan Helsingfors

utgifter och inkomster år 1968

år 1967 ingår inte Helsingfors stad tillhörande Forsby sjukhems utgifter och inkomster i tabellen.

			Tulot — Inkomster											
Hoidettävien työtarvikkeet Vårdtagarnas arbets- förnödenheter	Muut menot Övriga utgifter	Yhteensä Summa	Valtionsapu Statsbidrag	Omnan kunnan osuus Egen kommuns andel	Korvaukset yksityisiltä Ersättningar av enskilda	Korvaukset valtiolta ja vierailta kunnilta Ersättningar av staten o. andra kommuner	Vastikkeet luontois- suorituksista Vederiäq för naturaförmåner	Kasvitarhan ja kotieläinten hoito Trädgårds- och boskapskötsel	Hoidettävien työ Vårdtagarnas arbete	Muut tulot Övriga inkomster	Yhteensä Summa			
28.6	203.3	18 274.0	99.7	11 991.5	4 869.6	299.5	768.4	78.8	23.1	143.4	18 274.0			
19.4	90.8	7 543.7	—	4 952.0	1 984.8	234.5	282.4	16.8	19.2	54.0	7 543.7			
9.2	112.5	10 730.3	99.7	7 039.5	2 884.8	65.0	486.0	62.0	3.9	89.4	10 730.3			
32.6	152.0	16 777.9	104.5	10 456.7	5 238.9	214.6	566.2	63.4	35.8	97.8	16 777.9			
23.0	72.2	8 488.1	—	5 555.7	2 576.3	67.7	193.0	13.7	20.6	61.1	8 488.1			
9.6	79.8	8 289.8	104.5	4 901.0	2 662.6	146.9	373.2	49.7	15.2	36.7	8 289.8			
55.7	174.5	22 440.6	499.6	13 170.2	7 395.4	160.1	857.9	93.6	128.4	135.4	22 440.6			
49.1	83.6	9 601.5	—	5 935.3	3 183.6	9.4	268.1	25.3	119.1	60.7	9 601.5			
6.6	90.9	12 839.1	499.6	7 234.9	4 211.8	150.7	589.8	68.3	9.3	74.7	12 839.1			
7.7	96.1	11 985.9	240.2	7 274.2	3 921.4	71.5	351.8	50.2	10.0	66.6	11 985.9			
7.1	57.8	6 800.9	134.9	4 206.4	2 199.5	51.7	137.8	23.7	8.6	38.3	6 800.9			
0.6	38.3	5 185.0	105.3	3 067.8	1 721.9	19.8	214.0	26.5	1.4	28.3	5 185.0			
7.6	93.0	10 535.9	631.8	5 397.1	3 727.3	138.6	424.0	70.5	12.1	134.5	10 535.9			
2.7	19.4	1 736.6	—	1 127.3	519.9	0.7	47.8	3.6	3.8	33.5	1 736.6			
4.9	73.6	8 799.3	631.8	4 269.8	3 207.4	137.9	376.2	66.9	8.3	101.0	8 799.3			
5.7	52.5	7 995.5	283.3	4 797.2	2 518.6	28.8	288.1	27.1	6.6	45.8	7 995.5			
3.8	15.7	2 091.2	—	1 359.2	657.1	1.0	60.4	0.4	2.7	10.4	2 091.2			
1.9	36.8	5 904.3	283.3	3 438.0	1 861.5	27.8	227.7	26.7	3.9	35.4	5 904.3			
7.6	77.6	10 224.6	49.8	6 217.0	3 256.5	117.9	399.9	52.0	16.1	115.4	10 224.6			
4.4	26.8	3 317.5	—	2 237.9	896.6	0.5	108.6	4.9	11.0	58.0	3 317.5			
3.2	50.8	6 907.1	49.8	3 979.1	2 359.9	117.4	291.3	47.1	5.1	57.4	6 907.1			
8.4	50.3	7 466.0	236.6	4 137.8	2 369.2	199.0	281.4	32.5	20.2	189.3	7 466.0			
2.7	11.3	1 394.2	—	848.0	368.4	2.9	33.3	—	8.3	133.3	1 394.2			
5.7	39.0	6 071.8	236.6	3 289.8	2 000.8	196.1	248.1	32.5	11.9	56.0	6 071.8			
7.6	110.2	10 795.7	29.6	7 123.3	3 001.4	116.7	309.0	37.2	15.1	163.4	10 795.7			
5.6	63.9	4 677.8	—	3 328.2	1 145.0	4.0	74.4	3.1	4.5	118.6	4 677.8			
2.0	46.3	6 117.9	29.6	3 795.1	1 856.4	112.7	234.6	34.1	10.6	44.8	6 117.9			
3.7	115.3	13 071.7	432.0	7 537.4	4 307.3	138.3	502.6	51.9	16.0	86.2	13 071.7			
0.2	32.4	3 703.0	—	2 283.1	1 286.8	17.0	80.5	4.8	5.0	25.8	3 703.0			
3.5	82.9	9 368.7	432.0	5 254.3	3 020.5	121.3	422.1	47.1	11.0	60.4	9 368.7			
2.3	47.3	4 609.7	217.6	2 771.3	1 385.2	19.2	182.6	2.5	1.3	30.0	4 609.7			
2.0	13.8	1 476.6	—	1 005.7	432.2	—	29.0	1.2	—	8.5	1 476.6			
0.3	33.5	3 133.1	217.6	1 765.6	953.0	19.2	153.6	1.3	1.3	21.5	3 133.1			
167.5	1 172.1	134 177.5	2 824.7	80 873.7	41 990.8	1 504.2	4 931.9	559.7	284.7	1 207.8	134 177.5			
120.0	487.7	50 831.1	134.9	32 838.8	15 250.2	389.4	1 315.3	97.5	202.8	602.2	50 831.1			
47.5	684.4	83 346.4	2 689.8	48 034.9	26 740.6	1 114.8	3 616.6	462.2	81.9	605.6	83 346.4			
—	195.5	15 003.4	—	—	14 013.3	—	760.2	—	—	229.9	15 003.4			

1) Siitä 75 700 mk korvauksia valtiolta — Därav 75 700 mk ersättningar av staten

X. Kuntien omien lastenkotien menot ja tulot vuonna 1968 — Kommuners egna barnhems ut-

Läni—Län	Menot — Utgifter									
	Palkkaukset sosiaaliturvanaksuineen Avioingar med socialskyddsavgifter	Huoneistomenot Lokalutgifter	Kaluston uusintahankinta ja kunnossapito Nyanskaffning och underhåll av inventarier	Lääkkeet ja hoitotarvikkeet Mediciner och vårdföremål	Ravintotarvikkeet Livsmedel	Vaatteiston uusintahankinta ja kunnossapito Nyanskaffning och underhåll av kläder	Puhdistustarvikkeet ja vaatteiston pesu Rengöringsföremål och tvättning av kläder	Viihdytysmenot Föroströelseutgifter	Kaavitarhan ja kotieläinten hoito Trädgårds- och boskapsskötsel	
1 000 mk										
<i>Uudenmaan — Nylands</i> ²⁾ ..	1 348.3	143.0	29.6	16.6	264.3	54.9	33.1	12.5	3.6	
Kaupungit — Städer ¹⁾ ²⁾ ..	543.1	43.6	14.2	7.3	112.2	22.6	8.6	2.4	0.6	
Maalaisk. — Landsk.	805.2	99.4	15.4	9.3	152.1	32.3	24.5	10.1	3.0	
<i>Turun-Porin — Åbo-Björneborgs</i>	2 659.6	365.3	59.7	31.2	397.2	129.0	63.2	23.9	19.9	
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	2 492.1	335.5	54.7	28.5	351.1	115.9	56.4	20.7	18.5	
Maalaisk. — Landsk.	167.5	29.8	5.0	2.7	46.1	13.1	6.8	3.2	1.4	
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	2 172.7	276.7	43.9	50.0	417.5	108.4	46.7	14.6	2.2	
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	1 976.2	248.3	37.8	48.0	370.1	93.0	41.6	10.8	1.5	
Maalaisk. — Landsk.	196.5	28.4	6.1	2.0	47.4	15.4	5.1	3.8	0.7	
<i>Kymen — Kymmene</i>	1 314.9	187.4	28.1	16.2	219.4	58.7	22.1	10.6	2.7	
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	992.2	137.8	20.5	11.8	166.8	45.1	17.5	6.6	1.8	
Maalaisk. — Landsk.	322.7	49.6	7.6	4.4	52.6	13.6	4.6	4.0	0.9	
<i>Mikkelin — S:t Michels</i> ...	401.5	66.5	7.9	6.7	95.0	20.6	11.0	6.6	2.0	
Kaupungit — Städer	148.0	29.6	1.6	2.1	26.4	6.3	4.6	1.9	0.0	
Maalaisk. — Landsk.	253.5	36.9	6.3	4.6	68.6	14.3	6.4	4.7	2.0	
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i>	392.5	56.7	7.2	3.6	82.8	17.9	9.4	4.2	2.0	
Kaupunki — Stad ¹⁾	156.1	18.7	2.1	0.7	26.8	6.0	1.2	1.8	0.8	
Maalaisk. — Landsk.	236.4	38.0	5.1	2.9	56.0	11.9	8.2	2.4	1.2	
<i>Kuopion — Kuopio</i>	371.9	41.2	8.2	4.2	51.0	12.4	5.1	—	1.7	
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	371.9	41.2	8.2	4.2	51.0	12.4	5.1	—	1.7	
Maalaisk. — Landsk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finland</i>	788.0	130.4	35.7	11.5	171.3	39.0	14.2	6.2	1.1	
Kaupunki — Stad ¹⁾	440.8	68.4	24.9	6.9	84.1	19.1	5.5	—	0.2	
Maalaisk. — Landsk.	347.2	62.0	10.8	4.6	87.2	19.9	8.7	6.2	0.9	
<i>Vaasan — Vasa</i>	623.2	74.8	9.9	6.6	112.1	35.1	6.5	1.2	1.1	
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	542.0	69.2	8.5	6.0	95.5	29.2	4.0	0.2	0.1	
Maalaisk. — Landsk.	81.2	5.6	1.4	0.6	16.6	5.9	2.5	1.0	1.0	
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	540.1	60.8	7.3	11.0	79.3	19.6	30.9	1.6	0.1	
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	453.6	42.0	6.4	9.6	62.3	16.0	28.3	0.6	—	
Maalaisk. — Landsk.	86.5	18.8	0.9	1.4	17.0	3.6	2.6	1.0	0.1	
<i>Lapin — Lapplands</i>	649.3	91.6	6.0	6.5	106.7	21.7	13.2	3.1	1.9	
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	440.1	60.8	3.2	4.1	56.7	11.4	6.3	1.2	1.2	
Maalaisk. — Landsk.	209.2	30.8	2.8	2.4	50.0	10.3	6.9	1.9	0.7	
Koko maa — Hela landet ²⁾	11 262.0	1 494.4	243.5	164.1	1 996.6	517.3	255.4	84.5	38.3	
Kaupungit — Städer ¹⁾ ²⁾ ..	8 556.1	1 095.1	182.1	129.2	1 403.0	377.0	179.1	46.2	26.4	
Maalaisk. — Landsk.	2 705.9	399.3	61.4	34.9	593.6	140.3	76.3	38.3	11.9	
Helsinki — Helsingfors	5 080.4	526.2	106.8	81.6	695.7	148.0	154.7	—	—	

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar²⁾ Ilman Helsinkiä — Utan Helsingfors

gifter och inkomster år 1968

				Tulot — Inkomster								
Hoidettavien käyttörahoit Fickpengar, åt vårdtagaria	Hoidettavien työtarvikkeet Vårdtagarnas arbeitsförnödenheter	Muut menot Övriga utgifter	Yhteensä Summa	Valtionapu Statsbidrag	Oman kunnan osuus Egen kommuns andel	Korvaukset yksityisiltä Ersätningar av enskilda	Korvaukset valtiolta ja vierailta kunnilta Ersätningar av staten o. andra kommuner	Vastikkeet luontois- suorituksista Vederlag för naturaförmåner	Kasvitarhan ja kotieläinten hoito Trädgårds- och boskapskötsel	Muut tulot Övriga inkomster	Yhteensä Summa	
5.8	7.5	29.9	1 949.1	102.9	1 325.1	68.0	337.1	91.9	5.3	18.8	1 949.1	
1.0	4.7	12.3	772.6	39.6	506.4	25.8	158.0	28.2	0.5	14.1	772.6	
4.8	2.8	17.6	1 176.5	63.3	818.7	42.2	179.1	63.7	4.8	4.7	1 176.5	
17.2	14.1	64.4	3 844.7	308.1	3 118.8	163.4	68.2	148.8	16.3	21.1	3 844.7	
16.2	13.7	59.8	3 563.1	291.2	2 899.4	147.8	55.8	134.7	13.4	20.8	3 563.1	
1.0	0.4	4.6	281.6	16.9	219.4	15.6	12.4	14.1	2.9	0.3	281.6	
19.2	5.9	45.0	3 202.8	143.1	2 588.1	177.1	122.3	158.7	3.2	10.3	3 202.8	
17.0	5.7	38.6	2 888.6	128.4	2 376.3	161.7	68.3	142.2	1.9	9.8	2 888.6	
2.2	0.2	6.4	314.2	14.7	211.8	15.4	54.0	16.5	1.3	0.5	314.2	
10.7	3.9	25.9	1 900.6	76.7	1 543.0	84.9	105.0	78.1	4.1	8.8	1 900.6	
9.1	3.5	20.7	1 433.4	55.0	1 241.6	62.4	23.7	41.9	1.8	7.0	1 433.4	
1.6	0.4	5.2	467.2	21.7	301.4	22.5	81.3	36.2	2.3	1.8	467.2	
3.0	0.3	7.4	628.5	33.5	486.0	33.0	36.4	33.6	3.2	2.8	628.5	
0.8	—	3.3	224.6	12.8	192.8	9.0	0.8	7.7	—	1.5	224.6	
2.2	0.3	4.1	403.9	20.7	293.2	24.0	35.6	25.9	3.2	1.3	403.9	
2.0	0.4	3.8	582.5	31.9	472.2	19.1	10.1	43.9	2.6	2.7	582.5	
0.7	—	0.9	215.8	11.1	173.5	8.5	—	21.8	0.5	0.4	215.8	
1.3	0.4	2.9	366.7	20.8	298.7	10.6	10.1	22.1	2.1	2.3	366.7	
—	—	4.7	500.4	16.4	412.1	25.2	6.6	36.9	—	3.2	500.4	
—	—	4.7	500.4	16.4	412.1	25.2	6.6	36.9	—	3.2	500.4	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4.3	0.4	26.0	1 228.1	56.2	1 002.1	58.8	33.3	67.6	2.3	7.8	1 228.1	
1.9	—	20.7	672.5	27.1	561.8	24.9	19.6	32.2	—	6.9	672.5	
2.4	0.4	5.3	555.6	29.1	440.3	33.9	13.7	35.4	2.3	0.9	555.6	
0.6	2.3	15.6	889.0	22.3	760.6	41.1	21.7	38.6	3.8	0.9	889.0	
—	2.2	14.0	770.9	15.3	666.9	35.8	21.7	30.4	—	0.8	770.9	
0.6	0.1	1.6	118.1	7.0	93.7	5.3	—	8.2	3.8	0.1	118.1	
2.4	3.1	12.7	768.9	28.3	673.9	33.3	—	31.2	0.1	2.1	768.9	
2.0	3.0	11.3	635.1	21.9	561.7	28.9	—	20.7	—	1.9	635.1	
0.4	0.1	1.4	133.8	6.4	112.2	4.4	—	10.5	0.1	0.2	133.8	
2.3	1.7	5.8	909.8	41.0	743.4	56.0	1.1	36.7	1.5	30.1	909.8	
1.8	1.7	3.7	592.2	18.7	528.6	22.1	1.1	18.6	—	3.1	592.2	
0.5	—	2.1	317.6	22.3	214.8	33.9	—	18.1	1.5	27.0	317.6	
67.5	39.6	241.2	16 404.4	860.4	13 125.3	759.9	1) 741.8	766.0	42.4	108.6	16 404.4	
50.5	34.5	190.0	12 269.2	637.5	10 121.1	552.1	355.6	515.3	18.1	69.5	12 269.2	
17.0	5.1	51.2	4 135.2	222.9	3 004.2	207.8	386.2	250.7	24.3	39.1	4 135.2	
49.0	10.4	123.8	6 976.6	184.3	6 574.4	657.4	—	63.4	—	154.5	6 976.6	

1) Tästä korvauksia valtiolta 54 200 mk — Därav ersätningar av staten 54 200 mk

XI. Kuntainliittojen kunnalliskotien ja lastenkotien menot ja tulot vuonna 1968 — Kommunalförbunds

L ä ä n i — L ä n	Menot — Utgifter										
	Palkkaukset sosiaali- turvamaksineen Avlojningar med socialskyddsavgifter	Huoneistomenot Lokalutgifter	Kaluston uusintahän- kinta ja kunnossapito Nyanskaffn. o. under- håll av inventarier	Lääkkeet ja hoitotarvikkeet Mediciner och vårdförnödenheter	Ravintotarvikkeet Livsmedel	Vaatteiston uusinta- hankinta ja kunn.-pito Nyanskaffning och underhåll av kläder	Puhdistustarvikkeet ja vaatteiston pesu Rengöringsföretag och tvättning av kläder	Viihdytysmenot Förströelseutgifter	Kehoitusrahat Flitpenningar	Kasvitarhan ja kotieläinten hoito Trädgårds- och boskapskötsel	
	1 000 mk										

a) Kunnalliskodit — Kommunalhjem

<i>Uudenmaan — Nylands</i>											
Maalaisk. — Landsk.	562.1	73.7	14.4	73.1	163.6	4.2	6.8	2.0	4.8	6.5	
<i>Turun ja Porin —</i>											
<i>Åbo och Björneborgs</i>	4 644.9	636.8	105.2	394.4	1 071.8	76.0	203.6	17.1	19.3	21.7	
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 078.8	134.6	22.1	100.9	224.7	16.4	49.7	1.4	3.9	3.8	
Maalaisk. — Landsk.	3 566.1	502.2	83.1	293.5	847.1	59.6	153.9	15.7	15.4	17.9	
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>											
Maalaisk. — Landsk.	342.0	36.8	9.9	17.4	75.7	0.3	1.8	—	0.3	—	
<i>Hämeen — Tavastehus</i>											
Maalaisk. — Landsk.	412.7	64.0	8.6	36.0	95.6	5.0	7.7	1.4	1.7	0.5	
<i>Kymen — Kymmene</i>											
Kaupungit — Städer ¹⁾	918.1	105.0	20.7	115.4	179.5	7.9	48.9	5.8	2.7	8.2	
Maalaisk. — Landsk.	726.6	80.3	14.8	98.3	132.4	6.1	46.9	5.1	1.9	7.6	
Maalaisk. — Landsk.	191.5	24.7	5.9	17.1	47.1	1.8	2.0	0.7	0.8	0.6	
<i>Mikkelin — St Michels</i>											
Maalaisk. — Landsk.	222.0	25.8	2.0	15.2	56.0	1.9	1.6	1.3	1.0	1.2	
<i>Keski-Suomen —</i>											
<i>Mellersta Finlands</i>											
Maalaisk. — Landsk.	812.2	133.0	10.7	77.6	212.8	16.3	19.4	3.1	6.2	2.1	
<i>Vaasan — Vasa</i>											
Kaupungit — Städer ¹⁾	2 372.0	291.5	31.9	218.5	552.1	33.4	80.6	6.6	6.8	11.8	
Maalaisk. — Landsk.	81.8	7.8	0.8	2.3	14.2	0.3	0.5	—	—	0.3	
Maalaisk. — Landsk.	2 290.2	283.7	31.1	216.2	537.9	33.1	80.1	6.6	6.8	11.5	
<i>Oulun — Uleåborgs</i>											
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 495.3	221.6	21.3	127.2	333.4	28.8	51.8	3.5	11.2	0.8	
Maalaisk. — Landsk.	240.3	48.6	4.7	24.8	44.7	3.9	4.2	0.6	0.9	0.2	
Maalaisk. — Landsk.	1 255.0	173.0	16.6	102.4	288.7	24.9	47.6	2.9	10.3	0.6	
<i>Lapin — Lapplands</i>											
Kaupungit — Städer ¹⁾	456.6	82.8	2.9	46.6	110.4	6.6	8.4	1.5	0.6	1.2	
Maalaisk. — Landsk.	214.0	34.4	1.6	22.7	53.4	2.8	4.4	0.7	—	0.6	
Maalaisk. — Landsk.	242.6	48.4	1.3	23.9	57.0	3.8	4.0	0.8	0.6	0.6	
Koko maa — Hela landet											
Kaupungit — Städer ¹⁾	12 237.9	1 671.0	227.6	1 121.4	2 850.9	180.4	430.6	42.3	54.6	54.0	
Maalaisk. — Landsk.	2 341.5	305.7	44.0	249.0	469.4	29.5	105.7	7.8	6.7	12.5	
Maalaisk. — Landsk.	9 896.4	1 365.3	183.6	872.4	2 381.5	150.9	324.9	34.5	47.9	41.5	

b) Lastenkodit — Barnhem

<i>Uudenmaan — Nylands</i>											
Maalaisk. — Landsk.	174.8	24.7	1.8	5.1	30.1	6.8	3.4	0.3	—	0.0	
<i>Turun ja Porin —</i>											
<i>Åbo och Björneborgs</i>											
Maalaisk. — Landsk.	72.7	6.5	1.0	0.4	13.4	3.1	1.3	0.8	—	—	
<i>Hämeen — Tavastehus</i>											
Maalaisk. — Landsk.	69.8	15.0	6.1	0.9	15.4	4.2	1.3	1.7	—	0.3	
<i>Kymen — Kymmene</i>											
Kaupungit — Städer ¹⁾	217.9	27.3	4.1	1.6	35.9	10.0	2.4	2.0	—	1.8	
Maalaisk. — Landsk.	131.8	14.6	2.4	1.2	23.2	6.9	1.8	1.0	—	1.1	
Maalaisk. — Landsk.	86.1	12.7	1.7	0.4	12.7	3.1	0.6	1.0	—	0.7	
<i>Oulun — Uleåborgs</i>											
Maalaisk. — Landsk.	123.4	22.1	2.4	3.3	24.8	5.6	1.6	3.0	—	0.4	
<i>Lapin — Lapplands</i>											
Kaupungit — Städer ¹⁾	124.4	15.7	1.3	1.3	18.3	3.6	2.5	—	—	0.7	
Koko maa — Hela landet											
Kaupungit — Städer ¹⁾	783.0	111.3	16.7	12.6	137.9	33.3	12.5	7.8	—	3.2	
Maalaisk. — Landsk.	256.2	30.3	3.7	2.5	41.5	10.5	4.3	1.0	—	1.8	
Maalaisk. — Landsk.	526.8	81.0	13.0	-10.1	96.4	22.8	8.2	6.8	—	1.4	

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

kommunalhems och barnhems utgifter och inkomster år 1968

				Tulot — Inkomster								
Hoidettavien käyttörahat Fickpengar åt vårdtagarna	Hoidettavien työtarvikkeet Vårdtagarnas arbetsförnödenheter	Muut menot Övriga utgifter	Yhteensä Summa	Valtionapu Statsbidrag	Osuus- ja hoitomaksut Andel- o. vårdavgifter	Korvaukset valtiolta ja vierailta kunnilta Ersättningar av staten och andra kommuner	Vastikkeet luontosisuorituksista Vederlag för naturaförmåner	Kasvitarhan ja kotieläinten hoito Trädgårds- och boskapskötsel	Hoidettavien työ Vårdtagarnas arbete	Muut tulot Övriga inkomster	Yhteensä Summa	
—	0.1	11.6	922.9	—	857.2	—	31.4	17.7	—	16.6	922.9	
—	5.1	92.8	7 288.7	201.4	6 352.0	28.5	327.1	60.6	5.2	313.9	7 288.7	
—	0.5	15.2	1 652.0	114.2	1 451.7	—	57.7	9.0	1.7	17.7	1 652.0	
—	4.6	77.6	5 636.7	87.2	4 900.3	28.5	269.4	51.6	3.5	296.2	5 636.7	
—	—	6.1	490.3	—	467.7	—	21.6	—	—	1.0	490.3	
—	—	8.2	641.4	—	608.2	—	23.2	1.0	—	9.0	641.4	
—	3.1	50.6	1 465.9	—	1 425.5	—	15.3	6.1	4.2	14.8	1 465.9	
—	2.9	45.9	1 168.8	—	1 142.4	—	7.4	4.1	4.2	10.7	1 168.8	
—	0.2	4.7	297.1	—	283.1	—	7.9	2.0	—	4.1	297.1	
—	—	6.0	334.0	—	309.2	—	20.5	3.3	—	1.0	334.0	
—	1.0	12.7	1 307.1	—	1 199.3	—	84.8	5.5	0.6	16.9	1 307.1	
—	1.0	60.7	3 666.9	219.2	3 210.5	5.6	169.1	24.9	2.0	35.6	3 666.9	
—	—	0.8	108.8	—	106.7	—	1.8	—	—	0.3	108.8	
—	1.0	59.9	3 558.1	219.2	3 103.8	5.6	167.3	24.9	2.0	35.3	3 558.1	
—	1.2	21.2	2 317.3	164.9	1 963.0	28.2	116.8	4.6	7.1	32.7	2 317.3	
—	1.2	4.4	378.5	—	336.9	—	25.0	—	1.3	15.3	378.5	
—	—	16.8	1 938.8	164.9	1 626.1	28.2	91.8	4.6	5.8	17.4	1 938.8	
—	—	10.4	728.0	—	700.4	—	22.4	—	—	5.2	728.0	
—	—	4.1	338.7	—	322.6	—	12.0	—	—	4.1	338.7	
—	—	6.3	389.3	—	377.8	—	10.4	—	—	1.1	389.3	
—	11.5	280.3	19 162.5	585.5	17 093.0	62.3	832.2	123.7	19.1	446.7	19 162.5	
—	4.6	70.4	3 646.8	114.2	3 360.3	—	103.9	13.1	7.2	48.1	3 646.8	
—	6.9	209.9	15 515.7	471.3	13 732.7	62.3	728.3	110.6	11.9	398.6	15 515.7	
2.2	—	3.9	253.1	12.5	216.7	—	22.3	—	—	1.6	253.1	
0.3	—	4.6	104.1	5.0	68.1	19.2	8.5	1.6	—	1.7	104.1	
0.5	0.1	2.0	117.3	4.6	71.8	29.8	10.3	0.2	—	0.6	117.3	
0.9	0.0	10.1	314.0	19.8	189.6	84.8	17.6	1.2	—	1.0	314.0	
0.4	—	9.0	193.4	13.3	162.5	5.8	10.8	0.5	—	0.5	193.4	
0.5	0.0	1.1	120.6	6.5	27.1	79.0	6.8	0.7	—	0.5	120.6	
—	—	4.2	190.8	10.4	157.4	—	12.1	0.8	—	10.1	190.8	
—	—	3.6	171.4	11.9	149.0	—	7.9	—	—	2.6	171.4	
3.9	0.1	28.4	1 150.7	64.2	852.6	133.8	78.7	3.8	—	17.6	1 150.7	
0.4	—	12.6	364.8	25.2	311.5	5.8	18.7	0.5	—	3.1	364.8	
3.5	0.1	15.8	785.9	39.0	541.1	128.0	60.0	3.3	—	14.5	785.9	

XII. Yhdistelmä kuntien sosiaalisten tehtävien kustannuksista v. 1968 — Sammanställning av kostnaderna för kommunernas sociala uppgifter år 1968

L ä n i — L ä n	Menot — Utgifter			Tulot — Inkomster			Kuntien nettomenot koko pääluokassa Kommunernas netout- gifter i hela huvuditein	Nettomenot asukasta kohti Nettoutgifter per invånare
	Kaikkiaan taulusta VII Inalles från tab. VII	Muut ¹⁾ Övriga	Koko pääluokka Hela huvuditein	Kaikkiaan taulusta VIII Inalles från tab. VIII	Muut. Övriga	Koko pääluokka Hela huvuditein		
	1 000 mk						mk	mk
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	183 226.6	2 329.0	185 555.6	43 549.1	64.5	43 613.6	141 942.0	145.08
Kaupungit — Städer ¹⁾	152 936.8	1 938.3	154 875.1	35 445.0	55.7	35 500.7	119 374.4	164.36
Maalaisk. — Landsk.	30 289.8	390.7	30 680.5	8 104.1	8.8	8 112.9	22 567.6	89.53
<i>Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs</i>	75 714.1	1 088.1	76 802.2	19 003.4	120.0	19 123.4	57 678.8	85.30
Kaupungit — Städer ¹⁾	41 629.7	896.4	42 526.1	9 671.0	119.5	9 790.5	32 735.6	99.77
Maalaisk. — Landsk.	34 084.4	191.7	34 276.1	9 332.4	0.5	9 332.9	24 943.2	71.67
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	2091.3	7.4	2 098.7	519.8	—	519.8	1 578.9	74.99
Kaupunki — Stad	962.4	6.4	968.8	142.3	—	142.3	826.5	102.39
Maalaisk. — Landsk.	1 128.9	1.0	1 129.9	377.5	—	377.5	752.4	57.96
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	75 173.8	1 497.9	76 671.7	19 578.2	76.2	19 654.4	57 017.3	91.72
Kaupungit — Städer ¹⁾	45 104.9	1 220.7	46 325.6	10 583.1	76.1	10 659.2	35 666.4	99.63
Maalaisk. — Landsk.	30 068.9	277.2	30 346.1	8 995.1	0.1	8 995.2	21 350.9	80.96
<i>Kymen — Kymmene</i>	40 317.2	888.5	41 205.7	10 189.9	36.4	10 226.3	30 979.4	88.67
Kaupungit — Städer ¹⁾	25 210.9	788.6	25 999.5	5 924.2	34.4	5 958.6	20 040.9	100.61
Maalaisk. — Landsk.	15 106.3	99.9	15 206.2	4 265.7	2.0	4 267.7	10 938.5	72.84
<i>Mikkelin — St Michels</i>	24 932.2	303.4	25 235.6	7 784.3	28.8	7 813.1	17 422.5	76.04
Kaupungit — Städer	6 763.1	246.2	7 009.3	1 444.1	28.8	1 472.9	5 536.4	81.65
Maalaisk. — Landsk.	18 169.1	57.2	18 226.3	6 340.2	—	6 340.2	11 886.1	73.68
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i>	19 675.3	137.3	19 812.6	5 940.0	4.4	5 944.4	13 868.2	70.50
Kaupunki — Stad ¹⁾	5 947.5	92.6	6 040.1	1 428.3	4.4	1 432.7	4 607.4	87.05
Maalaisk. — Landsk.	13 727.8	44.7	13 772.5	4 511.7	—	4 511.7	9 260.8	64.41
<i>Kuopion — Kuopio</i>	28 186.0	204.8	28 390.8	8 193.7	5.1	8 198.8	20 192.0	75.48
Kaupungit — Städer ¹⁾	11 925.2	131.0	12 056.2	2 766.2	4.3	2 770.5	9 285.7	95.92
Maalaisk. — Landsk.	16 260.8	73.8	16 334.6	5 427.5	0.8	5 428.3	10 906.3	63.89
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finland</i>	26 690.8	556.5	27 247.3	7 644.2	0.8	7 645.0	19 602.3	79.32
Kaupunki — Stad ¹⁾	7 998.0	317.7	8 315.7	1 818.3	—	1 818.3	6 497.4	95.56
Maalaisk. — Landsk.	18 692.8	238.8	18 931.6	5 825.9	0.8	5 826.7	13 104.9	73.15
<i>Vaasan — Vasa</i>	41 300.3	237.4	41 537.7	10 887.4	3.7	10 891.1	30 646.6	68.19
Kaupungit — Städer ¹⁾	16 997.0	154.5	17 151.5	3 901.1	3.7	3 904.8	13 246.7	95.09
Maalaisk. — Landsk.	24 303.3	82.9	24 386.2	6 986.3	—	6 986.3	17 399.9	56.11
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	41 845.2	456.9	42 302.1	12 327.1	7.7	12 334.8	29 967.3	70.60
Kaupungit — Städer ¹⁾	15 884.5	335.6	16 220.1	4 011.8	7.7	4 019.5	12 200.6	88.64
Maalaisk. — Landsk.	25 960.7	121.3	26 082.0	8 315.3	—	8 315.3	17 766.7	61.94
<i>Lapin — Lapplands</i>	21 583.6	294.5	21 878.1	5 862.7	34.4	5 897.1	15 981.0	73.15
Kaupungit — Städer ¹⁾	8 861.1	206.9	9 068.0	2 050.4	34.4	2 084.8	6 983.2	99.71
Maalaisk. — Landsk.	12 722.5	87.6	12 810.1	3 812.3	—	3 812.3	8 997.8	60.62
Koko maa — Hela landet	580 736.4	8 001.7	588 738.1	151 479.8	382.0	151 861.8	436 876.3	93.36
Kaupungit — Städer ¹⁾	340 221.1	6 334.9	346 556.0	79 185.8	369.0	79 554.8	267 001.2	118.55
Maalaisk. — Landsk.	240 515.3	1 666.8	242 182.1	72 294.0	13.0	72 307.0	169 875.1	69.99
V. — År 1967	484 675.4	6 294.7	490 970.1	128 932.3	463.9	129 396.2	361 573.9	77.68

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

²⁾ Osuus elatusavun ennakoihin, kotiaivastajatoiminta, kasvatuseuvolat, vanhusten asuntolat ym. — Andel i förskott för underhållsbidrag, hemhjälpverksamhet, rådgivningsbyrå för uppfostringsfrågor, åldringarnas bostadshus osv.